

KANUN ASIL METİN	TORBA YASA 1.TASLAK METNİ	TORBA YASA 1.TASLAK METNİ HAKKINDA DEĞERLENDİRMELER	TORBA YASA 2.TASLAK METNİ
3194 SAYILI İMAR KANUNU	3194 SAYILI İMAR KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ - 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	3194 SAYILI İMAR KAUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Tanımlar: Madde 5 – Bu Kanunda geçen terimlerden bazıları aşağıda tanımlanmıştır. Nazım İmar Planı; varsa bölge-veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır. Uygulama İmar Planı; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır. Yerleşme Alanı; imar planı sınırı içindeki yerleşik ve gelişme alanlarının tümüdür. İmar Adası; imar planındaki esaslara göre meydana gelen adadır. İmar Parseli; İmar adaları içerisindeki kadastro parsellerinin İmar Kanunu, İmar Planı ve yönetmelik esaslarına göre düzenlenmiş şeklidir. Kadaastro Adası; kadastro yapıldığı zaman var olan adadır. Kadaastro Parseli; kadastro yapıldığı zaman kadastro adaları içinde bulunan mülkiyeti tescilli parseldir. Yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir. Bina; kendi başına	Tanımlar: Madde 5 – Bu Kanunda geçen terimlerden bazıları aşağıda tanımlanmıştır. Mekânsal Strateji Planı; sosyal, ekonomik ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve mekânsal stratejileri yönlendiren, ülke bütününde ve gerekli görülen bölgelerde hazırlanan, raporu ile bütün olan plandır. Çevre Düzeni Planı; varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve strateji kararlarına uygun olarak yerleşim, gelişme alanları ile sektörlere ilişkin genel arazi kullanım kararlarını belirleyen, koruma-kullanma dengesini sağlayan bölge, havza veya il bütününde hazırlanan, plan notları ve raporuyla bir bütün olan plandır. Nazım İmar Planı; varsa bölge-veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır. Uygulama İmar Planı; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır. Yerleşme Alanı; imar planı sınırı içindeki yerleşik ve gelişme alanlarının tümüdür. İmar Adası; imar planındaki esaslara göre meydana gelen adadır. İmar Parseli; İmar adaları içerisindeki kadastro parsellerinin İmar Kanunu, İmar Planı ve yönetmelik esaslarına göre düzenlenmiş şeklidir. Kadaastro Adası; kadastro yapıldığı zaman var olan adadır. Kadaastro Parseli; kadastro yapıldığı zaman kadastro adaları içinde bulunan mülkiyeti tescilli parseldir. Yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi	<i>Taslakta getirilen Mekansal Strateji Planı ve Çevre Düzeni Planı tanımları ile planların kademeli birlikteliği ilkesi uyarınca uygulamada sosyo-ekonomik planlar ile fiziki planlar arasındaki zayıf ilişki iyice koparılmıştır.</i> <i>Buna göre, ülkede ikili bir planlama kademelenmesi oluşmaktadır. Birincisi Kalkınma Bakanlığı tarafından yapılan kalkınma planları, bölgesel gelişme ulusal stratejisi ve bölge kalkınma planları tarafından oluşturulurken; ikincisi, bu tasarı ile getirilen mekânsal planlama kademelenme sistemidir ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından denetleneyeceği belirtilmektedir. Her ne kadar tasarının bazı noktalarında Kalkınma Bakanlığının yapacağı planlama çalışmalarına atıfta bulunulmaktaysa da, sonuçta her iki kurum da ülke ölçeğinden başlayarak imar planlama sürecine kadar etkileri olan iki ayrı planlama kademelenmesi oluşturmaktadır.</i> <i>Bu durum, mekânsal gelişimde kalkınmaya ve ülke geleceğine ilişkin sektörel kararların yansımaları zorlaştıracak, planlama süreçlerini daha da karmaşıklatacaktır.</i> <i>Fenni Mesul tanımında yapının mevzuata ve ruhsata uygun gerçekleştirilmesinin sorumluluğunu taşıyan ve odalarına karşı sorumlu ilgili meslek mensupları (mimar / mühendis) olarak tanımlanırken getirilen değişiklik bu tanım; hangi gruplar olduğu belirtilmeyen meslek mensupları veya meslek mensuplarını bünyesinde barındıran kurum/kuruluş olarak tanımlanmış ve kamusal denetimin sermaye şirketleri eliyle yapılması sorununu doğuracak düzenleme getirilmiştir.</i> <i>Topraklarının %98'i çeşitli büyüklüklerde deprem bölgesinde olan ve nüfusunun %96'sı bu topraklar üzerinde barınan ülkemizde, sermaye şirketleri eliyle yapılan yapı denetimi, başladığı günden bu yana sorunu çözmemiş, tam tersine katlanarak artmıştır. Kamusal bir denetim olan fenni mesuliyetin, çalışma alanları daha da artırılan sermaye şirketleri eline bırakılması, sorunu çözmeyeceği gibi daha da artmasına neden olacaktır.</i> <i>Ayrıca Fenni Mesul görevini üstlenecek mimar, mühendislerin bina yapım süreçleriyle ilgili olarak konusunda uzman olması şarttır. Bu nedenle mimar ve mühendislerin öncelikle uzmanlık alanıyla ilgili</i>	Tanımlar: Madde 5 – Bu Kanunda geçen terimlerden bazıları aşağıda tanımlanmıştır. Mekânsal Strateji Planı; sosyal, ekonomik ve çevre politikaları ile stratejilerini mekânla ilişkilendirerek fiziki gelişmeyi ve mekânsal stratejileri yönlendiren, ülke bütününde ve gerekli görülen bölgelerde hazırlanan, raporu ile bütün olan plandır. Çevre Düzeni Planı; varsa mekânsal strateji planlarının hedef ve strateji kararlarına uygun olarak yerleşim, gelişme alanları ile sektörlere ilişkin genel arazi kullanım kararlarını belirleyen, koruma-kullanma dengesini sağlayan bölge, havza veya il bütününde hazırlanan, plan kararları ve raporuyla bir bütün olan plandır. Koruma Amaçlı İmar Planı; 21/7/1983 tarihli ve 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu uyarınca tanımlanan planlardır. Nazım İmar Planı; varsa bölge-veya çevre düzeni planlarına uygun olarak halihazır haritalar üzerine, yine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak çizilen ve arazi parçalarının; genel kullanım biçimlerini, başlıca bölge tiplerini, bölgelerin gelecekteki nüfus yoğunluklarını, gerektiğinde yapı yoğunluğunu, çeşitli yerleşme alanlarının gelişme yön ve büyüklükleri ile ilkelerini, ulaşım sistemlerini ve problemlerinin çözümü gibi hususları göstermek ve uygulama imar planlarının hazırlanmasına esas olmak üzere düzenlenen, detaylı bir raporla açıklanan ve raporuyla beraber bütün olan plandır. Uygulama İmar Planı; tasdikli halihazır haritalar üzerine varsa kadastral durumu işlenmiş olarak nazım imar planı esaslarına göre çizilen ve çeşitli bölgelerin yapı adalarını, bunların yoğunluk ve düzenini, yolları ve uygulama için gerekli imar uygulama programlarına esas olacak uygulama etaplarını ve diğer bilgileri ayrıntıları ile gösteren plandır. Yerleşme Alanı; imar planı sınırı içindeki yerleşik ve gelişme alanlarının tümüdür. İmar Adası; imar planındaki esaslara göre meydana gelen adadır. İmar Parseli; İmar adaları içerisindeki kadastro parsellerinin İmar Kanunu, İmar Planı ve yönetmelik esaslarına göre düzenlenmiş şeklidir. Kadaastro Adası; kadastro yapıldığı zaman var olan adadır. Kadaastro Parseli; kadastro yapıldığı zaman kadastro adaları içinde bulunan mülkiyeti tescilli parseldir. Yapı; karada ve suda, daimi veya muvakkat, resmi ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir. Bina; kendi başına kullanılabilen, üstü örtülü ve insanların içine girebilmeleri ve insanların oturma, çalışma, eğlenme veya dinlenmelerine veya ibadet etmelerine yarayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan yapılar. İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye,

kullanılabilen, üstü örtülü ve insanların içine girebilecekleri ve insanların oturma, çalışma, eğlenme veya dinlenmelerine veya ibadet etmelerine yarıyan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan yapılarıdır.

İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında valiliktir.

Bakanlık; Bayındırlık ve İskan Bakanlığıdır.

Mücvir Alan; imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır.

Çevre düzeni planı;

Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen plandır.

(Ek : 26/4/1989 - 3542/1 md.)

Fen adamları; yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makine, harita-kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanlardır.

Ayrıca, bu Kanunda adı geçen diğer tanımlar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte tarif edilir.

ve hususi yeraltı ve yerüstü inşaatı ile bunların ilave, değişiklik ve tamirlerini içine alan sabit ve müteharrik tesislerdir.

Bina; kendi başına kullanılabilen, üstü örtülü ve insanların içine girebilecekleri ve insanların oturma, çalışma, eğlenme veya dinlenmelerine veya ibadet etmelerine yarıyan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan yapılarıdır.

İlgili idare; belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediye, dışında valiliktir.

Bakanlık; Bayındırlık ve İskan Bakanlığıdır. **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'dır.**

Mücvir Alan; imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır.

Çevre düzeni planı;

Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen plandır.

(Ek : 26/4/1989 - 3542/1 md.)

Fen adamları; yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makine, harita-kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanlardır.

Ayrıca, bu Kanunda adı geçen diğer tanımlar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte tarif edilir.

Diger kanunlarda tanımlanan ve mekansal planlama kademelerinden sayılmayan, ancak mekânsal plan kararlarına veri oluşturabilen veya gerektiğinde mekansal planların uygulanmasına yönelik araç ve ayrıntıları da içerebilen, plan, tasarım ve projeler gerektiğinde ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak yönetmelikte tanımlanır.

Fenni mesul: Yapının, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara, teknik şartnamelere, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata uygun olarak inşa edilmesinin kamu adına denetimini üstlenen, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları veya bu meslek mensuplarını bünyesinde bulunduran kurum veya kuruluşlardır.

Şantiye şefi: Yapının konusuna ve niteliğine göre yapım işlerini yapı müteahhidi adına plana, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak yapılmasını sağlayan, yöneterek uygulayan ve uygulatan, mühendis,

olarak tasarım kriterleri ile projeyi okuma ve anlama aşamalarında ilgili eğitim görmüş ve sonucunda ilgili meslek odasından belge sahibi olmaları gerekir. Bu tür bir eğitimi almamış kişilerin yapı üretim sürecinde herhangi bir fenni mesuliyet üstlenmesi mümkün değildir.

Şantiye şefliği yapı müteahhidi adına şantiye organizasyonunun gerçekleştirilmesi, şantiyede iş güvenliği hükümlerinin yerine getirilmesi, fenni mesullerin ve diğer kontrol elemanlarının görevlerini yerine getirilmesi için organizasyonun sağlanması neticesinde yapının ilgili mevzuat, ruhsat eki proje, teknik şartname ve standartlara uygun olarak inşa edilmesini temin etme görevini üstlenmektedir. Bu görev şantiye şeflerinin alanına göre ilgili meslek odalarından uzmanlık belgeleri sahibi olmaları ve ayrıca şantiye şefliğinin yukarıda belirtilen konuları konusunda ayrıca meslek içi eğitim almaları şarttır. Bu nedenle yapım işinde görev alacak teknik elemanlar ancak ve ancak anılan konularda ilgili meslek odasınca belgelendirilmiş uzman mühendis ve mimarlar olmak zorundadır.

3194 sayılı Yasada yapılması düşünülen şantiye şefi tanımı ve görevleri kabul edilemez hükümler olup, şantiye şeflerinin aynı zamanda iş güvenliğinden sorumlu olması hem iş güvenliği uzmanının bağımsızlığına, hem de üstlendikleri görevle bağdaşmamaktadır.

Şantiye Şefliği; Mimarlık mühendislik hizmeti gerektiren herhangi bir imalatın plan, proje, resim ve hesaplarına, fen ve sanat kurallarına, genel şantiye organizasyonu işlerine dair teknik mevzuata uygun olarak yürütülmesi ve denetlenmesi işidir. Ancak yapının konusuna ve niteliğine göre yapım işlerinde şantiye şefine yardımcı olmak üzere teknik öğretmen veya teknikerlerin şantiye şefi yardımcısı olarak görevlendirilmesi daha doğru bir yaklaşımdır.

Şantiye şeflerinin "iş sağlığı ve güvenliği uzmanı" olarak da görevlendirilmesi, inşaat sektöründe iş güvenliği uzmanı istihdam zorunluluğu ortadan kaldıracak, aynı zamanda iş güvenliği uzmanının işverene karşı bağımsız olma ilkesini de ortadan kaldıracaktır.

Kanun tasarısında tekniker ve teknik öğretmenlerin "şantiye şefi" tanımlaması kapsamında mimar ve mühendisler ile aynı yetkinlik içinde değerlendirilmesini ele alan yaklaşımın uygun olmadığı, aşağıda açıklanmaktadır.

"Tekniker" olarak ifade edilen meslek grubuna (

dışında valiliktir.

Bakanlık; Bayındırlık ve İskan Bakanlığıdır. **Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'dır.**

Mücvir Alan; imar mevzuatı bakımından belediyelerin kontrol ve mesuliyeti altına verilmiş olan alanlardır.

Çevre düzeni planı;

Ülke ve bölge plan kararlarına uygun olarak konut, sanayi, tarım, turizm, ulaşım gibi yerleşme ve arazi kullanılması kararlarını belirleyen plandır.

(Ek : 26/4/1989 - 3542/1 md.)

Fen adamları; yapı, elektrik tesisatı, sıhhi tesisat ve ısıtma, makine, harita-kadastro ve benzeri alanlarda mesleki ve teknik öğrenim veren en az lise dengi okullardan mezun olmuş veya lise mezunu olup, bir öğretim yılı süreyle bakanlıkların açmış olduğu kursları başarıyla tamamlamış olanlar ile 3308 sayılı Çıraklık ve Meslek Eğitimi Kanununa göre ustalık belgesine sahip olan elemanlardır.

Ayrıca, bu Kanunda adı geçen diğer tanımlar Bakanlıkça hazırlanacak yönetmelikte tarif edilir.

Diger kanunlarda tanımlanan ve mekansal planlama kademelerinden yer almayan, ancak mekânsal plan kararlarına veri oluşturabilen veya gerektiğinde mekansal planların uygulanmasına yönelik araç ve ayrıntıları da içerebilen, plan, tasarım ve projeler ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak yönetmelikte tanımlanır.

Şantiye şefi: Yapının konusuna ve niteliğine göre yapım işlerini yapı müteahhidi adına plana, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak yapılmasını sağlayan, yöneterek uygulayan ve uygulatan, inşaat, makine, elektrik mühendisleri ve mimar ile yapı denetim, inşaat, makine, elektrik teknik öğretmen veya bu branşlara dair tekniker diplomasına sahip, kendi mevzuatına göre İş Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığı görevini de üstlenebilen, teknik personeldir.

	mimar, teknik öğretmen veya tekniker diplomasına sahip, kendi mevzuatına göre is. Sağlığı ve Güvenliği Uzmanlığı görevini de üstlenebilir, teknik personeldir. Coğrafi Bilgi Sistemi: Coğrafi verilere, veri setlerine ve veri servislerine erişimi ve paylaşımı kolaylaştırmak amacıyla ulusal kaynakların verimli bir şekilde kullanılması; bilgi teknolojilerinden istifade edilmesi, süreç, koordinasyon, takip mekanizmalarının işletilmesi için gerekli düzenlemeler ile planlamanın yapılması ve uygulamasıdır. Coğrafi Veri: Bir nesne ya da konuma ilişkilendirilebilen bir olaya ait nitelik ve nicelik detayları belirten ölçülebilir özellikler bütünüdür. Coğrafi Veri Portalı: Fiziksel olarak fark ortamlarda bulunan coğrafi verileri, coğrafi veri setlerini ve coğrafi veri servislerini hakların yönetimine uygun olarak metaveriler aracılığıyla bulmak, görüntülemek, istenilen kapsam ve formata uygun olarak dönüştürmek ve indirmek için kullanılan internet sitesidir.	çok çeşitli gruplandırma ve sınıflandırmalar ile) farklı seviyelerde ve farklı yetkilerde olmak üzere : -yüksek tekniker, -tekniker, -meslek okulu mezunu, -teknisyen, -fen memuru, -fen adamı, vs gibi isimlendirmeler yapılmakla beraber, temel olarak bu mesleki isimlendirmeler: -ya diploma ünvanına göre, -ya da farklı sektörlerdeki (kurumsal düzenlemelerdeki) görev veya kadro tanımlamalarına göre oluşmaktadır. Özetle hem eğitim bakımından, hem de uygulamadaki çeşitlilikler yönüyle, “TEKNİKER” olarak isimlendirdiğimiz meslek grubunun türdeş, homojen bir yapısı bulunmamaktadır. Ayrıca “görev, yetki ve sorumluluklar” bakımından tanımsızlıklar mevcuttur. 1992 tarihinde yürürlüğe giren, 3795 sayılı “Bazı Lise, Okul Ve Fakülte Mezunlarına Ünvan Verilmesi Hakkında Kanunda” yer alan : “Teknisyen, tekniker, yüksek tekniker ve teknik öğretmenlerin her meslek alanındaki yetki ve sorumluluklarına ait esas ve usuller; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun da görüşleri alınarak Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir” hükmü 22 yıldan beri uygulamaya geçirilememiştir. Söz konusu yönetmeliğin yokluğu nedeniyle, “GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR”ın da henüz bir tanımlanması yapılamadığından, mesleki yönden teknikerler, Anayasa’nın belirttiği “belli bir mesleğe mensup olma” yapılanmasını sağlayamamışlardır. Ayrıca, teknikerlerle ilgili “görev, yetki ve sorumlulukların” sadece eğitim mevzuatına göre değil, ayrıca İmar Kanunu (3194) ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (5544) mevzuatına göre de ele alınma zorunluluğu bulunmaktadır. İmarla ilgili teknik görevlerin (inşaat, aplikasyon, ölçme, yapı denetimi, tesisat vs gibi görevlerin) “tekniker” ölçüsü içinde neler olabileceği, hangi limitler içinde yerine	
--	--	--	--

		getirileceği, mimarlık ve mühendislik yeterliliklerini zedelemekten belirlenmesi gerekir. Bu çerçevede,: öncelikle, YÜRÜRLÜKTEKİ KANUNLAR GEREĞİ UYGULAMAYI SAĞLAYACAK DÜZENLEMELERİ yapmak üzere,hem mevzuat çeşitliliği (3194, 3795 ve 5544 sayılı Kanunlar), hem de sorumlu kurumlar -Milli Eğitim Bakanlığı, -Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, -Ulaştırma Bakanlığı, -Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, -Yükseköğretim Kurulu, - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği -Mesleki Yeterlilik Kurumu, olarak yürürlüğe konulması gereken yönetmelikleri ve meslek standartlarını belirlemek suretiyle “GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR”ı tanımlama hususu bitirilmelidir. Görev, yetki ve sorumluluklar belirlendikten sonra, teknikerlerle ilgili hem gruplandırma hem de sınıflandırma konuları netlik kazanacak, ayrıca mimar/mühendis yetkinliğine müdahale etme gereği de ortadan kalkacaktır. Ayrıca, Kanun tasarısında yapıldığı şekliyle, teknisyenlik ile mühendislik yeterliliklerinin aynı gruplandırma içinde ele alınması da, uluslararası ortamda kabul görmüş “yeterlilikler çerçevelerine” veya “yetkinlik tanımlamaları”na da uygun düşmemektedir. Ucuz iş gücü sağlanmasının hedeflendiği anlaşılan bu düzenleme ile, tekniker ve teknik öğretmenler de altından kalkamayacakları bir sorumluluk altına itilmektedir. Ayrıca İş Güvenliği Uzmanlığı belgesi mevcut yönetmeliğin aksine zorunluluktan çıkarılmıştır. Diğer yandan Şantiye şeflerine ve yapı dentim uzmanlarına iş güvenliği uzmanının görevlerinin yüklenmesi de herşeyden önce işin doğasına aykırıdır. Şanti şefleri bilindiği üzere, aynı zamanda işveren vekilidir. İşveren vekilinin bağımsız davranamayacağı ortada iken, bu görevi şantiye şefi nasıl yürütecektir.	
--	--	---	--

		Şantiye şefi ve yapı denetim uzmanının hem Çalışma Bakanlığı'na hem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na karşı sorumlu olması üstlendikleri görevle bağdaşmaz. Yapı denetim uzmanı, yapı denetim şirketinin elemanı olup, işveren adına iş güvenliği görevini üstlenip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na karşı iş güvenliği uzmanı sıfatıyla sorumlu tutulamayacağı açıktır. <u>Taslahta, "Diğer kanunlarda tanımlanan ve mekânsal planlama kademesinden sayılmayan, ancak mekânsal plan kararlarına veri oluşturabilen veya gerektiğinde mekânsal planların uygulanmasına yönelik araç ve ayrıntıları da içerebilen, plan, tasarım ve projeler gerektiğinde ilgili bakanlıkların görüşleri alınarak yönetmelikte tanımlanır."</u> Şeklinde getirilen düzenleme 2873 sayılı Milli Parklar Kanununa aykırıdır. Özel kanunla belirlenen milli park vb doğa koruma alanlarında yapılan planları kapsamaktadır. Yapılaşma ve imar ile ilgili iş ve işlemlerin düzenlendiği bir kanunda koruma amacıyla milli park vb koruma statüsü verilen alanlarda yapılacak planlara ilişkin yönetmelik yapılması hukuka aykırıdır. Diğer taraftan bu alanlarda Uzun Devreli Gelişme planını mekânsal planlara "veri oluşturmak, uygulanmasına yönelik olarak araç " kabul eden bu düzenleme doğa koruma anlayışına ve mevzuatına aykırıdır. Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği ile gündeme getirilen "eylem planı, sakınım planı" düzenlemelerinde kanun kapsamında tanımsız ve bu planların arasında eşgüdümün nasıl sağlanacağı, ilişkinin nasıl kurulacağının belirsiz bırakılması planlama kademelenmesine aykırıdır.	
Planlama kademeleri: Madde 6 – Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; "Bölge Planları" ve "İmar Planları", imar planları ise, "Nazım İmar Planları" ve "Uygulama İmar Planları" olarak hazırlanır. Uygulama imar planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir.	Planlama kademeleri: Mekansal Planlama Kademeleri Madde 6 –Mekansal Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından; "Mekânsal Strateji Planları","Çevre Düzeni Planları" ve "İmar Planları"dir."Bölge Planları" ve "İmar Planları", imar planları ise, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı"Nazım İmar Planları" ve "Uygulama İmar Planları" olarak hazırlanır. Uygulama imar planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir.Her plan bir üst kademedeki plana uygun olarak hazırlanır. 1/25.000 ölçekli nazım imar planının yapılmış olması, 1/5000 ölçekli nazım imar planlarının yapılması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz. Mekânsal strateji planlarında; kalkınma planı ile varsa bölge planları, bölgesel gelişme stratejileri ve diğer strateji belgelerinde ortaya konulan	Bilindiği gibi, 2011 Yılında, Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile "mekânsal stratejik planlama" kavramı, bir tanımlama getirilmeden planlama hukukuna girmiş ve 2014 Mayıs ayında da "Mekansal Planlar Yapım Yönetmeliği" yayınlanarak, yasal desteği olmayan hükümler getirmişti. Aralık 2014 itibarıyla hazırlanan KANUN DEĞİŞİKLİĞİ TASARISI İLE, bu konudaki (mekansal stratejik planlama konusundaki) yasal desteği oluşturmak üzere bazı düzenlemeler yapıldığı belirlenebilmektedir. Söz konusu tasarıda, MADDE 2 ile3194 sayılı İmar Kanununun 6 ncı maddesi değiştirilerek "Mekânsal planlama kademeleri" olarak ▪ "Mekânsal Strateji Planları", ▪ "Çevre Düzeni Planları" ve	Planlama kademeleri: Mekansal Planlama Kademeleri Madde 6 –Mekansal Planlar, kapsadıkları alan ve amaçları açısından kademeli olarak;"Mekânsal Strateji Planları","Çevre Düzeni Planları" ve "İmar Planları"dir."Bölge Planları" ve "İmar Planları", imar planları ise, Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planı"Nazım İmar Planları" ve "Uygulama İmar Planları" olarak hazırlanır. Uygulama imar planları, gerektiğinde etaplar halinde de yapılabilir.Her plan bir üst kademedeki plana uygun olarak hazırlanır. Mekânsal strateji planlarında; kalkınma planı ile varsa bölge planları, bölgesel gelişme stratejileri ve diğer strateji belgelerinde ortaya konulan hedefler dikkate alınır. Mekânsal planların yapılması ve imar konularında, arazi kullanım ve yapılaşmada öncelikli olarak bu Kanunda yer alan usul ve esaslara uyulur.

	hedefler dikkate alınır. Mekânsal planların yapılması ve imar konularında, arazi kullanım ve yapılaşmada öncelikli olarak bu Kanunda yer alan usul ve esaslara uyulur.	“İmar Planları” şeklinde yapılan belirlemeden sonra, “Mekânsal strateji planlarında; kalkınma planı ile varsa bölge planları, bölgesel gelişme stratejileri ve diğer strateji belgelerinde ortaya konulan hedefler dikkate alınır.” denilmektedir. Planlama Kademeleri olarak tanımlanan başlıkta yapılan değişiklikle, ülke genelinde bütünsel olarak düşünülmesi ve hazırlanması gereken planlar mekansal strateji, çevre düzeni ve imar planı olarak ayrılmıştır. İmar Planlarında belirlenmesi gerekli olan yoğunluk, yerleşim vb stratejik kararlar mekansal strateji planlarına aktarılmıştır. Bu planların da kalkınma planlarına uygun düzenlenmesi belirtilmiştir. Plan hiyerarşisi açısından belirsizliği doğuracak bir düzenlemedir.	
Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması:⁽¹⁾ Madde 8 – Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur. a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır. b) İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. (Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.) Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽¹⁾	Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması:⁽¹⁾ Madde 8 – Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur. a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı yapar veya yaptırır. b) Mekânsal Planlar, "Mekânsal Strateji Planları", "Çevre Düzeni Planları" ve "İmar Planları"ndan oluşur. Mekânsal Strateji Planı; Mekânsal strateji planları Bakanlık tarafından yapılır veya yaptırılır. Ülke Mekansal Strateji Planını Yüksek Planlama Kurulu, Bölge Mekansal Strateji Planlarını ise Bakanlık onaylar. Ülke Mekansal Strateji Planı konusunda kurulun sekretaryasını Bakanlık yapar. Bu planların yapılmasında ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğini sağlamak üzere, çalışma usul ve esaslari ile üyeleri Bakanlıkça belirlenen, Mekânsal Strateji Planı Yönlendirme Komitesi teşekkül ettirilir. Çevre Düzeni Planı; İl bütününde yapılan çevre düzeni planları, varsa bölge veya havza düzeyinde onaylanan çevre düzeni planının genel kararlarına uygun olarak yapılır.	Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması:⁽¹⁾ Madde 8 – Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur. a) Mekânsal strateji planları Bakanlık tarafından yapılır veya yaptırılır. Ülke Mekânsal Strateji Planını Yüksek Planlama Kurulu, Bölge Mekânsal Strateji Planlarını ise Bakanlık onaylar.” şeklinde bir hüküm getirilerek yıllardır tartışmaları ve yasal karmaşası devam eden “YETKİ KARGAŞASI”nın üst ölçeklerde ARTTIRILDIĞI gözlenmektedir. Hatırlanacağı gibi, 641 Sayılı KHK (RG:08.06.2011) İle Kalkınma Bakanlığının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname (Bölgesel Gelişme Yüksek Kurulu ve Bölgesel Gelişme Komitesi görevleri) içinde: - bölgesel gelişme ulusal stratejisini onaylamak - bölge planlarını, stratejileri ve eylem planlarını onaylamak - bölgesel gelişme ulusal stratejisi çalışmalarını yönlendirmek şeklinde hükümler bulunmaktadır. Yani “bölgesel planlar ve ilgili stratejileri” , Kalkınma Bakanlığı sorumluluğu altındadır. Ayrıca, Kalkınma Bakanlığı'nın bu görevleri, 3194'ün 8. Madde'sindeki (DPT'nin “bölge planlama” görevleri) görevlerin, sonrada Kalkınma Bakanlığına taşınmış olmasıyla	Planların hazırlanması ve yürürlüğe konulması:⁽¹⁾ Madde 8 – Planların hazırlanmasında ve yürürlüğe konulmasında aşağıda belirtilen esaslara uyulur. a) Bölge planları; sosyo - ekonomik gelişme eğilimlerini, yerleşmelerin gelişme potansiyelini, sektörel hedefleri, faaliyetlerin ve alt yapıların dağılımını belirlemek üzere hazırlanacak bölge planlarını, gerekli gördüğü hallerde Devlet Planlama Teşkilatı Kalkınma Bakanlığı yapar veya yaptırır. b) Mekânsal Planlar, "Mekânsal Strateji Planları", "Çevre Düzeni Planları" ve "İmar Planları"ndan oluşur. Mekânsal Strateji Planı; Ülke düzeyinde hazırlanan mekansal strateji planı Bakanlık tarafından yapılır, yaptırılır ve Yüksek Planlama Kurulunca onaylanır. Gerekli görülmesi halinde hazırlanan bölge düzeyindeki mekansal strateji planı Bakanlık tarafından yapılır, yaptırılır ve onaylanır. Bu planların yapılmasında ilgili kurum ve kuruluşların işbirliğini sağlamak üzere, çalışma usul ve esaslari ile üyeleri Bakanlıkça belirlenen, Mekansal Strateji Planı Yönlendirme Komitesi teşekkül ettirilir. Çevre Düzeni Planı; bölge havza veya il düzeyinde çevre düzeni planları Bakanlıkça yapılır, yaptırılır ve onaylanır. Ancak Büyükşehirlerdeki çevre düzeni planları varsa bölge veya havza onaylanan çevre düzeni planlarının genel kararlarına uygun olarak Büyükşehir Belediyelerince yapılır veya yaptırılır ve onaylanır. İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Nazım ve uygulama imar planları ilgili idarelerce yapılır veya yaptırılır ve onaylanır. Çevre düzeni planı, nazım imar planı ve uygulama imar planı ile bu planlara ilişkin revizyon, ilave ve değişiklikler yetkili idarelerce

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. **(Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)** Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽¹⁾

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir. İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

c) **(Ek: 3/7/2005 - 5403/25 md.)** Tarım arazileri, Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanununda belirtilen izinler alınmadan tarımsal amaç dışında kullanılmak üzere planlanamaz.

ç) **(Ek: 12/7/2013-6495/73 md.)** Bakanlıkça belirlenen tanımlar ve esaslara göre hazırlanıp onaylanan halihazır haritalar, plan, plan değişikliği ve revizyonları, parselasyon planları, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgeleri ile imar mevzuatına konu edilen diğer coğrafi veri ve bilgilerin, ilgili idareler ile kurum ve kuruluşlarca; Bakanlar Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde ve sayısal olarak; üretilmesi, elektronik ortamda ilan edilmesi, Bakanlıkça tesis edilecek elektronik ortam üzerinden paylaşılması, arşivlenmesi ve güncellenmesi zorunludur. Yapı ruhsatına ilişkin işlemlerde bu veriler esas alınır.

d) **(Ek: 12/7/2013-6495/73 md.)** Arazi kullanımı ve yapılaşmada sadece mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve imar planları kararlarına uyulur. Üst kademe planları Bakanlıkça onaylanan bu Kanunun istisnası olan alanlar ile korumaya yönelik diğer özel

İmar Planları; Nazım İmar Planı ve Uygulama İmar Planından meydana gelir. Nazım ve uygulama imar planları ilgili idarece yapılır veya yaptırılır ve onaylanır.

Çevre düzeni planları ve imar planları onaylandığı tarihten itibaren en geç on beş iş günü içinde otuz gün süreyle, ilan yerlerinde ve ilgili idarenin internet sayfasında eş zamanlı olarak yayımlanarak ilan edilir. İlan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Planların itiraz edilmeyen kısımları herhangi bir karar almaksızın askı süresinin sonunda kesinleşerek yürürlüğe girer. İtiraz edilen kısımları askı süresinin dolduğu tarihten itibaren en geç altmış gün içinde idaresince incelenerek karara bağlanmaz. Bu süre içinde karara bağlanmayan itirazlar reddedilmiş sayılır. İtirazın reddedilmesi halinde herhangi bir onay işlemine gerek kalmaksızın ret kararı tarihinde kesinleşerek yitirirliğe girer. Kesinleşen plana ilan süreci bittikten sonra itiraz edilemez.

Nazım ve uygulama imar planları birlikte onaylanarak ilan edilebilir.

Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. **(Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)** Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽⁴⁾

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. **(Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)** Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽⁴⁾

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler de yukarıdaki usullere tabidir. Uygulama imar planları kesinleşip yürürlüğe girinceye kadar planlama alanında parselasyon planı ve ruhsat işlemleri yapılamaz.

da teyid edilebilmektedir.

1985 yılında başlayan ve 2011 yılında da sorumlu kurum ismi değişen "bölge planları" için, bu aşamada yeni bir kargaşa yaratacak şekilde, "Bölge Mekânsal Strateji Planlarını ise Bakanlık onaylar" ifadesi ile, bölgesel ölçekte onay yapan bir "ikinci kurum" oluşturulması uygun bulunmamaktadır.

Planların ilan edilme ve kesinleşmesine ilişkin getirilen düzenlemede; planların ilan edilme ile kesinleşme süreci arasında geçen sürede önceki plan yürürlükte olacaktır. Bu durumda itirazlar sonrasında kısmi kesinleşme olduğunda da iki ayrı planın farklı parçaları aynı anda yürürlükte olacaktır.

Nüfus büyüklüğü, gelişmeye yönelik sektörel kararlar, sanayi, turizm, lojistik vb farklı arazi kullanım kararlarının ve bunların ihtiyacı olan sosyo-ekonomik, teknik altyapı kararlarının dayandığı, kabulleri farklı olan iki farklı planın aynı anda yürürlükte kalmasına yol açacak bu düzenleme; planlamanın teknik, bilimsel, hukuki, etik ve eşitlik ilkelerine aykırıdır. Ayrıca imar planlarının onaylandıktan sonra kesinleşmesine kadar geçen süre en az 111 gün (15 iş günü /21 gün 3 hafta)+30gün askı süresi+60 gün inceleme) içinde özellikle belediyelerin imar planlarına ilişkin uygulamaları durmayacağı için, bu belirsizlik uygulamada ciddi sorunlara yol açacaktır.

Toplumsal tümü için kamu yararı/toplumsal yarara hizmet eden imar planlarını yönlendiren, kısıtlayan çevre düzeni planları ile bireysel yarara da hizmet eden doğrudan uygulama ölçeği olan imar planlarının onay, yürürlük ve kesinleşme süreçlerinin ayrı olarak düzenlenmesi gerekmektedir.

Mekânsal strateji planlarının ilan/askı sürecine yer verilmemiştir. Ülke gelişimini belirleyecek mekânsal kararlara ilişkin itiraz hakkına yer verilmemesi her şeyden önce insan haklarına aykırıdır.

Ayrıca "süre içinde karara bağlanmayan itirazlar reddedilmiş sayılır. İtirazın reddedilmesi halinde herhangi bir onay işlemine gerek kalmaksızın ret kararı tarihinde kesinleşerek yürürlüğe girer." ifadesi; idarelerin keyfi uygulamalarının önünü açan ve idari sorumlulukları yok sayan bir tutumdur.

Mevcut planlama sürecinin en sorunlu yanlarından olan "planların alenileşmesi" ve "katılım süreçlerinin gerçekleştirilmesi" konusunda, tasarıda neredeyse

onaylanarak yürürlüğe girer. Bu planlar onaylandığı tarihten itibaren en geç bir ay içinde otuz gün süreyle ulusal veya yerel basında veya ilgili muhtarlıklarda duyurulmak kaydıyla, ilan yerlerinde ve ilgili idarenin internet sayfasında eş zamanlı olarak yayımlanarak ilan edilir. İlan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar askı süresinin dolduğu tarihten itibaren en geç altmış gün içinde idaresince incelenerek karara bağlanarak planlar kesinleşir. Bu süre içinde karara bağlanmayan itirazlar reddedilmiş sayılır. İtirazın reddedilmesi halinde herhangi bir onay işlemine gerek kalmaksızın ret kararı tarihinde planlar kesinleşir. Kesinleşen plana itiraz edilemez.

Mevcut ise bölge planı ve çevre düzeni plan kararlarına uygunluğu sağlanarak, belediye sınırları içinde kalan yerlerin nazım ve uygulama imar planları ilgili belediyelerce yapılır veya yaptırılır. Belediye meclisince onaylanarak yürürlüğe girer. **(Yeniden düzenleme dördüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)** Bu planlar onay tarihinden itibaren belediye başkanlığınca tespit edilen ilan yerlerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. Belediye başkanlığınca belediye meclisine gönderilen itirazlar ve planları belediye meclisi onbeş gün içinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽⁴⁾

Belediye ve mücavir alan dışında kalan yerlerde yapılacak planlar valilik veya ilgisince yapılır veya yaptırılır. Valilikçe uygun görüldüğü takdirde onaylanarak yürürlüğe girer. **(Yeniden düzenleme üçüncü cümle: 12/7/2013-6495/73 md.)** Onay tarihinden itibaren valilikçe tespit edilen ilan yerinde ve ilgili idarelerin internet sayfalarında bir ay süreyle eş zamanlı olarak ilan edilir. Bir aylık ilan süresi içinde planlara itiraz edilebilir. İtirazlar valiliğe yapılır, valilik itirazları ve planları onbeş gün içerisinde inceleyerek kesin karara bağlar. ⁽⁴⁾

Onaylanmış planlarda yapılacak değişiklikler, ilave ve revizyonlar yukarıdaki usullere tabidir.

Parselasyon planı olmayan planlama alanında ruhsat işlemleri yapılamaz.

Kentsel tasarım projeleri imar planı ile birlikte hazırlanabilir ancak uygulama imar planı onaylanmadan kentsel tasarım projesi uygulanamaz.

Her tür ve ölçekteki planlar için Bakanlıktan plan işlem numarası alınmak kaydı ile, onaylanan imar planlarının basılı ve elektronik ortamdaki bir kopyası Bakanlığa gönderilir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları Mekansal planlar alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Bu planlar internet ortamında yayımlanır. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını Bakanlık ve ilgili idareler imar planını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

kanunlara tabi alanlara ilişkin alt kademe planların onay, askı ve kesinleşme işlemleri bu Kanunun 9 uncu maddesine göre gerçekleştirilir. Alt kademe planların, üst kademe planların kesinleştiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde ilgili idarece üst kademe planlara uygun hale getirilmesi zorunludur. Aksi halde, üst kademe planları onaylayan kurum ve kuruluşlar alt kademe planları en geç altı ay içinde uygun hale getirir ve resen onaylar. Bu süre içinde ruhsat işlemleri, yürürlükte olan uygulama imar planına göre gerçekleştirilir. Bu bent uyarınca yapılacak işlemlerde bu maddenin (c) bendi hükümlerine uyulur.

e) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Kamu kurum ve kuruluşları veya plan müellifleri; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından plana ilişkin görüşlerini alır. Kurum ve kuruluşlar, görüşlerini en geç otuz gün içerisinde bildirmek zorundadır. Görüş bildirilmesi için etüt ve analiz gibi uzun süreli çalışma yapılması gereken hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine otuz günü geçmemek üzere ilave süre verilir. Bu süre içerisinde görüş bildirilmediği takdirde plan hakkında olumsuz bir görüşün bulunmadığı kabul edilir.

f) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Kentsel asgari standartlar, Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda çevre düzeni planı ile belirlenebilir. Uygulamaya ilişkin kararlar, yörenin koşulları, parselin bulunduğu bölgenin genel özellikleri, yapının niteliği ve ihtiyacı, erişilebilirlik, sürdürülebilirlik, çevreye etkisi dikkate alınarak ve ölçütleri verilerek Bakanlıkça belirlenen esaslara göre uygulama imar planında belirlenir.

g) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Bakanlık; ilgili idareler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan mekansal planlamaya, harita ve parsellasyona, etüt ve projelendirmeye, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni düzenlemeye, enerji kimlik belgesi hazırlanmasına ilişkin iş ve işlemler ile yapı malzemesinin; denetlemeye, aykırılıklar hakkında işlem tesis etmeye, aykırılıkları gidererek mevzuata uygun hale getirmeye yönelik

Her tür ve ölçekteki planlar için Bakanlıktan plan işlem numarası alınmak kaydı ile, onaylanan imar planlarının basılı ve elektronik ortamdaki bir kopyası incelenmek üzere Bakanlığa gönderilir.

Kesinleşen imar planlarının bir kopyası, Bakanlığa gönderilir.

İmar planları alenidir. Bu aleniyeti sağlamak ilgili idarelerin görevidir. Bu planlar internet ortamında yayımlanır. Belediye Başkanlığı ve mülki amirlikler, imar planının tamamını veya bir kısmını Bakanlık ve ilgili idareler imar planını kopyalar veya kitapçıklar haline getirip çoğaltarak tespit edilecek ücret karşılığında isteyenlere verir.

Bu bendin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

ç) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İlgili mevzuata veya Bakanlıkça belirlenen tanımlar ve esaslara göre hazırlanıp onaylanan halihazır haritalar, plan, plan değişikliği ve revizyonları, parsellasyon planları, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgeleri ile imar mevzuatına konu edilen diğer coğrafi veri ve bilgilerin, ilgili idareler ile kurum ve kuruluşlarca; Bakanlar Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde ve sayısal olarak; üretilmesi, elektronik ortamda ilan edilmesi, Bakanlıkça tesis edilecek elektronik ortam üzerinden paylaşılması, arşivlenmesi ve güncellenmesi zorunludur. Yapı ruhsatına ilişkin işlemlerde bu veriler esas alınır.

Mahalli İdarelerce yürütülen iş ve işlemlerin bilgi teknolojileri kullanılarak icra edilmesini sağlamak üzere Kent Bilgi Sistemleri kurmak, kurdurmak, standart, kurulum ve işletime ilişkin usul ve esaslarını belirlemek Bakanlığın yetkisindedir. Bakanlıklar ile diğer kurum ve kuruluşlar; sahip oldukları coğrafi verileri ve bu verilerle ilişkili bilgi ve belgeleri Bakanlıkça tesis edilen Ulusal Coğrafi Veri Portalında yayınlanmak üzere, Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun, her türlü vergi, resim, harç ve döner sermaye ücretinden muaf olarak, internetten sunulan harita servisleri ile vermekle yükümlüdür. Bakanlıklar ile diğer kurum ve kuruluşları kendi özel kanunlarındaki kısıtlayıcı hükümler saklı kalmak kaydıyla sahip oldukları ve paylaşmak istedikleri coğrafi bilgi, belge ve verileri her türlü vergi, resim, harç ve döner sermaye ücretinden muaf olarak verebilirler.

g) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Bakanlık; ilgili idareler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek

hiç bir iyileştirme yapılmamaktadır. Aksine, özellikle çevre düzeni planları ile ilgili olarak itiraz süreci daha da sorunlu hale getirilmektedir. Çevre düzeni planlarının itiraz edilmeyen kısımlarının diğer itirazlar sonuçlanmadan uygulamaya geçirilmesi söz konusudur. Bu düzenleme, ileride telafisi mümkün olmayacak sorunların ortaya çıkmasına sebep olabilecektir. Ayrıca, çevre düzeni planlarına itiraz hakkını tamamen yok sayan bir düzenleme getirilmektedir. İdarece karara bağlanmayan itirazların otomatik olarak reddedilmiş sayılması düzenlemesi yapılmaktadır. Bu durumda idarelerin itirazları tamamen yok saymasının önü de açılmaktadır.

“Nazım ve uygulama imar planları birlikte onaylanarak ilan edilebilir.” Şeklinde getirilen düzenleme; İki farklı kapsam ve ayrıntı düzeyi içeren planların aynı anda onaylanması planların kademeli birlikteliği ilkesine aykırıdır. Bölgesel düzeyde ayrıntıyı, farklı kullanımlar arasındaki ilişkilere bağlı olarak dengeli dağılımının sağlandığı nazım planlar ile mahalli ihtiyaçların karşılandığı uygulama imar planlarının, aynı anda onaylanması ile kimi rant amaçlı değişikliklerin gerçekleştirilmesinde meşru olmayan hukuki altlık sağlanmak istenmektedir.

Uygulamada sıklıkla eleştiri konusu olan nazım ve uygulama imar planlarının bir arada onaylanmaları konusunda izin veren bir düzenleme yapılmaktadır. Ancak, bu düzenlemede sadece uygulama imar planının yapılıp nazım imar planının bu planın küçültülmüş hali olarak onaylanması uygulamalarının yasallaşmasının da önü açılmaktadır. Her iki plan kademelenmesinin kendi gerekliliklerine göre gerçekleştirilmesinin birlikte onaylanmanın ön şartı olarak ele alınması gerekmektedir.

Yerel yönetimlerin yaptıkları tüm planlara, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı incelemesi getirilmektedir. Ancak, bu incelemenin amacı, sonucu ve yaptırımı konusunda hiçbir ayrıntı bulunmamaktadır. Ayrıca, Bakanlığa bu tasarı ve daha önceki birçok kanun ile verilen planlama yetkilerinin kullanımının kim tarafından ve nasıl denetleneceğine ilişkin hiçbir düzenleme de getirilmemektedir.

Yerel Yönetimlere ait yetkileri bakanlık tekelinde toplayan değişiklikler içeren bu düzenleme, Türkiye'nin 21.11.1988 tarihinde imzaladığı, 3.10.1992 tarih ve 21364 sayılı resmi gazete'de yayımlanarak, 1.4.1993 tarihinde yürürlüğe giren “Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına” ve dolayısıyla anayasaya da aykırı bir düzenlemedir.

Tasarı ile belediye sınırları dışındaki iskân dışı

ç) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İlgili mevzuata veya Bakanlıkça belirlenen tanımlar ve esaslara göre hazırlanıp onaylanan halihazır haritalar, plan, plan değişikliği ve revizyonları, parsellasyon planları, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgeleri ile imar mevzuatına konu edilen diğer coğrafi veri ve bilgilerin, ilgili idareler ile kurum ve kuruluşlarca; Bakanlar Kurulunca belirlenen usul ve esaslara uygun şekilde ve sayısal olarak; üretilmesi, elektronik ortamda ilan edilmesi, Bakanlıkça tesis edilecek elektronik ortam üzerinden paylaşılması, arşivlenmesi ve güncellenmesi zorunludur. Yapı ruhsatına ilişkin işlemlerde bu veriler esas alınır.

Mahalli İdarelerce yürütülen iş ve işlemlerin bilgi teknolojileri kullanılarak icra edilmesini sağlamak üzere Kent Bilgi Sistemleri kurmak, kurdurmak, standart, kurulum ve işletime ilişkin usul ve esaslarını belirlemek Bakanlığın yetkisindedir. Bakanlıklar ile diğer kurum ve kuruluşlar; sahip oldukları coğrafi verileri ve bu verilerle ilişkili bilgi ve belgeleri Bakanlıkça tesis edilen Ulusal Coğrafi Veri Portalında yayınlanmak üzere, Bakanlıkça belirlenen standartlara uygun, her türlü vergi, resim, harç ve döner sermaye ve diğer ücretlerden muaf olarak, internetten sunulan harita servisleri ile vermekle yükümlüdür. Bakanlıklar ile diğer kurum ve kuruluşları kendi özel kanunlarındaki kısıtlayıcı hükümler saklı kalmak kaydıyla sahip oldukları coğrafi bilgi, belge ve verileri her türlü vergi, resim, harç ve döner sermaye ve diğer ücretlerden muaf olarak Bakanlığa verirler.

d) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Arazi kullanımı ve yapılaşmada sadece mekânsal strateji planları, çevre düzeni planları ve imar planları kararlarına uyulur. Üst kademe planları Bakanlıkça onaylanan bu Kanunun istisnası olan alanlar ile korumaya yönelik diğer özel kanunlara tabi alanlara ilişkin alt kademe planların onay, askı ve kesinleşme işlemleri bu Kanunun 9 uncu maddesine göre gerçekleştirilir. Alt kademe planların, üst kademe planların kesinleştiği tarihten itibaren en geç bir yıl içinde ilgili idarece üst kademe planlara uygun hale getirilmesi zorunludur. Aksi halde, üst kademe planları onaylayan kurum ve kuruluşlar alt kademe planları en geç altı ay içinde uygun hale getirir ve resen onaylar. Bu süre içinde ruhsat işlemleri, yürürlükte olan uygulama imar planına göre gerçekleştirilir. Bu bent uyarınca yapılacak işlemlerde bu maddenin (c) bendi hükümlerine uyulur.

e) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Kamu kurum ve kuruluşları veya plan müellifleri; ilgili kamu kurum ve kuruluşlarından plana ilişkin görüşlerini alır. Kurum ve kuruluşlar, görüşlerini en geç otuz gün içerisinde bildirmek zorundadır. Görüş bildirilmesi için etüt ve analiz gibi uzun süreli çalışma yapılması gereken hallerde ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının talebi üzerine otuz günü geçmemek üzere ilave süre verilir. Bu süre içerisinde görüş bildirilmediği takdirde plan hakkında olumsuz bir görüşün bulunmadığı kabul edilir.

değişiklik yapmaya ve onaylamaya, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye, yıkım kararı almaya ve yıkımı gerçekleştirmeye, ilgililer hakkında idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. Bu görevlerden, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye ve yıkım kararına ilişkin rapor düzenleme işi ile denetlemeye ilişkin görevler, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında, denetçi belgesini haiz personel tarafından gerçekleştirilir. İlgililer Bakanlık denetçileri tarafından istenilen her türlü bilgi ve belgeyi, istenilen süre içerisinde vermek zorundadırlar. Bakanlık denetçilerinin seçimi, eğitimleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

ğ) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Büyükşehir belediyesi sınırının il sınırı olması nedeniyle mahalleye dönüşen, nüfusu 5.000'in altında kalan ve kırsal yerleşim özelliği devam eden yerlerdeki uygulamalar, büyükşehir belediye meclisince aksine bir karar alınmadıkça, uygulama imar planı yapılıncaya kadar 27 nci madde hükümlerine göre yürütülür. Kırsal alanlarda iş yeri açma ve çalışma izni; kadimden kalan veya yapıldığı tarihteki mevzuat kapsamında yola cephesi olmaksızın inşa edilen yapılar ile köy yerleşik alanlarda kalan yapılara kırsal yapı belgesine, yerleşik alan sınırı dışındaki diğer yapılara ise yapı kullanma izin belgesine göre verilir. Köylerde bulunan konutlarda, iş yeri açma ve çalışma izni alınarak ev pansiyonculuğu yapılabilir. Kamuya ait bir yaya veya taşıt yoluna cephe sağlanmadan yapı inşa edilemez, parsel oluşturulamaz. Yerleşme ve yapılaşma özellikleri, mimari doku ve karakteri, gelişme düzey ve potansiyeli açısından önem arz eden köylerde bu özellikleri korumak, geliştirmek ve yaşatmak amacıyla muhtarlık katılımı ile ilgili idarelerce köy tasarım rehberleri hazırlanabilir. Köy tasarım rehberleri ilgili idare meclisi kararı ile onaylanır ve uygulanır.

h) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Köylerde ve kırsal özellik gösteren diğer yerleşmelerde yapıların etüt ve projeleri ilgili idarenin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri

ve tüzel kişiler tarafından yapılan mekansal planlamaya, harita ve parselasyona, etüt ve projelendirmeye, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni düzenlemeye, enerji kimlik belgesi düzenlemeye, hazırlanmasına ilişkin iş ve işlemleri; ile yapı malzemelerini denetlemeye, aykırılıklar hakkında işlem tesis etmeye, aykırılıkları gidererek mevzuata uygun hale getirmeye yönelik değişiklikleri onaylamaya yapmaya ve onaylamaya, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye, yıkım kararı almaya ve yıkımı gerçekleştirmeye, ve ilgililer hakkında idari yaptırım kararı vermeye; bu bentte sayılan ve ilgili iş ve işlemleri ilgili idaresine yaptırmaya yetkilidir. Bu görevlerden, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye ve yıkım kararına ilişkin rapor düzenleme işi ile denetlemeye Denetimle ilişkin görevler, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında, denetçi belgesini haiz Bakanlık Denetçileri personel tarafından gerçekleştirilir. İlgililer Bakanlık denetçileri tarafından istenilen her türlü bilgi ve belgeyi, istenilen süre içerisinde vermek zorundadırlar. Bakanlık denetçilerinin seçimi, eğitimleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

ğ) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Büyükşehir belediyesi sınırının il sınırı olması nedeniyle mahalleye dönüşen, nüfusu 5.000'in altında kalan ve kırsal yerleşim özelliği devam eden yerlerdeki uygulamalar, büyükşehir belediye meclisince aksine bir karar alınmadıkça, uygulama imar planı yapılıncaya kadar 27 nci madde **vebu bent** hükümlerine göre yürütülür. Kırsal alanlarda iş yeri açma ve çalışma izni; kadimden kalan veya yapıldığı tarihteki mevzuat kapsamında yola cephesi olmaksızın inşa edilen yapılar ile köy yerleşik alanlarda kalan yapılara kırsal yapı belgesine, yerleşik alan sınırı dışındaki diğer yapılara ise yapı kullanma izin belgesine göre verilir. Köylerde bulunan konutlarda, iş yeri açma ve çalışma izni alınarak ev pansiyonculuğu yapılabilir. Kamuya ait bir yaya veya taşıt yoluna cephe sağlanmadan yapı inşa edilemez, parsel oluşturulamaz. **Ancak; Belediye mücavir alan sınırları dışında olup planı bulunmayan iskân dışı alanlarda mevzuata göre yapılabilecek yapılarda, parselin kamuya ait bir yola cephesi olması şartı aranmaksızın geçit hakkı temin edilmek suretiyle uygulama yapılabilir.** Yerleşme ve yapılaşma özellikleri, mimari doku ve karakteri, gelişme düzey ve potansiyeli açısından önem arz eden köylerde bu özellikleri korumak, geliştirmek ve yaşatmak amacıyla muhtarlık katılımı ile ilgili idarelerce köy tasarım rehberleri hazırlanabilir. Köy tasarım rehberleri ilgili idare meclisi kararı ile onaylanır ve

alanlarda yola cephe aranmaması olanağı tanınmaktadır. Bu düzenlemenin özellikle büyükşehir olmayan illerdeki plan uygulamalarını zora sokacak sonuçlara sebep olması olasıdır. Bu düzenleme ile, "iskan dışı alanlarda", yani yapılaşma dışı bırakılmış alanlarda, en temel teknik altyapı ihtiyaçlarından birisi olan, sağlıklı ve güvenli ulaşılabilirliğin sağlanması konusu göz ardı edilmekte, teknik altyapıdan yoksun sağlıksız yapılaşmanın önü açılmaktadır. Kamuya ait bir yola cephesi olma şartının kaldırılması teknik altyapı açısından yetersiz, sağlıksız yapılaşmanın önü açılacaktır. Bu düzenleme ile özellikle orman içinde kalan özel mülkiyete konu arazilerin ve 2b arazilerinin plan dışı ve kontrolsüz yapılaşmasının yolu açılmış olmaktadır.

Ayrıca, mücavir alan dışındaki yapılaşmaya yönelik getirilen düzenleme ile en temel teknik altyapı ihtiyaçlarından birisi olan, sağlıklı ve güvenli ulaşılabilirliğin sağlanması konusu göz ardı edilmekte, teknik altyapıdan yoksun sağlıksız yapılaşmanın önü açılmaktadır. Diğer taraftan ulaşılabilirliği olmayan altyapı açısından teknik standartları sağlamayan yapılaşmaların önü açılacaktır. Diğer bir husus da doğal alanlarda, tarım alanlarında da yapılaşmanın artmasına yol açacak olmasıdır.

f) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Kentsel asgari standartlar, Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda çevre düzeni planı ile belirlenebilir. Uygulamaya ilişkin kararlar, yörenin koşulları, parselin bulunduğu bölgenin genel özellikleri, yapının niteliği ve ihtiyacı, erişilebilirlik, sürdürülebilirlik, çevreye etkisi dikkate alınarak ve ölçüleri verilerek Bakanlıkça belirlenen esaslara göre uygulama imar planında belirlenir.

g) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Bakanlık; ilgili idareler, kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler tarafından yapılan mekansal planlamaya, harita ve parselasyona, etüt ve projelendirmeye, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni düzenlemeye, enerji kimlik belgesi hazırlanmasına ilişkin iş ve işlemler ile yapı malzemelerini; denetlemeye, aykırılıklar hakkında işlem tesis etmeye, aykırılıkları gidererek mevzuata uygun hale getirmeye yönelik değişiklik yapmaya ve onaylamaya, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye, yıkım kararı almaya ve yıkımı gerçekleştirmeye, ilgililer hakkında idari yaptırım kararı vermeye yetkilidir. Bu görevlerden, yapı tatil tutanağı tanzim etmeye, mühürlemeye ve yıkım kararına ilişkin rapor düzenleme işi ile denetlemeye ilişkin görevler, Bakanlığın merkez ve taşra teşkilatında, denetçi belgesini haiz personel tarafından gerçekleştirilir. İlgililer Bakanlık denetçileri tarafından istenilen her türlü bilgi ve belgeyi, istenilen süre içerisinde vermek zorundadırlar. Bakanlık denetçilerinin seçimi, eğitimleri, görev, yetki ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları Bakanlıkça belirlenir.

ğ) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Büyükşehir belediyesi sınırının il sınırı olması nedeniyle mahalleye dönüşen, nüfusu 5.000'in altında kalan ve kırsal yerleşim özelliği devam eden yerlerdeki uygulamalar, büyükşehir belediye meclisince aksine bir karar alınmadıkça, uygulama imar planı yapılıncaya kadar 27 nci madde hükümlerine göre yürütülür. Kırsal alanlarda iş yeri açma ve çalışma izni; kadimden kalan veya yapıldığı tarihteki mevzuat kapsamında yola cephesi olmaksızın inşa edilen yapılar ile köy yerleşik alanlarda kalan yapılara kırsal yapı belgesine, yerleşik alan sınırı dışındaki diğer yapılara ise yapı kullanma izin belgesine göre verilir. Köylerde bulunan konutlarda, iş yeri açma ve çalışma izni alınarak ev pansiyonculuğu yapılabilir. Kamuya ait bir yaya veya taşıt yoluna cephe sağlanmadan yapı inşa edilemez, parsel oluşturulamaz. Yerleşme ve yapılaşma özellikleri, mimari doku ve karakteri, gelişme düzey ve potansiyeli açısından önem arz eden köylerde bu özellikleri korumak, geliştirmek ve yaşatmak amacıyla muhtarlık katılımı ile ilgili idarelerce köy tasarım rehberleri hazırlanabilir. Köy tasarım rehberleri ilgili idare meclisi kararı ile onaylanır ve uygulanır.

h) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Köylerde ve kırsal özellik gösteren diğer yerleşmelerde yapıların etüt ve projeleri ilgili idarenin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri tarafından hazırlanabilir. Bakanlıkça; bu Kanun kapsamındaki yerleşmelere ilişkin enerji verimli, iklim duyarlı ve ekolojik özellikli plan ve projeler hazırlanabilir veya hazırlatılabilir, bu nitelikli yapılar inşa edilebilir veya uzun vadeli kredilendirilmek suretiyle desteklenebilir.

i) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Harita, plan, etüt ve projeler; idare ve ilgili kanunlarında açıkça belirtilen yetkili

tarafından hazırlanabilir. Bakanlıkça; bu Kanun kapsamındaki yerleşmelere ilişkin enerji verimli, iklim duyarlı ve ekolojik özellikli plan ve projeler hazırlanabilir veya hazırlattırılabilir, bu nitelikli yapılar inşa edilebilir veya uzun vadeli kredilendirilmek suretiyle desteklenebilir. ı) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Harita, plan, etüt ve projeler; idare ve ilgili kanunlarında açıkça belirtilen yetkili kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenemez. Vize veya onay yaptırılmaması ve benzeri nedenlerle müellifler veya bunlara ait kuruluşların büro tescilleri iptal edilemez veya yenilenmesi hiçbir şekilde geciktirilemez. Müelliflerden bu hükmü ortadan kaldıracak şekilde taahhütname talep edilemez. i) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İdarelerce onaylanmış; mevcut durumu gösteren halihazır haritalar, parselasyon planları ile teknik ve idari düzenlemeleri içeren bu Kanun kapsamındaki planların değişiklik ve revizyonlarında ilk müellifin görüşü veya izni aranmaz. j) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İlgili idareler, Bakanlıkça belirlenen esaslara göre mimari estetik komisyonu kurar. Komisyon, yapıların ve onaylı mimari projelerinin özgün fikir ifade edip etmediğine karar vermeye yetkilidir. Özgün fikir ifade etmeyenlerde yapılacak değişikliklerde ilk müellifin görüşü aranmaz. Özgün fikir ifade eden mimarlık eser ve projelerinde; eser sözleşmesinde işleme izni verilenler ile eserin bütünlüğünü bozmadığına, estetik görünümünü değiştirmedikçe, teknik, yönetsel amaçlar ve kullanım amacı nedeniyle zorunlu olduğuna karar verilen değişiklikler müellifinin izni alınmaksızın yapılabilir. Bu durumda ilk müellif tarafından talep edilebilecek telif ücreti; ilgili meslek odasının belirlenen mimari proje asgari hizmet bedelinin, tamamlanan yapılarda yüzde yirmisini, inşaatı süren yapılarda yüzde on beşini geçemez.	uygulanır. h) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Köylerde ve kırsal özellik gösteren diğer yerleşmelerde yapıların etüt ve projeleri ilgili idarenin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri tarafından hazırlanabilir. Bakanlıkça; bu Kanun kapsamındaki yerleşmelere ilişkin enerji verimli, iklim duyarlı ve ekolojik özellikli plan ve projeler hazırlanabilir veya hazırlattırılabilir, bu nitelikli yapılar inşa edilebilir veya uzun vadeli kredilendirilmek suretiyle desteklenebilir. ı) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) Harita, plan, etüt ve projeler; idare ve ilgili kanunlarında açıkça belirtilen yetkili kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenemez. Vize veya onay yaptırılmaması ve benzeri nedenlerle müellifler veya bunlara ait kuruluşların büro tescilleri iptal edilemez veya yenilenmesi hiçbir şekilde geciktirilemez. Müelliflerden bu hükmü ortadan kaldıracak şekilde taahhütname talep edilemez. i) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İdarelerce onaylanmış; mevcut durumu gösteren halihazır haritalar, parselasyon planları ile teknik ve idari düzenlemeleri içeren bu Kanun kapsamındaki planların değişiklik ve revizyonlarında ilk müellifin görüşü veya izni aranmaz. j) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İlgili idareler, Bakanlıkça belirlenen esaslara göre mimari estetik komisyonu kurar. Komisyon, yapıların ve onaylı mimari projelerinin özgün fikir ifade edip etmediğine karar vermeye yetkilidir. Özgün fikir ifade etmeyenlerde yapılacak değişikliklerde ilk müellifin görüşü aranmaz. Özgün fikir ifade eden mimarlık eser ve projelerinde; eser sözleşmesinde işleme izni verilenler ile eserin bütünlüğünü bozmadığına, estetik görünümünü değiştirmedikçe, teknik, yönetsel amaçlar ve kullanım amacı nedeniyle zorunlu olduğuna karar verilen değişiklikler müellifinin izni alınmaksızın yapılabilir. Bu durumda ilk müellif tarafından talep edilebilecek telif ücreti; ilgili meslek odasının belirlenen mimari proje asgari hizmet bedelinin, tamamlanan yapılarda yüzde yirmisini, inşaatı süren yapılarda yüzde on beşini geçemez.		kuruluşlar dışında meslek odaları dahil başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulamaz, tutulması istenemez. Vize veya onay yaptırılmaması ve benzeri nedenlerle müellifler veya bunlara ait kuruluşların büro tescilleri iptal edilemez veya yenilenmesi hiçbir şekilde geciktirilemez. Müelliflerden bu hükmü ortadan kaldıracak şekilde taahhütname talep edilemez. i) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İdarelerce onaylanmış; mevcut durumu gösteren halihazır haritalar, parselasyon planları ile teknik ve idari düzenlemeleri içeren bu Kanun kapsamındaki planların değişiklik ve revizyonlarında ilk müellifin görüşü veya izni aranmaz. j) (Ek: 12/7/2013-6495/73 md.) İlgili idareler, Bakanlıkça belirlenen esaslara göre mimari estetik komisyonu kurar. Komisyon, yapıların ve onaylı mimari projelerinin özgün fikir ifade edip etmediğine karar vermeye yetkilidir. Özgün fikir ifade etmeyenlerde yapılacak değişikliklerde ilk müellifin görüşü aranmaz. Özgün fikir ifade eden mimarlık eser ve projelerinde; eser sözleşmesinde işleme izni verilenler ile eserin bütünlüğünü bozmadığına, estetik görünümünü değiştirmedikçe, teknik, yönetsel amaçlar ve kullanım amacı nedeniyle zorunlu olduğuna karar verilen değişiklikler müellifinin izni alınmaksızın yapılabilir. Bu durumda ilk müellif tarafından talep edilebilecek telif ücreti; ilgili meslek odasının belirlenen mimari proje asgari hizmet bedelinin, tamamlanan yapılarda yüzde yirmisini, inşaatı süren yapılarda yüzde on beşini geçemez.
İmar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerler: Madde 13 – (Birinci fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve	İmar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerler.İmar planlarındaumumi hizmetlereayrılanyerlerveimar hakkı Madde 13 –	Tasarının 4. MADDE'si ile "imar hakkı" kavramı ile bağlantılı bazı hükümler getirilmekte olup, "imar hakkı" kavramının, "komşu yapı adalarının	İmar planlarında umumi hizmetlere ayrılan yerler.İmar planlarındaumumi hizmetlereayrılanyerlerveimar hakkı Madde 13 – Özel mülkiyete ait olup uygulama imar planında kamuya ait; açık semt spor alanı, birinci basamak sağlık tesisi,

E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) İmar programına alınan alanlarda kamulaştırma yapılınca kadar emlak vergisi ödenmesi durdurulur. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk edecek olan emlak vergisi, kamulaştırmayı yapan idare tarafından ödenir. Birinci fıkrada yazılı yerlerin kamulaştırma yapılmadan önce plan değişikliği ile kamulaştırmayı gerektirmeyen bir maksada ayrılması halinde ise durdurma tarihinden itibaren geçen sürenin emlak vergisini mal sahibi öder. (Üçüncü fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) Onaylanmış imar planlarında, birinci fıkrada yazılı yerlerdeki arsa ve arazilerin, bu Kanunda öngörülen düzenleme ortaklık payı oranı üzerindeki miktarlarının mal sahiplerince ilgili idarelere bedelsiz olarak terk edilmesi halinde bu terk işlemlerinden ayrıca emlak alım ve satım vergisi alınmaz.	Özel mülkiyetin ait olup uygulama imar planındaki kamu aait; açıksemt spor alanı, birinci basamak sağlık tesisi, ilk ve orta öğretim kurumları, anaokulu, kreş, park, çocuk bahçesi, oyun alanı, yol, meydan, otopark, pazaryeri, ibadeti yeri gibi umumî hizmetler ile sağlık, eğitim, mezarlık alanı, resmi kurum, sosyal ve kültürel tesis gibi kullanımlara ayrılan alanlarday alan taşınmazların; a) Bu Kanunun 18 inci maddesine göre arazi ve arsada düzenlemesi yapılarak, b) İlgili kamu kuruluşu ancak kamulaştırılarak, c) İlgisine göre Hazine veya ilgili idarelerin mülkiyetinde kiese değert taşınmazları ile takas yapılarak kamu mülkiyetine geçişi sağlanır. Uygulama imar planının onaylanmasından sonra 10 yıl içinde bu yöntemlerle kamu mülkiyetine geçişi sağlanamadığı takdirde, bu kullanımlara ayrılan alanlarda buta taşınmazlar için komşu parsellerin ve komşu yapıda alanların emsallerinin aritmetik ortalaması alınmak suretiyle takas veya transfele konu imar hakkı belirlenir. Taşınmazların imar hakkı, öncelikli idarelerin planda yapacakları değişiklikle imar hakkı transferi yapılabileceğini belirledikleri alanlardaki taşınmazlarda değerlendirilebilir. Bakanlıkça belirlenen usul ve esaslar göre, bağımsız lisanslı gayrimenkul değerleme kuruluşları tarafından değ erlemesi yapılan bu imar hakkı, ilgili idarece menkul değ ere dönüştürülür. Bu değ erlemeyi yapılırken 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen bedel tespiti esasları gözetilir. Takas veya imar hakkı transferine verici olarak konu olanta taşınmazın imar durumu, kamu hizmetine yönelik kullanım amacı dışında sonradan değ iş tirilemez. Yol, meydan, toplu taşıma durağı ve istasyonları, ibadeti yerleri, park ve çocuk bahçeleri hariç birinci fıkrada sayılan alanlarda, alanların kamu eline geçişi sağlanıncaya kadar emlak vergisinden muaf tutulur. Bu alanların kamuya devri halinde ilgili kamu kuruluşunun uygun görüşü alınarak plandaki kullanım amacına uygun öz el tesis yapılabilir. Mevcut yapılar kamulaştırılınca yakadarkorunabilir. Bu alanlarda beş yıllık imar programı süresi içinde, birinci fıkranın (a), (b), (c) bentlerine göre iş lenti sedilek parsel, kamu mülkiyetine geçirilmek zorundadır. Bu süreen fazla bir iluzatılabilir. İmar haklarının azaltılmasına ilişkin plan	<i>emsallerinin aritmetik ortalaması” olarak alınıp belirleneceği ifade edilmektedir.</i> <i>Bilindiği gibi “İmar planı ile belirlenen imar durumu” bir hak değildir. İmar hakkının tanımı, aktarım prensipleri, değ erleme esasları ve planlama teknikleri belirlenmeden, böylesine kolaycı ve temeli olmayan bir tutumla aktarımın kanun hükmü haline getirilmesi doğru olmamaktadır. Sadece alan (metrekare) dengelemesi veya ortalaması yapılarak teknik kural oluşturma, aktarım iş leri için yeterli değildir. Aktarım konularının temelini “değ er” yaklaşımı oluşturur. “Gönderici parseldeki değ er” ile “alıcı parseldeki değ er” olarak bir eşleş me yapılması esastır. Sadece değ erleme (değ er dengelemesi) de yeterli değildir. Bu konunun teknik olarak uygunluğu, yapılacak yeni imar planlarının bir aktarım tasarımı bütünlüğü içinde düşünülüp, aktarım (gönderici / alıcı) bölgelerinin de belirlenmek suretiyle; ilaveten bu değ iş kenliğ e karş ın sosyal/teknik altyapı uyumluluğunu da dikkate alan bir yaklaşımla ve programla olabilir. Ayrıca, mevcut imar planları ile yeni yapılacak imar planlarının aynı kurgu ile değ il; mevcut planlar için parseller bazında olmayan değ er tabanlı revizyon yöntemi, yeni planlarda da değ iş kenliğ e sınır getiren tasarım yaklaşımı yöntemleri kullanılabilir.</i> <i>Bu nedenlerle, tasarı içine alınmış olan bu kavramın ve bu kavramla bağlantılı hükümlerin, tasarıda yer aldıkları biçimiyle, bu aşamada uygun olmadıkları ifade edilebilir.</i> <i>Esasen, imar hakkı transferi yapılarak, korunması gereken, imar yoğunluğunun düşürülmesi gereken ya da yapılaş ma açısından uygun olmayan alanlarda bulunan hakların, plan kararları ile belirlenen, değ iş tirilmesi planlanan alanlara aktararak kullanılmasını sağlayan bir yöntem gibi gösterilse de; isteyen hak sahibinin imar hakkını bu alanda kullanması; istemeyenin ise sertifikalandırılmış hakkının satışını yapabilmesi ya da kullanmayı miras olarak bırakabilmesi; bu yasa düzenlemesi ile daha çok önü açılan ve üstelik bazı sorunların çözümü için yönlendirilen, parsel bazlı imar planı değ iş iklikleri ile kötüye kullanılabilcek bir uygulamaya dönüş ecektir.</i> <i>Aslında uygulamanın gerçekleştirilmesi için tutarlı, bütüncül bir planlama yapılması gerekmektedir. Bu düzenleme ise, planlamayı dışlayan, hak sahiplerinin taşınmazlarına el koyma biçimini kurumsallaşt ıran bir sonuç ortaya çıkacaktır. Bu uygulama, rantı yüksek yerlerde yaşayan ancak, yeni</i>	ilk ve orta öğretim kurumları, anaokulu, kreş, park, çocuk bahçesi, oyun alanı, yol, meydan, otopark, pazar yeri, ibadet yeri gibi umumî hizmetler ile sağlık, eğitim, mezarlık alanı, resmi kurum, sosyal ve kültürel tesis gibi kullanımlara ayrılan alanlarda yer alan taşınmazların sırasıyla; a) Bu Kanunun 18 inci maddesine göre arazi ve arsada düzenlemesi yapılarak, b) İlgili kamu kuruluşu ancak kamulaştırılarak, c) İlgisine göre Hazine veya ilgili idarelerin mülkiyetinde kiese değ erta ş ınmazları ile takas yapılarak kamu mülkiyetine geçişi sağlanır. Yol, meydan, toplu taşıma durağı ve istasyonları, ibadet yerleri, park ve çocuk bahçeleri hariç birinci fıkrada sayılan alanlarda, alanların kamu eline geçişi sağlanıncaya kadar emlak vergisinin talebi halinde ilgili kamu kuruluşunun uygun görüşü alınarak plandaki kullanım amacına uygun özel tesis yapılabilir. Mevcut yapılar kamulaştırılınca yakadarkorunabilir. Birinci fıkrada belirtilen kamuya ayrılan parsellerin malikleri, bu parseller kamu mülkiyetine geçinceye kadar, emlak vergisinden muaf tutulur. Mevcutta yapı bulunması halinde, kamulaştırmayı yapıncaya kadar emlak vergisi değ erinin üçte bir alınır. Özel tesis yapılan yerlerde emlak
--	--	---	--

	değişikliklerinden kaynaklanan imar hakkı transferihariçbumaddekapsamındayapılacakişlemlerde mülkiyetterkiilebirliktetapukaydı da terkin edilir.Ancakimar haklarıazaltılantaşınmazlar içinimar hakkıtransferiyapılmasıhalinde azalanbuhakkıartırmayayönelikplandeğişikliğiveyar evizyonuyapılamaz.Bufıkra kapsamında yapılan işlemler içintapuyagereklibelirtmeleryapılır. Birinci fıkrada belirtilen kamuya ayrılan parsellerin malikleri, bu parseller kamu mülkiyetinegeçinceye kadar,emlakvergisindenmuafır.Muvakkatıyapıyapılmasiveyamevcutta yapıbulunmasıhalinde,kamulaştırmayıapılıncayaka daremlakvergisideğerininüçtebirialınır. Özel tesisıyapılanyerlerde emlak vergisimuafiyetiuygulanmaz. (Birinci fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) İmar programına alınan alanlarda kamulaştırma yapılıncaya kadar emlak vergisi ödenmesi durdurulur. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk edecek olan emlak vergisi, kamulaştırmayı yapan idare tarafından ödenir. Birinci fıkrada yazılı yerlerin kamulaştırma yapılmadan önce plan değişikliği ile kamulaştırmayı gerektirmeyen bir maksada ayrılması halinde ise durdurma tarihinden itibaren geçen sürenin emlak vergisini mal sahibi öder. (Üçüncü fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) Onaylanmış uygulama imar planlarında, birinci fıkrada yazılı yerlerdeki arsa ve arazilerin, bu Kanunda öngörülen düzenleme ortaklık payı oranı üzerindeki miktarlarının mal sahiplerince kamuyahibeveyailgili idarelerebedelsiz olarak terk edilmesi halinde bu alanlarailgiliyapılanişveişlemler için hiçbirvergi, resim, harç,ücret ve herhangi birad altında bedel alınmazterk işlemlerinden ayrıca emlak alım ve satım vergisi alınmaz. Kamu kullanımına ait sosyal ve teknik altyapı alanlarının, kentsel dönüşüm alanlarının hazine veya kamu mülkiyetindeki alanlarla takas yapılması halinde şahıs veya özel hukuk kişilerine herhangi bir vergi, harç, ücret ve bedel tahakkuk ettirilemez ve ödeme yapılamaz. Uygulama imar plan kararı ile getirilen yapılaşma hakları plan değişikliği ile kaldırılan ya da azaltılan parseller, jeolojik sakıncalı alanlar, afet riski altındaki alanlar da bulunan taşınmazlar için de bu	oluşturulacak bu alanlarda oluşacak yüksek fiyatları ödeyemeyenlerin; kent dışına sürülmelerine de yol açacaktır. Bu düzenleme planların arkasından dolaşmayı kolaylaştırma yöntemi olarak kullanılmıştır. Ayrıca İmar Kanunu'nda, kamunun ihtiyacı olan sosyal donatı alanlarının elde edilmesi için yapılan bir kesinti olarak tanımlana gelen "düzenleme ortaklık payı"; tasarı ile artık "planla gelen değer artışının bir karşılığı" olarak tanımlanmaktadır. Bu tanım değişikliğinin düzenleme ortaklık payı ve arazi düzenlemesi uygulamalarının değerlendirme temelli bir yaklaşımla ele alınması amacıyla yapılmış olduğu tahmin edilmektedir. Ancak, tasarıda birçok yerde ele alınan "imar hakkı", "değerleme" gibi süreçlerin sistematik ve doğru bir yasal düzenleme ile ele alınmaması durumunda ileride çok sorunlu bir planlama süreci doğuracağı düşünülmektedir. Salt değer artışına odaklanmış bir arazi düzenlemesi kamusal alanların elde edilmesi karşısında yapı yoğunluğu giderek artan ve yaşanabilirliği çok düşük kentsel alanların ortaya çıkması ile sonuçlanma riskini getirmektedir. Bu düzenleme ile açık semt spor alanı, birinci basamak sağlık tesisi, ilk ve ortaöğretim kurumları, anaokulu, kreş, oyun alanı, otopark, pazar yeri, gibi umumi hizmetler ile sağlık, eğitim, mezarlık alanı, resmi kurum, sosyal ve kültürel tesislerin özelleşmesinin yolu açılmaktadır. Kâr gözetmeden maliyetinin kamu tarafından karşılanacağı, toplumsal yarar açısından toplumun her kesiminin eşit olarak faydalanabileceği, herkes için erişilebilir şekilde, yaşayan nüfusa göre mekansal dağılımının yapılması gereken kamu hizmet alanlarının özelleştirilmesi, ekonomik olarak bunu karşılayabilenlerin faydalanması anlamında olup, bu düzenleme anayasaya ve sosyal devlet anlayışına aykırıdır. Bu maddede kamulaştırması ilgili idarece tamamlanmayan ve vatandaşa mağduriyet yaratan "kamulaştırmaz el atmalarda" imar hakkı transferi yöntemi uygulanmaya çalışılmış, ancak son cümlede yer alan "kullanım amacına uygun özel tesis yapılabilir" ifadesi, kamusal alan kavramıyla tamamen çelişen ve kamusalılığı ortadan kaldıran kabul edilemez bir ifadedir.	vergisimuafiyetiuygulanmaz. (Birinci fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) İmar programına alınan alanlarda kamulaştırma yapılıncaya kadar emlak vergisi ödenmesi durdurulur. Kamulaştırmanın yapılması halinde durdurma tarihi ile kamulaştırma tarihi arasında tahakkuk edecek olan emlak vergisi, kamulaştırmayı yapan idare tarafından ödenir. Birinci fıkrada yazılı yerlerin kamulaştırma yapılmadan önce plan değişikliği ile kamulaştırmayı gerektirmeyen bir maksada ayrılması halinde ise durdurma tarihinden itibaren geçen sürenin emlak vergisini mal sahibi öder. (Üçüncü fıkra iptal: Ana.Mah.nin 29/12/1999 tarihli ve E.:1999/33, K.:1999/51 sayılı Kararı ile) Onaylanmış uygulama imar planlarında, birinci fıkrada yazılı yerlerdeki arsa ve arazilerin, bu Kanunda öngörülen düzenleme ortaklık payı oranı üzerindeki miktarlarının mal sahiplerince kamuyahibeveyailgili idarelerebedelsiz olarak terk edilmesi halinde bu alanlarailgiliyapılanişveişlemler için hiçbirvergi, resim, harç,ücret ve herhangi birad altında bedel alınmazterk işlemlerinden ayrıca emlak alım ve satım vergisi alınmaz. Kentsel dönüşüm alanlarının hazine veya kamu mülkiyetindeki alanlarla takas yapılması halinde şahıs veya özel hukuk kişilerine herhangi bir vergi, harç, ücret ve bedel tahakkuk ettirilemez ve ödeme yapılamaz.
--	---	--	--

	maddeye göre imar hakkı transferine esas menkul değer belirlenmesi yapılarak bu taşınmazlar sertifikalandırılır. İmar planlarında talep halinde, özel alanları ayrılabilmesi gibi imar planlarında mezarlık alanı olarak belirlenen yerlerin özel mülkiyete tabi kısımları mülkiyet sahiplerince özel mezarlık olarak yapıp işletilebilir. Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.	Arazi düzenlemesine ilişkin olarak; "düzenlemede eşdeğer yapılanma" ve "değerlemeye göre tahsis" ilkesi getirilmektedir. Genel olarak bakıldığında bu düzenleme İmar Kanununun 18. Maddesi uyarınca yapılan arazi düzenlemesine değer bazlı bir yaklaşım getirmekle birlikte, bu tür bir yaklaşımın uygulamada düzgün yürütülebilmesi için sağlıklı işleyen bir değerlendirme mekanizmasının tanımlanması gerekmektedir. Burada düzenleme öncesi ve düzenleme sonrası oluşacak değerlerin nasıl denkleştirileceğine ve yapılaşma sonrası bölüşümün nasıl yapılacağına ilişkin ilkelerin ve mekanizmanın belirlenmesi gerekmektedir. Kamusal hizmetlerden biri olan mezarlıkların işletilmesi konusunun, özel mülkiyete ve özel işletmeye yönelik olarak düzenlenmesi ise söylemlerini dini motifler üzerinde dile getiren bir anlayışın yaklaşımı açısından manidar olmuştur. İmar Kanunun bu maddesinde getirilen düzenlemeler, yine imar rantına yönelik sanal bir imar borsası oluşturmaya, dolayısıyla spekülasyona açık bir imar düzenini getirme riskini taşımaktadır.	
<i>İfraz ve tevhid:</i> Madde 15 – İmar planlarına göre yol, meydan, yeşil saha, park ve otopark gibi umumi hizmetlere ayrılan yerlere rastlayan gayrimenkullerin bu kısımlarının ifrazına veya tevhidine izin verilmez. İmar parselasyon planı tamamlanmış olan yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin bu planlara uygun olması şarttır. İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların, asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir. İmar planı dışında kalan alanlarda yönetmeliklerinde tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez.	<i>İfraz ve tevhid:</i> Madde 15 – İmar planlarına göre yol, meydan, yeşil saha, park ve otopark gibi umumi hizmetlere ayrılan yerlere rastlayan gayrimenkullerin bu kısımlarının ifrazına veya tevhidine izin verilmez. İmar parselasyon planı tamamlanmış olan yerlerde yapılacak ifraz veya tevhidin bu planlara uygun olması şarttır. İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların, asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri yönetmelikte belirtilen esaslara göre tespit edilir. İmar planı dışında kalan alanlarda yönetmeliklerinde tayin edilecek miktarlardan küçük ifrazlara izin verilmez. Planlı alanlarda 18. maddede yer alan hükümlerin uygulanması esastır. İlgili idarece, imar uygulaması sonucunda yapılabilecek kadar cephesi bulunmayan parseller, bitişindeki boş veya üzerinde riskli yapı bulunan parseller ilere tevhit edilirse tapu kaydına işlenir, tevhit edilmeden bu parsellere yapı ruhsatı düzenlenemez.	Değişiklik taslağında, çelişkili bir ifadeye yer verilmiştir, 18 uygulaması harici bu zorunlu düzenleme “üzerinde riskli yapı bulunan parseller ile resen tevhit edilir ve tapu kaydına işlenir, tevhit edilmeden bu parsellere yapı ruhsatı düzenlenemez.” şeklindeki ifade; idareleri ve mülk sahiplerini parsel ölçeğindeki kentsel dönüşümlere zorlayan bir ifade olmasının yanı sıra anayasa ile güvence altında olan mülkiyet hakkının gasbı anlamı taşımaktadır, bu yönüyle anayasaya aykırıdır.	

Arazi ve arsa düzenlemesi: ⁽¹⁾

Madde 18 – İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilikçe kullanılır.

Belediyeler veya valiliklerce düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtım sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin yüzde kırkını geçemez. ⁽¹⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 3/12/2003-5006/1 md.) Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan yerlerin ihtiyacı olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, yeşil saha, ibadet yeri ve karakol gibi umumî hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz.

Düzenleme ortaklık paylarının toplamı, yukarıdaki fıkra söz geçen umumi hizmetler için, yeniden ayrılması gereken yerlerin alanları toplamından az olduğu takdirde, eksik kalan miktar belediye veya valilikçe kamulaştırma yolu ile tamamlanır.

Herhangi bir parselden bir miktar sahanın kamulaştırılmasının gerekmesi halinde düzenleme ortaklık payı, kamulaştırmadan arta kalan saha üzerinden ayrılır.

Bu fıkra hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaz. Ancak, bu hüküm o parselde imar planı ile yeniden bir düzenleme yapılmasına mani teşkil etmez.

Arazi ve arsa düzenlemesi: ⁽¹⁾

Madde 18 – İmar hududu içinde bulunan binalı veya binasız arsa ve arazileri malikleri veya diğer hak sahiplerinin muvafakatı aranmaksızın, birbirleri ile, yol fazlaları ile, kamu kurumlarına veya belediyelere ait bulunan yerlerle birleştirmeye, bunları yeniden imar planına uygun ada veya parsellere ayırmaya, müstakil, hisseli veya kat mülkiyeti esaslarına göre hak sahiplerine dağıtmaya ve re'sen tescil işlemlerini yaptırmaya belediyeler yetkilidir. Sözü edilen yerler belediye ve mücavir alan dışında ise yukarıda belirtilen yetkiler valilikçe kullanılır.

Belediyeler veya valiliklerce düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların dağıtım sırasında bunların yüzölçümlerinden yeteri kadar saha, düzenleme dolayısıyla meydana gelen değer artışları karşılığında "düzenleme ortaklık payı" olarak düşülebilir. Ancak, bu maddeye göre alınacak düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenlemeden önceki yüzölçümlerinin yüzde kırkını geçemez. ⁽¹⁾

(Değişik üçüncü fıkra: 3/12/2003-5006/1 md.) Düzenleme ortaklık payları, düzenlemeye tabi tutulan yerlerin ihtiyacı olan Milli Eğitim Bakanlığına bağlı ilk ve ortaöğretim kurumları, yol, meydan, park, otopark, çocuk bahçesi, oyun alanı, semt spor alanı, pazaryeri, toplulaşım adurak ve istasyonları, birincil basamak sağlık tesis alanları ile yeşil saha, yeşil saha olarak planlanan taşkın koruma alanları, ibadet yeri ve karakol gibi umumî hizmetlerden ve bu hizmetlerle ilgili tesislerden başka maksatlarla kullanılamaz.

Düzenleme ortaklık paylarının toplamı, yukarıdaki fıkra söz geçen umumi hizmetler için, yeniden ayrılması gereken yerlerin alanları toplamından az olduğu takdirde, eksik kalan miktar belediye veya valilikçe kamulaştırma yolu ile tamamlanır.

Herhangi bir parselden bir miktar sahanın kamulaştırılmasının gerekmesi halinde düzenleme ortaklık payı, kamulaştırmadan arta kalan saha

Tasarının **6. MADDE'si** ile 3194/18. Maddede değişiklik yapılarak, "yeşil saha olarak planlanan taşkın koruma alanları" da DOP hesapları içine alınmaktadır. İmar Kanunun 18. Maddesi, "sosyal donanımların" mali harcama olmadan elde edilmesi için kullanılan bir tekniktir. Koruma alanları için kullanılan bir teknik değildir. Kaldı ki, burada yer verilen "taşkın koruma alanı" gibi afet bağlamı bir arazinin, "yeşil saha" olarak planlanması da standartlar yönüyle problem yaratacak bir nitelik taşımaktadır. Özetle, 18 Madde gerekçelerine uymayan bu tür ifadeler yer verilmesi uygun değildir. Koruma alanları ve afet bağlamı alanlar için zaten ilgili mevzuat doğrultusunda işlem yapılabilirdiği için, karmaşa ve sorun yaratacak kavramların kanunlar içine yerleştirilmesinden kaçınılmalıdır.

Getirilen düzenleme ile, yapılaşma ve her türlü kullanım amacı dışında bırakılması zorunlu olan riskli alanlardan birisi olan taşkın alanlarının düzenleme ortaklık payı içine alınarak, gerçekte aktif yeşil alan olarak kullanılması mümkün olmayan bu alanların, yeşil alan hesabına katılması ile yeşil alan standartları fiili olarak azaltılmaktadır. Halihazırda yapı yoğunluğunun artmasına yol açan bu düzenleme ile birlikte düşünüldüğünden; temel teknik altyapı ihtiyacı olan "yol"u olmayan yeşil alanlardan yoksun bir çevre oluşturulmaktadır. Taşkın koruma alanının yeşil alan olarak tanımlanması riskli alanın kamu kullanımına açılması anlamına gelmektedir.

MADDE 16 ile "Değer artışı payı" başlığı altında bazı hükümlerin getirilmesi, genel bir değerlendirme içinde uygun olarak düşünülebilir. Ancak, bu konunun sadece "maliklerin talebi üzerine yapılacak imar planı" kapsamı içinde ele alınması son derece yanlış olup, imar hukukuna da zarar vermektedir. İlk önce, "imar planının bir "idari işlem olduğu" hususunun unutulmaması gerekir. İster talep üzerine yapılsın, isterse kamu idaresi tarafından yapılsın, imar planının sonuç olarak kamu yönetimi içindeki yeri, bir idari işlem olarak, kamu yararı amacını yerine getiren bir idari işlem olmasıdır. Arsa sahibinin isteği doğrultusunda bir plan yapılmasına hükmeden bir kuralın, sanki kamu yararı düşünülmeden, sadece mali kazanç elde etme amacını taşıyarak, imar planlama olgusunu zedelediği açıkça söylenebilir. Bu nedenle "maliklerin talebi üzerine" şeklinde yer verilen ifadenin kanun içinde yer alması uygun değildir.

Bu düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenleme ortaklık payı alınanlarından, bu düzenleme sebebiyle ayrıca değerlendirme resmi alınmaz. Üzerinde bina bulunan hisseli parsellerde, şüyanma sadece zemine ait olup, şüyuu giderilmesinde bina bedeli ayrıca dikkate alınır. Düzenleme sırasında, plan ve mevzuata göre muhafazasında mahzur bulunmayan bir yapı, ancak bir imar parseli içinde bırakılabilir. Tamamının veya bir kısmının plan ve mevzuat hükümlerine göre muhafazası mümkün görülmemeyen yapılar ise, birden fazla imar parseline de rastlayabilir. Hisseli bir veya birkaç parsel üzerinde kalan yapıların bedelleri, ilgili parsel sahiplerince yapı sahibine ödenmedikçe ve aralarında başka bir anlaşma temin edilmedikçe veya şüyuu giderilmedikçe bu yapıların eski sahipleri tarafından kullanılmasına devam olunur. Bu maddede belirtilen kamu hizmetlerine ayrılan yerlere rastlayan yapılar, belediye veya valilikçe kamulaştırılmadıkça yıktırılamaz. Düzenlenmiş arsalarda bulunan yapılara, ilgili parsel sahiplerinin muvafakatları olmadığı veya plan ve mevzuat hükümlerine göre mahzur bulunduğu takdirde, küçük ölçüdeki zaruri tamirler dışında ilave, değişiklik ve esaslı tamir izni verilemez. Düzenlemeye tabi tutulması gerektiği halde, bu madde hükümlerinin tatbiki mümkün olmayan hallerde imar planı ve yönetmelik hükümlerine göre müstakil inşaaata elverişli olan kadastral parsellere plana göre inşaat ruhsatı verilebilir. Bu maddenin tatbikinde belediye veya valilik, ödeyecekleri kamulaştırma bedeli yerine ilgililerin muvafakatı halinde kamulaştırılması gereken yerlerine karşılık, plan ve mevzuat hükümlerine göre yapı yapılması mümkün olan belediye veya valiliğe ait sahalardan yer verebilirler. Veraset yolu ile intikal eden, bu Kanun hükümlerine göre şüyulandırılan Kat Mülkiyeti Kanunu uygulaması, tarım ve hayvancılık, turizm, sanayi ve depolama amacı için yapılan hisselendirmeler ile cebri icra yolu ile	üzerinden ayrılır. İmar planı değişikliği ile değer artışı sağlayan bir kullanım kararı getirilmesi veya yapı yoğunluğunun artırılması halinde, toplamda ikinci fıkra da sayılan oranı geçmemek üzere ilave düzenleme ortaklık payı alınabilir. Parselin üzerindeki mevcut yapıların nedeniyle alınamayan düzenleme ortaklık payı miktarı bedele dönüştürülebilir. Bedel taksitleri 2942 sayılı Kanunun 11 nci maddesinde belirtilen bedel tespit esasları da gözetilerek 28/7/1981 tarihli ve 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 69 uncu maddesinde belirtilen ilmi ve usulî tasarrufların uygulanması ile uzmanlar veya ilgililere takdir komisyonları tarafından tespit edilir. Tespit edilen bedel tapu kütüğünün beyanları hanesinde belirtilir ve bedelin yarısı ödenmedikçe yapı ruhsatı, tamamı ödenmedikçe de kısmi kullanıma izin verilemez. Satış halinde tamamı peşin veya en çok oniki ay eşit taksitlendirilerek alınır. Bu bedel, düzenlemelerin gerçekleştirilmesi için yapılacak kamulaştırmaların dışında kullanılamaz. Bu fıkra hükümlerine göre, herhangi bir parselden bir defadan fazla düzenleme ortaklık payı alınmaz. Ancak, bu hüküm o parselde imar planı ile yeniden bir düzenleme yapılmasına mani teşkil etmez. Bu düzenlemeye tabi tutulan arazi ve arsaların düzenleme ortaklık payı alınanlarından, bu düzenleme sebebiyle ayrıca değerlendirme resmi alınmaz. Üzerinde bina bulunan hisseli parsellerde, şüyanma sadece zemine ait olup, şüyuu giderilmesinde bina bedeli ayrıca dikkate alınır. Üçüncü fıkra da sayılan alanların dışındaki resmi kurum alanları ve umumi mezarlık alanları Hazine adına tescil edilmek kaydıyla düzenleme sınırlarındaki tescilsiz alanlardan veya kapanan kadastral yollardan, bu şekilde karşılanamaması halinde öncelikle ilgili kamu kuruluşlarının mülkiyetinde kalkanlardan veya Hazine arazilerinden karşılanır. Düzenleme alanında bünitilikte arazi bulunmaması veya yetersiz kalması halinde düzenleme sahası içindeki düzenlemeye giren parsellerin alanları oranında kamu ortaklık payı verilmek suretiyle hisselendirilir. Düzenleme sonucunda taşınmaz maliklerine verilecek parseller, öncelikle kök parselin bulunduğu yerden, mümkün olmuyorsa yakınındaki eşdeğer alandan verilir. Tahsisin mümkün mertebeye göre parsellerde hisselendirme yapılmadan imar hakkı ve yadeğerleme açısından eşdeğer	<u>“İmar planı değişikliği ile değer artışı sağlayan bir kullanım kararı getirilmesi veya yapı yoğunluğunun artırılması halinde, toplamda ikinci fıkra da sayılan oranı geçmemek üzere ilave düzenleme ortaklık payı alınabilir.” Şeklinde getirilen bu düzenleme adeta yapı yoğunluğunu teşvik edicidir. Değer artış payı başlıklı Ek Madde 5 ile birlikte değerlendirildiğinde; ödenen bedel kadar yapılaşma oranının artışı sağlanabilecektir. Bu kabul edilemez bir düzenlemedir. Toplumun tüm kesimleri için sağlıklı yaşanabilir çevre oluşturulmasında temel araçlardan birisi olan imar uygulamaları ile kamu yararının, toplumun tüm kesimleri için eşitlik ilkesi temelinde mekânsal düzenlemeye yansıtılması gerekmektedir. Herhangi bir taşınmazı olsa dahi, yeni oluşturulacak imar hakkının bedelini ödeyemeyen vatandaşlar, “soylulaştırılan” bu kent parçalarından tasfiye edileceklerdir. Bu düzenleme ile; sağlıklı, güvenli, sosyal kültürel teknik altyapısı sağlanmış kentsel hizmetlere eşit şekilde erişilebilirliğin sağlandığı bir çevrede yaşama hakkı gasp edilmektedir. Yaşam hakkının piyasa mekanizması içinde “ödediğin kadar hizmet; ödediğin kadar yaşama hakkı” anlayışının yasal altlığı oluşturulmaktadır.</u> <i>Bu düzenleme planlamanın bilimsel ve teknik esaslarına, eşitlik ilkesine, Anayasaya ve insan haklarına aykırıdır.</i> <i>Taslağın Bu maddesine önerilen düzenleme ile adeta dava açan cezalandırılmakta ve tehdit edilmektedir. Vatandaşları dava açmaktan imtina etmeye, anayasal haklarını kullandırtmamaya yönelik bir düzenlemedir.</i> <i>Anayasa mahkemesi tarafından iptal edilen kentsel dönüşüm yasasındaki maliklerin hak kaybı nedeniyle dava açmasını engelleyen maddenin yerine ikame edilmiş, pratikte hak sahiplerinin elini kolunu bağlayacak bir madde...</i>	
--	--	---	--

satılanlar hariç imar planı olmayan yerlerde her türlü yapılaşma amacıyla arsa ve parselleri hisselerine ayıracak özel parselasyon planları, satış vaadi sözleşmeleri yapılamaz.	veya yapılaşmaya uygun olması esastır. Uygulamaların imar planında veya yapılandırma hükümlerinde bulunmaması halinde yönetmelikle belirlenen asgari parsel büyüklüklerinin altında parsel oluşturulamaz, ruhsat düzenlenemez. Arazi ve arsa düzenlemesi yapıp, uygulama imar planına ve yönetmelikle belirlenen teknik kurallara uygun olarak hazırlanan ve 1/9uncu maddede görülen onaylanarak askıya çıkarılan ve askı süresi sonunda kesinleşen parselasyon planlarına istinaden oluşan imar parsellerinin tapu kütüğüne tescil edildiği tarihten itibaren geç altmış gün içinde parselasyon planlarına dava açılmadığı takdirde busürenin dolduğu tarihten sonra sadece parsellerindeğeri dava açılabilir. Dava sonucunda parselindeğeri artı olduğu unutulup itihali arada ki fark ilgili sindentahsil edilir ve bu bedel bualana ilişkin yol, su ve kanalizasyon gibi teknik altyapı hizmetlerinde kullanılır. Parselindeğeri azalma olması halinde arada ki fark ilgili idarece ödenir. Bu fark, uygulamaya giren parsellerde diğerlerinin apay edilmeksuretiyle tapu kayıtlarına şerh düşülür. Ancak bu bedel tahsil edilmeden arsa satışı yapılamaz, yapı ruhsatı düzenlenemez. Parsel maliklerinin hisselerini ilgili idareye bedelsiz devretmek istemeleri durumunda ilgili idare devir işlemlerini bedel almaksızın malikler adına gerçekleştirmekle yükümlüdür. Bu işlemler için parsel maliklerinden hiçbir vergi, resim, harç, ücret ve herhangi bir ad altında bedel alınmaz. İmar planı olan yerlerde, 3194 sayılı İmar Kanununun 18inci maddesi gereğince arsa ve arazi düzenlemelerinde, binalı veya binasız arsa ve arazilerde hisse karşılığı satın alınan yerler dikkate alınarak müstakil, hisseli parseller veya üzerindeki yapılar ancak binalarında mevcut miktarları göz önünde bulundurularak kat mülkiyeti ve diğer esasına göre arsa paylarının sahipleri adına resen tescil ettirmeye valilik veya belediye yetkilidir. Düzenleme sırasında, plan ve mevzuata göre muhafazasında mahzur bulunmayan bir yapı, ancak bir imar parseli içinde bırakılabilir. Tamamının veya bir kısmının plan ve mevzuat hükümlerine göre muhafazası mümkün görülemeyen yapılar ise, birden fazla imar parseline de rastlayabilir. Hisseli bir veya birkaç parsel üzerinde kalan yapıların bedelleri, ilgili parsel sahipleriince yapı sahibine ödenmedikçe ve aralarında başka bir anlaşma temin edilmedikçe veya şüyu giderilmedikçe bu yapıların eski sahipleri tarafından kullanılmasına devam olunur. Bu maddede belirtilen kamu hizmetlerine ayrılan yerlere rastlayan yapılar, belediye veya valilikçe kamulaştırılmadıkça yıktırılamaz.		
---	---	--	--

	Düzenlenmiş arsalarda bulunan yapılara, ilgili parsel sahiplerinin muvafakatları olmadığı veya plan ve mevzuat hükümlerine göre mahzur bulunduğu takdirde, küçük ölçüdeki zaruri tamirler dışında ilave, değişiklik ve esaslı tamir izni verilemez. Düzenlemeye tabi tutulması gerektiği halde, bu madde hükümlerinin tatbiki mümkün olmayan hallerde imar planı ve yönetmelik hükümlerine göre müstakil inşaata elverişli olan kadastral parsellere plana göre inşaat ruhsatı verilebilir. Bu maddenin tatbikinde belediye veya valilik, ödeyecekleri kamulaştırma bedeli yerine ilgililerin muvafakatı halinde kamulaştırılması gereken yerlerine karşılık, plan ve mevzuat hükümlerine göre yapı yapılması mümkün olan belediye veya valiliğe ait sahalardan yer verebilirler. Veraset yolu ile intikal eden, bu Kanun hükümlerine göre şüylendirilen Kat Mülkiyeti Kanunu uygulaması, tarım ve hayvancılık, turizm, sanayi ve depolama amacı için yapılan hisselerden ile cebri icra yolu ile satılanlar hariç imar planı olmayan yerlerde her türlü yapılaşma amacıyla arsa ve parselleri hisselerle ayıracak özel parsellasyon planları, satış vaadi sözleşmeleri yapılamaz.		
Yapı ruhsatı: Madde 21 – Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı maddede belirtilen istisna dışında belediye veya valiliklerden (...) ⁽¹⁾ yapı ruhsatı alınması mecburidir. Ruhsat alınmış yapılarda herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz. Ancak; derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin hususiyetine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir. Belediyeler veya valilikler mahallin ve çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamak, güzel bir görünüm elde etmek amacıyla dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzemesini ve rengini tayin etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yürürlüğe	Yapı ruhsatı: Madde 21 – Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı, 27ncive44üncü maddelerde belirtilen istisna dışında ilgili idaresinden belediye veya valiliklerden (...) ⁽⁴⁾ yapı ruhsatı alınması mecburidir. Ruhsat alınmış yapılarda, yapının taşıyıcı sisteminde 44üncü maddede belirtilen istisnalar haricinde yapılan değişiklikler detadilat ruhsatı alınması zorunludur. herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz. Ancak; derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin hususiyetine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir. Belediyeler veya valilikler mahallin ve çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamak, güzel bir görünüm elde etmek amacıyla dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzemesini ve rengini tayin etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan yapılar	Tasarıyla, mevcut binalarda; yapının mimari özelliklerinin değiştirilebilmesi kolaylaştırılmaktadır. Bu konuda belediyeler de, ayrıca yetkili kılınmaktadır. Bu tür bir düzenlemenin; özellikle modern mimari mirasın zarar görmesine ve telif haklarıyla ilgili sorunların ortaya çıkmasına sebep olabileceği görülmektedir. Bu haliyle 5846 sayılı FSEK, Bern Sözleşmesi, İnsan Hakları Evrensel Beyanname ve dolayısıyla Anayasaya aykırıdır. Diğer taraftan, yapının taşıyıcı sistemini değiştirmese bile ruhsatsız tadilat yapılması, mimarlık – mühendislik bilimine aykırıdır. Kaldı ki 44. Madde ile getirilen istisnalar da eşitlik ilkesine aykırıdır. Düzenleme, projesiz inşaat yapımını teşvik eder niteliktedir.	Yapı ruhsatı: Madde 21 – Bu Kanunun kapsamına giren bütün yapılar için 26 ncı, 27ncive44üncü maddelerde belirtilen istisna dışında ilgili idaresinden belediye veya valiliklerden (...) ⁽⁴⁾ yapı ruhsatı alınması mecburidir. Ruhsat alınmış yapılarda, yapının taşıyıcı sistemini, bağımsız bölüm sayısını, brüt alanını ve kullanım amacını değiştiren 44üncü maddede belirtilen istisnalar haricinde yapılan değişiklikler detadilat ruhsatı alınması zorunludur. herhangi bir değişiklik yapılması da yeniden ruhsat alınmasına bağlıdır. Bu durumda; bağımsız bölümlerin brüt alanı artmıyorsa ve nitelik değişmiyorsa ruhsat, hiçbir vergi, resim ve harca tabi olmaz. Ancak; derz, iç ve dış sıva, boya, badana, oluk, dere, doğrama, döşeme ve tavan kaplamaları, elektrik ve sıhhi tesisat tamirleri ile çatı onarımı ve kiremit aktarılması ve yönetmeliğe uygun olarak mahallin hususiyetine göre belediyelerce hazırlanacak imar yönetmeliklerinde belirtilecek taşıyıcı unsuru etkilemeyen diğer tadilatlar ve tamiratlar ruhsata tabi değildir. Belediyeler veya valilikler mahallin ve çevrenin özelliklerine göre yapılar arasında uyum sağlamak, güzel bir görünüm elde etmek amacıyla dış cephe boya ve kaplamaları ile çatının malzemesini ve rengini tayin etmeye yetkilidir. Bu Kanunun yürürlüğe girmesinden önce yapılmış olan yapılar da bu hükme tabidir. Devam eden inşaatlarda imar durumunu etkilemeyen veya yapının taşıyıcı sistemini, bağımsız

girmesinden önce yapılmış olan yapılar da bu hükme tabidir.	da bu hükme tabidir. Devamedeninşaatlarda imar durumunuetkilemeyenveyapınının taşıyıcısı sistemini değiştirmeyen, ancak uygulaması sırasında ihtiyaç duyulan projede değişikliklerde yapı sahibinin muvafakati, proje müellifi ve ilgilil fennimesulün onayı ile tadilat ruhsatının maksızın uygulama yapılabilir. Ancak; yapılan buda değişiklikler yapı kullanma izin başvurusunda hazırlanan tadilat projesi ile ilgili idareyesunulur. Yapılan değişikliklerin plan ve mevzuat hükümlerine aykırı olmasından dolayı doğacak her türlü zarardan ilgili fenni mesul sorumludur. Dış cephe kaplamaları hariç olmak üzere yapının bağımsız bölümlerinin brüt alanını artırmayan veya niteliğinde değiştirmeyen tadilatlarla bina dış cephe kaplama tadilat ruhsatlarında hiçbir vergi, resim ve harç alınmaz. Yapının veya bağımsız bölümlerinin; kullanım amacını, ruhsatekimin arı projedeki kat irtifakı ve kat mülkiyetine esas paylaşım tablosundaki değerleri, bağımsız bölümleri ile eklentilerinin konumlarının ve alanlarının değiştirilerek nitelikte tadilat ruhsatlarında parsel maliklerinin muvafakatleri alınır. Mevzuat gereği büyükşehir belediyelerine verilen yetkiler saklı olmak kaydıyla, ilgili idareler meclis kararları ile, mevcut yapılar da dâhil olmak üzere mahallin veya yapıların, rengini, dış cephe ve çatı kaplamalarını belirlemeye, mimari estetiği ile ilgili kurallara koymaya, yapıların inşasında yöresel malzeme veya yöresel mimari kullanımınailişkin zorunluluk getirmeye, bu konuları dakapsayan kentsel tasarımı projelerini yapma, yaptırmayı onaylamayı yetkilidir.	bölüm sayısını, brüt alanını ve kullanım amacını değiştirmeyen, uygulaması sırasında ihtiyaç duyulan projede değişikli klerde yapı sahibinin muvafakati, proje müellifi nce hazırlanarak imzalanan ve ilgili fenni mesul tarafından imzalanarak uygun görülen tadilat projesi ile tadilat ruhsatının maksızın uygulama yapılabilir. Ancak; yapılan buda değişiklikler yapı kullanma izin başvurusunda hazırlanan nihai tadilat projesi ile ilgili idareyesunulur. Yapılan değişikliklerin plan ve mevzuat hükümlerine aykırı olmasından dolayı doğacak her türlü maddi ve hukuki zarardan ilgili fenni mesul ve müteselsilen yapı müteahhidi, yapı sahibi ve proje müellifi sorumludur. Ruhsata tabi yapılarda, ısı yalıtım uygulamaları hariç bağımsız bölümlerinin brüt alanını artırmayan veya yapının niteliğinde değiştirmeyen tadilat ruhsatlarında hiçbir vergi, resim ve harç alınmaz. Yapının veya bağımsız bölümlerinin; kullanım amacını, ruhsatekimin arı projedeki kat irtifakı ve kat mülkiyetine esas paylaşım tablosundaki değerleri, bağımsız bölümleri ile eklentilerinin konumlarının ve alanlarının değiştirilerek nitelikte tadilat ruhsatlarında parsel maliklerinin muvafakatleri alınır. Diğer durumlarda 634 sayılı Kanun 2 un 42. Maddesi b e göre uygulama yapılır. Mevzuat gereği büyükşehir belediyelerine verilen yetkiler saklı olmak kaydıyla, ilgili idareler meclis kararları ile, mevcut yapılar da dâhil olmak üzere mahallin veya yapıların, rengini, dış cephe ve çatı kaplamalarını belirlemeye, mimari estetiği ile ilgili kurallara koymaya, yapıların inşasında yöresel malzeme veya yöresel mimari kullanımınailişkin zorunluluk getirmeye, bu konuları dakapsayan kentsel tasarımı projelerini yapma, yaptırmayı onaylamayı yetkilidir.
Ruhsat alma şartları: Madde 22 – Yapı ruhsatiyesi almak için belediye, valilik (...) ⁽¹⁾ bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve	Ruhsat alma şartları: Madde 22 – Yapı ruhsatiyesi almak için belediye, valilik (...) ⁽²⁾ bürolarına yapı sahipleri veya kanuni vekillerince dilekçe ile müracaat edilir. Dilekçeye sadece tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge), mimari proje, statik proje, elektrik ve tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa, ebatlı kroki	<i>Ruhsat işlemi basit bir evrak işlemi veya dilekçe cevabına indirgenmiştir. Üç beş gün içinde sonuçlanması istenerek idareye adeta “incelemeden onay” zorunluluğu getirilmiştir.</i> <i>Diğer taraftan Kamunun denetim zorunluluğu ortadan kaldırılarak bu iş fenni mesullere ve müelliflere bırakılmaktadır. Oysa kamu hiçbir zaman denetim</i>

tesisat projeleri, resim ve hesapları, röperli veya yoksa, ebatlı kroki eklenmesi gereklidir. Belediyeler veya valiliklerce (...) (2) ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatı verilir. Eksik veya yanlış olduğu takdirde; müracaat tarihinden itibaren onbeş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç onbeş gün içinde yapı ruhsatı verilir.	eklenmesi gereklidir. İlgili idare, imar durum belgesi ile ilgili ve kanal kotu tutanağını, uygulama krokisi ve tapu (istisnai hallerde tapu senedi yerine geçecek belge) ile ilgili idaresine müracaat eden yapı sahibi veya kanuni vekillerine üç iş günü içerisinde düzenleyerek verir. Yapı ruhsatı alınabilmesi için, yapı sahipleri veya kanun vekillerince, yapı uygulama planı da içeren mimari proje, taşıyıcı sistem hesap ve projeleri, zemin ve temel etüdü raporu, gerektiğinde çevre sel tetkik ve değerlendirme raporu ile ilgili idareye başvurulur. İlgili idarece, en geç onbeş iş günü içerisinde, başvuru dosyası plan ve mevzuat kapsamında incelenerek uygun olması halinde onaylanarak yapı ruhsatı verilir. Aksi halde aykırılıklar belirlenerek ilgili idareye bildirilir. Belirtilen aykırılıklar giderilerek idareye başvuru yapıldığı takdirde onaylanarak yapı ruhsatı verilir. Belediyeler veya valiliklerce (...) (2) ruhsat ve ekleri incelenerek eksik ve yanlış bulunmuyorsa müracaat tarihinden itibaren en geç otuz gün içinde yapı ruhsatı verilir. Eksik veya yanlış olduğu takdirde; müracaat tarihinden itibaren onbeş gün içinde müracaatçıya ilgili bütün eksik ve yanlışları yazı ile bildirilir. Eksik ve yanlışlar giderildikten sonra yapılacak müracaattan itibaren en geç onbeş gün içinde yapı ruhsatı verilir. Plan ve mevzuata uygun olmaksızın yapıldığı ilgilidarelerce yasalsüresi içerisinde verilmeyen yapı ruhsatları, başvuru halinde Bakanlık İl Müdürlüğüne bildirilerek idareye geri verilmeyen yapı ruhsatı verilmeyen idare hakkında Valilikçe 4483 sayılı Kanun kapsamında suç duyurusunda bulunulur. Yönetmelikle belirlenen diğer tamamlamayı projeler ruhsat onay tarihinden itibaren otuz iş günü içerisinde ilgili idareye teslim edilmediği takdirde, teslim edilene kadar 32 nci maddenin üçüncü fıkrasına göre işlem yapılır. Projelerin idareye teslimine müteakip üç iş günü içerisinde mühür kaldırılır. Etüt ve projelerin birbirleriyle uyumlu olmaları zorunludur. Etüt ve projelerin plana, mevzuata ve birbirleriyle uyumundan etüt ve projelerinden üstlenilen fennî mesullerle müellifler sorumludur.	sorumluluğunu özel sektöre devredemeyeceği açıktır. Ayrıca, mimari projeler ile diğer mühendislik projelerinin bir arada sunulması zorunluluğunun kaldırılması, projeler arasındaki koordinasyonun sağlanması anlamında büyük bir zafiyete işaret etmektedir. Şöyle ki; yapı üretim sürecinde hazırlanana mimari, statik, mekanik tesisat ve elektrik tesisat projeleri bir bütündür. Özellikle gelişen teknolojiler sayesinde günümüzdeki binalar olarak da adlandırılan gelişmiş teknolojik sistemlerin kullanıldığı binalarda mekanik tesisat ve elektrik tesisat projeleri önemli bir yer tutmaktadır. Yangın güvenliği, enerji verimliliği ile insan konforunu yakından ilgilendiren bu projelerin en başında mimari, statik mekanik tesisat ve elektrik tesisat müelliflerinin birlikte çalışarak proje üretimleri ile ancak sağlıklı olarak hayata geçirilebilmektedir. Gelmiş ülkelerde bu nedenle tek tek proje müellifleri yerine bir çok disiplinin bir arada çalıştığı ortak tasarım ofisleri bina tasarım işlerinde görev almaktadır. Tasarımda yer alan mimari proje ile taşıyıcı sistem hesap ve projelerinin inşaat ruhsatında aranması, buna karşın mekanik tesisat ve elektrik tesisat projelerinin inşaat ruhsatı aşamasında aranmaması günümüzdeki tasarım ilke ve gerekliliklerine aykırı bir uygulamadır. Bu yöntemle ruhsat alıp işe başlayacak inşaatlarda sonradan üretilen mekanik ve elektrik tesisat projelerinin uygulanamaz olmasına, sonradan çok fazla tadilatın ortaya çıkması neden olacaktır. Bu durum Yasanın amaç maddesine aykırıdır. Bu nedenle mekanik tesisat ve elektrik tesisat projelerinin inşaat ruhsatı aşamasında zorunlu olması önerilmektedir.	
Müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği, yapı müteahhitliği ve kayıtlar: (1) Madde 28 – (Değişik: 9/12/2009-5940/1 md.) Bu Kanun kapsamındaki mimarlık, mühendislik ve planlama hizmetine ilişkin harita, plan, etüt, proje	Müelliflik, fenni mesuliyet, şantiye şefliği, yapı müteahhitliği ve kayıtlar: (1) Madde 28 – (Değişik: 9/12/2009-5940/1 md.) Bu Kanun kapsamındaki mimarlık, mühendislik ve planlama hizmetine ilişkin harita, plan, etüt, projeler ve eklerinin düzenlenmesi ve	Daha önce de değinildiği üzere, fenni mesuliyetin sermaye şirketlerince üstlenilmesi kamusal denetimin özüne aykırıdır. Mevcut kanun metnine göre, fenni mesullerin kendilerinden önce görevi bırakan fenni mesullerin hatalarının giderilmesini sağlamaktan sorumlu iken	

ve eklerinin düzenlenmesi ve bunların yerine getirilmesinin; uygulamada bulunulacak alanın, yerleşme merkezinin ve yapının sınıfına, özelliğine ve büyüklük derecesine göre, uzmanlık alanlarına uygun olarak 38 inci maddede belirtilen meslek mensuplarına yaptırılması mecburidir. Müellifler ve uygulamada bulunan meslek mensupları, işlerini bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirmekten sorumludur. Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz meslek mensupları tarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir. Yapı sahibine ve idareye karşı sorumlu olan fenni mesuller, uzmanlık alanına uygun olarak yapıda yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması veya şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi veya yapının mevzuata aykırı yapılması veya istifaları halinde, bu durumları altı iş günü içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, en geç üç iş günü içinde 32 nci maddeye göre işlem yapılır. Fenni mesulün istifası veya ölümü halinde, başka bir meslek mensubu fenni mesuliyeti üstlenmedikçe yapının devamına izin verilmez. Fenni mesulün istifası halinde, istifa tarihinden önce yapılan işlere dair sorumluluğu devam eder. Yeni atanan fenni mesul, daha önce yapılan işlerin denetlenmesinden ve eksiklik ve hata var ise giderilmesini sağlamaktan da sorumludur. Tespit edilen bu eksiklik ve hatalar giderilmedikçe inşaatın devamına izin verilmez. Fenni mesuller, Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenen sınıf, özellik ve büyüklüğe sahip bulunan yapıların denetimi faaliyetine yardımcı olmak üzere, 38 inci maddeye göre uygun nitelikte ve sayıda fen adamı istihdam etmek mecburiyetindedir. Fenni mesuller, yapıdakullanılanbetonvedonatıyaaitdeneysonuçları ileuzmanlıkalanlarına göre yapınınherbirkatseviyesinevaşamasınaaityap	bunların yerine getirilmesinin; uygulamada bulunulacak alanın, yerleşme merkezinin ve yapının sınıfına, özelliğine ve büyüklük derecesine göre, uzmanlık alanlarına uygun müelliflerdenmimarlar, mühendislerve şehirplancılarıtarafındanbu Kanuna, planlara, standartlara, şartnamelerevediğer mevzuata uygun olarak hazırlanır. olarak 38 inci maddede belirtilen meslek mensuplarına yaptırılması mecburidir. Müellifler ve uygulamada bulunan meslek mensupları, işlerini bu Kanuna ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirmekten sorumludur. Yapıda inşaat ve tesisat işleri ile kullanılan malzemelerin kamu adına denetimine ilişkin fenni mesuliyet, ruhsat eki etüt ve projelerin gerektirdiği uzmanlığı haiz fenni mesullerce meslek mensuplarıtarafından ayrı ayrı üstlenilmek zorundadır. Fenni mesul mimar ve mühendisler uzmanlık alanlarına göre; yapının, tesisatı ve malzemeleri ile birlikte, bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa edilmesini denetlemekle görevlidir. Yapı sahibine ve idareye karşı sorumlu olan fenni mesuller, uzmanlık alanına uygun olarak yapıda yetki belgesi olmayan usta çalıştırılması veya şantiye şefi bulundurulmaksızın yapım işinin sürdürülmesi veya yapının mevzuata aykırı yapılması veya istifaları halinde, bu durumları altı iş günü içinde ilgili idareye yazılı olarak bildirmek zorundadır. Aksi takdirde, fenni mesuller kanuni mesuliyetten kurtulamaz. Bildirim üzerine, ilgili idarece en geç üç iş günü içinde 32 nci maddeye göre işlem yapılır. Fenni mesulün istifası veya ölümü halinde, başka bir kurum, kuruluşveyameslek mensubu fenni mesuliyeti üstlenmedikçe yapının devamına izin verilmez. Fenni mesulün istifası halinde, istifa tarihinden önce yapılan işlere dair sorumluluğu devam eder. Yeni atanan fenni mesul, daha önce yapılan işlerin denetlenmesinden ve eksiklik ve hata var ise giderilmesini sağlamaktan da sorumludur. Tespit edilen bu eksiklik ve hatalar giderilmedikçe inşaatın devamına izin verilmez. Fenni mesuller, Bakanlık tarafından çıkarılan yönetmelikte belirlenen sınıf, özellik ve büyüklüğe sahip bulunan yapıların denetimi faaliyetine yardımcı olmak üzere, 38 inci maddeye göre uygun nitelikte ve sayıda fen adamı istihdam etmek mecburiyetindedir. Fenni mesuller, yapıdakullanılanbetonvedonatıyaaitdeneysonuçları ileuzmanlıkalanlarına göre yapınınherbirkatseviyesinevaşamasınaaityap	artık giderilmesi için sadece bildirimde bulunmaktan sorumlu tutulması belirsizliklere yol açacak ve denetimsiz yapım işinin devamına neden olacaktır. İdare tarafından, yapıya ilişkin bilgilerin, müellifler, fenni mesuller ve şantiye şeflerine ait bilgilerin meslek odalarına bildirilme zorunluluğunun ortadan kaldırılması, meslek odalarının üyeleri üzerindeki sicil denetimini kaldırdığı gibi, sicil durum belgesi uygulamasının kaldırılmasından bu yana, halen yaşanmakta olan yetkisiz ve sahte unvan kullanımını artıracak, mimar ve mühendisleri piyasa koşullarına mahkum eden bir uygulamanın önünü açmaktadır. Harita, plan, etüd ve proje hizmetlerinde görev alacak mimar, mühendis ve şehir plancıları diğer meslek mensuplarından farklı olarak halkın can ve mal güvenliği konularında doğrudan halka hizmet etmektedirler. Bu nedenle yurt dışında profesyonel mühendislik anlamına gelen (Professional engineering) ülkemizde uzman mühendis ya da uzman mimarlık anlamında kullanılan bir siteme tabi olmaktadır. Bu sistem müelliflik üstlenen mimar ya da mühendisin konusunda uzman olması, uzmanlığının ilgili meslek odası tarafından belgelendirilmesi ve izlenmesi, halka yönelik gerçekleştirilecek hizmette herhangi bir görevi kötüye kullanma ya da haksız rekabet ortamında halkın canı veya malına zarara sebebiyet vermesini önleyecek, verildiği taktirde bunu kolaylıkla tazmin edecek her türlü düzenleme yapılmaktadır. Bu nedenle ülkemizde de 6235 sayılı TMMOB kanunu gereğince ilgili meslek odasına kayıtlı olmaları, uzmanlık alanlarına göre gerekli eğitim karşılığında uzmanlık sertifikası sahibi olmaları, uzmanlıklarının ve sicillerinin ilgili meslek odaları tarafından izlenmeleri ve yine TMMOB kanunu gereğince serbest büro tescil belgesi sahibi olmaları gerekmektedir. Kanun tasarınsında tekniker ve teknik öğretmenlerin “şantiye şefi” tanımlaması kapsamında mimar ve mühendisler ile aynı yetkinlik içinde değerlendirilmesini ele alan yaklaşımın uygun olmadığı, aşağıda açıklanmaktadır. “Tekniker” olarak ifade edilen meslek grubuna (çok çeşitli gruplandırma ve sınıflandırmalar ile) farklı seviyelerde ve farklı yetkilerde olmak üzere : -yüksek tekniker, -tekniker, -meslek okulu mezunu, -teknisyen, -fen memuru, -fen adamı, vs
---	--	---

sahip bulunan yapıların denetimi faaliyetine yardımcı olmak üzere, 38 inci maddeye göre uygun nitelikte ve sayıda fen adamı istihdam etmek mecburiyetindedir.

Fenni mesuller, uzmanlık alanlarına göre yapım işlerinin denetimine ilişkin ayrıntılı bütün belgeler ile mimarlık ve mühendislik hizmetleri raporunu idareye vermek ve yapı kullanma izin belgesini imzalamak mecburiyetindedir. Yapıya ilişkin bilgiler, ilgili idarece, etüt ve proje müelliflerinin, fenni mesullerinin, yapı müteahhitlerinin ve şantiye şefi mimar veya mühendisin üyesi bulunduğu meslek odasına, üyelik kayıtlarına işlenmek üzere bildirilir.

Fenni mesuller, mesuliyet üstlendikleri yapı ile alakalı olarak yapı müteahhitliği, şantiye şefliği, taşeronluk ve malzeme satıcılığı yapamaz. Yapı sahibi, yapısının fenni mesuliyetini üstlenemez.

27 nci madde kapsamındaki yapılar ile entegre tesis niteliğinde olmayan ruhsata tabi tarım ve hayvancılık yapılarına ait 22 nci maddede yer alan etüt ve projeler, il özel idarelerince veya Bakanlığın taşra teşkilatınca hazırlanabilir. Bu tarım ve hayvancılık yapılarına dair fenni mesuliyet, il özel idaresinin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

Yapı müteahhidi ve şantiye şefi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa etmek, neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetindedir. Yapı müteahhidi ve şantiye şefi, ilgili fenni mesullerinin denetimi olmaksızın inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapım işlerini sürdüremez, inşaat ve tesisat işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştıramaz.

Bakanlıktan veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş idareden yetki belgesi almaksızın, inşaat ve tesisat dahil yapım işlerinin müteahhitliği üstlenilemez. Yetki belgeleri geçici veya daimi olarak düzenlenebilir. Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine yapı inşa eden müteahhitlerin kayıtları, her yapı için

imşilerinin denetimine ilişkin uzmanlık alanlarına göre yapım işlerinin denetimine ilişkin ayrıntılı bütün belgeler ile mimarlık ve mühendislik hizmetleri raporunu idareye vermek zorundadır. ve yapı kullanma izin belgesini imzalamak mecburiyetindedir. Yapıya ilişkin bilgiler, ilgili idarece, etüt ve proje müelliflerinin, fenni mesullerinin, yapı müteahhitlerinin ve şantiye şefi mimar veya mühendisin üyesi bulunduğu meslek odasına, üyelik kayıtlarına işlenmek üzere bildirilir.

Fenni mesuller, mesuliyet üstlendikleri yapı ile alakalı olarak yapı müteahhitliği, şantiye şefliği, taşeronluk ve malzeme satıcılığı yapamaz. Yapı sahibi, yapısının fenni mesuliyetini üstlenemez.

27 nci madde kapsamındaki yapılar ile camilere entegre tesis niteliğinde olmayan ruhsata tabi tarım ve hayvancılık yapılarına ait 22 nci maddede yer alan etüt ve projeler, ilgili idarelerce, il özel idarelerince veya Bakanlığın taşra teşkilatınca hazırlanabilir. Bu tarım ve hayvancılık yapılarına yapılarca dair fenni mesuliyet, il özel idaresinin veya Bakanlığın taşra teşkilatının mimar ve mühendisleri tarafından üstlenilebilir.

Yapı müteahhidi ve şantiye şefi; yapıyı, tesisatı ve malzemeleriyle birlikte bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, uygulama imar planına, ruhsata, ruhsat ve eki etüt ve projelere, standartlara ve teknik şartnamelere uygun olarak inşa etmek, standartlara uygun yapı malzemesi kullanmak, inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapı işlerini ilgilifennimesullerinden denetim altında yürütmek, yetki belgeli usta çalıştırmak, iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin tedbirler almak, idarelere, denetim sorumlularına, işverene ve müşterilere doğru bilgi vermek ve gerekli belgeleri düzenlemek mecburiyetindedir. Yapı müteahhidinden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek zorundadır. Aksi halde kanuni mesuliyetten kurtulamaz. neden olduğu mevzuata aykırılığı gidermek mecburiyetindedir. Yapı müteahhidi ve şantiye şefi, ilgili fenni mesullerinin denetimi olmaksızın inşaat ve tesisatlarına ilişkin yapım işlerini sürdüremez, inşaat ve tesisat işlerinde yetki belgesi olmayan usta çalıştıramaz.

Bakanlıktan veya Bakanlıkça yetkilendirilmiş idareden yetki belgesi almaksızın, inşaat ve tesisat dahil yapım işlerinin müteahhitliği üstlenilemez. Yetki belgeleri geçici veya daimi olarak düzenlenebilir. Gerçek kişilere ve özel hukuk tüzel kişilerine yapı inşa eden müteahhitlerin kayıtları, her yapı için ayrı ayrı tutulur. Bu kayıtların birer nüshası, ilgili yapı müteahhidinin yetki belgelendirmesi işlemlerinde değerlendirilmek üzere Bakanlığa gönderilir. Müteahhitlere yetki belgesi verilmesi işlemleri, bu kayıtlar da

gibi isimlendirmeler yapılmakla beraber, temel olarak bu mesleki isimlendirmeler:

-ya diploma ünvanına göre,
-ya da farklı sektörlerdeki (kurumsal düzenlemelerdeki) görev veya kadro tanımlamalarına göre oluşmaktadır.

Özetle hem eğitim bakımından, hem de uygulamadaki çeşitlilikler yönüyle, "TEKNİKER" olarak isimlendirdiğimiz meslek grubunun türdeş, homojen bir yapısı bulunmamaktadır.

Ayrıca "görev, yetki ve sorumluluklar" bakımından tanımsızlıklar mevcuttur. 1992 tarihinde yürürlüğe giren, 3795 sayılı "Bazı Lise, Okul Ve Fakülte Mezunlarına Ünvan Verilmesi Hakkında Kanunda" yer alan :

"Teknisyen, tekniker, yüksek tekniker ve teknik öğretmenlerin her meslek alanındaki yetki ve sorumluluklarına ait esas ve usuller; Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun da görüşleri alınarak Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir"

hükümü 22 yıldan beri uygulamaya geçirilememiştir.

Söz konusu yönetmeliğin yokluğu nedeniyle, "GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR"ın da henüz bir tanımlanması yapılmadığından, mesleki yönden teknikerler, Anayasa'nın belirttiği "belli bir mesleğe mensup olma" yapılanmasını sağlayamamışlardır.

Ayrıca, teknikerlerle ilgili "görev, yetki ve sorumlulukların" sadece eğitim mevzuatına göre değil, ayrıca İmar Kanunu (3194) ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (5544) mevzuatına göre de ele alınma zorunluluğu bulunmaktadır. İmarla ilgili teknik görevlerin (inşaat, aplikasyon, ölçme, yapı denetimi, tesisat vs gibi görevlerin) "tekniker" ölçüsü içinde neler olabileceği, hangi limitler içinde yerine getirileceği, mimarlık ve mühendislik yeterliliklerini zedelemekten belirlenmesi gerekir.

Bu çerçevede, öncelikle, YÜRÜRLÜKTEKİ KANUNLAR GEREĞİ UYGULAMAYI SAĞLAYACAK DÜZENLEMELERİ yapmak üzere, hem mevzuat çeşitliliği (3194, 3795 ve 5544 sayılı Kanunlar), hem de sorumlu kurumlar

ayrı ayrı tutulur. Bu kayıtların birer nüshası, ilgili yapı müteahhidinin yetki belgelendirmesi işlemlerinde değerlendirilmek üzere Bakanlığa gönderilir. Müteahhitlere yetki belgesi verilmesi işlemleri, bu kayıtlar da değerlendirilerek Bakanlıkça yürütülür. Fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, yapı sahibi, fenni mesuller ve ilgili idare elemanlarının birlikte düzenlediği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen, ancak, yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle yapı kullanma izin belgesi verilmesi işlemleri tamamlanamayan yapılar için, yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği, ilgili kurumlara ve ilgililerin kayıtlarına işlenmek ve değerlendirilmek üzere ilgili meslek odalarına ve Bakanlıkça gönderilir. Yapı sahibi, ruhsat süresi dolmamış olan bir yapının etüt ve proje müellifliği, yapı müteahhitliği ve şantiye şefliği görevlerinden herhangi birini üstlenmemiş ise bütün sorumluluk, ilgisine göre etüt ve proje müelliflerine, yapı müteahhidine, şantiye şefine ve ilgili fenni mesullere aittir.	değerlendirilerek Bakanlıkça yürütülür. Fenni mesullerce denetime ilişkin mimarlık ve mühendislik raporları hazırlanan, yapı sahibi, fenni mesuller ve ilgili idare elemanlarının birlikte düzenlediği tespit tutanağı ile tamamlandığı belirlenen, ancak, yapı müteahhidinin yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarının ve diğer sorumluluklarının gereğinin yerine getirilmemesi sebebiyle yapı kullanma izin belgesi verilmesi işlemleri tamamlanamayan yapılar için, yapının müteahhidi olmayan yapı sahibinin talebi üzerine, ilgili idarece durum tespit edilerek yapı kullanma izin belgesi verilir. Bu belgenin bir örneği, ilgili kurumlara ve ilgililerin kayıtlarına işlenmek ve değerlendirilmek üzere ilgili meslek odalarına ve Bakanlıkça gönderilir. Yapı sahibi, ruhsat süresi dolmamış olan bir yapının etüt ve proje müellifliği, yapı müteahhitliği ve şantiye şefliği görevlerinden herhangi birini üstlenmemiş ise bütün sorumluluk, ilgisine göre etüt ve proje müelliflerine, yapı müteahhidine, şantiye şefine ve ilgili fenni mesullere aittir.	<i>-Milli Eğitim Bakanlığı, -Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, -Ulaştırma Bakanlığı, -Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, -Yükseköğretim Kurulu, - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği -Mesleki Yeterlilik Kurumu,</i> <i>olarak yürürlüğe konulması gereken yönetmelikleri ve meslek standartlarını belirlemek suretiyle "GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR"ı tanımlama hususu bitirilmelidir.</i> <i>Görev, yetki ve sorumluluklar belirlendikten sonra, teknikerlerle ilgili hem gruplandırma hem de sınıflandırma konuları netlik kazanacak, ayrıca mimar/mühendis yetkinliğine müdahale etme gereği de ortadan kalkacaktır.</i> <i>Ayrıca, Kanun tasarısında yapıldığı şekliyle, teknisyenlik ile mühendislik yeterliliklerinin aynı gruplandırma içinde ele alınması da, uluslararası ortamda kabul görmüş "yeterlilikler çerçevelerine" veya "yetkinlik tanımlamaları"na da uygun düşmemektedir.</i> <i>Ucuz iş gücü sağlanmasının hedeflendiği anlaşılan bu düzenleme ile, tekniker ve teknik öğretmenler de altından kalkamayacakları bir sorumluluk altına itilmektedir.</i>	
<i>Ruhsat müddeti:</i> Madde 29 – Yapıya başlama müddeti ruhsat tarihinden itibaren iki yıldır. Bu müddet zarfında yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yeniden ruhsat alınması mecburidir. Başlanmış inşaatlarda müktesep haklar saklıdır. Ruhsat yenilenmesi ve plan tadili sırasında ayrıca harç alınmaz. Ancak inşaat sahasında artış, bağımsız bölümlerin brüt alanında veya niteliğinde değişme olması halinde yeniden hesaplanacak harçtan evvelce ödenen harç tutarı, tenzil edilir. Yeni durumda hesaplanan harç tutarında azalma olması halinde iade yapılmaz. Diğer kanunlardaki muafiyet hükümleri	<i>Ruhsat müddeti:</i> Madde 29 – Yapıya başlama müddeti ruhsat tarihinden itibaren iki yıldır. Bu müddet zarfında yapıya başlanmadığı veya yapıya başlanıp da her ne sebeple olursa olsun, başlama müddetiyle birlikte beş yıl içinde bitirilmediği takdirde verilen ruhsat hükümsüz sayılır. Bu durumda yeniden ruhsat alınması mecburidir. <i>Buyapılarınıyeniden ruhsatlandırılması,güvenlik, yangınve enerjiverimliliğikonularındagüncelmevzuatauyulma,kkoşuluileilkruhsataldığı tarihtekiplan ve mevzuathükümlerine göre yapılabilir.</i>Başlanmış inşaatlarda müktesep haklar saklıdır. Ruhsat yenilenmesi ve plan tadili sırasında ayrıca harç alınmaz. Ancak inşaat sahasında artış, bağımsız bölümlerin brüt alanında veya niteliğinde değişme olması halinde yeniden hesaplanacak harçtan evvelce ödenen harç tutarı, tenzil edilir. Yeni durumda hesaplanan harç tutarında azalma olması halinde iade yapılmaz. <i>Diğer</i>	<i>Yapı ruhsatı ve eklerinin yapı yerinde bulundurulması zorunluluğu ortadan kaldırılması açıkça kaçak yapılaşmanın önünü açar nitelikte bir düzenlemedir.</i> <i>Plan iptali ve ya değişikliği söz konusu ise mevcut yapı kazanılmış hak olarak tanımlanması yargı kararlarını yok edici bir uygulamadır. Bu düzenleme; Planlamayı boşa düşüren ve mevcut yapılaşmayı planlamanın önüne geçiren bir anlayıştır. Üstelik düzenleme çelişkili ifadelerle dolu olduğundan uygulamada farklılıkların ortaya çıkmasına yol açacağından kamu yararına da aykırıdır.</i> <i>Bu düzenleme ile örneğin İstanbul'da tarihi yarımada silüetine etkisi ve diğer nedenlerle yıkım kararı olan 16:9 gibi binalar; hakkında yargı kararları kesinleşen, AOÇ'de yapılmış kaçak binalar yasallaşmış olacaktır.</i>	

saklıdır. Ruhsat ve eklerinin yapı yerinde bulundurulması mecburidir.	kanunlardaki muafiyet hükümleri saklıdır. Ruhsat ve eklerinin yapı yerinde bulundurulması mecburidir. Mevcut yapılar da güçlendirme, yangın ve enerji verimliliği konularında tedbirlerin alınması için proje onay, yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni işlemlerinde ilgili idarelerce hiçbir vergi, resim, harç ve herhangi bir ad altında bedel veya ücret alınmaz. Ruhsat yenileme veya yeniden ruhsat düzenleme işlemleri gereklilikler hariç, ilgili ilerin mizaları alınarak en geç üç gün içinde sonuçlandırılır. Ruhsat yenilemesi veya yeniden ruhsat işlemleri yapı sahiplerinden herhangi biri veya kanuniv eklerinde ilgili idareye müracaat üzerine yapılır. Projelerinde tadilat talepleri hariç, ruhsat alınarak inşaata başlanmış parsellerde ruhsat yenileme veya yeniden ruhsat düzenlenmesi işlemlerinde maliklerin muvafakati aranmaz. İnşasına başlanmış yapılar da, uygulama imar planında değişikliğin yapılması veya planın iptal edilmesi sonucunda plana aykırı hale gelen yapılar; Plan değişikliği veya iptali yapıldığı tarihten itibaren taşıyıcı sistem seviyesine kadar düzenlenir. Tespit edilen buseviye ruhsatı proje ve eklerine uygun olmak şartıyla mükteseph hak sayılır. Yeni uygulama imar planı kararında bu yapılar için hüküm getirilmemişse, parselin niteliğinde değişmemişse yapı buseviyeti itibarıyla tamamla tılır. Ancak umumî hizmet alanı olması halinde her türlü masrafların editerek plan kararlarına uyulur.		
Yapı kullanma izni: Madde 30 – Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) ⁽¹⁾ bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir. Belediyeler, valilikler (...) ⁽²⁾ mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır. (...) ⁽²⁾	Yapı kullanma izni: Madde 30 – Yapı tamamen bittiği takdirde tamamının, kısmen kullanılması mümkün kısımları tamamlandığı takdirde bu kısımlarının kullanılabilmesi için inşaat ruhsatını veren belediye, valilik (...) ⁽¹⁾ bürolarından; 27 nci maddeye göre ruhsata tabi olmayan yapıların tamamen veya kısmen kullanılabilmesi için ise ilgili belediye ve valilikten izin alınması mecburidir. Mal sahibinin müracaatı üzerine, yapının ruhsat ve eklerine uygun olduğu ve kullanılmasında fen bakımından mahzur görülmediğinin tespiti gerekir. Ruhsat ve ekleri projelerine uygun olarak tamamı anı yapıların kullanılabilmesi için ilgili idare den yapı kullanma izin belgesi alınması zorunludur. Mimari projesinde yer alan ortak alanları tamamlanmak koşuluyla, tamamlanan bağımsız bölümler, kısmi kullanma izin belgesi alınarak kullanılabilir. Ancak, tamamlandığında yapının tamamı için yapı kullanma izin belgesi alınması mecburidir. Aksi halde kat mülkiyeti tesis edilemez. Bu izinler Bakanlıkça belirlenen usul ve	<i>Tamamında iskân alma konusunda sorun yaşanan yapılar da, kısmi iskân izni verilmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır.</i> <i>“kısmi kullanma izni” kavramı; yapı kullanma izni kavramını zayıflatılacak ve süruncemede bırakılabilecek bir düzenlemedir.</i> <i>Özellikle yapıların imar planlarına aykırı kısımları dışındaki kısımlarının bu şekilde oturulabilir hale getirilmesi binaların kendi içinde sağlıklı bir şekilde iskânına sebep olabilecek, kısmi iskân sebebiyle iskânı bulunmayan yapı kısımlarının dolandırıcılık yoluyla satış yönünde olaylarla karşılaşılabilir. Ayrıca, bu tür bir düzenleme, plan ve mimari projeye uygun olmayan yapılaşmaların “bir gün başka bir yasal düzenleme ile yasallaşır” beklentisini oluşturma riski taşımaktadır.</i> <i>Ruhsat şartlarını belirleyen düzenlemelerle bir arada değerlendirildiğinde, sonuç olarak kaçak yapılaşmanın önü açılmaktadır.</i>	

Bu maddeye göre verilen izin yapı sahibini kanuna, ruhsat ve eklerine riayetsizlikten doğacak mesuliyetten kurtarmayacağı gibi her türlü vergi, resim ve harç ödeme mükellefiyetinden de kurtarmaz.	esaslaragöreilgili idarelerceverilir. Belediyeler, valilikler (...) ⁽²⁾ mal sahiplerinin müracaatlarını en geç otuz gün içinde neticelendirmek mecburiyetindedir. Aksi halde bu müddetin sonunda yapının tamamının veya biten kısmının kullanılmasına izin verilmiş sayılır. (...) ⁽²⁾ Yapıkullanma iznivayakısmiyapıkullanmaiznialmakıçinfennimesull erince denetim raporuhazırlanır.Buraporilebirlikteyapısahiplerinden herhangibiriveyakanunivekilince ilgili idareye başvurulur.Başvurularda parselmaliklerinin tamamının muvafakatı aranmaz.İlg ili idare, müracaattarihinden itibaren altmış gün içinde; yapıyı ilgililerle birlikte inceler, ruhsat ve eklerine uygun ise üç gün içinde yapı kullanma izin belgesine ve yakısmiyapıkullanma izin belgesini düzenler. Ruhsateki projelerine uygun olmasına rağmen ilgili idarelerce yasalsüresi içerisinde verilmeyen yapı kullanma izinleri, Bakanlık Müdürlüklerince verilirden yapı kullanma izni ni vermeyen idare hakkında Valilikçe 4483 sayılı Kanun kapsamında suç duyurusunda bulunulur. Ruhsat süresi içinde ruhsat eki projelerine uygun olarak tamamlanan ancak ruhsatı hükümsüz hale gelen yapılar, fennimesullerce mahallinde rapor düzenlenmek kaydıyla teniden ruhsat düzenlenmek sizin, ilgili idaresince yapı kullanma izin belgesi verilir. Yapı müteahhidinin yapının hissedarı olmadığı durumda, yapı müteahhidinin yapıya ilişkin vergi ve sigorta prim borçlarını deniyle yapı kullanma izin belgesini düzenlenmesi engellenemez. Bu yapıların yapı kullanma izin belgesinin bir örneği bilgilendirmek veya yapı müteahhidinin hakkında işlem yapılması üzere vergi ve sigorta ile ilgili kurumlara gönderilir. Bu maddeye göre verilen izin yapı sahibini veya yapı müteahhidini, her türlü vergi, resim ve harç ödememükellefiyetinden, Kanuna, ruhsat ve eklerine aykırılıktan doğacak mesuliyetten kurtarmaz. kanuna, ruhsat ve eklerine riayetsizlikten doğacak mesuliyetten kurtarmayacağı gibi her türlü vergi, resim ve harç ödeme mükellefiyetinden de kurtarmaz.		
Umumi hizmetlere ayrılan yerlerde muvakkat yapılar: Madde 33 – İmar planlarında bulunup da müracaat gününde beş yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde; plana göre kapanması gereken yol ve çıkmaz sokak üzerinde bulunan veya 18 inci madde hükümleri tatbik olunmadan normal şartlarla yapı izni verilmeyen veya 13 üncü maddede	Umumi hizmetlere ayrılan yerlerde muvakkat yapılar: Muvakkat Yapılar Madde 33 – İmar planlarında bulunup da müracaat gününde beş yıllık imar programına dahil olmayan yerlerde; plana göre kapanması gereken yol ve çıkmaz sokak üzerinde bulunan veya 18 inci madde hükümleri tatbik olunmadan normal şartlarla yapı izni verilmeyen veya yolve meydanlar hariç 13 üncü maddede belirtilen hizmetlere	İmar planı yapılmamış ya da kamu kullanımına ayrılmış bulunan yerlerdeki muvakkat yapılara (geçici yapılara) ilişkin kurallar esnetilmektedir. Bu, özellikle kentsel alanın dışındaki yerlerde kaçak yapılaşmanın oluşumuna ön ayak olabilecek bir düzenlemedir. Bu düzenleme ile; Kırsal nitelikli alanların yapılaşmasının yolu açılmaktadır.	

belirtilen hizmetlere ayrılmış olan ve haklarında bu madde hükmünün tatbiki istenen parsellerde üzerinde yönetmelik esaslarına uygun yapı yapılması mümkün olanlarında sahiplerinin istekleri üzerine belediye encümeni veya il idare kurulu kararıyla imar planı tatbikatına kadar muvakkat inşaat veya tesisata müsaade edilir ve buna dayanılarak usulüne göre yapı izni verilir. Bu gibi hallerde verilecek müddetin on yıl olması, yapı izni verilmezden önce belediye encümeni veya il idare kurulu kararının gün ve sayısının on yıllık müddet için muvakkat inşaat veya tesisat olduğunun, lüzumlu ölçü ve şartlarla birlikte tapu kaydına şerh edilmesi gereklidir. Muvakkatlık müddeti tapu kaydına şerh verildiği günden başlar. Birinci fıkrada sözü geçen bir parselde, esasen kullanılabilen bir bina varsa bu parselde yeniden inşaat ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyeceği gibi, birden fazla muvakkat yapıya izin verilen yerlerde dahi bu yapıların ölçüleri toplamı yönetmelikte gösterilen miktarları geçemez. Bu maddenin tatbikinde kadastral parsel de bir imar parseli gibi kabul olunur. Plan tatbik olunurken, muvakkat inşaat veya tesisler yıktırılırlar. On yıllık muvakkatlık müddeti dolduktan sonra veya on yıl dolmadan yıktırılması veya kamulaştırılması halinde muvakkat bina ve tesislerin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre takdir olunacak bedeli sahibine ödenir.	ayrılmış olan ve haklarında bu madde hükmünün tatbiki istenen parsellerde üzerinde yönetmelik esaslarına uygun yapı yapılması mümkün olanlarında sahiplerinin istekleri üzerine belediye encümeni veya il idare kurulu kararıyla imar planı tatbikatına kadar bodrumuolmayantek katlı100metrekare muvakkat inşaat veya tesisata müsaade edilir ve buna dayanılarak usulüne göre yapı izni verilir. İmar planı bulunmayanve kırsalözelliliğikoruyanparsellerde, ilgilidare'sininizniyle, Tabanalanıellimetrekareyigeçmeyenbodrumuolmayantek katlı ahşapmuvakkat yapı izni verilebilir. Bu gibi hallerde verilecek müddetin on yıl olması, yapı izni verilmezden önce belediye encümeni veya il idare kurulu kararının gün ve sayısının on yıllık müddet için muvakkat inşaat veya tesisat olduğunun, lüzumlu ölçü ve şartlarla birlikte tapu kaydına şerh edilmesi gereklidir. Muvakkatlık müddeti tapu kaydına şerh verildiği günden başlar. Birinci fıkrada sözü geçen bir parselde, esasen kullanılabilen bir bina varsa bu parselde yeniden inşaat ve ilaveler yapılmasına izin verilmeyeceği gibi, birden fazla muvakkat yapıya izin verilen yerlerde dahi bu yapıların ölçüleri toplamı yönetmelikte gösterilen miktarları geçemez. Bu maddenin tatbikinde kadastral parsel de bir imar parseli gibi kabul olunur. Plan tatbik olunurken, muvakkat inşaat veya tesisler yıktırılırlar. On yıllık muvakkatlık müddeti dolduktan sonra veya on yıl dolmadan yıktırılması veya kamulaştırılması halinde muvakkat bina ve tesislerin 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu hükümlerine göre takdir olunacak bedeli sahibine ödenir. İlgilimevzuatuyarıncaafettehlikesi nedeniileyapıyasağı getirilenveya özelmülkiyete konu edilemeyecek alanlardamuvakkat da olsayapı yapılmasına izin verilmez.		
Otoparklar: Madde 37 – İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar gözönünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılır. Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez. Kullanma izni alındıktan sonra otopark yeri, plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edildiği takdirde	Otoparklar: Madde 37 – İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin ve bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar gözönünde tutularak lüzumlu otopark yerleri ayrılır. Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez. Yapının otopark ihtiyacının kendiparselinde	Bugüne kadar alınan otopark harçları ile otopark yapmayan idarenin, yerine getirmesi zorunlu olan kamusal görevini ifa etmemesi affedilirken, kamu hizmetlerinden bir diğerini daha piyasaya açılarak özelleştirilmekte olduğu görülmektedir.	Otoparklar: Madde 37 – Uygulama İmar planlarının tanziminde planlanan beldenin veya bölgenin şartları ile müstakbel ihtiyaçlar gözönünde tutularak nüfus ve ticari yoğunluğa göre lüzumlu otopark yerleri ayrılır. Ayrıca ana ulaşım hatlarının kesişme noktalarının en fazla 500 metre civarında planlanan trafik yoğunluğuna bağlı olarak bölgesel otopark yerleri ayrılır. Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı izni, otopark tesis edilmedikçe de kullanma izni verilmez. Yapının otopark ihtiyacının kendiparselinde karşılanması zorunludur. Kendiparselinde otopark tesisimümkün olmaması halinde, otoparkı karşılanamayan bağımsız bölüme tapu kütüğüne tescil edilerek tahsis edilen

ilgili idarece yapılacak tebligat üzerine en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Mülk sahibi tebligata rağmen müddeti içerisinde gerekli düzeltmeyi yapmaz ise, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı ile bu hizmet ilgili idarece yapılır ve masrafı mal sahibinden tahsil edilir.	karşılanması zorunludur.Kendiparselinde otopark tesisi mümkün olmaması halinde, otoparkı karşılanamayan bağımsız bölüme tahsisli otoparksertifikasıolmadanyapıruhsatıdüzenlenemezve tapukütüğüne belirtmeyapılır.Belirlenen otopark ihtiyacı,bedele konuedilerek ruhsat düzenlenemez. Kullanma izni alındıktan sonra otopark yeri, plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edildiği takdirde ilgili idarece yapılacak tebligat üzerine en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Mülk sahibi tebligata rağmen müddeti içerisinde gerekli düzeltmeyi yapmaz ise, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı ile bu hizmet ilgili idarece yapılır ve masrafı mal sahibinden tahsil edilir.		otoparksertifikaolmadanyapıruhsatıdüzenlenemez. Belirlenen otopark ihtiyacı,bedele konu edilemez.Otopark ihtiyacı bulunan bina ve tesislere lüzumlu otopark yeri tefrik edilmedikçe yapı ruhsatı, otopark tesis edilmedikçe de yapı kullanma izni verilmez. Kullanma izni alındıktan sonra otopark yeri, plana ve yönetmelik hükümlerine aykırı olarak başka maksatlara tahsis edilemez. Bu fıkra hükmüne aykırı hareket edildiği takdirde ilgili idarece yapılacak tebligat üzerine en geç üç ay içerisinde bu aykırılık giderilir. Mülk sahibi tebligata rağmen müddeti içerisinde gerekli düzeltmeyi yapmaz ise, belediye encümeni veya il idare kurulu kararı ile bu hizmet ilgili idarece yapılır ve masrafı mal sahibinden tahsil edilir. Uygulama imar planlarında yapılaşmamış kamu veya özel mülkiyete konu parseller, parsel maliklerinin muvafakati ile ilgi idaresinden izin alınarak otopark olarak işletilebilir.5216 sayılı Kanundaki hükümler saklı kalmak kaydı ile ilgili idareler yol boyu ve bölgesel otoparkların işletilmesinden ve mevzuatına göre düzenlenmesinden sorumludur. İlgili idarelerin otopark gelirleri idare otopark hesabında toplanır. Otopark hesabında toplanan bedeller, otopark ihtiyacının karşılanmasına yönelik, kamulaştırma, otopark tesisi işletilmesi ve otopark düzenlenmesi dışında başka maksatlarla kullanılamaz ve haczedilemez. Yol, meydan, yeşil saha, parklar ile kamu kurum ve kuruluşlarına ait parsellerin bahçelerinin tamamen tabii veya tesviye edilmiş zeminin altında kalan kısımları, uygulama imar planının işlenmek ve mevcut veya planlanan ağaç dokusu dikkate alınarak ağaçlandırma ve bitkilendirme için yeterli derinlikte toprak örtüsü olması ve standartları sağlaması şartı ile ilgili kamu kuruluşu veya ilgili idare adına ruhsat düzenlenip kapalı otopark yapılmak suretiye umumi otopark veya genel sığınak olarak kullanılabilir.
<i>İdari müeyyideler: ⁽¹⁾</i> Madde 42 – (Değişik: 9/12/2009-5940/2 md.) Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır. Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna,	<i>İdari müeyyideler: ⁽¹⁾</i> Madde 42 – (Değişik: 9/12/2009-5940/2 md.) Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır. Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüzbin Türk Lirasından az olmamak üzere,	<i>yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı gerçekleştirilmesi hallerinde, Yapı müteahhidinin yetki belgesinin iptali sürelerinin düşürülmüş olması da bir affı gündeme getirmektedir.</i>	<i>İdari müeyyideler: ⁽¹⁾</i> Madde 42 – (Değişik: 9/12/2009-5940/2 md.) Bu maddede belirtilen ve imar mevzuatına aykırılık teşkil eden fiil ve hallerin tespit edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde ilgili idare encümenince sorumlular hakkında, üstlenilen her bir sorumluluk için ayrı ayrı olarak bu maddede belirtilen idari müeyyideler uygulanır. Ruhsat alınmaksızın veya ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere veya imar mevzuatına aykırı olarak yapılan yapının sahibine, yapı müteahhidine veya aykırılığı altı iş günü içinde idareye bildirmeyen ilgili fenni mesullere yapının mülkiyet durumuna, bulunduğu alanın özelliğine, durumuna, niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüzbin Türk Lirasından az olmamak üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır: a) Bakanlıkça belirlenen yapı sınıflarına ve gruplarına göre yapının inşaat alanı üzerinden hesaplanmak üzere, mevzuata aykırılığın her bir metrekaresi için;

niteliğine ve sınıfına, yerleşmeye ve çevreye etkisine, can ve mal emniyetini tehdit edip etmediğine ve aykırılığın büyüklüğüne göre, beşyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır: a) Bakanlıkça belirlenen yapı sınıflarına ve gruplarına göre yapının inşaat alanı üzerinden hesaplanmak üzere, mevzuata aykırılığın her bir metrekaresi için; 1) I. sınıf A grubu yapılara üç, B grubu yapılara beş Türk Lirası, 2) II. sınıf A grubu yapılara sekiz, B grubu yapılara onbir Türk Lirası, 3) III. sınıf A grubu yapılara onsekiz, B grubu yapılara yirmi Türk Lirası, 4) IV. sınıf A grubu yapılara yirmüç, B grubu yapılara yirmibeş, C grubu yapılara otuzbir Türk Lirası, 5) V. sınıf A grubu yapılara otuzsekiz, B grubu yapılara kırkaltı, C grubu yapılara elliiki, D grubu yapılara altmışüç Türk Lirası, idari para cezası verilir. Bu miktarlar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında bir Türk Lirasının küsuru da dikkate alınmak suretiyle artırılarak uygulanır. b) Mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan uygulamalar için, Bakanlıkça yayımlanan ve aykırılığa konu imalatın yürürlükte bulunan birim fiyat listesine göre ilgili idarece belirlenen bedelin % 20'si kadar idari para cezası verilir. c) (a) ve (b) bentlerine göre cezalandırmayı gerektiren aykırılığa konu yapı; 1) Hisseli parselde diğer maliklerin muvafakati alınmaksızın yapılmış ise cezanın % 30'u, 2) Kamuya veya başkasına ait bir parselde yapılmış ise cezanın % 40'ı, 3) Uygulama imar planında veya	aşağıdaki şekilde hesaplanan idari para cezaları uygulanır: a) Bakanlıkça belirlenen yapı sınıflarına ve gruplarına göre yapının inşaat alanı üzerinden hesaplanmak üzere, mevzuata aykırılığın her bir metrekaresi için; 1) I. sınıf A grubu yapılara üç, B grubu yapılara beş Türk Lirası, 2) II. sınıf A grubu yapılara sekiz, B grubu yapılara onbir Türk Lirası, 3) III. sınıf A grubu yapılara onsekiz, B grubu yapılara yirmi Türk Lirası, 4) IV. sınıf A grubu yapılara yirmüç, B grubu yapılara yirmibeş, C grubu yapılara otuzbir Türk Lirası, 5) V. sınıf A grubu yapılara otuzsekiz, B grubu yapılara kırkaltı, C grubu yapılara elliiki, D grubu yapılara altmışüç Türk Lirası, idari para cezası verilir. Bu miktarlar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında bir Türk Lirasının küsuru da dikkate alınmak suretiyle artırılarak uygulanır. b) Mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan uygulamalar için, Bakanlıkça yayımlanan ve aykırılığa konu imalatın yürürlükte bulunan birim fiyat listesine göre ilgili idarece belirlenen bedelin % 20'si kadar idari para cezası verilir. c) (a) ve (b) bentlerine göre cezalandırmayı gerektiren aykırılığa konu yapı; 1) Hisseli parselde diğer maliklerin muvafakati alınmaksızın yapılmış ise cezanın % 30'u, 2) Kamuya veya başkasına ait bir parselde yapılmış ise cezanın % 40'ı, 3) Uygulama imar planında veya parselasyon planında "Kamu Tesisi Alanı veya Umumî Hizmet Alanı" olarak belirlenmiş bir alanda yapılmış ise cezanın % 60'ı, 4) Mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ediyor ise cezanın % 100'ü, 5) Uygulama imar planı bulunan bir alanda yapılmış ise cezanın % 20'si, 6) Yapılaşmaya yasaklanmış bir alanda yapılmış ise cezanın % 80'i, 7) Özel kanunlar ile belirlenmiş özel imar rejimine tabi bir alanda yapılmış ise cezanın % 50'si, 8) Ruhsatsız ise cezanın % 180'i,		1) I. sınıf A grubu yapılara üç, B grubu yapılara beş Türk Lirası, 2) II. sınıf A grubu yapılara sekiz, B grubu yapılara onbir Türk Lirası, 3) III. sınıf A grubu yapılara onsekiz, B grubu yapılara yirmi Türk Lirası, 4) IV. sınıf A grubu yapılara yirmüç, B grubu yapılara yirmibeş, C grubu yapılara otuzbir Türk Lirası, 5) V. sınıf A grubu yapılara otuzsekiz, B grubu yapılara kırkaltı, C grubu yapılara elliiki, D grubu yapılara altmışüç Türk Lirası, idari para cezası verilir. Bu miktarlar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında bir Türk Lirasının küsuru da dikkate alınmak suretiyle artırılarak uygulanır. b) Mevzuata aykırılığı yapı inşaat alanı üzerinden hesaplanması mümkün olmayan, yapının cephelerini ve diğer yapı elemanlarını değiştiren veya yapı malzemesi için öngörülen gereklere aykırı bulunan uygulamalar için, Bakanlıkça yayımlanan ve aykırılığa konu imalatın yürürlükte bulunan birim fiyat listesine göre ilgili idarece belirlenen bedelin % 20'si kadar idari para cezası verilir. c) (a) ve (b) bentlerine göre cezalandırmayı gerektiren aykırılığa konu yapı; 1) Hisseli parselde diğer maliklerin muvafakati alınmaksızın yapılmış ise cezanın % 30'u, 2) Kamuya veya başkasına ait bir parselde yapılmış ise cezanın % 40'ı, 3) Uygulama imar planında veya parselasyon planında "Kamu Tesisi Alanı veya Umumî Hizmet Alanı" olarak belirlenmiş bir alanda yapılmış ise cezanın % 60'ı, 4) Mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ediyor ise cezanın % 100'ü, 5) Uygulama imar planı bulunan bir alanda yapılmış ise cezanın % 20'si, 6) Yapılaşmaya yasaklanmış bir alanda yapılmış ise cezanın % 80'i, 7) Özel kanunlar ile belirlenmiş özel imar rejimine tabi bir alanda yapılmış ise cezanın % 50'si, 8) Ruhsatsız ise cezanın % 180'i, 9) Ruhsatı hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatı sürdürülüyor ise cezanın % 50'si, 10) Yapı kullanma izin belgesi alınmış olmakla birlikte, ruhsat alınmaksızın yeni inşaf faaliyete konu ise cezanın % 100'ü, 11) İnşaf faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılmıyor ise cezanın % 10'u, 12) İnşaf faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılıyor ise cezanın % 20'si, 13) Çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise cezanın % 20'si, (a) ve (b) bentlerinde belirtilen şekilde tespit edilen
---	--	--	--

parcelasyon planında "Kamu Tesisi Alanı veya Umumi Hizmet Alanı" olarak belirlenmiş bir alanda yapılmış ise cezanın % 60'ı,

4) Mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ediyor ise cezanın % 100'ü,

5) Uygulama imar planı bulunan bir alanda yapılmış ise cezanın % 20'si,

6) Yapılaşmaya yasaklanmış bir alanda yapılmış ise cezanın % 80'i,

7) Özel kanunlar ile belirlenmiş özel imar rejimine tabi bir alanda yapılmış ise cezanın % 50'si,

8) Ruhsatsız ise cezanın % 180'i,

9) Ruhsatı hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatı sürdürülüyor ise cezanın % 50'si,

10) Yapı kullanma izin belgesi alınmış olmakla birlikte, ruhsat alınmaksızın yeni inşaat faaliyete konu ise cezanın % 100'ü,

11) İnşaat faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılmıyor ise cezanın % 10'u,

12) İnşaat faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılıyor ise cezanın % 20'si,

13) Çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise cezanın % 20'si,

(a) ve (b) bentlerinde belirtilen şekilde tespit edilen para cezalarının miktarına göre ayrı ayrı hesap edilerek ilave olunur. Para cezalarına konu olan alanın hesaplanmasında, aykırılıktan etkilenen alan dikkate alınır.

18, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müelliflerine, fenni mesullere, yapı müteahhidine ve şantiye şefine, ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere ikibin Türk Lirası, bu fiillerin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde dörtbin Türk Lirası, can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde altıbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ettiği veya edeceği ilgili

9) Ruhsatı hükümsüz hale gelmesine rağmen inşaatı sürdürülüyor ise cezanın % 50'si,

10) Yapı kullanma izin belgesi alınmış olmakla birlikte, ruhsat alınmaksızın yeni inşaat faaliyete konu ise cezanın % 100'ü,

11) İnşaat faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılmıyor ise cezanın % 10'u,

12) İnşaat faaliyetleri tamamlanmış ve kullanılıyor ise cezanın % 20'si,

13) Çevre ve görüntü kirliliğine sebebiyet veriyor ise cezanın % 20'si,

(a) ve (b) bentlerinde belirtilen şekilde tespit edilen para cezalarının miktarına göre ayrı ayrı hesap edilerek ilave olunur. Para cezalarına konu olan alanın hesaplanmasında, aykırılıktan etkilenen alan dikkate alınır.

18, 21 ve 22, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müelliflerine, fenni mesullere, yapı müteahhidine ve şantiye şefine, ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere ikibin Türk Lirası, bu fiillerin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde dörtbin Türk Lirası, can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde altıbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ettiği veya edeceği ilgili idare veya mahkeme kararı ile tespit olunan yapılara, ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviyede bulunmayan veya bu yapıları 39 uncu madde uyarınca yıkmayan yapı sahibine onbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

27 nci maddeye göre il özel idaresince belirlenmiş köy yerleşme alanı sınırları içinde köyün nüfusuna kayıtlı olan ve köyde sürekli oturanlar tarafından, projeleri il özel idaresince incelenerek fen, sanat ve sağlık şartlarına uygun olmasına rağmen muhtarlık izni olmaksızın konut ve zati maksatlı tarım ve hayvancılık yapısı inşa edilmesi halinde yapı sahibine üçyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu yapılardaki diğer aykırılıklar ve ruhsata tabi tarım ve hayvancılık maksatlı yapılardaki aykırılıklar için verilecek olan idari para cezası, üçyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, ikinci fıkraya göre hesaplanan toplam ceza miktarının beşte biri olarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiil ve hallerin, yapının inşa edilmesi süreci içinde tekrarı halinde, idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184

para cezalarının miktarına göre ayrı ayrı hesap edilerek ilave olunur. Para cezalarına konu olan alanın hesaplanmasında, aykırılıktan etkilenen alan dikkate alınır.

18, 21 ve 22, 28, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 40 ve 41 inci maddelerde belirtilen mükellefiyetleri yerine getirmeyen veya bu maddelere aykırı davranan yapı veya parsel sahibine, harita, plan, etüt ve proje müelliflerine, fenni mesullere, yapı müteahhidine ve şantiye şefine, ilgisine göre ayrı ayrı olmak üzere ikibin Türk Lirası, bu fiillerin çevre ve sağlık şartlarına aykırı olması halinde dörtbin Türk Lirası, can ve mal emniyetini tehdit etmesi halinde altıbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

Yapıldığı tarih itibarıyla plana ve mevzuata uygun olmakla beraber, mevcut haliyle veya öngörülen bir afet tehlikesi karşısında can ve mal emniyetini tehdit ettiği veya edeceği ilgili idare veya mahkeme kararı ile tespit olunan yapılara, ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviyede bulunmayan veya bu yapıları 39 uncu madde uyarınca yıkmayan yapı sahibine onbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

27 nci maddeye göre il özel idaresince belirlenmiş köy yerleşme alanı sınırları içinde köyün nüfusuna kayıtlı olan ve köyde sürekli oturanlar tarafından, projeleri il özel idaresince incelenerek fen, sanat ve sağlık şartlarına uygun olmasına rağmen muhtarlık izni olmaksızın konut ve zati maksatlı tarım ve hayvancılık yapısı inşa edilmesi halinde yapı sahibine üçyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu yapılardaki diğer aykırılıklar ve ruhsata tabi tarım ve hayvancılık maksatlı yapılardaki aykırılıklar için verilecek olan idari para cezası, üçyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, ikinci fıkraya göre hesaplanan toplam ceza miktarının beşte biri olarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiil ve hallerin, yapının inşa edilmesi süreci içinde tekrarı halinde, idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine göre **mahkûm olanlara** faizsiz olarak **iade edilir** haklarında ceza hükümlerine **tesis edilmiş/verilmiş olanlara** iade edilemez.

Yapının bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere uygun hale getirilmesi için idarenin yazılı izni dahilinde yapılan iş ve işlemler mühür bozma suçu teşkil etmez.

Müelliflerin, fenni mesul mimar ve mühendislerin, yapı müteahhitlelerinin, **şantiye şefi mimar ve mühendislerin, şantiye şeflerinin**, imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı verilen cezaları ve haklarındaki kesinleşmiş mahkeme kararları, kendi kayıtlarına işlenmek ve ilgili mevzuata göre ceza işlem yapılmak üzere, **varsa** üyesi bulundukları meslek odasına ve Bakanlığa ilgili idarece bildirilir. Bu kişiler, verilen ceza süresi içinde yeni bir iş üstlenemez.

Yapı müteahhidinin yetki belgesi;

a) Yapım işinin ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi, **imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi** ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde **beş yıldan on**

idare veya mahkeme kararı ile tespit olunan yapılara, ilgili idarenin yazılı ikazına rağmen idarece tanınan süre içinde takviyede bulunmayan veya bu yapıları 39 uncu madde uyarınca yıkmayan yapı sahibine onbin Türk Lirası idari para cezası verilir.

27 nci maddeye göre il özel idaresince belirlenmiş köy yerleşme alanı sınırları içinde köyün ofüsuna kayıtlı olan ve köyde sürekli oturanla tarafından, projeleri il özel idaresince incelenerek fen, sanat ve sağlık şartlarına uygun olmasına rağmen muhtarlık izni olmaksızın konut ve zafı maksatlı tarım ve hayvancılık yapısı inşa edilmesi halinde yapı sahibine üçyüz Türk Lirası idari para cezası verilir. Bu yapılardaki diğer aykırılıklar ve ruhsata tabi tarım ve hayvancılık maksatlı yapılardaki aykırılıklar için verilecek olan idari para cezası, üçyüz Türk Lirasından az olmamak üzere, ikinci fıkraya göre hesaplanan toplam ceza miktarının beşte biri olarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralarda belirtilen fiil ve hallerin, yapının inşa edilmesi süreci içinde tekrarı halinde, idari para cezaları bir kat artırılarak uygulanır.

Yukarıdaki fıkralar uyarınca tahsil olunan idari para cezaları, aynı fiil nedeniyle 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununun 184 üncü maddesine göre mahkûm olanlara faizsiz olarak iade edilir.

Yapının bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere uygun hale getirilmesi için idarenin yazılı izni dahilinde yapılan iş ve işlemler mühür bozma suçu teşkil etmez.

Müelliflerin, fenni mesul mimar ve mühendislerin, yapı müteahhithlerinin, şantiye şefi mimar ve mühendislerin, imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı verilen cezaları ve haklarındaki kesinleşmiş mahkeme kararları, kendi kayıtlarına işlenmek ve ilgili mevzuata göre cezaî işlem yapılmak üzere, üyesi bulundukları meslek odasına ve Bakanlığa ilgili idarece bildirilir. Bu kişiler, verilen ceza süresi içinde yeni bir iş üstlenemez.

Yapı müteahhidinin yetki belgesi;

Üncü maddesine göre mahkûm olanlara faizsiz olarak iade edilir haklarında ceza hükmü tesis edilmiş/verilmiş olmalarına iade edilmez.

Yapının bu Kanuna, ilgili diğer mevzuata, plana, ruhsata, ruhsat eki etüt ve projelere uygun hale getirilmesi için idarenin yazılı izni dahilinde yapılan iş ve işlemler mühür bozma suçu teşkil etmez.

Müelliflerin, fenni mesul mimar ve mühendislerin, yapı müteahhitlerinin, **şantiye şefi** **mimar ve mühendislerin, şantiye şeflerinin**, imar mevzuatına aykırı fiillerinden dolayı verilen cezaları ve haklarındaki kesinleşmiş mahkeme kararları, kendi kayıtlarına işlenmek ve ilgili mevzuata göre cezai işlem yapılmak üzere, üyesi bulundukları meslek odasına ve Bakanlığa ilgili idarece bildirilir. Bu kişiler, verilen ceza süresi içinde yeni bir iş üstlenemez.

Yapı müteahhidinin yetki belgesi;

a) Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde **beş yıl üç yıldan beş yıla kadar** ,

b) Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde **on yıl beş yıldan on yıla kadar,**

c) Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirilmesi yapılan hallerde bir yıl, Ölümle sonuçlanan iş kazaları nedeniyle, 6331 sayılı Kanun kapsamında hakkında idari yaptırım kararı verilmesi halinde bir yıldan üç yıla kadar,

süreyle **Bakanlıkça** iptal edilir. Yapı müteahhidinin yetki belgesi, yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödemesi ve diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle üç defa uyarı cezası almış olması halinde, bir yıl süreyle iptal edilir. hallerinde yetki belgesi bir yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça iptal edilir ve bunlara sorumluluklarını yerine getirinceye kadar yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesi iptal edilen müteahhitlere, yasaklama süreleri bitene ve sorumluluklarını yerine getirinceye kadar yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesi iptal edilen

yıla kadar,

b) Yapım işinde işinin, ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi, gerçekleştirilmesi, can ve mal güvenliğini tehdit etmemesi ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde üç yıldan beş yıla kadar,

c) Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirmesi yapılan hallerde bir yıl, Ölümle sonuçlanan iş kazaları nedeniyle, 6331 sayılı Kanun kapsamında hakkında mahkeme kararı verilmesi halinde bir yıldan üç yıla kadar,

d) Yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödememesi ve diğer Sorumluluklarını yerine getirmemesi sebebiyle üç defa uyarı cezası almış olması halinde bir yıl,

süreyle Bakanlıkça iptal edilir. Yapı müteahhidinin, yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödememesi ve diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi hallerinde yetki belgesi bir yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça iptal edilir ve bunlara sorumluluklarını yerine getirmeye kadar yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesi iptal edilen yapı müteahhidi yeni yetki belgesi düzenleninceye kadar yeni iş üstlenemez, ancak mevcut işlerini tamamlar. Yetki belgeli yapı müteahhidi olmaksızın başlanılan yapının ruhsatı iptal edilir ve yapı mühürlenir. Yetki belgesi iptal edilen müteahhitlere, yasaklama süreleri bitene ve sorumlulukları yerine getirmeye kadar yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesi iptal edilen yapı müteahhidi yeni yetki belgesi düzenleninceye kadar yeni iş üstlenemez, ancak mevcut işlerini tamamlar. Yetki belgeli yapı müteahhidi olmaksızın başlanılan yapının ruhsatı iptal edilir ve yapı mühürlenir. Yetki belgesi iptal edilen müteahhitler, düzenlenmiş olanlar hükümsüz sayılır. Yetki müteahhitliğinin ortak girişim tarafından kurulması halinde; iş ortaklığını veya konsorsiyumu oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin müteahhitlik yetki belgesine sahip olmaları zorunludur.

Haklarında belge iptali kararı verilen şirket sahip, ortak veya ortaklarının; ortağı olduğu şahıs şirketleri ile sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketlerinin de yetki belgesi aynı süreyle iptal edilir. Hakkında belge iptali kararı bulunan şahsın başka bir şirkete ortak olması halinde, ortak hakkında verilmiş olan iptal kararı devam ettiği süre içinde yapı müteahhitiği üstelenemez. Belge iptaline konu olan yapının müteahhitiğinin, iş ortaklığı olarak üstlenilmesi durumunda, iş ortakların tamamının yetki belgesi iptal edilir ve iptal süresince adlarına yetki belgesi düzenlenmez. Belge iptaline konu olan yapının müteahhitiğinin, konsorsiyum olarak üstlenilmesi durumunda, idari yaptırıma konu olan uygulamadan sorumlu olan konsorsiyum ortakının yetki belgesi iptal edilir ve iptal süresince adlarına yetki belgesi düzenlenmez.

Bakanlık bu Kanunda öngörülen idari yaptırım kararlarını vermeye yetkilidir. Yaptırım kararları, Bakanlık merkez teşkilatında genel müdürler, taşra teşkilatında Çevre ve Şehircilik il müdürlerince verilir. Bu Kanunun 42 nci maddesi

a) Yapım işinin ruhsata ve ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilmesi ve 32 nci maddeye göre verilen süre içinde aykırılığın giderilmemesi halinde beş yıl, b) Yapım işinde ruhsat eki etüt ve projelere aykırı olarak gerçekleştirilen imalatın can ve mal güvenliğini tehdit etmesi halinde on yıl, c) Bakanlıkça olumsuz kayıt değerlendirmesi yapılan hallerde bir yıl, süreyle Bakanlıkça iptal edilir. Yapı müteahhidinin, yapım işlerinden doğan vergi ve sigorta primi borçlarını ödememesi ve diğer sorumluluklarını yerine getirmemesi hallerinde yetki belgesi bir yıldan az olmamak üzere Bakanlıkça iptal edilir ve bunlara sorumluluklarını yerine getirinceye kadar yeni yetki belgesi düzenlenmez. Yetki belgesi iptal edilen yapı müteahhidi yeni yetki belgesi düzenleninceye kadar yeni iş üstlenemez, ancak mevcut işlerini tamamlar. Yetki belgeli yapı müteahhidi olmaksızın başlanılan yapının ruhsatı iptal edilir ve yapı mühürlenir.	yapı müteahhidi yeni yetki belgesi düzenleninceye kadar yeni iş üstlenemez, ancak mevcut işlerini tamamlar. Yetki belgeli yapı müteahhidi olmaksızın başlanılan yapının ruhsatı iptal edilir ve yapı mühürlenir. Yapı müteahhitliğinin ortak girişim tarafından yüklenilmesi halinde; iş ortaklığını veya konsorsiyumu oluşturan gerçek veya tüzel kişilerin müteahhitlik yetki belgesine sahip olmaları zorunludur. Haklarındabelge iptali kararı verilen şirket sahip, ortak veya ortaklarının; ortağı olduğu şahıssirketleriyle sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu sermaye şirketlerinde yetki belgesiyansı süreyle iptal edilir. Hakkında belge iptali kararı bulunan şahsın başka bir şirkete ortak olması halinde, ortak hakkında verilmiş olan iptal kararı devam ettiği sürece içinde yapı müteahhitliği üstlenemez. Belge iptaline konu olan yapının müteahhitliğinin, iş ortaklığı olarak üstlenilmesi durumunda, iş ortakları tamamının yetki belgesi iptal edilir ve iptals üresince adlarına yetki belgesi düzenlenmez. Belge iptaline konu olan yapının müteahhitliğinin, konsorsiyum olarak üstlenilmesi durumunda, idari yaptırıma konu olan uygulamadan sorumlu olan konsorsiyum ortağının yetki belgesi iptal edilir ve iptal süresince adlarına yetki belgesi düzenlenmez. Bakanlık bu Kanunda öngörülen idari yaptırımların veremeye yetkilidir. Yaptırım kararları, Bakanlık merkez teşkilatında genel müdürler, taşra teşkilatında Çevre ve Şehircilik müdürlerince verilir. Bu Kanunun 42 nci maddesini uyarınca denetim yetkisi verilen Bakanlık tarafından verilen idari para cezaları, bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamalarında, yargı giderlerinde ve diğer şehircilik hizmetlerinde kullanılmak üzere Bakanlık bütçesine gelir kaydedilir.		uyarınca denetim yetkisi verilen Bakanlık tarafından verilen idari para cezaları, bu Kanun uyarınca yapılacak denetimlerle ilgili harcamalarında, yargı giderlerinde ve diğer şehircilik hizmetlerinde kullanılmak üzere Bakanlık bütçesine gelir kaydedilir.
Yönetmelik: ⁽¹⁾ Madde 44 – I - a) Enerji, sulama, tabii kaynaklar, ulaştırma ve benzeri hizmetlerle ilgili tesisler ve müstemilatından hangileri için ruhsat alınmayacağı, b) İmar planlarında okul, ibadet yeri, sağlık, spor, sosyal ve kültürel tesisler ile kamu kuruluşlarının yapıları için ayrılacak yerler ve bu konu ile ilgili	Yönetmelik: ⁽¹⁾ Madde 44 – I - a) Enerji, sulama, tabii kaynaklar, ulaştırma ve benzeri hizmetlerle ilgili tesisler ve müstemilatından hangileri için ruhsat alınmayacağı. Bası yapıları, tadilatlar, enerji verimliliği, yenilenebilir enerji, iletişim, haberleşme, sulama, konutlardaki ısıtma sistemleri, tabii kaynaklar, ulaştırma hizmetlerinin verilmesiyle doğrudan ilgili yapı ve tesisler, sanayi yapıları ve	Bakanlık tarafından geniş bir alana yönelik yapılaşma koşulları için yönetmelik ile düzenleme yapma yetkisi tanınırken, İmar Kanununun uygulama yönetmeliklerinin hazırlanmasında daha önce açık bir şekilde sayılan kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının isimleri kaldırılmaktadır. Bunun yerine ilgili kurum ve kuruluşları ifadesi kullanılmaktadır. Bu şekilde mevzuatın geliştirilmesinde yaşamsal öneme sahip meslek kuruluşlarının katılımı idarenin inisiyatifine bırakılmıştır. Bu katılımcı yaklaşımın	Yönetmelik: ⁽¹⁾ Madde 44 – I - a) Enerji, sulama, tabii kaynaklar, ulaştırma ve benzeri hizmetlerle ilgili tesisler ve müstemilatından hangileri için ruhsat alınmayacağı. Kamu yatırımları kapsamındaki enerji, sulama, tabii kaynaklar, ulaştırma yapı ve tesisleri ile bası yapıları, tadilatlar, enerji verimliliği, iletişim hizmetlerinin verilmesiyle doğrudan ilgili yapı ve tesisler, sanayi yapıları ve zorunlu müstemilatından, çevre seletki değerlendirmesi netabı faaliyetlere ilişkin yapı ve tesisler hariç, hangileri için ruhsat alınmayacağı.

diğer hususlar, c) Arazi ve arsa düzenlemesinin uygulanma şekil ve şartları, d) Ruhsata tabi olmayan yapılarda uyulacak esaslar, e) (Değişik: 9/12/2009-5940/3 md.) Her türlü inşaat ve tesisat dahil yapım işlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi işlemlerine; yapı müteahhitlerinin iş gruplarına, ihtisaslaşmalarına ve yüklenilecek işin büyüklüğüne göre sınıflandırılmasına ve bunların sahip olmaları gereken asgari eğitim, iş tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel şartları ile niteliklerine; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesine, kayıtlarının tutulmasına ve değerlendirilmesine; mimar ve mühendis unvanlı şantiye şefi çalıştırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan yapılara; şantiye şeflerine, yapım ve denetim işlerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara ilişkin usul ve esaslar ile diğer hususlar, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşleri alınarak, f) İmar planı yapımı ve değişiklikleriyle ilgili kriterlerin tespiti ve imarla ilgili diğer hususlar, g) İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri, h) (İptal : Ana. Mah. 11/12/1986 tarih ve E. 1985/11, K. 1986/29 sayılı Kararı ile.) i) Yerleşme alanlarıyla ilgili genel esaslar, j) Halihazır harita alımı ve imar planlarının yapımını yükümlenecek müellif ve müellif kuruluşların ehliyet durumlarının yeniden düzenlenmesine ait esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. II - (Değişik : 26/4/1989 - 3542/3 md.) 38 inci maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan fen adamlarının görev, yetki ve	zorunlu müştemilatından, çevre etki değerlendirmesi, tabii faaliyetlere ilişkin yapı ve tesisler hariç, hangilerinin yapı ruhsatına tabi olmayacağı, b) İmar planlarında okul, ibadet yeri, sağlık, spor, sosyal ve kültürel tesisler ile kamu kuruluşlarının yapıları için ayrılacak yerler ve bu konu ile ilgili diğer hususlar, c) Arazi ve arsa düzenlemesinin uygulanma şekil ve şartları, d) Ruhsata tabi olmayan yapılarda uyulacak esaslar, e) (Değişik: 9/12/2009-5940/3 md.) Her türlü inşaat ve tesisat dahil yapım işlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi işlemlerine; yapı müteahhidince yapı yaklaşık k maliyetinin %1' ile %6'sı arasındaki bakanlık a verilecek teminatın iş büyüklüğüne göre miktarına, niteliğine, iadesine, uygulanmasına ve kullanımına; yapı müteahhitlerinin iş gruplarına, ihtisaslaşmalarına ve yüklenilecek işin büyüklüğüne göre sınıflandırılmasına ve bunların sahip olmaları gereken asgari eğitim, iş tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel şartları ile niteliklerine; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesine, kayıtlarının tutulmasına ve değerlendirilmesine ve bunlara uygulanacak idari müeyyidelerinde reçelendirilmesin e ve uygulanmasına; mimar ve mühendis unvanlı şantiye şefi çalıştırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan yapılara; şantiye şeflerine, yapım ve denetim işlerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara ilişkin usul ve esaslar ile ilgili hususlar, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak, ile diğer hususlar, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşleri alınarak, f) İmar planı yapımı ve değişiklikleriyle ilgili kriterlerin tespiti ile yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesine ilişkin hususlar, değer artışı ve imarla ilgili diğer hususlar, g) İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri, h) (İptal : Ana. Mah. 11/12/1986 tarih ve E. 1985/11, K. 1986/29 sayılı Kararı ile.) i) Yerleşme alanlarıyla ilgili genel esaslar, j) Halihazır harita alımı ve imar planlarının yapımını yükümlenecek müellif ve müellif kuruluşların ehliyet durumlarının yeniden düzenlenmesine ait esaslar,	<i>gerilemesi anlamına gelmektedir.</i> <i>Taslakta yer alan yapı müteahhitlerince Bakanlığa verilecek teminat miktarı %6 olarak belirlenmelidir. Yapıların büyüklüğüne göre teminat kapsamına alınacak büyüklük ve bedeli orantılı olarak büyük olmaktadır. Taslakta yer alan %1 -%6 oranı keyfi uygulamalara mahal verebilecek bir düzenlemeyi içermekle birlikte teminat görevini yerine getirilmesi konusunda yeterli bir tanım olmaktan uzaktır. Bu nedenle teminat miktarının tüm yapılarda aynı olması gerekmektedir.</i>	b) İmar planlarında okul, ibadet yeri, sağlık, spor, sosyal ve kültürel tesisler ile kamu kuruluşlarının yapıları için ayrılacak yerler ve bu konu ile ilgili diğer hususlar, c) Arazi ve arsa düzenlemesinin uygulanma şekil ve şartları, d) Ruhsata tabi olmayan yapılarda uyulacak esaslar, e) (Değişik: 9/12/2009-5940/3 md.) Her türlü inşaat ve tesisat dahil yapım işlerine dair yapı müteahhitlerinin yetki belgelendirilmesi işlemlerine; yapı müteahhitlerinin iş gruplarına, ihtisaslaşmalarına ve yüklenilecek işin büyüklüğüne göre sınıflandırılmasına ve bunların sahip olmaları gereken asgari eğitim, iş tecrübesi, teknik donanımı ve kapasitesi, mali durumu, idari yapısı ve personel şartları ile niteliklerine; yapı müteahhitlerinin faaliyetlerinin denetlenmesine, kayıtlarının tutulmasına ve değerlendirilmesine ve bunlara uygulanacak idari müeyyidelerinde reçelendirilmesine ve uygulanmasına; mimar ve mühendis unvanlı şantiye şefi çalıştırılması mecburi ve yapı müteahhidi olmaksızın da yapılması mümkün olan olan yapılara; şantiye şeflerine, yapım ve denetim işlerinde istihdam edilecek fen adamlarına ve yetki belgeli ustalara ilişkin usul ve esaslar ile ilgili hususlar, ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak, ile diğer hususlar, Milli Eğitim Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Mesleki Yeterlilik Kurumu, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu, Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliğinin görüşleri alınarak, f) İmar planı yapımı ve değişiklikleriyle ilgili kriterlerin tespiti ve imarla ilgili diğer hususlar, g) İmar planlarında parsel cepheleri tayin edilmeyen yerlerde yapılacak ifrazların asgari cephe genişlikleri ve büyüklükleri, h) (İptal : Ana. Mah. 11/12/1986 tarih ve E. 1985/11, K. 1986/29 sayılı Kararı ile.) i) Yerleşme alanlarıyla ilgili genel esaslar, j) Halihazır harita alımı ve imar planlarının yapımını yükümlenecek müellif ve müellif kuruluşların ehliyet durumlarının yeniden düzenlenmesine ait esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. II - (Değişik : 26/4/1989 - 3542/3 md.) 38 inci maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan fen adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları, ilgili Bakanlıklar ile Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (T.M.M.O.B.) ve Yüksek Öğrenim Kurumunun görüşleri alınarak Bakanlık ve Milli Eğitim Bakanlığınca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir. III - Otopark ayrılması gereken bina ve tesisler ile diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte tespit edilir. Otopark yapılmasını gerektiren bina ve tesislerin neler olduğu, otopark ihtiyacının miktar, ölçü ve diğer şartları ile bu ihtiyacın nasıl tespit olunup giderileceği ise, bu yönetmelikte belirtilir.
--	--	--	---

sorumlulukları, ilgili Bakanlıklar ile Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (T.M.M.O.B.) ve Yüksek Öğrenim Kurumunun görüşleri alınarak Bakanlık ve Milli Eğitim Bakanlığınca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir. III - Otopark ayrılması gereken bina ve tesisler ile diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte tespit edilir. Otopark yapılmasını gerektiren bina ve tesislerin neler olduğu, otopark ihtiyacının miktar, ölçü ve diğer şartları ile bu ihtiyacın nasıl tespit olunup giderileceği ise, bu yönetmelikte belirtilir.	Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. II - (Değişik : 26/4/1989 - 3542/3 md.) 38 inci maddede sayılan mühendisler, mimarlar ve şehir plancıları dışında kalan fen adamlarının görev, yetki ve sorumlulukları, ilgili Bakanlıklar ile Türk Mühendis Mimar Odaları Birliği (T.M.M.O.B.) ve Yüksek Öğrenim Kurumunun görüşleri alınarak Bakanlık ve Milli Eğitim Bakanlığınca birlikte çıkarılacak yönetmelik ile tespit edilir. III - Otopark ayrılması gereken bina ve tesisler ile diğer hususlar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikte tespit edilir. Otopark yapılmasını gerektiren bina ve tesislerin neler olduğu, otopark ihtiyacının miktar, ölçü ve diğer şartları ile bu ihtiyacın nasıl tespit olunup giderileceği ise, bu yönetmelikte belirtilir.		
Ek Madde 5 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliklerden imar uygulamalarına ilişkin olanlar, bu Kanun ile bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelikler ve beldenin şartları da gözetilerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandıktan sonra Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer.	Ek Madde 5 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliklerden imar uygulamalarına ilişkin olanlar, bu Kanun ile bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelikler ve beldenin şartları da gözetilerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandıktan sonra Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer. Değer artış payı Ek Madde 5-Kamuhizmetalanları hariç, maliklerintalebiüzereyapılacakimar planıve değişikliklerinde;imarhakkındavedeğerindeartışoları narsellerinartandegerininveyahakkının %40'ı, kamuya değer artış payı olarak alınır. Bu bedelin tespitinde; imar planı değişikliği sonucundaparselinveüzerindeyapılacakbinanınıyapılaşmaşartlarındavefonksiyonlarda kıymet bakımındanmeydana gelecekartışdikkatealınırve2942sayılıKanunun11inci maddesinde belirtilenbedeltespitiasaslarığözetilir. Değerartışpayıbedeli2499sayılıSermaye Piyasası Kanununagöreyetkilendirilmişlisanslıtaşınmazdeğerlemeuzmanlarıveyakuruluşlarıtarafından raporlandırılaraktespit edilir.Değerleme uzmanıveya kuruluşununvereceğihizmetinbedeliilgili idareye yatırılmadan talep edilen plan değişikliği onaylanamaz ve değerlendirme yapılamaz, talep edilenplandeğişikliğininilgiliidarecereddedilmesiveyonaylanmamasıdurumudışında hiçbirhal vekoşuldabubedeliadeedilemez.Değerartışpayının %30'uBakanlığınkentseldönüşümözel hesabına,%70'iplandeğişikliğininonaylayanilgiliidareye parselmalikince ödenir.Büyükşehir belediyesınırlarıçinde,alınanpayybüyükşehirbelediyesi veilgiliilçebelediyesiarasındaesit olarakpaylaştılır.PlandeğişikliğininBakanlıkça	"İmar hakkı", "değer artış payı" gibi yeni kavramlar, medeni kanun ve mülkiyeti ilgilendiren diğer yasal düzenlemelerle ilişkilendirilmemiştir. Bu nedenle, kişisel mülkiyet hakları açısından plan uygulamalarında çok sıkıntılı durumların ortaya çıkması kaçınılmazdır. Bu düzenleme yapı yoğunluğu artışının teşviki anlamındadır. Bu düzenleme, para karşılığı rant artışının gerçekleşmesi anlamını taşımaktadır. Kamu yararına, yaşayanların kamu hizmetlerine eşit erişimin sağlandığı sağlıklı yaşanabilir çevre oluşturmak temel amacı olan planlamanın teknik, bilimsel ve hukuki ilkelerine aykırı bir şekilde altyapıdan sosyal teknik altyapıdan ve açık yeşil alanlardan yoksun sadece rantın belirlendiği ve bunun dağıtımının yapıldığı bir araca dönüştürülmektedir. Bu madde, tamamen planlama kavramını yok sayan ve kentlerde yapılaşmayı keyfiliğe terk eden bir düzenlemedir. Yapılaşma oranının artışı bilimsel yöntemler ve planlama ilkeleri doğrultusunda verilmesi gereken bir karardır. Kişilerin talebi değil, plan gerekleri doğrultusunda verilmesi gereken bu karar, tamamen keyfi, hiçbir standardı olmayan bir uygulamaya dönüştürülmektedir. Ayrıca parsel bazında uygulamayı teşvik eden bu madde, plan bütünlüğünü ortadan kaldıracak, parçacıl, sosyal ve teknik altyapıyı yok sayan uygulamaların önünü açacaktır. Plan değişikliği ile gelen değer artışından ilave düzenleme ortaklık payı alınabileceği, ancak, bu payın toplamda %40'ı geçemeyeceği ifade	Ek Madde 5 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanunu ve bu Kanuna göre çıkarılacak yönetmeliklerden imar uygulamalarına ilişkin olanlar, bu Kanun ile bu Kanun uyarınca yürürlüğe konulan yönetmelikler ve beldenin şartları da gözetilerek, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandıktan sonra Resmî Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girer. Her tür ve ölçekteki planlara ve uygulamalara ilişkin tanımlar, ilkeler, genel hükümler, yapılaşmaya ilişkin hükümler, projeye ilişkin hükümler, ruhsat ve iskana ilişkin hükümler, denetime dair hükümler, cezai hükümler, Bakanlıkça belirlenir, Bu hükümler, imar planı kararı ve ilgili idarelerin imar yönetmelikleri ile değiştirilemez, bu hükme aykırı olarak plan kararları getirilemez ve uygulama yapılamaz. Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri ile diğer illerde il belediyeleri bu Kanuna uygun olarak ve Bakanlıkça belirlenen tanımlar, ilkeler, genel hükümler, yapılaşmaya ilişkin hükümler, projeye ilişkin hükümler, ruhsat ve iskana ilişkin hükümler, denetime dair hükümler, cezai hükümlere aynen yer vermek koşuluyla beldenin şartlarını gözeterek imar yönetmeliklerini hazırlayabilirler. Diğer belediyeler ile il özel idareleri ise meclislerinde karar alınmak kaydıyla bulundukları ilin il belediyesinin imar yönetmeliğini uygulayabilirler, idarelerce, herhangi bir karar alınmadığı takdirde, Bakanlıkça yayımlanan imara ilişkin yönetmeliklere uyulur. Hazırlanan imar yönetmelikleri Bakanlıkça bu kanun kapsamında incelenerek aynen veya değiştirilerek onaylanır ve Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Bakanlığın; belirttiği hükümlerde değişiklik olması durumunda ilgili idarelerin imar yönetmeliklerinde değişiklik yapılınca kadar uygulamalar Bakanlıkça yapılan düzenlemelere göre yürütülür.

	onaylanması halinde, payı tamamı Bakanlıkça alınır. Değer artışı payı olarak alınan miktarlar, kentsel dönüşüm uygulamasına ilişkin hizmetler dışındaki kullanılamaz. Değer artışı payına karşılık gelen bedel tespit edildiğinde Bakanlıkça ve yargı ilidarece parsellerinin ödemesi gereken bedeli tespit edip kayıtlı olarak naşerh verilir. Parsellerin bedeli değer artışı getirecek imar planı değişikliği ile binde bulunulması ve butale bin planı onaylanarak suretiyle karşılanması, Bakanlıkça ve yargı ilidarece tapu kaydı naşerh verilebilmesi için yeterlik koşuldur. Değer artışı payı bedelinin ödenmeyen kısımları her yıl için Maliye Bakanlığınca yayımlanan yeniden değerlendirme oranına göre arttırılır, bedelin yarısı ödenmeden, onaylanan plan göre uygulamada bulunulamaz ve kalan miktar ödenmeden yapı ruhsatı düzenlenmez, bu hususlarda bu kayıtların verilebilir hte belirlir. Planın ilidare dışı nda iptali halinde, yapı inşa edilmemiş veya inşa edilmemiş olarak kılınıp ise ödenmiş olan bedelin yüzde beş ilidarece yapılacak masraflara karşılık kesilerek geri kalan bedel faizsiz olarak tapu ihinden itibaren geçiş ay içinde iade edilir. İlgili sınıfta beş ilidarece yapılacak bu plana vemevzuatı uygun olarak inşa edilen yapılar hakkında planda değişikliğinin idare dışında iptal edilmesinin sonucunda yıkım kararının hallerde bu karar veya yapılan yıkımdan dolayı oluşan zarar Bakanlık veya yargı ilidareden tazmin edilemez. İlgili idareler öz el mülkiyete konulanlarda bu madde dışında parsel bazında değer artışı getirecek plan değişikliği yapamaz. Bu maddenin uygulanmasında il iş kınusulve esaslar, Bakanlıkça yürürlüğe konulan yönetmelik ile düzenlenir. Değerleme Haritaları Ek Madde 6- Taşınmazların konumlarına göre teknik ve ekonomik olarak değerlerinin belirlenmesinde esas değerlendirme haritaları hazırlanır ve Ulusal Coğrafi Bilgi Sistem veri tabanına işlenir. Uygulamalar bu haritalarda yer alan değerlere göre yürütülür. Değerleme haritalarının güncellenmesi zorunludur. Ek Madde 7- Başbakanlık Yatırım Destek ve Tanıtım Ajansı tarafından yenit eknoloji getiren, büyük ölçekli veya katma değerli yüksek olarak belirlenen yatırımların il iş kınimar planları, taşınmazın devir tarihinden itibaren on yıl süreyle değiştirilemez. Ancak, busüre içinde değişiklik yapılması gerektiği hallerde plan değişikliklerinin Bakanlıkça onaylanması zorunludur.	edilmektedir. Mevcut uygulamada arazi düzenlemesinde alınan %40 bile yetersiz kalırken plan değişikliklerinin zımnen önünü açacak bu tür bir düzenlemenin plan değişikliklerinin meşruiyetini sağlamadan öteye bir yararının olmayacağı açıktır. Değer artışının nasıl hesaplanacağı ve değerlendirme sürecinde belirsizlikler bulunmaktadır. Ayrıca plan değişiklikleri ile gelecek olan ek nüfus için gerekli sosyal donatı alanları ile değer artışından kamunun alacağı pay arasındaki ilişki net olarak kurulmamıştır. Alınan payların kentsel dönüşüm amacı ile kullanılacağı ifade edilmektedir. Ancak, kentsel dönüşüm sürecine ilişkin belirsizlikler sebebiyle bu kaynağın ne amaçla kullanılacağı belirsiz hale gelmektedir. Ayrıca plan değişiklikleri ile değer artışı arasında bu kadar doğrudan bir ilişki kurulması, belediyelerin kaynak yaratmak amacı ile plan değişikliklerine göz yummasının önünü açabilecektir. Bu durum aynı zamanda değer artışından elde edilecek kaynakların kullanımının belirsizliği ile de ilişkilidir. Bu tür plan değişikliklerinin engellenmesini sağlayacak denetim ilke ve mekanizmaları oluşturulmadan, uygulanmamalıdır.	
--	---	--	--

	EkMadde 8- Binaların yıkım işleri ilgilii idare denetim ruhsatı alınarak Bakanlıkça yetkilendirilen müteahhittara fındanyapılır. Yıkım ruhsatı, başvuru üzerine engeçaltı işgünü içinde verilir. Yıkım ruhsatı düzenlendiğinde bu hususta tapu kayıtlarında belirtmeyapılmak üzere ilgili tapu ve kadastro birimine engeç altı işgünü içinde bildirilir. Binanın yıkıldığındaki kat mülkiyeti kendiliğinden ortadan kalkar. Bu parselden yene bir mimari projeye göre yapı ruhsatı düzenlenmesi halinde kat irtifakı ve kat mülkiyetinin yeni projeye uygun olarak yeniden tesis edilmesi zorunludur. Hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının indolgu malzemesi olarak veya ageridönüşüme tabi tutulup yapı malzemesi olarak kullanılması esastır. Hafriyat toprağı ile inşaat ve yıkıntı atıklarının indökümsahaları ilgilii idarelerce tespit olunur. Ancak, 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun kapsamındaki alanlar ile Bakanlıkça belirlenecek özel proje alanlarında gerçekleştirilecek uygulamalar neticesinde ortaya çıkacak inşaat ve yıkıntı atıkları ile hafriyat toprağının indökümsahaları Bakanlıkça veya yetkilendirildiği idarelerce tespit edilir. Geri dönüşüm ve kazanımtesisleri Bakanlıktan izin alınarak kurulur. Üzerinde sabit tesis veya bina bulunmayan işletmeler için yapı ruhsatı düzenlenmez. EkMadde 9- Her tür ve ölçekteki planlar ve uygulamalar ilişkili genelleşmeler, tanımlar ve ruhsat düzenleme esasları Bakanlıkça belirlenir. Genel esaslar, tanımlar ve ruhsat düzenleme esasları imar planı karar ve ilgilii idarelerin imar yönetmelikleri ile değiştirilemez, plan kararları bu hükme aykırı olarak uygulanamaz ve uygulanamaz. Büyükşehirlerde büyükşehir belediyeleri ile diğer illerde il belediyeleri bu Kanuna uygun olarak ve Bakanlıkça belirlenen genel esaslar, tanımlar ve ruhsat düzenleme esaslarına aynen yer verilme koşuluyla belde inşaat şartlarını gözetenek imar yönetmeliklerini hazırlayabilirler. Diğer belediyeler ile il özel idareleri ise meclislerinde karar alınmak kaydıyla bulundukları ilin il belediyesinin imar yönetmeliğini uygulayabilirler. İdarelerce, herhangi bir kararın madde 9'ta da, Bakanlıkça yayımlanan imar ilişkili yönetmeliklere uyulur. Hazırlanan imar yönetmelikleri Bakanlıkça; genel esaslar, tanımlar ve ruhsat düzenleme esaslarına uygunluğundan değerlendirilerek aynen veya değişiki	
--	--	--

	ştirilerek onaylanır ve Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girer. Bakanlığın; belirlediği en esaslar, tanımlar ve ruhsat düzenleme esaslarındaki değişiklik olmasında düzenleme ilgili idarelerin idari yönetmeliklerinde değişiklik yapılınca kadar uygulamalar Bakanlıkça yapılandırılarak düzenlenmelidir. Ek Madde 10- Kamukurum ve kuruluşları hariç olmak üzere gerçek ve tüzel kişiler talep etmesi halinde bu Kanun kapsamındaki iş ve işlemleri Bakanlıkca belirlenecek usul ve esaslara göre bedel mukabilinde yapar, yaptırır ve onaylar.		
Geçici Madde 14 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce belediyelerce imar uygulamalarına ilişkin olarak çıkarılmış olan yönetmelikler, ek 5 inci maddedeki esaslar çerçevesinde bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde hazırlanarak anılan maddedeki usule göre yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle değiştirilir. Aksi takdirde, anılan yönetmelikler bir yıllık sürenin bittiği tarih itibarıyla yürürlükten kalkar.	Geçici Madde 14 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) İlgili idareler ile kurum ve kuruluşlar; Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminde paylaşımlar gerektiren tüm bilgi, belge ve verileri bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde elektronik ortamda yayıma ve kullanıma hazır hale getirmek zorundadır. Bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile ikişer yıl uzatılabilir. Önce belediyelerce imar uygulamalarına ilişkin olarak çıkarılmış olan yönetmelikler, ek 5 inci maddedeki esaslar çerçevesinde bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde hazırlanarak anılan maddedeki usule göre yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle değiştirilir. Aksi takdirde, anılan yönetmelikler bir yıllık sürenin bittiği tarih itibarıyla yürürlükten kalkar. Geçici Madde 15- Uygulama imar planı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten en az on yıl önce onaylanan alanlarda bu Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında yapılacak uygulamalar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içinde sonuçlandırılır. Onaylanma süresi beş yıldan fazla ancak on yıldan az olanlarda ise onuncu yılın dolmasını müteakip ilgili idarece en fazla beş yıl süre ile ertelebilir. Geçici Madde 16- Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeni 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planı yapılamaz. Mevcut 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları iki yıl içinde üst veya alt kademe de onaylanan planlarda değerlendirilir. Mevcudiyeti devam eden 1/25.000 çevre düzeni planları iki yıl sonuna kadar herhangi bir karara gerek kalmaksızın 1/25.000 ölçekli nazım imar planı olarak nitelendirilerek uygulanır.	<i>Geçici 16. Madde ile getirilen düzenleme planlarının teknik, bilimsel ve hukuki gerekliliklerine aykırıdır. "Çevre Düzeni Planı" niteliğinde hazırlanan bir planın, nazım imar planı olarak kabul edilmesi, uygulama sorunlarına yol açacaktır.</i>	Geçici Madde 14 –(Ek: 16/5/2012-6306/14 md.) İlgili idareler ile kurum ve kuruluşlar; Ulusal Coğrafi Bilgi Sisteminde paylaşımları gereken tüm bilgi, belge ve verileri, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıl içinde elektronik ortamda yayıma ve kullanıma hazır hale getirmek zorundadır. Bu süre Bakanlar Kurulu Kararı ile ikişer yıl uzatılabilir. Önce belediyelerce imar uygulamalarına ilişkin olarak çıkarılmış olan yönetmelikler, ek 5 inci maddedeki esaslar çerçevesinde bu maddenin yayımı tarihinden itibaren en geç bir yıl içinde hazırlanarak anılan maddedeki usule göre yürürlüğe konulacak yönetmeliklerle değiştirilir. Aksi takdirde, anılan yönetmelikler bir yıllık sürenin bittiği tarih itibarıyla yürürlükten kalkar. Geçici Madde 15- Uygulama imar planı bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten en az on yıl önce onaylanan alanlarda bu Kanunun 13 üncü maddesi kapsamında yapılacak uygulamalar bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren en geç beş yıl içinde sonuçlandırılır. Onaylanma süresi on yıldan az olanlarda ise onuncu yılın dolmasını müteakip ilgili idarece beş yıl içinde sonuçlandırılır. Geçici Madde 16- Bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren yeni 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planı yapılamaz. Mevcut 1/25.000 ölçekli çevre düzeni planları iki yıl içinde üst veya alt kademe de onaylanan planlarda değerlendirilir. Mevcudiyeti devam eden 1/25.000 çevre düzeni planları iki yıl sonunda herhangi bir karara gerek kalmaksızın 1/25.000 ölçekli nazım imar planı olarak nitelendirilerek uygulanır.
4708 SAYILI YAPI DENETİM KANUNU	4708 SAYILI YAPI DENETİM KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ - 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	4708 SAYILI YAPI DENETİM KANUNU DEĞİŞİKLİK ÖNERİSİ TASLAKTA YOK – 26.01.2015
<i>Amaç, kapsam ve tanımlar</i> Madde 1 – Bu Kanunun amacı;	<i>Amaç, kapsam ve tanımlar</i> Madde 1 – Bu Kanunun amacı; can ve mal	<i>Topraklarının %98'inin çeşitli büyüklüklerde deprem</i>	

can ve mal güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra: 12/7/2013-6495/73 md.)Bu Kanun;

a) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar,

b) Bodrum katı dışında en çok iki katlı ve yapı inşaat alanı toplam 200 metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar,

c) Entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapı ve tesisler,

d) Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5000'in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müstemilatı,

hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar. Ruhsata tabi olup, bu Kanun hükümlerine tabi olmayan yapılarda denetime yönelik fennî mesuliyet 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı ve 28 inci maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenilir. Birden fazla müstakil yapının bulunduğu parsellerde, bütün yapıların toplam yapı inşaat alanının 200 metrekareyi geçmesi hâlinde de bu Kanun uygulanır. Yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen yapılarda geçici yapı müteahhidi yetki belgesi almak ve mimar veya mühendis unvanlı şantiye şefi bulundurmamak, yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla parsel maliki kendi yapısını inşa edebilir. Ancak bu yapılarda da mimar veya mühendis unvanlı şantiye şefi bulundurulması mecburidir. Parsel

güvenliğini teminen, imar plânına, fen, sanat ve sağlık kurallarına, standartlara uygun kaliteli yapı yapılması için proje ve yapı denetimini sağlamak ve yapı denetimine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(Değişik ikinci fıkra: 12/7/2013-6495/73 md.)Bu Kanun;

a) 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı maddesinde belirtilen kamuya ait yapı ve tesisler ile 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar ile 19/9/2006 tarihli ve 5543 sayılı İskân Kanunu kapsamında yaptırılan yapılar,

b) 27 nci maddesinde belirtilen ruhsata tabi olmayan yapılar,

c) Bodrum katı dışında en çok iki katlı ve yapı inşaat alanı toplam 200 metrekareyi geçmeyen müstakil yapılar,

d) Entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapı ve tesisler,

e) Köy yerleşik alanlarında, belediye ve mücavir alan sınırları içinde olmayan iskân dışı alanlarda ve nüfusu 5000'in altında olan belediyelerin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bodrum katı ve çatı arası dışında en çok iki katlı ve yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen konut yapıları ile bunların kömürlük, otopark, depo gibi müstemilatı, hariç olmak üzere, belediye ve mücavir alan sınırları içinde ve dışında kalan yerlerde yapılacak yapıların denetimini kapsar. Ancak;

1) a) bendinde sayılan yapı ve tesislerin denetim işinin, kamaluk ve kuruluşlarının bünyelerinde bulunan mimar ve mühendislerle veya talepleri halinde Bakanlıkça yapılması esastır.

2) Ruhsata tabi olup, bu Kanun hükümlerine tabi olmayan (c), (ç) ve (d) bendinde sayılan yapılarda yapı ve tesislerin denetimine yönelik fennî mesuliyet 3194 sayılı İmar Kanununun 26 ncı ve 28 inci maddelerine göre mimar ve mühendislerce üstlenilir.

3) İnşa edilecek parselin mülkiyetine bakılmaksızın dernekler ile vakıflar tarafından, yapıtlansızlık, eğitim, yurt yapısı gibi sosyal ve kültürel tesisler ile din tesislerinin denetimine yönelik fennî mesuliyet Valiliklerce veya belediyelerce üstlenilebilir.

Birden fazla müstakil yapının bulunduğu parsellerde, bütün yapıların toplam yapı inşaat alanının 200 metrekareyi geçmesi hâlinde de bu Kanun uygulanır.

bölgesi olan ve nüfusunun %96'sı bu topraklarda yaşayan, ayrıca çok sık deprem ve diğer afetlerin yaşanmakta olduğu ülkemizde, denetim sistemi kapsamı dışında bırakılan mühendislik yapısı bırakılmamalıdır.

Önerilen düzenlemeyle denetim kapsamı dışına çıkarılan istisnalarının artırılması, Anayasanın eşitlik ilkesine de aykırılık teşkil etmektedir.

Yapı Denetim Kuruluşu kaldırılarak yerine Teknik Müşavirlik Kuruluşu getiren düzenleme ile mimarlık, mühendislik hizmetleri TMMOB ve Odaların denetimi dışına çıkarılmaktadır. Herhangi bir ticari faaliyet yürüten ve Bakanlıktan izin belgesi alan şirketlerin yapı denetimi yapmasına olanak sağlanmakta, mimar ve mühendisler sermayenin ucuz işgücü haline getirilmesinin yolu açılmaktadır.

Teknik müşavirlik firmasının yapı sahibi adına yapı ruhsatı ve yapı kullanma izni işlemlerini takip etmesi sistemi teknik müşavirlerin yapı üretim sürecinde proje müellifleri, yapı müteahhidi ve yapı denetim elemanlarının işvereni konumuna olanak tanır. Böyle bir sistem yapı üretim ve denetim süreçlerinde görev alacak tüm aktörlerin bağımsız olarak mesleklerini icra etmelerini engelleyeceği gibi, tüm sürecin teknik müşavirlik firmalarının denetimine ve keyfiyetine teslim edecektir. Yapı üretim ve denetim süreçlerinde yer alan aktörlerin bağımsız olarak mesleklerini icra etmeleri ve hatalı, eksik ya da görevini yerine getirmeme gibi olasılıklara karşı bağımsız meslek odaları ile sigorta şirketlerince izlenmesi ve teminat altına alınması sağlanmalıdır.

Diğer taraftan işleri sadece yapı denetimi olan tüzel kişiliklerin iştiğal alanlarının genişletiliyor olması, yasanın özüne de aykırıdır. Kaldı ki denetim faaliyetinin kamusal bir hizmet olması gerekirken, işverenle geniş alanlarda kurulabilecek iş ilişkilerini tanımlayan bu düzenleme bağımsızlığı ortadan kaldıracaktır.

Ayrıca "müşavirlik" sözcüğünün anlamı; kendisine danışılan, istişare edilen, bir konuda görüşüne başvurulmuş kişi ya da kuruluş olarak tanımlanmaktadır. Kısacası müşavirlik danışmanlık demektir.

Kamu İhale Kanununun "uygulama ilkeleri" başlıklı 4. Maddesi uyarınca "danışman" bilgi ve deneyimini idarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağı bulunmayan, idarenin danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan, sadece idareye danışmanlık yapan hizmet sunucusudur.

malikinin veya hissedarlardan birinin mimar veya mühendis olması hâlinde ayrıca şantiye şefi aranmaz.

Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık :Bayındırlık ve İskân Bakanlığını,

b) İlgili idare :Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki uygulamalar için büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyeleri, bu alanlar dışında kalan alanlarda valilikleri, yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip diğer idareleri,

c) Yapı sahibi : Yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,

d) Yapım süresi :Yapı sahibinin, yapı ruhsatını aldığı tarih ile yapı kullanma iznini aldığı tarih arasındaki dönemi,

e) Yapı inşaat alanı : Işıklıklar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil yapının inşa edilen tüm katlarının alanını,

f) Yapı yaklaşık maliyeti :Binalarda, Bakanlıkça her yıl yayımlanan mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetlerine ilişkin ilgili mevzuatta belirtilen birim maliyet ile yapı inşaat alanının çarpımından elde edilen bedeli;binalarda yapılacak değiştirme, güçlendirme ve esaslı onarım işlerinin ve bina dışında kalan yapılarda ise yapının keşif bedelini,

g) Taşıyıcı sistem :Yapıların; temel, betonarme, ahşap, çelik karkas, duvar, döşeme ve çatı gibi yük taşıyan ve aktaran bölümlerini ve istinat yapılarını,

h) Yapı hasarı : Kullanımdan doğan hasarlar hariç, yapının fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılması nedeniyle yapıda meydana gelen ve yapının kullanımını engelleyen veya yapıda değer kaybı oluşturan her türlü hasarı,

i) Yapı denetim kuruluşu :Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile münhasıran yapı denetimi görevini yapan, ortaklarının tamamı mimar ve mühendislerden oluşan tüzel kişiyi,

j) Yapı müteahhidi :Yapım işini, yapı sahibine karşı taahhüt eden veya ticarî amaçla ya da kendisi için şahsî

Yalnızca bir bodrum katın inşaat alanı hesaba katılmaksızın toplam inşaat alanı 500 metrekareyi geçmeyen yapılarda geçici yapı müteahhidi yetki belgesi almak ve mimar veya mühendis unvanlı şantiye şefi bulundurulması, yapı müteahhitliğine ilişkin bütün sorumlulukları üstlenmek şartıyla parsel maliki kendi yapısını inşa edebilir. Ancak bu yapılarda da mimar veya mühendis unvanlı şantiye şefi bulundurulması mecburidir. Parsel malikinin veya hissedarlardan birinin mimar veya mühendis olması hâlinde ayrıca şantiye şefi aranmaz.

Bu Kanunun uygulanmasında;

a) Bakanlık :~~Bayındırlık ve İskân Bakanlığını.~~**Çevre,ŞehircilikBakanlığını,**

b) İlgili idare :Belediye ve mücavir alan sınırları içindeki uygulamalar için büyükşehir belediyeleri ile diğer belediyeleri, bu alanlar dışında kalan alanlarda valilikleri, yapı ruhsatı ve kullanma izin belgesi verme yetkisine sahip diğer idareleri,

c) Yapı sahibi : Yapı üzerinde mülkiyet hakkına sahip olan gerçek ve tüzel kişileri,

d) Yapım süresi :Yapı sahibinin, yapı ruhsatını aldığı tarih ile yapı kullanma iznini aldığı tarih arasındaki dönemi,

e) Yapı inşaat alanı : Işıklıklar hariç, bodrum kat, asma kat ve çatı arasında yer alan mekanlar ve ortak alanlar dahil yapının inşa edilen tüm katlarının alanını,

f) Yapı yaklaşık maliyeti :Binalarda, Bakanlıkça her yıl yayımlanan mimarlık ve mühendislik hizmet bedellerinin hesabına esas yapı yaklaşık birim maliyetlerine ilişkin ilgili mevzuatta belirtilen birim maliyet ile yapı inşaat alanının çarpımından elde edilen bedeli;binalarda yapılacak değiştirme, güçlendirme ve esaslı onarım işlerinin ve bina dışında kalan yapılarda ise yapının keşif bedelini,

g) Taşıyıcı sistem :Yapıların; temel, betonarme, ahşap, çelik karkas, duvar, döşeme ve çatı gibi yük taşıyan ve aktaran bölümlerini ve istinat yapılarını,

h) Yapı hasarı : Kullanımdan doğan hasarlar hariç, yapının fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılması nedeniyle yapıda meydana gelen ve yapının kullanımını engelleyen veya yapıda değer kaybı oluşturan her türlü hasarı,

i) ~~Yapı denetim~~**TeknikMüşavirlik**kuruluşu:

Yıkımişlerinin

denetimini,lisansalmakşartıyla yapılarda **riskli**yapı**tespitini**yapabilen,**yıkım**raporunu**hazırlaya** **bilen**veya**yapı**sahibi**adınayapı**ruhsat**ve** **yapı**kullanma**izin**ne**li**ki**niş** **ve**işlemler**itaki**pedebilen,**mevcut**yapı**lar**ile**ilş**ki**nyapı**ğ

Sadece bu tanım itibarıyla ele alınacak olursa bile taslakta tanımlanan “teknik müşavirlik kuruluşu” ile diğer gerçek kişiler ve / veya diğer özel hukuk tüzel kişileri arasında kurulacak olan geniş iş ilişkisi, vekaleten hareket edebilme serbestisi, “müşavirlik” tanımı dışında bir iş ilişkisini tanımlamaktadır.

FIDIC’e üye gelişmiş ülkelerde kabul edilmiş olan “teknik müşavirlik” tanımı ise özetle; müşavir bir ücret karşılığında uzman bilgisini sunan deneyimli meslek sahibidir. Müşavir sadece istişari (danışmanlık eden) çerçevede çalışır ve genel olarak çözüm için şçim yapanla aynı sorumluluğu taşımaz; sorun ya da konu hakkında nihai karar verme yetki ve sorumluluğu işverene aittir.

Bu taslakta tanımlandığı şekliyle, mimarlık, mühendislik, planlama tasarım ve denetim hizmetlerinin ve iş sahibine vekaleten iş takibi yapılmasının icra edilmesi konularının, müşavirlik tanımı altında gösterilmesi, müşavirliğin tanımına aykırı olduğu gibi, tekelleşme yaratacak bir düzenleme olduğu da aşıkardır.

Kaldı ki proje müellifliğine ilişkin sorumluluk, meslek mensuplarının kayıtlı oldukları Meslek Odalarından aldıkları “Büro Tescil Belgesi” ile üstlenilmekte; yapı güvenlik raporu düzenleme” gibi mühendislik sorumlulukları, yapının taşıyıcı sistemi için deprem yönetmeliğine uygun “deprem performans analizi”yapılmasını gerektirmekte ve “Yapı” alanında uzman SİM belgeli mühendislerin görev yaptığı geçerli işyeri Tescil Belgesine sahip işyerlerince yapılmaktadır.

6331, 3194 ve 4708 sayılı Yasalarda yapılması düşünülen şantiye şefi tanımı ve görevleri kabul edilemez hükümler olup, şantiye şeflerinin aynı zamanda iş güvenliğinden sorumlu olması hem iş güvenliği uzmanının bağımsızlığına, hem de üstlendikleri görevle bağdaşmamaktadır.

Kanun tasarısında tekniker ve teknik öğretmenlerin “şantiye şefi” tanımlaması kapsamında mimar ve mühendisler ile aynı yetkinlik içinde değerlendirilmesini ele alan yaklaşımın uygun olmadığı, aşağıda açıklanmaktadır.

“Tekniker” olarak ifade edilen meslek grubuna (çok çeşitli gruplandırma ve sınıflandırmalar ile) farklı seviyelerde ve farklı yetkilerde olmak üzere :

-yüksek tekniker,

finans kaynaklarını kullanarak üstlenen, ilgili meslek odasına kayıtlı, gerçek ve tüzel kişiyi, k) Proje müellifi :Mimarlık, mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişiyi, l) Denetçi mimar ve mühendis :İlgili mühendis ve mimar meslek odalarına üyeliği devam eden ve Bakanlıkça denetçi belgesi verilmiş mühendis ve mimarları, m) Laboratuvar : İnşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, Bakanlıktan izin almış tesisi, İfade eder.	üvenlik raporudüzenleyebilen; Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile münhasıranprojeveya yapı denetimi görevini yapan, ortaklarının tamamı mimar ve mühendislerden oluşan tüzel kişiyi, j) Yapı müteahhidi :Yapım işini, yapı sahibine karşı taahhüt eden veya ticarî amaçla ya da kendisi için şahsî finans kaynaklarını kullanarak üstlenen, ilgili meslek odasına kayıtlı, gerçek ve tüzel kişiyi, k) Proje müellifi :Mimarlık, mühendislik tasarım hizmetlerini iştigal konusu olarak seçmiş, yapının etüt ve projelerini hazırlayan gerçek ve tüzel kişiyi, l) Denetçi mimar ve mühendis :İlgili mühendis ve mimar meslek odalarına üyeliği devam eden ve Bakanlıkça denetçi belgesi verilmiş mühendis ve mimarları, m) Laboratuvar : İnşaat ve yapı malzemeleri ile ilgili ham madde ve mamul madde üzerinde ilgili standartlarına veya teknik şartnamelerine göre ölçüm, muayene, kalibrasyon yapabilen ve diğer özelliklerini tayin eden, Bakanlıktan izin almış tesisi, İfade eder.	-tekniker, -meslek okulu mezunu, -teknisyen, -fen memuru, -fen adamı, vs <i>gibi isimlendirmeler yapılmakla beraber, temel olarak bu mesleki isimlendirmeler:</i> -ya diploma ünvanına göre, -ya da farklı sektörlerdeki (kurumsal düzenlemelerdeki) görev veya kadro tanımlamalarına göre oluşmaktadır. <i>Özetle hem eğitim bakımından, hem de uygulamadaki çeşitlilikler yönüyle, “TEKNİKER” olarak isimlendirdiğimiz meslek grubunun türdeş, homojen bir yapısı bulunmamaktadır.</i> <i>Ayrıca “görev, yetki ve sorumluluklar” bakımından tanımsızlıklar mevcuttur. 1992 tarihinde yürürlüğe giren, 3795 sayılı “Bazı Lise, Okul Ve Fakülte Mezunlarına Ünvan Verilmesi Hakkında Kanunda” yer alan :</i> <i>“Teknisyen, tekniker, yüksek tekniker ve teknik öğretmenlerin her meslek alanındaki yetki ve sorumluluklarına ait esas ve usuller: Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Ulaştırma Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunun da görüşleri alınarak Milli Eğitim Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelikle düzenlenir”</i> <i>hükümü 22 yıldan beri uygulamaya geçirilememiştir.</i> <i>Sözkonusu yönetmeliğin yokluğu nedeniyle, “GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR”ın da henüz bir tanımlanması yapılamadığından, mesleki yönden teknikerler, Anayasa’nın belirttiği “belli bir mesleğe mensup olma” yapılanmasını sağlayamamışlardır.</i> <i>Ayrıca, teknikerlerle ilgili “görev, yetki ve sorumlulukların” sadece eğitim mevzuatına göre değil, ayrıca İmar Kanunu (3194) ve Mesleki Yeterlilik Kurumu (5544) mevzuatına göre de ele alınma zorunluluğu bulunmaktadır. İmarla ilgili teknik görevlerin (inşaat, aplikasyon, ölçme, yapı denetimi, tesisat vs gibi görevlerin) “tekniker” ölçüsü içinde neler olabileceği, hangi limitler içinde yerine getirileceği, mimarlık ve mühendislik yeterliliklerini zedelemekten belirlenmesi gerekir.</i> <i>Bu çerçevede,: öncelikle, YÜRÜRLÜKTEKİ</i>	
---	--	---	--

		KANUNLAR GEREĞİ UYGULAMAYI SAĞLAYACAK DÜZENLEMELERİ yapmak üzere, hem mevzuat çeşitliliği (3194, 3795 ve 5544 sayılı Kanunlar), hem de sorumlu kurumlar -Milli Eğitim Bakanlığı, -Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, -Ulaştırma Bakanlığı, -Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, -Yükseköğretim Kurulu, - Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği -Mesleki Yeterlilik Kurumu, olarak yürürlüğe konulması gereken yönetmelikleri ve meslek standartlarını belirlemek suretiyle "GÖREV, YETKİ ve SORUMLULUKLAR"ı tanımlama hususu bitirilmelidir. Görev, yetki ve sorumluluklar belirlendikten sonra, teknikerlerle ilgili hem gruplandırma hem de sınıflandırma konuları netlik kazanacak, ayrıca mimar/mühendis yetkinliğine müdahale etme gereğinde ortadan kalkacaktır. Ayrıca, Kanun tasarılarında yapıldığı şekliyle, teknisyenlik ile mühendislik yeterliliklerinin aynı gruplandırma içinde ele alınması da, uluslararası ortamda kabul görmüş "yeterlilikler çerçevelerine" veya "yetkinlik tanımlamaları"na da uygun düşmemektedir. Şantiye şeflerine ve yapı denetim uzmanlarına iş güvenliği uzmanının görevlerinin yüklenmesi de herşeyden önce işin doğasına aykırıdır. Şanti şefleri bilindiği üzere, aynı zamanda işveren vekilidir. İşveren vekilinin bağımsız davranamayacağı ortada iken, bu görevi şantiye şefi nasıl yürütecektir. Yapı denetim uzmanının hem Çalışma Bakanlığı'na hem de Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na karşı sorumlu olması üstlendikleri görevle bağdaşmaz. Yapı denetim uzmanı, yapı denetim şirketinin elemanı olup, işveren adına iş güvenliği görevini üstlenip Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na karşı iş güvenliği uzmanı sıfatıyla sorumlu tutulamaz.	
Yapı denetim kuruluşları ve görevleri Madde 2 – Bu Kanun kapsamına giren her türlü yapı; Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile çalışan ve münhasıran yapı denetimi ile uğraşan tüzel kişiliğe sahip yapı denetim kuruluşlarının denetimine tabidir. Yapı denetim hizmeti; yapı	Yapı denetim kuruluşları ve görevleri Bakanlıktan izin belgesi alanteknik müşavirlik kuruluşlarının proje veya yapı denetimine ilişkin görevleri Madde 2 – Bu Kanun kapsamına giren her türlü yapı; Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile çalışan ve münhasıran proje veya yapı denetimi ile uğraşan tüzel kişiliğe sahip yapı	Yapı Denetim Kuruluşları kaldırılarak yerine tanımlanan teknik müşavirlik kuruluşlarının proje ve yapı denetimine ilişkin görevleri tanımlanmış. Ve bu kuruluşların bakanlıktan izin alması gerektiği belirtiliyor. Daha önceki durumda kanun kapsamındaki yapıların Bakanlıktan aldıkları izin belgesi ile yalnızca	

denetim kuruluşu ile yapı sahibi veya vekili arasında akdedilen hizmet sözleşmesi hükümlerine göre yürütülür. Yapı sahibi, yapım işi için anlaşma yaptığı yapı müteahhidini vekil tayin edemez.

Yapı denetim kuruluşlarının nama yazılı ödenmiş sermayelerinin tamamının, mimar veya mühendislere ait olması zorunludur. Yapı denetim kuruluşları; denetçi mimar ve mühendisler ile yardımcı kontrol elemanları istihdam eder.

(Mülga üçüncü fıkra: 8/8/2011-KHK-648/25 md.)

Yapı denetim kuruluşları aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Proje müelliflerince hazırlanan, yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek.

b) Yapı denetimini üstlendiğine dair ilgili idareye taahhütname vermek, yapı ruhsatının ilgili bölümünü imzalamak, bu yapıya ilişkin bilgileri yapı ruhsatı düzenleme tarihinden itibaren yedi gün içinde Bakanlığa bildirmek.

c) Yapının, ruhsat ve ekleri ile mevzuata uygun olarak yapılmasını denetlemek.

d) Yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak.

e) Yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgelerin bir nüshasını ilgili idareye vermek, denetimleri sırasında yapıda kullanılan malzeme ve imalatın teknik şartname ve standartlara aykırı olduklarını belirledikleri takdirde, durumu bir rapor ile ilgili idareye ve il sanayi ve/veya ticaret müdürlüklerine bildirmek.

f) İş yerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda gerekli tedbirlerin

~~denetim~~ **teknik müşavirlik** kuruluşlarının denetimine tabidir. **Proje ve Yapı** denetim hizmeti; ~~yapı~~ **denetim** **teknik müşavirlik** kuruluşu ile yapı sahibi veya vekili arasında akdedilen hizmet sözleşmesi hükümlerine göre yürütülür. Yapı sahibi, yapım işi için anlaşma yaptığı yapı müteahhidini vekil tayin edemez.

~~Yapı denetim~~ **Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapı**

denetimi üstlenecek olan teknik müşavirlik kuruluşları nın nama yazılı ödenmiş sermayelerinin tamamının, mimar veya mühendislere ait olması zorunludur. **Yapı**

denetim **Teknik müşavirlik** kuruluşları; denetçi mimar ve mühendisler ile **kontrol** yardımcı kontrol elemanları istihdam eder.

(Mülga üçüncü fıkra: 8/8/2011-KHK-648/25 md.)

~~Yapı denetim~~ **Proje ve yapı denetimi için Bakanlıktan izin belgesi alan teknik müşavirlik** kuruluşları aşağıda belirtilen görevleri yerine getirmekle yükümlüdür:

a) Proje müelliflerince hazırlanan, yapının inşa edileceği arsa veya arazinin zemin ve temel raporları ile uygulama projelerini ilgili mevzuata göre incelemek, proje müelliflerince hazırlanarak doğrudan kendilerine teslim edilen uygulama projesi ve hesaplarını kontrol ederek, ilgili idareler dışında başka bir kurum veya kuruluşun vize veya onayına tabi tutulmadan, ilgili idareye uygunluk görüşünü bildirmek.

b) Yapı denetimini üstlendiğine dair ilgili idareye taahhütname vermek, yapı ruhsatının ilgili bölümünü imzalamak, bu yapıya ilişkin bilgileri yapı ruhsatı düzenleme tarihinden itibaren yedi gün içinde Bakanlığa bildirmek.

c) Yapının, ruhsat ve ekleri ile mevzuata uygun olarak yapılmasını denetlemek.

d) Yapım işlerinde kullanılan malzemeler ile imalatın proje, teknik şartname ve standartlara uygunluğunu kontrol etmek ve sonuçlarını belgelendirmek, malzemeler ve imalatla ilgili deneyleri yaptırmak.

e) Yapılan tüm denetim hizmetlerine ilişkin belgelerin bir nüshasını ilgili idareye vermek, denetimleri sırasında yapıda kullanılan malzeme ve imalatın teknik şartname ve standartlara aykırı olduklarını belirledikleri takdirde, durumu bir rapor ile ilgili idareye ve il sanayi ve/veya ticaret müdürlüklerine bildirmek.

f) İş yerinde, iş güvenliği ve işçi sağlığı konusunda gerekli tedbirlerin alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirmek.

g) Ruhsat ve eklerine aykırı uygulama yapılması halinde durumu **üç** iş günü içinde ilgili

yapı denetimi ile uğraşabilen yapı denetim kuruluşlarınca denetlenebilecekleri belirlenmişken; değişiklikle kanun kapsamındaki yapıların denetimi proje ve yapı denetimi ile uğraşan (yalnızca yapı denetim değil) teknik müşavirlik kuruluşlarına veriliyor.

Proje ve yapı denetimi üstlenecek olan Teknik müşavirlik kuruluşları da mimar veya mühendislerce kurulacak.

Yetki belgelerinin bakanlıkça düzenleniyor olması, meslek odalarının asli görevleri olan "üye sicil"lerinin tutulması görevini ortadan kaldırmaktadır.

alınması için yapı müteahhidini yazılı olarak uyarmak, uyarıya uyulmadığı takdirde durumu ilgili bölge çalışma müdürlüğüne bildirmek. g) Ruhsat ve eklerine aykırı uygulama yapılması halinde durumu üç iş günü içinde ilgili idareye bildirmek. h) Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak kısmen veya tamamen bitirildiğine dair ilgili idareye rapor vermek. ı) Zemin, malzeme ve imalata ilişkin deneyleri, şartname ve standartlara uygun olarak laboratuvarlarda yaptırmak.	idareye bildirmek. h) Yapının ruhsat eki projelerine uygun olarak kısmen veya tamamen bitirildiğine dair ilgili idareye rapor vermek. ı) Zemin, malzeme ve imalata ilişkin deneyleri, şartname ve standartlara uygun olarak laboratuvarlarda yaptırmak.		
Sorumluluklar ve yapılamayacak işler Madde 3 – Bu Kanunun uygulanmasında, yapı denetim kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fennî mesuliyeti ilgili idareye karşı üstlenir. Yapı denetim kuruluşları, denetçi mimar ve mühendisler, proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi ile birlikte yapının ruhsat ve eklerine, fen, sanat ve sağlık kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılmış olması nedeniyle ortaya çıkan yapı hasarından dolayı yapı sahibi ve ilgili idareye karşı, kusurları oranında sorumludurlar. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlarda ise iki yıldır. Yapıda, yapı kullanma izni alındıktan sonra, ilgili idareden izin alınmadan yapılacak esaslı tadilatın doğacak yapı hasarından, izinsiz tadilat yapan sorumludur. Yapı denetim kuruluşu; yazılı ihtarına rağmen yapı sahibi tarafından önlemleri alınmayan, parsel dışında meydana gelen ve yapıda hasar oluşturan yer kayması, çığ düşmesi, kaya düşmesi ve sel baskınından doğan hasarlardan sorumlu değildir. Yapı denetim kuruluşlarının yöneticileri, ortakları, denetçi mimar ve mühendisleri ile proje müellifleri, laboratuvar görevlileri ve yapı müteahhidi; bu Kanunun uygulanmasından dolayı ortaya çıkan yapı hasarından sorumludur. Yapı denetim kuruluşu denetim faaliyeti dışında başka ticarî faaliyette bulunamaz.	Sorumluluklar ve yapılamayacak işler Madde 3 – Bu Kanunun uygulanmasında, yapı denetim kuruluşları imar mevzuatı uyarınca öngörülen fennî mesuliyeti ilgili idareye karşı üstlenir. Yapı denetim kuruluşları, denetçi mimar ve mühendisler, proje müellifleri, laboratuvar görevlileri, şantiyeşefi ve yapı müteahhidi ile birlikte yapının ruhsat ve eklerine, fen, sanat ve sağlık kurallarına aykırı, eksik, hatalı ve kusurlu yapılmış olması nedeniyle ortaya çıkan yapı hasarından dolayı yapı sahibi ve ilgili idareye karşı, kusurları oranında sorumludurlar. Bu sorumluluğun süresi; yapı kullanma izninin alındığı tarihten itibaren, yapının taşıyıcı sisteminden dolayı on beş yıl, taşıyıcı olmayan diğer kısımlarda ise iki yıldır. Yapıda, yapı kullanma izni alındıktan sonra, ilgili idareden izin alınmadan yapılacak esaslı tadilatın doğacak yapı hasarından, izinsiz tadilat yapan sorumludur. Yapı denetim kuruluşu; yazılı ihtarına rağmen yapı sahibi tarafından önlemleri alınmayan, parsel dışında meydana gelen ve yapıda hasar oluşturan yer kayması, çığ düşmesi, kaya düşmesi ve sel baskınından doğan hasarlardan sorumlu değildir. Yapı denetim kuruluşlarının yöneticileri, ortakları, denetçi mimar ve mühendisleri ile proje müellifleri, laboratuvar görevlileri, şantiyeşefi ve yapı müteahhidi; bu Kanunun uygulanmasından dolayı ortaya çıkan yapı hasarından sorumludur. Yapı denetim kuruluşu denetim faaliyeti dışında başka Bakanlıktan izin belgesialan teknik müşavirlik kuruluşları, Kanunun 1 inci maddenin üçüncü fıkrasının (1) bendinde belirtilen faaliyetler dışında başka ticarî faaliyette bulunamaz. Bu kuruluşun proje ve yapı denetiminde görev alan denetçi mimar ve mühendisleri ile kontrol ve yardımcı kontrol elemanları, denetim faaliyeti süresince başkaca meslekî ve inşaat işleri ile ilgili ticarî faaliyette bulunamaz.	<i><u>"Bakanlıktan izin belgesi alan teknik müşavirlik kuruluşları, Kanunun 1 inci maddenin üçüncü fıkrasının (1) bendinde belirtilen faaliyetler dışında başkaca ticarî faaliyette bulunamaz. Bu kuruluşun proje ve yapı denetiminde görev alan denetçi mimar ve mühendisleri ile kontrol ve yardımcı kontrol elemanları, denetim faaliyeti süresince başkaca meslekî ve inşaat işleri ile ilgili ticarî faaliyette bulunamaz."</u> şeklindeki düzenleme, 1.Maddenin 1 fıkrasının kaldırılmasıyla birlikte düşünüldüğünde,anlamını yitirmektedir. Kurulacak farklı şirketlerle bu düzenlemenin anlamsızlaşacağı da ortadadır.</i> <i>Teknik müşavirlik kuruluşunun proje ve yapı denetiminde görev alan denetçi mimar, mühendis, kontrol ve yardımcı kontrol elemanları denetim faaliyeti süresince başka mesleki faaliyette bulunamayacak, ancak diğer görevleri yaparken başka mesleki-ticarî faaliyette bulunabilmelerinin önü açılmaktadır.</i> <i>Bir kuruluşun, denetlediği yapı sahibine vekaleten başka iş ve işlemler yapabilmesi ise eşyanın tabiatına aykırıdır.</i>	

bulunamaz. Bu kuruluşun denetçi mimar ve mühendislerinin, denetim faaliyeti süresince başkaca meslekî ve inşaat işleri ile ilgili ticarî faaliyette bulunmaları yasaktır.			
Yapı denetim komisyonları ve görevleri⁽²⁾ Madde 4 –(Değişik: 8/8/2011-KHK-648/ 26 md.) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili Bakanlık iş ve işlemlerinin yürütülmesini sağlamak üzere, Bakanlık merkezinde Merkez Yapı Denetim Komisyonu ve illerde İl Yapı Denetim Komisyonları kurulur. İl Yapı Denetim Komisyonları, yapı denetim kuruluşlarına izin belgesi verilmesi hariç Kanunda belirtilen diğer görevleri yapar. Merkez Yapı Denetim Komisyonu, konu ile ilgili Bakanlık personeli arasından, biri başkan olmak üzere Bakanlıkça görevlendirilecek toplam yedi üyeden oluşur ve Bakanlıkça uygun görülen birimin bünyesinde faaliyetlerini yürütür. Bakanlık; gerek görülen konular hakkında çalışmada bulunmak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile meslek ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerini Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Komisyonunda görevlendirebilir. İl Yapı Denetim Komisyonu, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün teklifi üzerine, biri başkan olmak üzere Merkez Yapı Denetim Komisyonunca görevlendirilecek toplam beş üyeden oluşur.	Yapı denetim komisyonları ve görevleri⁽¹⁾ Madde 4 –(Değişik: 8/8/2011-KHK-648/ 26 md.) Bu Kanunun uygulanması ile ilgili Bakanlık iş ve işlemlerinin yürütülmesini sağlamak üzere, Bakanlık merkezinde Merkez Yapı Denetim Komisyonu ve illerde İl Yapı Denetim Komisyonları kurulur. İl Yapı Denetim Komisyonları, yapı denetim kuruluşlarına izin belgesi verilmesi hariç Kanunda belirtilen diğer görevleri yapar. Merkez Yapı Denetim Komisyonu, konu ile ilgili Bakanlık personeli arasından, biri başkan olmak üzere Bakanlıkça görevlendirilecek toplam yedi üyeden oluşur ve Bakanlıkça uygun görülen birimin bünyesinde faaliyetlerini yürütür. Bakanlık; gerek görülen konular hakkında çalışmada bulunmak üzere, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile meslek ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerini Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikte belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde Komisyonda görevlendirebilir. İl Yapı Denetim Komisyonu, Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünün teklifi üzerine, biri başkan olmak üzere Merkez Yapı Denetim Komisyonunca görevlendirilecek toplam beş üyeden oluşur. MerkezYapı DenetimiKomisyonu veilyapı denetimkomisyonu üyelerine, aydabeşgünü geçmemeküzere hertoplantıgünüüçin2.000göstergerakamınınDevlet memurlarınınayıllıklarıiçin uygulanan katsayı ile çarpılması suretiylebulunacak miktardahuzur hakkıödenir.		
Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri Madde 5 – Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri yapı sahibi ile yapı denetim kuruluşu arasında akdedilir. Bu sözleşmenin bir sureti taahhütname ekinde ilgili idareye verilir. Bu sözleşmede; taahhüt edilen hizmetin konusu, yeri, inşaat alanı, süresi, varsa yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında akdedilen sözleşmede yer alan yapının fizikî özellikleri, yapı denetimi hizmet bedeli, yapı denetiminde görev alacak teknik personel listesi ve diğer yükümlülükler yer alır. İlgili idare; yapı denetimi hizmet sözleşmesinde yer alan hükümlere, yapı sahibinin uymaması halinde yapı tatil	Yapı denetimi hizmet sözleşmeleri Projeve yapı denetimi hizmet sözleşmeleri Madde 5 – ProjeveYapı denetimi hizmet sözleşmeleri yapı sahibi ile yapı denetimBakanlıktanizin belgesi alanteknikmüşavirlik kuruluşu arasında akdedilir. Bu sözleşmenin bir sureti taahhütname ekinde ilgili idareye verilir. Bu sözleşmede; taahhüt edilen hizmetin konusu, yeri, inşaat alanı, süresi, varsa yapı sahibi ile yapı müteahhidi arasında akdedilen sözleşmede yer alan yapının fizikî özellikleri, proje veyapı denetimi hizmet bedeli, proje veyapı denetiminde görev alacak teknik personel listesi ve diğer yükümlülükler yer alır. İlgili idare; projeveyapı denetimi hizmet sözleşmesinde yer alan hükümlere, yapı sahibinin		

tutanağı düzenleyerek inşaatı durdurur, yapı denetim kuruluşunun uymaması halinde ise yapı denetimi komisyonuna bildirimde bulunur. (Mülga dördüncü fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 27 md.) (Değişik beşinci fıkra:12/72013-6495/73 md.)Yapı denetimi hizmeti için yapı denetim kuruluşuna ödenecek hizmet bedeli, yapı denetimi hizmet sözleşmesinde belirtilir. Bu bedel, yapı yaklaşık maliyetinin %1,5'inden az olamaz. Hizmet bedeli oranı, yapım süresi iki yılı aşan iş için yıllık %5 artırılır ve yapım süresi iki yıldan daha az olan işler için yıllık %5 azaltılır. Bu bedele, katma değer vergisi ile yapı denetim kuruluşu tarafından talep edilen ve taşıyıcı sisteme ilişkin olmayan malzeme ve imalâtlar konusunda yapı müteahhidince yapılacağı olan laboratuvar deneylerinin masrafları dâhil değildir. Yapı denetim kuruluşu, yapı sahibinden başka bir ad altında, ayrıca hiçbir bedel talebinde bulunamaz. Yapı denetim kuruluşlarına ödenecek hizmet bedeli, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgeleri onaylı sınırı içerisinde yer alan tüm yapılar için %75 indirimli uygulanır. (Değişik altıncı fıkra:12/72013-6495/73 md.) Yapı denetim hizmet bedeli, yapı denetim kuruluşlarının hizmet bedellerinin ödenmesinde kullanılmak üzere yapı sahibince il muhasebe birimlerinde açılacak emanet nitelikli hesaba yatırılır. Yatırılan tutarların %3'ü ruhsatı veren idarenin, %3'ü Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesinin hesabına aktarılır. (Mülga yedinci fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 27 md.)	uymaması halinde yapı tatil tutanağı düzenleyerek inşaatı durdurur, yapı denetim kuruluşunun uymaması halinde ise yapı denetimi komisyonuna Bakanlığa bildirimde bulunur. (Mülga dördüncü fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 27 md.) (Değişik beşinci fıkra:12/72013-6495/73 md.)Proje veYapı denetimi hizmeti için yapı denetim kuruluşuna ödenecek hizmet bedeli, proje ve yapı denetimi hizmet sözleşmesinde belirtilir. Bu bedel, yapı yaklaşık maliyetinin %1,5'inden az olamaz. Hizmet bedeli oranı, yapım süresi iki yılı aşan iş için yıllık %5 artırılır ve yapım süresi iki yıldan daha az olan işler için yıllık %5 azaltılır. Bu bedele, katma değer vergisi ile yapı denetim kuruluşu tarafından talep edilen ve taşıyıcı sisteme ilişkin olmayan malzeme ve imalâtlar konusunda yapı müteahhidince yapılacağı olan laboratuvar deneylerinin masrafları ile yıkılmışların denetim, lisans almak şartıyla yapılar da riskli yapı tespiti, yıkım raporunu hazırlama, yapı sahibinin inşaat ruhsatı ve yapı kullanma iznine ilişkin iş ve işlemleri takip etme ve mevcut yapılarla ilişkin yapı güvenliği rapor düzenleme bedelleri dâhil değildir. Yapı denetim kuruluşu, yapı sahibinden başka bir ad altında, ayrıca hiçbir bedel talebinde bulunamaz. Yapı denetim Teknisyenlik kuruluşlarına ödenecek hizmet bedeli, Endüstri Bölgeleri, Teknoloji Geliştirme Bölgeleri ve Organize Sanayi Bölgeleri onaylı sınırı içerisinde yer alan tüm yapılar için %75 indirimli uygulanır. (Değişik altıncı fıkra:12/72013-6495/73 md.) Proje veYapı denetim hizmet bedeli, yapı denetim kuruluşlarının hizmet bedellerinin ödenmesinde kullanılmak üzere yapı sahibince il muhasebe birimlerinde açılacak emanet nitelikli hesaba yatırılır. Yatırılan tutarların %3'ü ruhsatı veren idarenin, %3'ü Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesinin hesabına aktarılır. (Mülga yedinci fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 27 md.)		
<i>Denetim faaliyetinin durdurulması ve izin belgesinin iptali</i> Madde 8 – Yapı denetim kuruluşlarından, bu Kanunda öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri anlaşılanların veya son üç yıl içerisinde üç defa olumsuz sicil alanların veya 3 üncü maddenin son	Denetim faaliyetinin durdurulması ve izin belgesinin iptali İdari müeyyideler ve teminat Madde 8 – Yapı denetim Teknisyenlik kuruluşlarından, bu Kanunda öngörülen esaslara göre denetim görevini yerine getirmedikleri anlaşılanların veya son üç yıl içerisinde üç defa	Hakkında bakanlığın yaptırım uyguladığı mimar ve mühendisleri üyesi olduğu meslek odasına bildirme kuralının kaldırılması, Odalarının yetkilerinin bakanlığa devri anlamı taşımaktadır ve kabul edilemez. Mevcut düzenlemede üç defa olumsuz sicil alan kuruluşların denetim faaliyetleri durdurulurken artık pek çok halde giderek artan idari para cezalarına yer	

fıkrası ile 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket ettiği belirlenenlerin denetim faaliyeti, yapı denetim komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıla kadar durdurulur ve belgesi geçici olarak geri alınır. Durdurma kararı, Resmî Gazetede ilan edilir ve sicillerine işlenir. Denetim faaliyetinin geçici olarak durdurulmasına neden olan yapı denetim kuruluşunun mimar ve mühendisleri, bu süre içerisinde başka ad altında dahi olsa hiçbir denetim faaliyetinde bulunamaz. Geçici durdurmaya neden olan mimar ve mühendisler Bakanlıkça ilgili meslek odasına bildirilir. Meslek odaları, bu kişiler hakkında kendi mevzuatına göre işlem yapar. Faaliyeti üç defa durdurulan yapı denetim kuruluşunun denetim faaliyetine son verilir ve izin belgesi Bakanlıkça iptal edilir. İzin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşunun, kusurları mahkeme kararı ile kesinleşen mimar ve mühendisleri başka bir yapı denetim kuruluşunda görev almaları halinde, görev aldıkları bu kuruluşa izin belgesi verilmez, verilmişse iptal edilir. Denetim faaliyeti geçici olarak durdurulan veya izin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşu hakkındaki bu karar ilgili idareye bildirilir ve denetimini üstlendiği yapıların devamına izin verilmez. Bu durumda, yapım faaliyetine devam edilebilmesi için yapı sahibince başka bir yapı denetim kuruluşunun görevlendirilmesi zorunludur.	olumsuz sicil alanların veya 3 üncü maddenin son fıkrası ile 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükümlerine aykırı hareket ettiği belirlenenlerin denetim faaliyeti, yapı denetim komisyonunun teklifi üzerine Bakanlıkça bir yıla kadar durdurulur ve belgesi geçici olarak geri alınır. Durdurma kararı, Resmî Gazetede ilan edilir ve sicillerine işlenir. Denetim faaliyetinin geçici olarak durdurulmasına neden olan yapı denetim kuruluşunun mimar ve mühendisleri, bu süre içerisinde başka ad altında dahi olsa hiçbir denetim faaliyetinde bulunamaz. Geçici durdurmaya neden olan mimar ve mühendisler Bakanlıkça ilgili meslek odasına bildirilir. Meslek odaları, bu kişiler hakkında kendi mevzuatına göre işlem yapar. Faaliyeti üç defa durdurulan yapı denetim kuruluşunun denetim faaliyetine son verilir ve izin belgesi Bakanlıkça iptal edilir. İzin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşunun, kusurları mahkeme kararı ile kesinleşen mimar ve mühendisleri başka bir yapı denetim kuruluşunda görev almaları halinde, görev aldıkları bu kuruluşa izin belgesi verilmez, verilmişse iptal edilir. Denetim faaliyeti geçici olarak durdurulan veya izin belgesi iptal edilen yapı denetim kuruluşu hakkındaki bu karar ilgili idareye bildirilir ve denetimini üstlendiği yapıların devamına izin verilmez. Bu durumda, yapım faaliyetine devam edilebilmesi için yapı sahibince başka bir yapı denetim kuruluşunun görevlendirilmesi zorunludur. tespitedilenlere,tespitedilenfiilvehallerin durumuna göre,aşağıdaki cezalar uygulanır. a) Denetim personelinin görevi başında bulunmaması veya teknik müşavirlik kuruluşunun denetim personeline görevi ile ilgili yazılı olarak bilgi vermediğinin anlaşılması, b) Mevzuatın öngördüğü evrakın tanziminde eksiklik veya kusur bulunması, c) 2nci maddenin dördüncü fıkrasının (b) veya (f) bendi belirtilen görevlerini yerine getirilmemesi, hallerinde, tespit tekonyapının proje veya yapı denetimi hizmet sözleşmesi bedelinin %10'u kadar idari para cezası, ç) Hataların yapının taşıyıcı sistemini etkilememesi kaydı ile, 2nci maddenin dördüncü fıkrasının (a) veya (c) ile (g) bentlerinde belirtilen görevi	<i>verilmesi ve Teknik müşavirlik kuruluşlarının denetim faaliyeti dışında Kanunda belirlenen diğer faaliyetlerine devam edebilecek olması ise kabul edilmesi mümkün olmayan bir başka düzenlemedir.</i>	
---	--	---	--

	erinyerine getirilmediğintespitalinde, tespitema konu olan proje veya yapı denetimihizmet sözleşmesi bedelinin %20'si kadar idari para cezası, d)2ncimaddenindördüncüfıkrasının(d)veya(e)veya(h)veya(ı)bentlerindebelirtilen görevlerin yerine getirilmediğinin tespiti halinde, tespitema konu yapının proje ve yapı denetimihizmet sözleşmesi bedelinin %30'u kadar idari paracezası, verilir. Teknikmüşavirlikkuruluşlarına denetimsorumluluğunuüstlendiğibirişteyukarıdaki bentlerde belirtilenidarimüeyyidelerdenbirdenfazlacezanınverilmesinigerçekmesihaliendeoişe aitprojeveya yapı denetim sözleşmesinin %50'si kadar idari paracezası verilir. e) Aşağıda belirtilen; 1) DenetimhizmetininbuKanundayazılıasgari hizmetbedelindendüşükbir bedelle üstlenildiğinin tespit edilmesi, 2)Yapısahibindenveyavekilinden,yapı denetimhesabınayatırılmaksızınproje veya yapı denetimihizmet bedelialındığının tespit edilmesi, Hallerinde,üstlenilendenetimişlerininintamına aitproje veya yapıdenetimihizmet sözleşmesi bedelleri toplamının %10'u kadar idari paracezası, f) 6 ncı maddenin birinci fıkrası hükmüne aykırıhareketedilmesi, halindekişiveyakuruluşuniliğidenetimini üstlendiğikesilenyapılarıntoplamprojeve yapı denetimihizmet sözleşmesi bedelinin %10'ukadar idari para cezası Verilir. Ayrıca buKanundateknik müşavirlik kuruluşu ile yazılı asgari hizmetbedelinden düşük bir bedelle denetimhizmetininüstlenilmesinenedenolan yapı sahiplerince,yalnızcatespitedilen işlere ait olmak üzere asgari hizmetbedeli ile anlaşılan bedel arasındaki farkı denetim hizmetine yönelik olarak Kanunda belirtilen hesaba yatırılırveye aynı miktardaki bedelfarkı kadarki bedel de Bakanlık bünyesinde bulunan döner sermaye işletmesinin hesabınayatırılır. g)Aşağıda belirtilen; 1)Hataları yapının taşıyıcı sistemini etkilemesihaliinde 2ncimaddenindördüncüfıkrasının (a) veya(c) ile(g)		
--	--	--	--

	bentlerinde belirtilen görevlerini yerine getirilmemesi, 2) 3 üncü maddenin son fıkrasının birinci cümlesi hükmüne aykırı hareket edilmesi, 3) Teknik müşavirlik kuruluşunun son bir yılında üç defa idari para cezası uygulanması, Hallerinde, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilip öğrenilmesinden veya son idari para cezasının tebliğinden itibaren üç ay içinde bir yıl süreyle bir proje veya yapı denetim işi almaktan men cezası verilir. h) Son üç yıl içinde, yeni bir proje veya yapı denetimi işi almakta men yönünde verilen ilk cezanın ilanı edilmesinden sonra, yeni proje veya yapı denetimi işi almakta men yönünde cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilanı edilmesinden sonra üçüncü defa yeni bir proje veya yapı denetimi işi almakta men yönünde ceza veremeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı ceza verilip ilanı edilmesi halinde, son ilan tarihinden itibaren Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile teknik müşavirlik kuruluşunun izin belgesi iptal edilerek proje veya yapı denetim faaliyetine son verilir ve teminatı ihtar kaydolunur. Teknik müşavirlik kuruluşunun, 3 üncü maddenin son fıkrasının ikinci cümlesine hükmüne aykırı hareket eden veya teknik müşavirlik kuruluşunda görevli iken laboratuvar kuruluşlarında görev alan mimar ve mühendisleri İl Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile 5.000 Türk Lirası idari para cezası ile cezalandırılır. Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d), (e), (f) ve (g) bentlerinde sayılan idari yaptırımlar, İl Yapı Denetim Komisyonlarının kararı ile alınır. İdari para cezası, cezayı gerektiren fiil ve halin, yetkililer tarafından yapılan inceleme ve denetimlerle tespit edilmesinin müteakip teknik müşavirlik kuruluşunun ve ilgililerin savunmaları alınarak verilir veya yazılı olarak tebliğ edilir. İdari para cezasının karşı son beş gününde yetkili idare mahkemesine itiraz edilebilir. Bu süreç içerisinde itiraz yoluyla başvurulmaması halinde idari para cezası kesinleşir. İtirazlar, zaruret olmayan hallerde evrak üzerinde incelenerek en kısa süre içinde karara bağlanır. İtiraz üzerine verilen mahkeme kararları kesindir. İdari para cezasının ödenmesi ve		
--	---	--	--

	tahsili işlemleri ile güncelleme işlemleri, 30/03/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 17 nci maddesinin üç, dört, altı ve yedinci fıkralarına göre yapılır. Cezalar akarşı itiraz yoluna gidilmesi, ödeme işlemlerini idurdurmaz. Yenibir proje veya yapıdenetimi şalmaktan menveproje veya yapıdenetimi faaliyetineson verme cezalarına dair işlemler, Resmi Gazete'de ilan edilir. Yenibir proje veya yapıdenetimi şalmaktan men cezası, teknik müşavirlik kuruluşunun denetimindeki diğer işlerinde devamına manideğildir. Ancak, teknik müşavirlik kuruluşuna yeni bir proje veya yapıdenetimi şalmaktan men cezası verilmesinee esas olan yapı işinin devam edebilmesi için, yapı sahibi tarafından başkabir teknik müşavirlik kuruluşu görevlendirilmedikçe, ilgili idare tarafından işin devamına izin verilmez. Proje veya yapıdenetim faaliyetineson verme cezası verilen hallerdede, teknik müşavirlik kuruluşunun denetimini üstlendiği yapıların devamına, yeni teknik müşavirlik kuruluşu görevlendirilmedikçe ilgili idare tarafından izin verilmez. Yenibir proje veya yapıdenetimi şalmaktan men cezası alante teknik müşavirlik kuruluşunun ortakları, ceza süresi içinde; proje veya yapıdenetimi faaliyetine son verme cezası alante teknik müşavirlik kuruluşunun ortakları ise, beş yıl süre içinde herhangi bir proje veya yapıdenetiminin belgesine sahip teknik müşavirlik veya laboratuvar kuruluşunda idare veya teknik bir görev alamaz ve Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapıdenetim faaliyetinde bulunan başkabir teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşunun ortağında olamaz. Buhüküm Bakanlıktan proje veya yapıdenetim faaliyetiyürütmek üzere izin belgesi alma aşamasında olan teknik müşavirlik kuruluşları ile Bakanlıktan izin belgesi alma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. Teknik müşavirlik kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğuanlaşılan denetçi imar ve denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile iptal edilir. Busuretle belgesi iptal edilen denetçi imar ve denetçi mühendisler, üç yıl süre ile Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapıdenetimif		
--	---	--	--

	aaliyetinde bulunarak teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgelilaboratuvar kuruluşunda idare veya teknik bir görev alamaz ve ortağı da olamaz. Buhüküm Bakanlıktan proje veya yapı denetim faaliyetini yürütmek üzere izin belgesialma aşamasında olan teknik müşavirlik kuruluşları ile Bakanlıktan izin belgesialma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. Teknik müşavirlik kuruluşuna proje veya yapı denetim faaliyetinde dolaylı üç defa idari para cezası verilmesi sebebiyle polidüğü anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapı denetim faaliyetinde bulunan teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgelilaboratuvar kuruluşunda idare veya teknik bir görev alamaz ve ortağı da olamaz. Buhüküm Bakanlıktan proje veya yapı denetim faaliyetini yürütmek üzere izin belgesialma aşamasında olan teknik müşavirlik kuruluşları ile Bakanlıktan izin belgesialma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. Laboratuvar kuruluşlarının personel, tesis, makine, teçhizat ve kalite kontrol sistemi ve imkânlarında olumsuz yönde bir değişiklik olduğunun, gerçekleştirilen deneylerin belirlenmiş teknik kritere uygun olmadığına, bu Kanunda ve ilgili mevzuatta belirtilen hükümlere aykırı hareket edildiğinin tespiti halinde, tespit edilen fiil ve hallerin durumuna göre, İl Yapı Denetim Komisyonunun kararı ile; a) Laboratuvarların kalite sistemine ilişkin idari teknik şartlar bakımından tespit edilen aykırılıklar için uyarma cezası, b) Verilen ilk uyarma cezasının tebliğ edilmesinden sonra, aynı türden cezayı gerektiren ikinci bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı cezaverilip tebliğ edilmesinden sonra üçüncü defa uyarma cezası vermeyi gerektiren bir fiilin işlenmesi ve bundan dolayı da cezaverilip tebliğ edilmesi halinde, laboratuvar kuruluşuna 5.000 Türk Lirası idari para cezası, c) Alet ve cihaz kalibrasyonlarının zamanında yaptırılmaması veya kühavuzlarında veya küh odalarındaki şartlarına uyulmaması veya şantiye mahallinde alınmaz beton numunelerinin zamanında toplanmaması veya karot numunesi alınması sırasında laboratuvar denetçisinin hazır	
--	--	--

	bulunmamasiveyalaboratuvarkuruluşununundeney kapsamlistesindekeneyler hariçolmaküzere deney raporlarındaBakanlıklogosununkullanılmasiveyanu munekayıtverapor defterinde boşluklarbulunması hallerinde, laboratuvarkuruluşuna10.000 TürkLirasıidari para cezası, d)Bufıkranın(c)bendinegöreverilenilkcezanıtebliğ edilmesindensonra,aynıtürden cezayıgerek tirenikincibirfiilinişlenmesivebundandol ayıcezaveriliptebliğ edilmesindensonra üçüncüdefa aynıcezaıvermeyigerek tirenibirfiilinişlenmesive bundandolayıda ceza verilip tebliğedilmesi halinde, birıyeni iş almaktan men cezası, verilir. e) Aşağıda belirtilen; 1-Bufıkranın(d)bendinegöre verilencezanın ilan edilmesindensonra,aynıtürden cezayı gerek tirenikincibirfiilinişlenmesive bundandolayıceza verilipilan edilmesindensonra üçüncü defaaynıtürden ceza vermeyigerek tirenibirfiilinişlenmesive bundandolayıdaceza verilipilan edilmesi, 2- Laboratuvarkuruluşununidarelereveyaşıhıslaraver diğideney raporlarının gerçeği yansıtmayan sonuçlarıhtiva ettiğinin tespit edilmesi hallerinde, MerkezYapıDenetim KomisyonununkararıileLaboratuvarkuruluşununizin belgesi iptal edilerek faaliyetineson verilir. Sözleşmesi feshedilir veteminatı irat kaydolunur. Dördüncü,beşinci,altıncıveyedincifıkra hükümleri,laboratuvar kuruluşuhakkında uygulanan idari müeyyideleriçin degeçerlidir. Yeniışalmaktanmencezasıalanlaboratuv arkuruluşununortakları,ceza süresiiçinde; faaliyetesonvermecezasıalanlaboratuvar kuruluşununortaklarıise,üçyılısüre içindeherhangibir projeveyapıdenetimizinbelgesinesahipteknikmüşav irlikveyalaboratuvarkuruluşunda idari veyateknikbir görevalamazveBakanlıktanaldığızınb elgesiileproje veyapıdenetimi faaliyetinde bulunanbaşka birteknikmüşavirlikveya Bakanlıktanizinbelgelilaboratuvar kuruluşununortağıda olamaz.BuhükümBakanlıktanproje veyapıdenetimfaaliyetiyürütmek üzere izinbelgesialmaaşamasındaolanteknikmüşavirlikku		
--	--	--	--

	ruluşları ile Bakanlıktan izin belgesi alma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan denetçi mühendislerin belgeleri, Merkez Yapı Denetim Komisyonu tarafından iptal edilir. Bu suretle belgesi iptal edilen denetçi mühendisler, üç yıl süre ile herhangi bir proje veya yapı denetiminin belgesine sahip teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapı denetimi faaliyetinde bulunan teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşunun ortağıda olamaz. Bu hüküm Bakanlıktan proje veya yapı denetim faaliyetini yürütmek üzere izin belgesi alma aşamasında olan teknik müşavirlik kuruluşları ile Bakanlıktan izin belgesi alma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. Laboratuvar kuruluşuna üç defa idari para cezası verilmesine sebep olduğu anlaşılan teknik personel, üç yıl süre ile herhangi bir proje veya yapı denetiminin belgesine sahip teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşunda idari veya teknik bir görev alamaz ve başka bir Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapı denetimi faaliyetinde bulunan teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşunun ortağıda olamaz. Bu hüküm Bakanlıktan proje veya yapı denetim faaliyetini yürütmek üzere izin belgesi alma aşamasında olan teknik müşavirlik kuruluşları ile Bakanlıktan izin belgesi alma aşamasında olan laboratuvar kuruluşları içinde uygulanır. İlgili meslek kodları, Bakanlıktan aldığı izin belgesi ile proje veya yapı denetimi faaliyetinde bulunan teknik müşavirlik veya Bakanlıktan izin belgesi laboratuvar kuruluşlarına bu madde uyarınca idari yaptırım uygulanmasına sebep olan denetçi mimar ve mühendisler ile diğer mimar ve mühendisler hakkında, kendime vzuatınagörece zaiişlem yapılarak neticesini Merkez Yapı Denetim Komisyonuna bildirir. Teknik müşavirlik ve laboratuvar kuruluşlarının veya denetçi mimar ve denetçi mühendislerinin	
--	--	--

	belgesialmasafhasındagerçeğeyakınbelgedüzenle diğininizinbelgesi verildikten sonra anlaşılması halinde, izin belgesi Bakanlıkçaderhal iptal edilir. Teknikmüşavirlikkuruluşlarınadenetimsor umluluğunuüstlendiğibir işteyenibiriş almaktan men cezasıalmasınıgerektirenKanun'un 2 ncimaddesinin dördüncü fıkrasının (a) ve(c) ile(g)bendineaykırıhareketettiğininaynıandatespited ilmesihalinde kuruluşabirkezyeniş almaktan men cezası verilir. Laboratuvar kuruluşlarına uyarıcezasıvermeyigerektirenbirdenfazla fiilin aynıandatespit edilmesi halindekuruluşa idari paracezasına esasolmak üzeretek biruyarı cezası uygulanır. Laboratuvar kuruluşlarına idaripara cezasıvermeyigerektirenbirden fazla fiilinaynıanda tespit edilmesi halindekuruluşa 15.000 TLidariparacezası verilir. İlYapıDenetimKomisyonukararlarıÇevreveŞehircili klİMüdürlüğünce,MerkezYapı Denetim Komisyonu kararları iseBakanlıkçaonaylanarakyürürlüğe girer. Bakanlıkve Çevre ve ŞehirciliklİMüdürlüğünce uygulanacakidarimüeyyidelerin%50'si Bakanlıkbünyesindebulunandönersermayeişletmes ininhesabınaaktarılır.BuKanungereğince yapılan iş ve işlemlerden 27/09/1984 tarihli ve 3046 sayılı Kanunun 40 ncı ve geçici 2 nci maddeleriuyarıncaBakanlıkbünyesinde bulunandöner sermayeışletmesininfaaliyetleri çerçevesindegelir eldeedilerek kullanılır.Konuyailişkin usul ve esaslarBakanlıkçabelirlenir. Bu Kanuna göre teknik müşavirlik izin belgesi ve laboratuvar izin belgesi verilmesi sürecinde Bakanlıkça belirlenecek miktarda nakit para, banka teminatı veya hazine bonosunu teminatolarakalınır.Teminatınmiktarı,iadesive gerektiğinde kullanılmasıve iratkaydedilmesine ilişkin usul ve esaslarBakanlıkçahazırlanan Yönetmelik ile belirlenir.		
<i>Ceza hükümleri</i> Madde 9 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/497 md.) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında, yapı denetim kuruluşunun icraî veya ihmalf davranışla	<i>Ceza hükümleri</i> Madde 9 – (Değişik: 23/1/2008 – 5728/497 md.) Bu Kanun hükümlerinin uygulanması sırasında, yapı denetim kuruluşunun icraî veya ihmalf davranışla görevini kötüye kullanan		

görevini kötüye kullanan ortakları, yöneticileri, mimar ve mühendisleri, yapı müteahhidi, proje müellifi gerçek kişiler ile laboratuvar görevlileri, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Yapı denetim kuruluşunun ortak ve yöneticileri, mimar ve mühendisleri ile laboratuvar görevlileri bu Kanun hükümleri çerçevesinde yapmaları gereken denetimi yapmadıkları hâlde yapmış gibi veya yapmalarına rağmen gerçeğe aykırı olarak belge düzenlemeleri hâlinde Türk Ceza Kanununun resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır. Yapı denetim kuruluşunun izin belgesi alma aşamasında gerçeğe aykırı belge düzenlendiğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması hâlinde, izin belgesi derhal iptal edilir. Bu Kanuna aykırı fiillerden dolayı hükmolunan kesinleşmiş mahkeme kararları, Cumhuriyet başsavcılıklarınca Bakanlığa ve mimar ve mühendislerin bağlı olduğu meslek odalarına bildirilir. Yapı denetim kuruluşu ile denetçi mimar ve mühendisleri; eylem ve işlemlerinden 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesul için öngörülen hükümlerine tabidirler.	ortakları, yöneticileri, mimar ve mühendisleri, yapı müteahhidi, şantiyeşefi, proje müellifi gerçek kişiler ile laboratuvar görevlileri, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Yapı denetim kuruluşunun ortak ve yöneticileri, mimar ve mühendisleri ile laboratuvar görevlileri bu Kanun hükümleri çerçevesinde yapmaları gereken denetimi yapmadıkları hâlde yapmış gibi veya yapmalarına rağmen gerçeğe aykırı olarak belge düzenlemeleri hâlinde Türk Ceza Kanununun resmi belgede sahtecilik suçuna ilişkin hükümlerine göre cezalandırılır. Yapı denetim kuruluşunun izin belgesi alma aşamasında gerçeğe aykırı belge düzenlendiğinin izin belgesi verildikten sonra anlaşılması hâlinde, izin belgesi derhal iptal edilir. Bu Kanuna aykırı fiillerden dolayı hükmolunan kesinleşmiş mahkeme kararları, Cumhuriyet başsavcılıklarınca Bakanlığa ve mimar ve mühendislerin bağlı olduğu meslek odalarına bildirilir. Yapı denetim kuruluşu ile denetçi mimar ve mühendisleri; eylem ve işlemlerinden 3194 sayılı İmar Kanununun fenni mesul için öngörülen hükümlerine tabidirler.		
<i>Diğer hükümler ve yönetmelikler</i> Madde 12 – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. (Değişik ikinci fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 28 md.) İlgili idarelerin bu Kanunda belirtilen hususlara ilişkin görevleri ile çalışma usul ve esasları; yapı denetim kuruluşları ve şubelerinin sınıflandırılması, kuruluşlar arasında adaletli iş dağılımını temin etmek üzere bir ilde faaliyet gösterebilecek olan yapı denetim kuruluşu sayısının belirlenmesi ile kuruluş safhasında sahip olunması gereken asgarî nitelikler; yapı denetim kuruluşları ve laboratuvar kuruluşlarının görevleri ile çalışma usul ve esasları; denetçi belgesi verilmesine ilişkin usul	<i>Diğer hükümler ve yönetmelikler</i> Madde 12 – Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 3194 sayılı İmar Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri uygulanır. (Değişik ikinci fıkra: 8/8/2011-KHK-648/ 28 md.) İlgili idarelerin bu Kanunda belirtilen hususlara ilişkin görevleri ile çalışma usul ve esasları; yapı denetim kuruluşları ve şubelerinin sınıflandırılması, kuruluşlar arasında adaletli iş dağılımını temin etmek üzere bir ilde faaliyet gösterebilecek olan yapı denetim kuruluşu sayısının belirlenmesi ile kuruluş safhasında sahip olunması gereken asgarî nitelikler; yapı denetim kuruluşları ve laboratuvar kuruluşlarının görevleri ile çalışma usul ve esasları; denetçi belgesi verilmesine ilişkin usul ve esaslar ile yapı denetim ve laboratuvar kuruluşlarında görev alacak personelde aranacak nitelik, tecrübe ve bunların istihdam şartları ile görev ve sorumlulukları; diğer yapı sorumlularının nitelikleri, görevleri ile çalışma		

ve esaslar ile yapı denetim ve laboratuvar kuruluşlarında görev alacak personelde aranacak nitelik, tecrübe ve bunların istihdam şartları ile görev ve sorumlulukları; diğer yapı sorumlularının nitelikleri, görevleri ile çalışma usul ve esasları; Merkez ve İl Yapı Denetim Komisyonunun görevleri ile çalışma usul ve esasları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin esasları, asgarî hizmet bedelinin belirlenmesi ve hizmet bedelinin ödenmesi, bu Kanun uyarınca denetlenerek inşa edilen yapılara sertifika verilmesi ve düzenlenecek meslek içi eğitimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.	usul ve esasları; Merkez ve İl Yapı Denetim Komisyonunun görevleri ile çalışma usul ve esasları; yapı denetimi hizmet sözleşmesinin esasları, asgarî hizmet bedelinin belirlenmesi ve hizmet bedelinin ödenmesi, bu Kanun uyarınca denetlenerek inşa edilen yapılara sertifika verilmesi ve düzenlenecek sınavlar ile meslek içi eğitimlere ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle düzenlenir.		
	EK MADDE 1- 4708 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanunun 59 uncu maddesi ile 59 sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin adı ve komisyonları tarifleyen ibareler hariç olmak üzere Kanunun diğer hükümlerinde; yapı denetimi kuruluşuna yapılmış olan atıflar proje ve yapı denetimine, yapı denetimi izin belgelerine yapılmış olan atıflar proje veya yapı denetimi izin belgelerine, yapı denetim hizmetine yapılmış olan atıflar proje veya yapı denetim hizmetine, yapı denetim hizmet bedeli ne yapılmış olan atıflar proje veya yapı denetim hizmet bedeline, yapı denetim hizmet sözleşmesine yapılmış olan atıflar ise proje veya yapı denetim hizmet sözleşmesine yapılmış sayılır.		
	GEÇİCİ MADDE 4- Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre başlatılmış olup henüz kesine karara bağlanmayan veya karar bağlanmış olmakla birlikte Resmi Gazete'de ilan edilmemiş olan ceza ve idari işlemleri, 4708 sayılı Kanunun bu Kanun ile değişik hükümlerine göre tamamlanır. Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce 4708 sayılı Kanunun 8 inci maddesine göre verilmiş olan geçici faaliyet durdurma cezası Resmi Gazete'de ilan edilip uygulanması başlamış ise, ceza ve idari işlemleri 4708 sayılı Kanunun bu Kanun ile değişik hükümlerine göre yeni işlemlerden men cezası gerektirmediği takdirde, yapı denetim ve laboratuvar kuruluşunun talebi üzerine, söz konusu fiil ve haller 4708 sayılı Kanunun bu Kanun ile değişik hükümlerine göre değerlendirilerek işlemleri yapılır.	<i>Mevcut yapı denetim kuruluşlarının bir yıl içerisinde TMK olabilmeleri için gerekli sermaye vb. düzenlemelerin bakanlığın çıkaracağı yönetmeliğe bağlanması içerdiği belirsizliklerin yanı sıra kanunla düzenlenmesi gereken hususların yönetmeliğe bırakılmış olması anayasaya aykırıdır.</i>	

	Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce 4708 sayılı Kanunun 8 nci maddesine göre verilmiş olan geçici faaliyet durdurma cezaları, cezalandırmaya esas alınan fiil ve haller 4708 sayılı Kanunun bu Kanun ile değişik hükümlerine göre yenisi çıkmaktan men cezasını gerektirmiyor ise, faaliyete son vermesi verilmesi bakımından tekerrür esas alınmaz. GEÇİCİ MADDE 5- Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce henüz tamamlanmamış olan izin belgesi verilmesi işlemleri, bu Kanun hükümlerine göre tamamlanır. 4708 sayılı Kanunun 7 nci maddesinin yürürlüğe girdiği tarihten önce izin belgesi alan kuruluşlar bir yılı içinde Bakanlıkça belirlenecek miktarda anakapara, bankateminatı veya hazine bonosunu teminat olarak verir, aksi takdirde izin belgesi iptal edilir. Bu Kanun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapı denetimi izin belgesi verilmiş ve bu belgesi iptal edilmiş olan yapı denetim kuruluşları, bir yıl süre ile bu Kanun uyarınca proje ve yapı denetimi yetkisine sahip teknik müşavirlik kuruluşu olarak kabul edilir.		
4736 SAYILI KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMET TARİFELERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN	4736 SAYILI KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMET TARİFELERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	4736 SAYILI KAMU KURUM VE KURULUŞLARININ ÜRETTİKLERİ MAL VE HİZMET TARİFELERİ İLE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Madde 1 - Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz.	Madde 1 - Genel bütçeye dahil daireler ile katma bütçeli idareler, bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, kanunla kurulan fonlar, kefalet sandıkları, sosyal güvenlik kuruluşları, genel ve katma bütçelerin transfer tertiplerinden yardım alan kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ve bağlı ortaklıkları ile müesseseleri, il özel idareleri ve belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, özel bütçeli kuruluşlar, özelleştirme işlemleri tamamlanıncaya kadar, 24.11.1994 tarihli ve 4046 sayılı Kanuna tâbi kuruluşlar ve özel hukuk hükümlerine tâbi, kamunun çoğunluk hissesine sahip olduğu kuruluşlar, kamu banka ve kuruluşları ile bunlara bağlı iş yerleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen mal ve hizmet bedellerinde işletmecilik gereği yapılması gereken ticarî indirimler hariç herhangi bir kişi veya kuruma ücretsiz veya indirimli tarife uygulanmaz. Ancak, birinci fıkrada belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarınca üretilen veya temin edilen her tür ve ölçekteki harita, plan, etüt, proje, kadastro, kamulaştırma, mikro bölgelendirme, risk		

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun veya 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki hizmetleri sebebiyle vatani hizmet tertibinden aylık bağlananların; 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesine, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre vazife malulü sayılarak aylık bağlananların kendileri, eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış olan çocukları, anne ve babaları; yukarıda sayılan kanunlara göre harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam edenler ile vazife malulü sayılarak aylık bağlananlardan, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin kendileri ile eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış çocukları, anne ve babaları; yukarıda sayılan kanunlara göre harp veya vazife malulü sayılacak şekilde hayatını kaybedenlerin ya da aynı kapsamda aylık almaktayken hayatını kaybedenlerin eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış olan çocukları, anne ve babaları; engelliler için sağlık kurulu raporuyla %40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türk vatandaşlarının kendileri, ağır engellilerin kendileri ile birlikte birden fazla olmamak üzere birlikte yolculuk ettikleri refakatçileri, demiryolları ve denizyollarının şehiriçi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu	yönetimivesakınıimplanıgibibelgevebilgilergörevale nındakalankonularıçintalepedilmesi halinde birincifıkra da belirtilenkamukurumve kuruluşlarına ücretsizolarakverilir.Ayrıca,kamu kurumvekuruluşlarının2/3/1984tarihlive2985sayılıT opluKonutKanunu,20/7/1966tarihlive 775sayılıGecekondue Kanunuve 15/5/1959tarihlive 7269sayılıUmumiHayata Müessir Afetler DolayısıylaAlınacakTedbirlerle YapılacakYardımlaraDairKanunkapsamındakiplant eklifleriile kaynakgeliştirmeye vegelirgetiricinitelikteolmayankamusalhizmetlereyö nelikher türve ölçektekidiğer plantekliflerindenuygungörülerekonaylananplanları n,plan incelemeve işlem hizmetive aynıkapsamdakikıykenarçizgisi,arazive parselasyonplanı,ifraz,tevhid,yola terk, ihdas,cinsdeğişikliğivb.arsa düzenlemesihizmetleri,halihazırharitahizmetleri,pro jeinceleme, imar durumbelgesihazırlama,yolve kanalkotututanağıhazırlama,yapıruhsatıveyapıkulla nma izni, enerji kimlik belgesi düzenlemehizmetleri herhangi bir bedeletabi olmaksızın verilir. (Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) 24/2/1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun veya 28/5/1986 tarihli ve 3292 sayılı Vatani Hizmet Tertibi Aylıklarının Bağlanması Hakkında Kanun kapsamındaki hizmetleri sebebiyle vatani hizmet tertibinden aylık bağlananların; 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununun 56 ncı maddesi ile mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine veya 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 47 nci maddesine, 3/11/1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre vazife malulü sayılarak aylık bağlananların kendileri, eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış olan çocukları, anne ve babaları; yukarıda sayılan kanunlara göre harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam edenler ile vazife malulü sayılarak aylık bağlananlardan, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin kendileri ile eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış çocukları, anne ve babaları; yukarıda sayılan kanunlara göre harp veya vazife malulü sayılacak şekilde hayatını kaybedenlerin ya da aynı kapsamda aylık almaktayken hayatını kaybedenlerin eşleri, evli olmayan ve yirmi beş yaşını doldurmamış olan çocukları, anne ve	
--	---	--

taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanırlar.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) Türk vatandaşı olan altmış beş yaş ve üzeri kişiler, demiryolları ve denizyollarının şehiriçi hatları ile belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak, demiryolları ve denizyollarının şehirlerarası hatlarından ise %50 indirimli olarak yararlanırlar. Bu fıkroda belirtilen kurum ve kuruluşlar, belediyeler, belediyeler tarafından kurulan şirketler, birlikler, müessese ve işletmeler altmış ila altmış beş yaş arasında bulunan kişilerin toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlanmasını sağlayabilirler.

Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, toplu taşıma hizmetlerinde (...) ⁽¹⁾ öğrenci ve basın kimlik kartı sahiplerine indirim uygulamaya yetkilidirler.⁽¹⁾

24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili diğer hükümleri saklıdır.⁽²⁾

Bakanlar Kurulu birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) İlgili kurumlar, belediyeler ile belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketler, ücretsiz ve indirimli seyahat hakkının kullanılması ile ilgili olarak gerekli tedbirleri alırlar. Ücretsiz veya indirimli seyahat hakkının kullandırılmaması hâlinde bu haktan faydalandırılmayan her kişi için toplu taşıma aracının tarifesı üzerinden elli tam bilet bedeli tutarında idari para cezası mülki idare amiri tarafından uygulanır. Bu maddeye göre verilecek idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

babaları; engelliler için sağlık kurulu raporuyla %40 ve üzerinde engelli olduğunu belgeleyen Türk vatandaşlarının kendileri, ağır engellilerin kendileri ile birlikte birden fazla olmamak üzere birlikte yolculuk ettikleri refakatçileri, demiryolları ve denizyollarının şehiriçi ve şehirlerarası hatlarından, belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak yararlanırlar.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) Türk vatandaşı olan altmış beş yaş ve üzeri kişiler, demiryolları ve denizyollarının şehiriçi hatları ile belediyelere, belediyeler tarafından kurulan şirketlere, birlik, müessese ve işletmelere veya belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketlere ait şehiriçi toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz olarak, demiryolları ve denizyollarının şehirlerarası hatlarından ise %50 indirimli olarak yararlanırlar. Bu fıkroda belirtilen kurum ve kuruluşlar, belediyeler, belediyeler tarafından kurulan şirketler, birlikler, müessese ve işletmeler altmış ila altmış beş yaş arasında bulunan kişilerin toplu taşıma hizmetlerinden ücretsiz veya indirimli olarak yararlanmasını sağlayabilirler.

Belediyeler ile bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler, toplu taşıma hizmetlerinde (...) ⁽¹⁾ öğrenci ve basın kimlik kartı sahiplerine indirim uygulamaya yetkilidirler.⁽¹⁾

24.2.1968 tarihli ve 1005 sayılı İstiklal Madalyası Verilmiş Bulunanlara Vatani Hizmet Tertibinden Şeref Aylığı Bağlanması Hakkında Kanun, 3.11.1980 tarihli ve 2330 sayılı Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun ve 12.4.1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun ücretsiz veya indirimli tarife uygulanması ile ilgili diğer hükümleri saklıdır.⁽²⁾

Bakanlar Kurulu birinci fıkra hükmünden muaf tutulacak kişi veya kurumları tespit etmeye yetkilidir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) İlgili kurumlar, belediyeler ile belediyeler tarafından yetki verilen özel şahıs ya da şirketler, ücretsiz ve indirimli seyahat hakkının kullanılması ile ilgili olarak gerekli tedbirleri alırlar. Ücretsiz veya indirimli seyahat hakkının kullandırılmaması hâlinde bu haktan faydalandırılmayan her kişi için toplu taşıma aracının tarifesı üzerinden elli tam bilet bedeli tutarında idari para cezası mülki idare amiri tarafından uygulanır. Bu maddeye göre verilecek idari para cezaları tebliğinden itibaren bir ay içinde ödenir.

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri kapsamında hizmet

(Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) İkinci ve üçüncü fıkra hükümleri kapsamında hizmet verecek toplu taşıma araçları, toplu taşıma hizmetlerinin kapsamı ile bu hizmetlerden ücretsiz ve indirimli yararlanmaya ilişkin usul ve esaslar, Maliye, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme, İçişleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. (Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) 1005 sayılı Kanun ve 3292 sayılı Kanun kapsamında vatani hizmet tertibinden aylık bağlananlar ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı, mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine veya 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre harp veya vazife malullüğü aylığı bağlananların ya da 2330 sayılı Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlananların veya harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri ile harp veya vazife malullüğü aylığı almakta iken 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin, bu fıkra da sayılan kanunlar veya maddeler gereğince dul ve yetim aylığı bağlananların ikametgâhlarında kullandıkları elektrik enerjisi ücreti %40'tan; belediyelerce tahakkuk ettirilecek su ücreti ise %50'den az indirim içermemek üzere belirlenecek tarife üzerinden alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce beşinci fıkra da belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer idari işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31.12.2001 tarihinden itibaren son verilir.⁽¹⁾	verecek toplu taşıma araçları, toplu taşıma hizmetlerinin kapsamı ile bu hizmetlerden ücretsiz ve indirimli yararlanmaya ilişkin usul ve esaslar, Maliye, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme, İçişleri ile Çalışma ve Sosyal Güvenlik bakanlıklarının görüşleri alınmak suretiyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından çıkarılan yönetmelikle düzenlenir. (Ek fıkra: 12/7/2013-6495/88 md.) 1005 sayılı Kanun ve 3292 sayılı Kanun kapsamında vatani hizmet tertibinden aylık bağlananlar ile 5434 sayılı Kanunun 56 ncı, mülga 45 inci ve 64 üncü maddelerine veya 5510 sayılı Kanunun 47 nci maddesine göre harp veya vazife malullüğü aylığı bağlananların ya da 2330 sayılı Kanuna veya 2330 sayılı Kanun hükümleri uygulanarak aylık bağlanmasını gerektiren kanunlara göre aylık bağlananların veya harp veya vazife malulü sayılanlardan sınıf veya görev değiştirerek çalışmaya devam eden kamu görevlileri ile harp veya vazife malullüğü aylığı almakta iken 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesi kapsamında çalışmaya başlamaları nedeniyle ödenmekte olan aylıkları kesilenlerin, bu fıkra da sayılan kanunlar veya maddeler gereğince dul ve yetim aylığı bağlananların ikametgâhlarında kullandıkları elektrik enerjisi ücreti %40'tan; belediyelerce tahakkuk ettirilecek su ücreti ise %50'den az indirim içermemek üzere belirlenecek tarife üzerinden alınır. Bu Kanunun yayımı tarihinden önce beşinci fıkra da belirtilen kanunlar dışında; kanun, kanun hükmünde kararname, tüzük, yönetmelik, genelge ve benzeri düzenleyici işlemler ile diğer idari işlemlerle tesis edilmiş bulunan ücretsiz veya indirimli tarife uygulamalarına 31.12.2001 tarihinden itibaren son verilir.⁽¹⁾		
5543 SAYILI İSKAN KANUNU	5543 SAYILI İSKAN KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	5543 SAYILI İSKAN KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Yerleri kamulaştırılanların iskânı MADDE 12 – (1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak baraj, baraj	Yerleri kamulaştırılanların iskânı MADDE 12 – (1) Kamu kurum ve kuruluşlarınca yapılacak baraj, baraj mücavir alanı,		

müccavir alanı, koruma alanı, havaalanı, karayolu, demiryolu, fabrika, ekonomi ve savunma ile ilgili diğer tesislerin inşası, tarih ve tabiat kıymetlerinin korunması gibi amaçlar için veya özel kanunların uygulanması sebebiyle; a) Taşınmaz mallarının kısmen veya tamamen kamulaştırılması sonucu yerlerini terk etmek zorunda kalan aileler, b) Yapılan iskân planlama etütlerinin başladığı takvim yılı başlangıcından en az üç yıl önce kamulaştırma sahasında yerleşmiş olup da taşınmaz malı olmayan aileler, talep ettikleri takdirde Bakanlıkça gösterilecek yerlerde bu Kanun hükümlerine göre iskân edilirler. (2) Ancak, iskân planlama etütlerinin başladığı tarihten önce yerini terk etmiş olup kamulaştırılacak taşınmaz malı bulunan aileler iskân edilmezler. Bu tarihten geriye doğru üç yıl içerisinde, taşınmaz mallarını zorunlu hal olmadan ellerinden çıkaran ve yerine eşdeğerde veya daha fazla değerde taşınmaz mal almayan aileler yerlerini terk etmemiş olsalar dahi iskân edilmezler. Zorunlu haller yönetmelikle belirlenir. (3) Kamu kurum ve kuruluşlarınca kamulaştırılan alanlarda yerleşik olan ve kamulaştırmadan etkilenen ailelerden Devlet eliyle başka yerde iskânını istemeyenler, yazılı başvuruları üzerine, ilgili valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınmak şartıyla Bakanlıkça kendi köy hudutları içinde gösterilecek bir yerde iskân edilebilirler. (4) Bu madde kapsamına giren ve Devlet eliyle iskânlarını isteyen ailelerden; iskân duyurusu tarihinin	koruma alanı, havaalanı, karayolu, demiryolu, fabrika, ekonomi ve savunma ile ilgili diğer tesislerin inşası, tarih ve tabiat kıymetlerinin korunması gibi amaçlar için veya özel kanunların uygulanması sebebiyle; a) Taşınmaz mallarının kısmen veya tamamen kamulaştırılması sonucu yerlerini terk etmek zorunda kalan aileler, b) Yapılan iskân planlama etütlerinin başladığı takvim yılı başlangıcından en az üç yıl önce kamulaştırma sahasında yerleşmiş olup da taşınmaz malı olmayan aileler, talep ettikleri takdirde Bakanlıkça gösterilecek yerlerde bu Kanun hükümlerine göre iskân edilirler. (2) Ancak, iskân planlama etütlerinin başladığı tarihten önce yerini terk etmiş olup kamulaştırılacak taşınmaz malı bulunan aileler iskân edilmezler. Bu tarihten geriye doğru üç yıl içerisinde, taşınmaz mallarını zorunlu hal olmadan ellerinden çıkaran ve yerine eşdeğerde veya daha fazla değerde taşınmaz mal almayan aileler yerlerini terk etmemiş olsalar dahi iskân edilmezler. Zorunlu haller yönetmelikle belirlenir. (3) Kamu kurum ve kuruluşlarınca kamulaştırılan alanlarda yerleşik olan ve kamulaştırmadan etkilenen ailelerden Devlet eliyle başka yerde iskânını istemeyenler, yazılı başvuruları üzerine, ilgili valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığının olumlu görüşü alınmak şartıyla Bakanlıkça kendi köy hudutları içinde gösterilecek bir yerde iskân edilebilirler. (4) Bu madde kapsamına giren ve Devlet eliyle iskânlarını isteyen ailelerden; iskân duyurusu tarihinin bitiminden sonra doksan gün içinde müracaat etmeyenler ile aldıkları veya alacakları kamulaştırma bedelinin, Bakanlıkça belirlenen miktarını; kamulaştırma bedelinin Bakanlıkça belirlenen miktardan az olması halinde ise kamulaştırma ve tezyidi bedellerinin tamamını, Bakanlık Merkez Muhasebe Birimi Hesabına yatırmayı taahhüt etmeyenler iskân edilmezler. (5) Ayrıca Bakanlıkçaya da		
---	---	--	--

bitiminden sonra doksan gün içinde müracaat etmeyenler ile aldıkları veya alacakları kamulaştırma bedelinin, Bakanlıkça belirlenen miktarını; kamulaştırma bedelinin Bakanlıkça belirlenen miktardan az olması halinde ise kamulaştırma ve tezyidi bedellerinin tamamını, Bakanlık Merkez Muhasebe Birimi Hesabına yatırmayı taahhüt etmeyenler iskân edilmezler.	kamulaştırmayı yapamamak ve kuruluşları taleplerinin Bakanlıkça uygun görülmesi halinde de kamulaştırmadan etkilenen yerleşim birimlerinde yapı lacak iskân çalışmalarında; haksahipliği, ödenek, yeni yerleşim ye ri seçimi, borçlandırma ve iskân yardımlarının işkin uygulamalar Bakanlığınca teklifi üzer ine Bakanlar Kurulu Kararı ile de belirlenebilir.		
Fiziksel yerleşim MADDE 16 – (1) Kırsal alanda fiziksel yerleşimin düzenlenmesi amacıyla; a) Yerleşim yerinin elverişsizliği sebebiyle yerinde kalkındırılmasına imkân olmayan köyler ile altyapı hizmetlerinin pahalıya mal olacağı tespit edilen yerleşim birimlerinin daha elverişli bir yerleşim yerine nakledilmesi, b) Birden fazla istekli köy veya bir köy hudutları içinde kalan mahalle, kom, mezra ve benzeri dağınık yerleşim ünitelerinin mevcut yerleşim ünitelerinden birinde veya yeni bir yerleşim yerinde toplulaştırılması, c) Afet nedeniyle parçalanmış köylerde, afete maruz kalmayan ailelerin talepleri halinde yeni yerleşim yerine ekleme yapılması, ç) Nakli, toplulaştırılması ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi yapılacak köylerin imar planlarının yapılması, onaylanması ve bu planlara uyulmasının sağlanması, ayrıca onaylanmış köy imar planlarına göre ayrılan alanlardan istekli hak sahiplerine arsa satılması, d) Çevrenin iklimine, sosyal ve ekonomik şartlarına, yapı malzemesi imkânlarına uygun nitelikte konut, tarımsal işletme binaları ve sosyal tesislerin tiplerinin ve uygun yerleşim modellerinin araştırılması, teknik yardım niteliğindeki tip projelerin hazırlanarak istekli köy veya köylülere verilmesi, gerektiği hallerde sosyal, kültürel, idari, ekonomik yapı ve tesisler ile köy içi altyapılarının yapılması, e) Nakil, toplulaştırma ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi uygulamaları tamamlanan köylerde, daha sonraki yıllarda rezerv arsalardan satın alan	Fiziksel yerleşim MADDE 16 – (1) Kırsal alanda fiziksel yerleşimin düzenlenmesi amacıyla; a) Yerleşim yerinin elverişsizliği sebebiyle yerinde kalkındırılmasına imkân olmayan köyler ile altyapı hizmetlerinin pahalıya mal olacağı tespit edilen yerleşim birimlerinin daha elverişli bir yerleşim yerine nakledilmesi, b) Birden fazla istekli köy veya bir köy hudutları içinde kalan mahalle, kom, mezra ve benzeri dağınık yerleşim ünitelerinin mevcut yerleşim ünitelerinden birinde veya yeni bir yerleşim yerinde toplulaştırılması, c) Afet nedeniyle parçalanmış köylerde, afete maruz kalmayan ailelerin talepleri halinde yeni yerleşim yerine ekleme yapılması, ç) Nakli, toplulaştırılması ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi yapılacak köylerin imar planlarının yapılması, onaylanması ve bu planlara uyulmasının sağlanması, ayrıca onaylanmış köy imar planlarına göre ayrılan alanlardan istekli hak sahiplerine arsa satılması, d) Çevrenin iklimine, sosyal ve ekonomik şartlarına, yapı malzemesi imkânlarına uygun nitelikte konut, tarımsal işletme binaları ve sosyal tesislerin tiplerinin ve uygun yerleşim modellerinin araştırılması, teknik yardım niteliğindeki tip projelerin hazırlanarak istekli köy veya köylülere verilmesi, gerektiği hallerde köylerde sosyal, kültürel, idari, ekonomik yapı ve tesisler ile köy içi altyapılarının yapılması, e) Nakil, toplulaştırma ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi uygulamaları tamamlanan köylerde, daha sonraki yıllarda rezerv arsalardan satın alan ailelere, kendi evini yapana yardım metodu ile kredi açılması, hizmetleri, imar mevzuatına uyularak hazırlanacak plan ve projelere göre yapılır veya yaptırılır. Gerektiğinde, yönetmelikte belirtilen esas ve usûller dahilinde hak sahibi ailelere borçlanmaya tâbi olmak kaydıyla konut ve işletme binası için nakdi kredi açılır.		Fiziksel yerleşim MADDE 16 – (1) Kırsal alanda fiziksel yerleşimin düzenlenmesi amacıyla; a) Yerleşim yerinin elverişsizliği sebebiyle yerinde kalkındırılmasına imkân olmayan köyler ile altyapı hizmetlerinin pahalıya mal olacağı tespit edilen yerleşim birimlerinin daha elverişli bir yerleşim yerine nakledilmesi, b) Birden fazla istekli köy veya bir köy hudutları içinde kalan mahalle, kom, mezra ve benzeri dağınık yerleşim ünitelerinin mevcut yerleşim ünitelerinden birinde veya yeni bir yerleşim yerinde toplulaştırılması, c) Afet nedeniyle parçalanmış köylerde, afete maruz kalmayan ailelerin talepleri halinde yeni yerleşim yerine ekleme yapılması, ç) Nakli, toplulaştırılması ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi yapılacak köylerin imar planlarının yapılması, onaylanması ve bu planlara uyulmasının sağlanması, ayrıca onaylanmış köy imar planlarına göre ayrılan alanlardan istekli hak sahiplerine arsa satılması, d) Çevrenin iklimine, sosyal ve ekonomik şartlarına, yapı malzemesi imkânlarına uygun nitelikte konut, tarımsal işletme binaları ve sosyal tesislerin tiplerinin ve uygun yerleşim modellerinin araştırılması, teknik yardım niteliğindeki tip projelerin hazırlanarak istekli köy veya köylülere verilmesi, gerektiği hallerde köylerde sosyal, kültürel, idari, ekonomik yapı ve tesisler ile köy içi altyapılarının yapılması, e) Nakil, toplulaştırma ve fiziksel yerleşim iyileştirilmesi uygulamaları tamamlanan köylerde, daha sonraki yıllarda rezerv arsalardan satın alan ailelere, kendi evini yapana yardım metodu ile kredi açılması, hizmetleri, imar mevzuatına uyularak hazırlanacak plan ve projelere göre yapılır veya yaptırılır. Gerektiğinde, yönetmelikte belirtilen esas ve usûller dahilinde hak sahibi ailelere borçlanmaya tâbi olmak kaydıyla konut ve işletme binası için nakdi kredi açılır. (2) Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki hizmetlerin yapılabilmesi için köy seçmen listesinde kayıtlı olanların yarısından bir fazlasının, o yerin en büyük mülki amirliğine yazılı müracaatı esastır. (3) Kırsal alanlarda, 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” kapsamında yapılacak dönüşümlerde; riskli yapı tespitinin yapılması veya

ailelere, kendi evini yapana yardım metodu ile kredi açılması, hizmetleri, imar mevzuatına uyularak hazırlanacak plan ve projelere göre yapılır veya yaptırılır. Gerekliğinde, yönetmelikte belirtilen esas ve usûller dahilinde hak sahibi ailelere borçlanmaya tâbi olmak kaydıyla konut ve işletme binası için nakdi kredi açılır. (2) Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki hizmetlerin yapılabilmesi için köy seçmen listesinde kayıtlı olanların yarından bir fazlasının, o yerin en büyük mülki amirliğine yazılı müracaatı esastır.	(2) Ancak, birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerindeki hizmetlerin yapılabilmesi için köy seçmen listesinde kayıtlı olanların yarından bir fazlasının, o yerin en büyük mülki amirliğine yazılı müracaatı esastır. (3)Kırsalalanlarda, 6306 sayılı“ AfetRiskiAltındakiAlanlarınDönüştürülmesiHakkında Kanun” kapsamında yapılacak dönüşümlerde; riskli alanın ilan edilmesihaleinde herbirbağımsızbirimiçinkonutve/veya işletmebinasının yapılması amacıyla kredive/veyakirayardımvirilabilir.AfetRiskiAltındaki AlanlarınDönüştürülmesiHakkında Kanunile öngörülendönüşümprojeleriözelhesabındanda bumadde kapsamındaki uygulamalar da kullanılmaküzere kaynakaktarılabılır.Hak sahipliği,yer seçimi,kredilendirme,borçlandırma, yapım, tapu, temlik, tescil ile diğer işlere ilişkin hususlaryönetmelikle düzenlenir. (4)18/3/1924tarihve442sayılıKöy Kanununa,20/5/1987tarihve3367sayılıKanunile eklenenEkMadde 13gereğiüretilen arsalardan satın alanlara konutve işletmebinasıyapımıiçin kredi verilebilir. Kredi vermeyeilişkin usul ve esaslaryönetmelikle düzenlenir.		riskli alanın ilan edilmesi halinde her bir bağımsız birim için konut ve/veya işletme binasının yapılması amacıyla kredi ve/veya kira yardımı verilebilir. Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun ile öngörülen dönüşüm projeleri özel hesabından da bu madde kapsamındaki uygulamalar da kullanılmak üzere kaynak aktarılabılır. Hak sahipliği, yer seçimi, kredilendirme, borçlandırma, yapım, tapu, temlik, tescil ile diğer işlere ilişkin hususlar yönetmelikle düzenlenir. (4) 18/3/1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununa, 20/5/1987 tarih ve 3367 sayılı Kanun ile eklenen Ek Madde 13 gereği üretilen arsalardan satın alanlara konut ve işletme binası yapımı için kredi verilebilir, Kredi vermeye ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir.
İskânda aile kabul edilecekler MADDE 17 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında aile bir bütün olarak kabul edilir ve aşağıda sıralananlar aile sayılır. a) Karı ile koca, b) Evlenmemiş çocuklar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olanı ile birlikte, c) Evli çocuklar, evli torunlar ile çocuksuz erkek ve kadın dullar başlı başına, ç) Anasız ve babasız kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle, bir aile olarak iskân edilirler.	İskânda aile kabul edilecekler MADDE 17 – (1) Bu Kanunun uygulanmasında aile bir bütün olarak kabul edilir ve aşağıda sıralananlar aile sayılır. a) Karı ile koca, b) Evlenmemiş çocuklar, ana ve baba ile veya bunlardan sağ olanı ile birlikte, c) Evli çocuklar, evli torunlar ile çocuksuz erkek ve kadın dullar başlı başına, ç) Anasız ve babasız kardeş çocuklar birlikte ve eşit hisselerle, tek çocuklar ise başlı başına bir aile olarak iskân edilirler.		
Devir, takyit ve geri alma MADDE 21 – (1) Bu Kanuna göre verilen taşınmaz mallar temlik tarihinden itibaren on yıl süre ile hiçbir suretle satılamaz, bağışlanamaz, terhin edilemez, tapu kütüğüne satış vaadi şerhi konulamaz ve haczolunamaz. Bu taşınmazların tapularına bu yolla kayıt düşülür. (2) Bu Kanuna göre hak sahiplerine verilen arazi, arsa, işyeri, konut ve tarımsal tesislerin; takyit süresi içinde askerlik, tutukluluk, afet ve belgelendirilmiş uzun hastalık gibi	Devir, takyit ve geri alma MADDE 21 – (1) Bu Kanuna göre verilen taşınmaz mallar temlik tarihinden itibaren on yıl süre ile borcun tamamı ödenmeden önce hiçbir suretle satılamaz, bağışlanamaz, terhin edilemez, tapu kütüğüne satış vaadi şerhi konulamaz ve haczolunamaz. Bu taşınmazların tapularına bu yolla kayıt düşülür, belirtmeyapılır. Ancak; temlik tarihinden itibaren 5 inci yılın sonunda başlamak üzere, borçlandırma bedelinin tamamını ödeyenlerin tapu kaydınayapılan belirtmekaldırılır. (2) Bu Kanuna göre hak sahiplerine verilen arazi, arsa, işyeri, konut ve tarımsal tesislerin; takyit süresi içinde askerlik, tutukluluk, afet ve	1. fıkrasında “on yıl süre ile” ifadesinin ve 2. fıkranın kaldırılması ile; köy yerleşme alanlarında köyün ihtiyacına yönelik olarak bedelsiz veya çok düşük bedellerle üretilen arsalardan, özellikle ikinci konut amaçlı olarak, el değiştirmesine olanak sağlanmaktadır. Kırsal nitelikli alanların bir kez daha yapılaşma yolu açılmaktadır. 30. Maddesinde, 18/3/1924 tarih ve 442 sayılı Köy Kanununa, 20/5/1987 tarih ve 3367 sayılı Kanun ile eklenen Ek Madde 13 gereği üretilen arsalardan satın alanlara konut ve işletme binası yapımı için kredi verilebilir. Kredi vermeye ilişkin	

geçerli bir özürlü olmaksızın kendileri tarafından işletilmediği, oturulmadığı, veya satıldığı, kiraya verildiği, gelir elde etmek maksadıyla üçüncü kişilere kullandırıldığı tespit olunduğunda, Mahalli İskân Komisyonunca hak sahipliği durumu iptal edilir, iskân amaçlarında kullanılmak üzere tapu kaydının iptali ile Hazine adına tescilli mahkemeden istenir.	belgelendirilmiş uzun hastalık gibi geçerli bir özürlü olmaksızın kendileri tarafından işletilmediği, oturulmadığı, veya satıldığı, kiraya verildiği, gelir elde etmek maksadıyla üçüncü kişilere kullandırıldığı tespit olunduğunda, Mahalli İskân Komisyonunca hak sahipliği durumu iptal edilir, iskân amaçlarında kullanılmak üzere tapu kaydının iptali ile Hazine adına tescilli mahkemeden istenir.	<u>usul ve esaslar yönetmelik ile düzenlenir.</u> şeklinde yapılan düzenleme ile kredi imkanının tanınmasıyla da yapılaşmanın kırsal niteliği de değişecektir.	
6235 SAYILI TMMOB KANUNU	6235 SAYILI TMMOB KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ	Genel olarak, daha önceki (2012 yılında gündeme gelen) değişiklik taslağındaki nispeten olumlu sayılabilecek (üyelik ve büro tescilini güçlendiren) düzenlemelere yer verilmeyerek, bu taslakla Odalara kayıt ve üyelik zayıflatılmaya çalışılmaktadır. Oda genel merkezleri işlevsiz kılınmaktadır. Mevcut Oda merkez ve şube yapılanması yok sayılmakta yeni bir yapılanma modeli getirilmeye çalışılmaktadır. İllerde kurulacak ve ayrı tüzel kişiliği olacak Odaların merkezle ve birlikle ilişkileri hiç düşünülmemiştir. Taslaktaki çelişki ve belirsizlikler parçalanma ve dağınıklığa yol açabilecek niteliktedir. Bir yasa düzenlemesinde asla olmaması gereken yetki karmaşası bu taslakta had safhadadır. Yasalaşırsa uygulamada içinden çıkılmaz sorunlar ve usulsüzlüklerle karşılaşılması kaçınılmazdır. Her biri bağımsız ve kendi bölgesinde yetkili pek çok oda kurulurken, bunların merkez ve TMMOB ile ilişkisi tanımlanmamıştır. Tek bir çatı altında, alt birim organlarının üst birim (Oda merkezi ve Birlik) organlarını belirleyeceği bir örgütlenmenin tarif edildiği mevcut Yasadaki idari bütünlüğü göz ardı eden bu gibi boşluklar Anayasaya aykırılık teşkil etmektedir. TMMOB ve Odaların seçimlerini etkileme ve örgütlenmesini zayıflatma amacıyla hazırlanmış bir Taslak olduğu açıkça anlaşılmaktadır.	6235 SAYILI TMMOB KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
<i>I – Odalar Birliği</i> Madde 1 – (Değişik: 19/4/1983 - KHK 66/1 md.) Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve şehir plancılarını teşkilatı içinde toplayan tüzel kişiliğe sahip Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmuştur. Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Birliğin ve	<i>I – Odalar Birliği</i> Madde 1 – (Değişik: 19/4/1983 - KHK 66/1 md.) Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve şehir plancılarını teşkilatı içinde toplayan ayrı ayrı tüzel kişiliğe sahip Odalardan müteşkil Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmuştur. Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan Birliğin ve Odaların genel merkezi Ankara'dadır. Odaların merkezi bulunduğu vilayet	Taslağın 33. Maddesiyle 6235 sayılı Kanunun 1. Maddesinde yapılan değişiklikte Odaların ayrı tüzel kişiliği yasa hükmüyle pekiştirilmektedir. Ayrıca illerde Oda kurulması öngörülmekte olup, Birliğin ve Odaların merkezlerinin Ankara, illerde kurulacak Odalarının merkezlerinin ise bulunduğu il merkezleri olduğu belirtilmektedir. Daha önceki taslakta kullanılan "İl Odası" ibaresi kullanılmamakta ancak böyle ifade edilmese de illerde tüzel kişiliği olan odaların kurulmasına imkan verilmektedir.	<i>I – Odalar Birliği</i> Madde 1 – (Değişik: 19/4/1983 - KHK 66/1 md.) Türkiye sınırları içinde meslek ve sanatlarını icraya kanunen yetkili olup da mesleki faaliyette bulunan yüksek mühendis, yüksek mimar ve şehir plancılarını teşkilatı içinde toplayan ayrı ayrı tüzel kişiliğe sahip Odalardan müteşkil Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği kurulmuştur. Kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşu olan Birliğin ve Odaların genel merkezi Ankara'dadır. Odaların merkezi bulunduğu ilin merkezidir.

Odaların merkezi Ankara'dadır.	merkezidir.	Ancak TMMOB ve Odaların kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olma özelliği, anayasaya aykırı bir biçimde kaldırılarak bir algı oluşturma çabası göze çarpmaktadır.	
Madde 2 - (Değişik: KHK/66 - 19.4.1983) Birliğin kuruluş amacı ile yapamayacağı faaliyetler ve işler aşağıda gösterilmiştir. Birliğin kuruluş amacı: a) Bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek; b) Bu suretle aynı ihtisasa mensup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde toplamak; merkezde İdare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar gibi görevlilere yetecek kadar üyesi bulunmayan Odasının merkezini, Umumi Heyetin belirleyeceği yerde açmak; c) Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak; d) Meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmî makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı normları, fennî şartnameleri incelemek ve bunlar hakkında görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmektir. Birliğin yapamayacağı faaliyetler ve işler: (Değişik son fıkra: 4276 - 18.6.1997) Birlik ve organları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.			Madde 2 - (Değişik: KHK/66 - 19.4.1983) Birliğin kuruluş amacı ile yapamayacağı faaliyetler ve işler aşağıda gösterilmiştir. Birliğin kuruluş amacı: a) Bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek; b) Bu suretle aynı ihtisasa mensup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde toplamak; merkezde İdare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar gibi görevlilere yetecek kadar üyesi bulunmayan Odasının merkezini, Umumi Heyetin belirleyeceği yerde açmak; Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için Büro Tescil Belgesine sahip mensuplarının fiilen görev yapıp yapmadıklarını kontrol amacıyla büro denetimleri ve eğitim faaliyetlerinde bulunmak; c) Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının, müşterek ihtiyaçlarını karşılamak, mesleki faaliyetlerini kolaylaştırmak, mesleğin genel menfaatlere uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halk ile olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak için gerekli gördüğü bütün teşebbüs ve faaliyetlerde bulunmak; d) Meslek ve menfaatleriyle ilgili işlerde resmî makamlarla işbirliği yaparak gerekli yardımlarda ve tekliflerde bulunmak, meslekle ilgili bütün mevzuatı normları, fennî şartnameleri incelemek ve bunlar hakkında görüş ve düşünceleri ilgililere bildirmektir. Birliğin yapamayacağı faaliyetler ve işler: (Değişik son fıkra: 4276 - 18.6.1997) Birlik ve organları, kuruluş amaçları dışında faaliyette bulunamazlar.
Madde 4 - (Değişik: 7303 - 27.5.1959) (Değişik ilk fıkra: KHK/85 - 6.9.1983) Birlik Umumi Heyeti; iki yılda bir Odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan üyeleri arasından toplam üye sayısının % 2'si oranında ve üç kişiden az, yüz kişiden çok olmamak üzere seçecekleri delegelerden oluşur. Birlik Umumi Heyeti, üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Birinci toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde		<i>Birlik Genel Kurulu ile Şube ve Oda Genel Kurulları ile ilgili Kanunun 4. Ve 21. Maddelerindeki, Genel Kurul kararlarının "çoğunlukla" alınacağına ilişkin düzenlemeler "nispi temsil sistemiyle" alınması şeklinde değiştirilmiştir. Kurulların oluşumu değil de, kararların alınmasında nispi temsilden neyin kastedildiği anlaşılamamaktadır. Hiçbir anlam ifade etmeyen bu cümledeki değişiklik hukuken yorumlanamayacak kadar garabet bir düzenlemedir.</i> <i>Öte yandan bir yandan illerde Oda kurulması öngörülürken diğer yandan örgütlenmede "Şube'nin</i>	Madde 4 - (Değişik: 7303 - 27.5.1959) (Değişik ilk fıkra: KHK/85 - 6.9.1983) Birlik Umumi Heyeti; iki yılda bir Odaların meslekte en az on yıl kıdemli olan üyeleri arasından toplam üye sayısının % 2'si oranında ve üç kişiden az, yüz kişiden çok olmamak üzere nispi temsil sistemiyle seçecekleri delegelerden oluşur. Birlik Umumi Heyeti, üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Birinci toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde ikinci toplantı için çoğunluk aranmaz. Birlik Umumi Heyetinin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar Yüksek Haysiyet Divanınca

ikinci toplantı için çoğunluk aranmaz. Birlik Umumi Heyetinin seçime ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar Yüksek Haysiyet Divanınca cezalandırılır. (Değişik:7303 - 27.05.1959) Birlik Umumi Heyetinin vazifeleri şunlardır: a) Birliğin teşekkül maksadına müteallik kararları ittihaz etmek; b) Mesleki inkişafı ve gerekli faaliyetleri hakkında sahalara aramak ve bu hususların esaslarını tespit etmek; c) İdare Heyetinin çalışmalarını ve hesaplarını incelemek, direktifler vermek; d) Varidat ve masraf bütçelerini kabul etmek; e) Daimi veya muvakkat, ücretle veya ücretsiz vazifeleri tayin ve ücretlerini tespit etmek; f) (Değişik: KHK/85 - 6.9.1983) Gizli oyla Birlik İdare Heyeti, Yüksek Haysiyet Divanı ile Birlik Denetçilerini ve bunların yedeklerini seçmek. Birlik hissesini ödemeyen odalar umumi heyet toplantısına katılamaz.		<i>muhafaza edilmesi bir başka çelişkidir.</i>	cezalandırılır. (Değişik:7303 - 27.05.1959) Birlik Umumi Heyetinin vazifeleri şunlardır: a) Birliğin teşekkül maksadına müteallik kararları ittihaz etmek; b) Mesleki inkişafı ve gerekli faaliyetleri hakkında sahalara aramak ve bu hususların esaslarını tespit etmek; c) İdare Heyetinin çalışmalarını ve hesaplarını incelemek, direktifler vermek; d) Varidat ve masraf bütçelerini kabul etmek; e) Daimi veya muvakkat, ücretle veya ücretsiz vazifeleri tayin ve ücretlerini tespit etmek; f) (Değişik: KHK/85 - 6.9.1983) Gizli oyla Birlik İdare Heyeti, Yüksek Haysiyet Divanı ile Birlik Denetçilerini ve bunların yedeklerini seçmek. Birlik hissesini ödemeyen odalar umumi heyet toplantısına katılamaz.
<i>II – Odalar</i> Madde 13 – Lüzum görülen yerlerde Birlik Umumi Heyeti kararıyla (Türk mühendis ve mimarları odaları) açılabilir.	<i>II – Odalar</i> Madde 13 – Lüzum görülen yerlerde Birlik Umumi Heyeti kararıyla (Türk mühendis ve mimarları odaları) açılabilir. Bölgesi içinde kendimesleği konusunda en az 25 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde her meslek grubu için bir Odakurulur. Aynı kurulan her meslek Odası bulunduğları ilin adı ile anılır. Yeni kurulan Odalar kuruluşlarını Birliğe bildirmekle tüzel kişilik kazanırlar. Kurulan Odalar, Birlik tarafından Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bildirilir.	34. Maddede Kanunun 13. Maddesi değiştirilmektedir. İllerde Odaların kuruluşu tarif edilmiştir. Odaların kuruluşu için Birlik kararı gerekmeyecektir. Daha önceki taslakta "kayıtlı üye sayısı" 25'i bulunca Oda kurulabilmesi öngörülmüşken yeni taslakta il merkezindeki "meslek mensubu sayısı" esas alınacaktır. Yani Odaya kayıtlı olmayan meslek mensuplarının bir araya gelerek meslek odası kurmaları mümkün olabilecektir. 25 meslek mensubunun varlığının tespitinin nasıl yapılacağı, tüzel kişilik kazanma imkanı tanınmış olan 25 üyeli Odaların organlarının nasıl oluşturulacağı belirsizdir. Yeni kurulan Odalar kuruluşlarını Birliğe bildirmekle tüzel kişilik kazanacaktır. <i>Kuruluş bakımından dernek gibi düşünülmüş olması dikkat çekicidir. Böyle bir düzenlemenin Yasanın 2. Maddesinde muhafaza edilen "Birliğin kuruluş amacı: Bütün mühendis ve mimarları ihtisas kollarına ayırmak ve her kol için bir oda kurulmasına karar vermek;</i> <i>Bu suretle aynı ihtisasa mensup meslek mensuplarını bir Odanın bünyesinde toplamak; merkezde idare heyeti, haysiyet divanı ve murakıplar</i>	<i>II – Odalar</i> Madde 13 – Lüzum görülen yerlerde Birlik Umumi Heyeti kararıyla (Türk mühendis ve mimarları odaları) açılabilir. Bölgesi içinde kendi mesleği konusunda en az 50 meslek mensubu bulunan il merkezlerinde her meslek grubu için bir Oda kurulabilir. Meslek gruplarına göre ayrı ayrı kurulan her meslek Odası bulunduğları ilin adı ile anılır. Yeni kurulan 11 Meslek Odaları, en kıdemli üye, seçeceği ve başkanlığını yapacağı 5 kişilik kurucu kurulunu belirler ve kuruluşunu tamamlar. Kurulan 11 meslek odaları kuruluşunu birliğe bildirmekle tüzel kişilik kazanırlar. Kurulan Odalar, Birlik tarafından ilgili Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bildirilir.

		gibi görevlilere yetecek kadar üyesi bulunmayan Odanın merkezini, Umumi Heyetin belirleyeceği yerde açmak;" düzenlemeleriyle bağdaştırmak güçtür. Kurulan Odaların Bakanlığa bildirilmesi zorunluluğu getirilmiştir. Böylece Bakanlığın denetim yetkisi pekiştirilmeye çalışılmıştır.	
Madde 14 – (Değişik: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Her ihtisas şubesi yalnız bir oda açar. İhtisas ve işgal mevzuları ayrı olan mühendis ve mimarlar; ancak ihtisas veya işgal mevzularının taallük ettiği odaya kaydolunurlar.	Madde 14 – (Değişik: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Her ihtisas şubesi yalnız bir oda açar. İhtisas ve işgal mevzuları ayrı olan mühendis ve mimarlar; ancak ihtisas veya işgal mevzularının taallük ettiği odaya kaydolunurlar.	35. Madde ile Kanunun 14. Maddesindeki "Her ihtisas şubesi yalnız bir oda açar" cümlesi "Her ihtisas şubesi oda açabilir" şeklinde değiştirilmiştir. Bunun iki anlamı vardır; bir yandan oda açılmayabileceği ifade edilmek istenirken diğer yandan bir meslek alanı için birden fazla oda açılabilmesine imkan tanınmaktadır.	
Madde 17 – Sayıları oda teşkiline müsait olmıyan ihtisas mensupları Birlik Umumi Heyeti kararıyle ihtisaslarına göre en yakın odaya ithal olunur.	Madde 17 – Sayıları oda teşkiline müsait olmıyan ihtisas mensupları Birlik Umumi Heyeti kararıyle ihtisaslarına göre en yakın odaya ithal olunur. Yeterli sayıda meslek mensubunun bulunmaması veya Oda kurulmayan yerlerdeki meslek mensupları, bulundukları vilayetin merkezine en yakın merkez olan vilayetteki ilgili odaya tabi olur. En kıdemli üye seçeceği ve başkanlığını yapacağı 5 kişilik kurucu kurulu en geç 6 ay içinde belirlir ve kuruluşunu tamamlar, Birliğe bildirir.	36. Madde ile Kanunun 17. Maddesi değiştirilmektedir. Mevcut "Sayıları oda teşkiline müsait olmayan ihtisas mensupları Birlik Umumi Heyeti kararıyla ihtisaslarına göre en yakın odaya ithal olunur" düzenlemesi yürürlükten kaldırılmakta, illerde kurulacak odalarla ilgili düzenlemelere yer verilmektedir. Yeterli sayıda meslek mensubu bulunmayan veya Oda kurulmayan yerlerdeki meslek mensuplarının en yakın ildeki Odaya tabi olacakları düzenlenmektedir. Bu durumda sayıları yetmediği için odası kurulamayan meslek gruplarının hangi odaya üye olacakları kararını hangi kurulun veya organın vereceği belirsizleşmiştir. Yine meslek mensubu sayısının belirlenmesinde ikametgahın mı işyeri adresinin mi esas alınacağı belirsizdir. En kıdemli üyenin oluşturacağı ve başkanlığını yapacağı 5 kişilik kurulun 6 ay içinde Oda kuruluşunu tamamlayacağı ve Birliğe bildireceği düzenlenmiştir. Önceki maddede meslek odasına kayıt şartı aranmadan 25 meslek mensubunun bir araya gelerek Oda kurulabilmesi düzenlenirken, bu maddede kurucu kurulu oluşturacak meslek mensubunun "en kıdemli üye" olması gerektiği ifade edilmiştir. Burada "üye" ve "kıdem" in karşılığı bulunmamaktadır. Diğer taraftan bu maddenin yürürlüğe girmesiyle, mevcut seçilmiş yönetimlerin lağvedilmesi sonucu ortaya çıkabilecektir. Ayrıca yine kuruluş için Birliğe bildirim ile yetiniilmektedir.	
Madde 21 – (Değişik: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Şube umumi heyeti o şubeye kayıtlı asil azalardan, oda umumi heyeti ise odaya kayıtlı asil azalardan teşekkül eder. (Ek: 6/9/1983 - KHK 85/2 md.)	Madde 21 – (Değişik: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Şube umumi heyeti o şubeye kayıtlı asil azalardan, oda umumi heyeti ise odaya kayıtlı asil azalardan teşekkül eder. (Ek: 6/9/1983 - KHK 85/2 md.) Şube ve Oda Umumi Heyetleri üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını	Birlik Genel Kurulu ile Şube ve Oda Genel Kurulları ile ilgili Kanunun 4. Ve 21. Maddelerindeki, Genel Kurul kararlarının "çoğunlukla" alınacağına ilişkin düzenlemeler "nispi temsil sistemiyle" alınması şeklinde değiştirilmiştir. Kurulların oluşumu değil de, kararların alınmasında nispi temsilden neyin kastedildiği anlaşılamamaktadır. Hiçbir anlam ifade	Madde 21 – (Değişik: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Şube umumi heyeti o şubeye kayıtlı asil azalardan, oda umumi heyeti ise odaya kayıtlı asil azalardan teşekkül eder. (Ek: 6/9/1983 - KHK 85/2 md.) Şube ve Oda Umumi Heyetleri üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Birinci toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde ikinci toplantı için çoğunluk aranmaz. Umumi

Şube ve Oda Umumi Heyetleri üye tam sayısının çoğunluğu ile toplanır ve kararlarını çoğunlukla alır. Birinci toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde ikinci toplantı için çoğunluk aranmaz. Umumi Heyetlerin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Oda Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.	çoğunlukla nispetimsilsistemiyle alır. Birinci toplantıda çoğunluğun sağlanamaması halinde ikinci toplantı için çoğunluk aranmaz. Umumi Heyetlerin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Oda Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.	etmeyen bu cümledeki değişiklik hukuken yorumlanamayacak kadar garabet bir düzenlemedir. Öte yandan bir yandan illerde Oda kurulması öngörüülürken diğer yandan örgütlenmede "Şube'nin muhafaza edilmesi bir başka çelişkidir.	Heyetlerin seçimle ilgili toplantılarına üyelerin katılmaları ve oy kullanmaları zorunlu olup geçerli bir mazereti olmaksızın katılmayanlar ile oy kullanmayanlar Oda Haysiyet Divanınca cezalandırılırlar.
Madde 26 - Odalara kayıtlı meslek mensuplarından bu kanuna aykırı hareketleri görülenlerle meslekle alâkalı işlerde gerek kasten ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara sebebiyet veren veya akdettiği mukavelelere riayet etmeyen veyahut meslek şeref ve haysiyetini muhil durumları tespit olunanlara kayıtlı bulundukları oda haysiyet divanınca aşağıda yazılı inzibatî cezalar, verilir : a) Yazılı İhtar; b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası; c) (100) liradan (1.000) liraya kadar para cezası; ç) 15 günden 6 aya kadar serbest sanat icrasından meni; d) Odadan İhraç, Bu cezaların verilmesine sıra gözetilmez. Ancak sebep teşkil eden hadisenin mahiyet ve neticelerine göre bu cezalardan biri tatbik olunur.			Madde 26 - Odalara kayıtlı meslek mensuplarından bu kanuna aykırı hareketleri görülenlerle mesleğin icrasında meslekle alâkalı işlerde gerek kasten ve gerekse ihmal göstermek suretiyle zarara sebebiyet veren veya akdettiği mukavelelere riayet etmeyen veyahut sahtecilik ve benzer hususlarla meslek şeref ve haysiyetini muhil durumları tespit olunanlara kayıtlı bulundukları oda haysiyet divanınca aşağıda yazılı inzibatî cezalar, verilir : a) Yazılı İhtar; b) (25) liradan (100) liraya kadar para cezası; c) (100) liradan (1.000) liraya kadar para cezası; ç) 15 günden 6 aya kadar serbest sanat icrasından meni; d) Odadan İhraç, Bu cezaların verilmesine sıra gözetilmez. Ancak sebep teşkil eden hadisenin mahiyet ve neticelerine göre bu cezalardan biri tatbik olunur.
Madde 27 - Haysiyet divanları tarafından verilen yazılı ihtar ve (100) liraya kadar para cezalan kati olup (hiç bir mercie itiraz olunamaz) (*). Ancak 26'ncı maddenin (c, ç; d) bentlerinde yazılı cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ve. oda idare heyeti yoluyla Yüksek Haysiyet Divanına itiraz olunabileceği gibi, bu cezalar Yüksek Haysiyet Divanının tasdikinden geçirilmedikçe de tatbik olunamaz.			Madde 27 - Haysiyet divanları tarafından verilen yazılı ihtar ve (100) liraya kadar para cezalan kati olup (hiç bir mercie itiraz olunamaz) (*). Ancak 26'ncı maddenin (c, ç; d) bentlerinde yazılı cezalara karşı tebliğ tarihinden itibaren 15 gün içinde ve. oda idare heyeti yoluyla Yüksek Haysiyet Divanına itiraz olunabileceği gibi, bu cezalar Yüksek Haysiyet Divanının tasdikinden geçirilmedikçe de tatbik olunamaz. 26 ncı maddenin (d) bendinde yazılı ceza Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayı ile tatbik olunur.
III – Umumi hükümler Madde 33 – Türkiye'de	III – Umumi hükümler Madde 33 – Türkiye'de mühendislik ve	Bu Maddede, kamuda çalışan üyelere aidat muafiyeti getirilmektedir. Aidat ödemeyenler yönetimde görev	

mühendislik ve mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihdisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler. (Ek: 19/4/1983 - KHK - 66/10 md.) Kamu Kurumu ve Kuruluşları ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşlarında asli ve sürekli olarak çalışan mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının meslek ve ihtisaslarıyla ilgili odaya girmeleri isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar görevlerinin gereği olan işleri yaparken, mesleki bakımdan, Odaya kayıtlı meslekdaşlarının yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Bu konuda Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile ilgili hükümler saklıdır.	mimarlık meslekleri mensupları mesleklerinin icrasını iktiza ettiren işlerle meşgul olabilmeleri ve mesleki tedrisat yapabilmeleri için ihdisasına uygun bir odaya kaydolmak ve azalık vasfını muhafaza etmek mecburiyetindedirler. (Ek: 19/4/1983 - KHK - 66/10 md.) Kamu Kurumu ve Kuruluşları ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşlarında asli ve sürekli olarak çalışan mühendislik ve mimarlık meslekleri mensuplarının meslek ve ihtisaslarıyla ilgili odaya girmeleri isteklerine bağlıdır. Ancak bunlar görevlerinin gereği olan işleri yaparken, mesleki bakımdan, Odaya kayıtlı meslekdaşlarının yetkileriyle haklarına sahip ve onların ödevleriyle yükümlüdürler. Bu konuda Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları ile ilgili hükümler saklıdır. Kamu Kurumu ve Kuruluşları ile İktisadi Devlet Teşekkülleri ve Kamu İktisadi Kuruluşlarında asli ve sürekli olarak çalışanların aidat ödeme zorunluluğu bulunmamaktadır. Bu nitelikteki meslek mensupları dahil aidatını ödemeyenler seçimlere katılamaz, temsilci ve delege olamaz, yönetimde görev alamaz ve verilen hizmetlerden faydalanamaz. Aidatı dışında borcu bulunanlar hakkında bu hüküm uygulanmaz."	alamayacak fakat seçimlerde oy kullanabileceklerdir. Kamuda çalışan mimar ve mühendislere aidat muafiyeti getirilerek Odalara üyeliğin kolaylaştırılması ve aidat ödemeyenlerin seçimlerde oy kullanamayacağına dair daha önceki taslakta yer alan değişikliğe bu taslakta yer verilmemiş olması dündür. Hangi amaçla getirilmiş olursa olsun, kamuda çalışan üyelerin aidat ödeme zorunluluklarının kaldırılmış olması eşitlik ilkesine aykırıdır.	
Ek Madde 5 – 7 (Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) Muvakkat Madde 1 – Türkiye'de mevcut bilümüm yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar bu kanunun neşrinden itibaren iki ay içinde Bayındırlık Vekaletinden alacakları birer beyannameyi doldurarak bulundukları yer bayındırlık müdürlüklerine veya doğrudan doğruya Bayındırlık Vekaletine vermeye mecburdurlar. Muvakkat Madde 2 – Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde Bayındırlık Vekaletinin teşebbüsü ile mezkûr tarihte faaliyet halinde bulunan mesleki birliklerce gönderilecek işler temsilci ile Bayındırlık Vekaletinin tayin edeceği beş temsilciden müteşekkil müteşebbis heyet Bayındırlık Vekaletinde toplanır. Kanunun neşrinden itibaren üç ay içinde Odalar	Ek Madde 5 – 7 (Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) Muvakkat Madde 1 – Türkiye'de mevcut bilümüm yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar bu kanunun neşrinden itibaren iki ay içinde Bayındırlık Vekaletinden alacakları birer beyannameyi doldurarak bulundukları yer bayındırlık müdürlüklerine veya doğrudan doğruya Bayındırlık Vekaletine vermeye mecburdurlar. Muvakkat Madde 2 – Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde Bayındırlık Vekaletinin teşebbüsü ile mezkûr tarihte faaliyet halinde bulunan mesleki birliklerce gönderilecek işler temsilci ile Bayındırlık Vekaletinin tayin edeceği beş temsilciden müteşekkil müteşebbis heyet Bayındırlık Vekaletinde toplanır. Kanunun neşrinden itibaren üç ay içinde Odalar Birliği Talimatnamesiyle kurulacak odaların hazırlıklarını ve ilk umumi heyet toplantısı için lüzumlu diğer bilümüm hazırlıkları tamamlar ve ilan eder. Kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde o tarihte	6235 sayılı Kanunun geçici 4. ve 5. Maddeleri yürürlükten kaldırılmış, kanuna bir geçici madde eklenmiştir. Bu geçici maddeye göre yönetmelikler Bakanlığın uygun görüşü halinde yayımlanabilecektir. Mevcut yönetmelikler 6 ay içinde yeniden düzenlenerek Bakanlığa gönderilecektir. Bu süre zarfında kanuna uygun hale getirilmeyen yönetmelikler hükümsüz hale gelecektir. Bu düzenleme; 644 sayılı KHK ile başlayıp, idari mali denetim yetkisinin Bakanlığa verilmesine dair Bakanlar Kurulu kararıyla devam eden Odaları denetim altına alma çabasının devamıdır. Yönetmeliklerin Bakanlığın "uygun görüşü" alınarak yayımlanması vesayet denetimini aşan nitelikte olup, Odaları Bakanlığın hiyerarşik altı olarak onaysız hareket edemeyen kuruluşlar haline getirecektir. Açıkça anayasaya aykırıdır.	Ek Madde 5 – 7 (Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) Muvakkat Madde 1 – Türkiye'de mevcut bilümüm yüksek mühendis, yüksek mimar, mühendis ve mimarlar bu kanunun neşrinden itibaren iki ay içinde Bayındırlık Vekaletinden alacakları birer beyannameyi doldurarak bulundukları yer bayındırlık müdürlüklerine veya doğrudan doğruya Bayındırlık Vekaletine vermeye mecburdurlar. Muvakkat Madde 2 – Bu kanunun neşri tarihinden itibaren bir ay içinde Bayındırlık Vekaletinin teşebbüsü ile mezkûr tarihte faaliyet halinde bulunan mesleki birliklerce gönderilecek işler temsilci ile Bayındırlık Vekaletinin tayin edeceği beş temsilciden müteşekkil müteşebbis heyet Bayındırlık Vekaletinde toplanır. Kanunun neşrinden itibaren üç ay içinde Odalar Birliği Talimatnamesiyle kurulacak odaların hazırlıklarını ve ilk umumi heyet toplantısı için lüzumlu diğer bilümüm hazırlıkları tamamlar ve ilan eder. Kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde o tarihte faaliyette bulunan birlikler umumi heyetlerini toplayarak üç kişiden az olmamak üzere kayıtlı azalarının yüzde beşi nispetinde delegelerini seçer, bunların isim ve adreslerini Bayındırlık Vekaletine bildirir. Vekaletçe bir ay içinde birliklerce seçilen delegelere yazılı davetiye gönderilerek toplantıya davet olunur. Toplanan bu heyet Türk

Birliği Talimatnamesiyle kurulacak odaların hazırlıklarını ve ilk umumi heyet toplantısı için lüzumlu diğer bilümun hazırlıkları tamamlar ve ilan eder. Kanunun neşrinden itibaren altı ay içinde o tarihte faaliyette bulunan birlikler umumi heyetlerini toplayarak üç kişiden az olmamak üzere kayıtlı azalarının yüzde beşi nispetinde delegelerini seçer, bunların isim ve adreslerini Bayındırlık Vekaletine bildirir. Vekaletçe bir ay içinde birliklerce seçilen delegelere yazılı davetiye gönderilerek toplantıya davet olunur. Toplanan bu heyet Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğinin birinci Umumi Heyetini teşkil eder. Umumi Heyet, toplantısını idare etmek üzere bir reis, iki reis vekili, dört de katip seçer. Bu heyet kararlarını ekseriyetle verir. Yalnız Talimatnameye ait kararlarda üçte iki ekseriyet aranır. Muvakkat Madde 3 – Birinci Odalar Birliği Umumi Heyetinin vazifeleri: a) Müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış bulunan Odalar Birliği Talimatnamesini müzakere ve kabul etmek; b) Kurulması icabeden ve müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış olan odaları tesbit etmek ve oda teşkili mümkün olmyan meslek mensuplarının hangi odaya kayıtlı olacaklarını tetkik ve tayin etmek; c) Odalar Birliği İdare Heyetini ve yedeklerini seçmek; ç) Odalar Birliği Umumi Katibini ve murakıplarını seçmek; d) Yüksek Haysiyet Divanı azalarını ve yedeklerini seçmek. Muvakkat Madde 4 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Birlik İdare Heyeti bu kanunun neşrinden itibaren 3 ay içinde birlik ve odaların durumunu nizamname ve talimatnamelerini bu kanun hükümlerine uydurmaya, hariçte olan oda merkezlerini Ankara'ya getirmeye, ihtisas ve işğal mevzuları dışındaki odalara kaydolanları mensup olduğu odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmeyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbika mecburdur. Muvakkat Madde 5 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur. Geçici Madde 6 – 7 (Ek : 9/6/2000 - KHK - 601/3 md.;Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) GeçiciMadde 4-6235 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan yönetmeliklerde, ilgili Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü aranır. Bu maddenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu Kanuna bağlı mevcut Yönetmeliklerin bu kanuna, 3194 sayılı kanuna, 4708 sayılı kanuna ve diğer kanunlara aykırı olan hükümlerinin en geç bir yıl içerisinde yeniden düzenlenmesi zorunludur. Bu süre sonunda gerekli düzenlemelerin yapılmaması halinde ilgili Bakanlıklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü ile bu yönetmeliklerde gereken değişiklikleri re'sen yapmaya yetkilidir.	faaliyette bulunan birlikler umumi heyetlerini toplayarak üç kişiden az olmamak üzere kayıtlı azalarının yüzde beşi nispetinde delegelerini seçer, bunların isim ve adreslerini Bayındırlık Vekaletine bildirir. Vekaletçe bir ay içinde birliklerce seçilen delegelere yazılı davetiye gönderilerek toplantıya davet olunur. Toplanan bu heyet Türk Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğinin birinci Umumi Heyetini teşkil eder. Umumi Heyet, toplantısını idare etmek üzere bir reis, iki reis vekili, dört de katip seçer. Bu heyet kararlarını ekseriyetle verir. Yalnız Talimatnameye ait kararlarda üçte iki ekseriyet aranır. Muvakkat Madde 3 – Birinci Odalar Birliği Umumi Heyetinin vazifeleri: a) Müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış bulunan Odalar Birliği Talimatnamesini müzakere ve kabul etmek; b) Kurulması icabeden ve müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış olan odaları tesbit etmek ve oda teşkili mümkün olmyan meslek mensuplarının hangi odaya kayıtlı olacaklarını tetkik ve tayin etmek; c) Odalar Birliği İdare Heyetini ve yedeklerini seçmek; ç) Odalar Birliği Umumi Katibini ve murakıplarını seçmek; d) Yüksek Haysiyet Divanı azalarını ve yedeklerini seçmek. Muvakkat Madde 4 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Birlik İdare Heyeti bu kanunun neşrinden itibaren 3 ay içinde birlik ve odaların durumunu nizamname ve talimatnamelerini bu kanun hükümlerine uydurmaya, hariçte olan oda merkezlerini Ankara'ya getirmeye, ihtisas ve işğal mevzuları dışındaki odalara kaydolanları mensup olduğu odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmeyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbika mecburdur. Muvakkat Madde 5 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur. Geçici Madde 6 – 7 (Ek : 9/6/2000 - KHK - 601/3 md.;Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) GeçiciMadde 4-6235 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan yönetmeliklerde, ilgili Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü aranır. Bu maddenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu Kanuna bağlı mevcut Yönetmeliklerin bu kanuna, 3194 sayılı kanuna, 4708 sayılı kanuna ve diğer kanunlara aykırı olan hükümlerinin en geç bir yıl içerisinde yeniden düzenlenmesi zorunludur. Bu süre sonunda gerekli düzenlemelerin yapılmaması halinde ilgili Bakanlıklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü ile bu yönetmeliklerde gereken değişiklikleri re'sen yapmaya yetkilidir.	Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğinin birinci Umumi Heyetini teşkil eder. Umumi Heyet, toplantısını idare etmek üzere bir reis, iki reis vekili, dört de katip seçer. Bu heyet kararlarını ekseriyetle verir. Yalnız Talimatnameye ait kararlarda üçte iki ekseriyet aranır. Muvakkat Madde 3 – Birinci Odalar Birliği Umumi Heyetinin vazifeleri: a) Müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış bulunan Odalar Birliği Talimatnamesini müzakere ve kabul etmek; b) Kurulması icabeden ve müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış olan odaları tesbit etmek ve oda teşkili mümkün olmyan meslek mensuplarının hangi odaya kayıtlı olacaklarını tetkik ve tayin etmek; c) Odalar Birliği İdare Heyetini ve yedeklerini seçmek; ç) Odalar Birliği Umumi Katibini ve murakıplarını seçmek; d) Yüksek Haysiyet Divanı azalarını ve yedeklerini seçmek. Muvakkat Madde 4 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Birlik İdare Heyeti bu kanunun neşrinden itibaren 3 ay içinde birlik ve odaların durumunu nizamname ve talimatnamelerini bu kanun hükümlerine uydurmaya, hariçte olan oda merkezlerini Ankara'ya getirmeye, ihtisas ve işğal mevzuları dışındaki odalara kaydolanları mensup olduğu odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmeyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbika mecburdur. Muvakkat Madde 5 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur. Geçici Madde 6 – 7 (Ek : 9/6/2000 - KHK - 601/3 md.;Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) GeçiciMadde 4-6235 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan yönetmeliklerde, ilgili Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü aranır. Bu maddenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu Kanuna bağlı mevcut Yönetmeliklerin bu kanuna, 3194 sayılı kanuna, 4708 sayılı kanuna ve diğer kanunlara aykırı olan hükümlerinin en geç bir yıl içerisinde yeniden düzenlenmesi zorunludur. Bu süre sonunda gerekli düzenlemelerin yapılmaması halinde ilgili Bakanlıklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü ile bu yönetmeliklerde gereken değişiklikleri re'sen yapmaya yetkilidir.	Mühendis ve Mimarlar Odaları Birliğinin birinci Umumi Heyetini teşkil eder. Umumi Heyet, toplantısını idare etmek üzere bir reis, iki reis vekili, dört de katip seçer. Bu heyet kararlarını ekseriyetle verir. Yalnız Talimatnameye ait kararlarda üçte iki ekseriyet aranır. Muvakkat Madde 3 – Birinci Odalar Birliği Umumi Heyetinin vazifeleri: a) Müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış bulunan Odalar Birliği Talimatnamesini müzakere ve kabul etmek; b) Kurulması icabeden ve müteşebbis heyet tarafından hazırlanmış olan odaları tesbit etmek ve oda teşkili mümkün olmyan meslek mensuplarının hangi odaya kayıtlı olacaklarını tetkik ve tayin etmek; c) Odalar Birliği İdare Heyetini ve yedeklerini seçmek; ç) Odalar Birliği Umumi Katibini ve murakıplarını seçmek; d) Yüksek Haysiyet Divanı azalarını ve yedeklerini seçmek. Muvakkat Madde 4 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Birlik İdare Heyeti bu kanunun neşrinden itibaren 3 ay içinde birlik ve odaların durumunu nizamname ve talimatnamelerini bu kanun hükümlerine uydurmaya, hariçte olan oda merkezlerini Ankara'ya getirmeye, ihtisas ve işğal mevzuları dışındaki odalara kaydolanları mensup olduğu odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmeyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbika mecburdur. Muvakkat Madde 5 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur. Geçici Madde 6 – 7 (Ek : 9/6/2000 - KHK - 601/3 md.;Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md.) GeçiciMadde 4-6235 sayılı Kanun uyarınca hazırlanan yönetmeliklerde, ilgili Bakanlık ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü aranır. Bu maddenin yürürlüğe girmesiyle birlikte bu Kanuna bağlı mevcut Yönetmeliklerin bu kanuna, 3194 sayılı kanuna, 4708 sayılı kanuna ve diğer kanunlara aykırı olan hükümlerinin en geç bir yıl içerisinde yeniden düzenlenmesi zorunludur. Bu süre sonunda gerekli düzenlemelerin yapılmaması halinde ilgili Bakanlıklar Çevre ve Şehircilik Bakanlığının uygun görüşü ile bu yönetmeliklerde gereken değişiklikleri re'sen yapmaya yetkilidir.
---	---	--	--

ihatisas ve iştigal mevzuları dışındaki odalara kaydolanları mensup olduğu odaya nakletmeye ve bu hususlara riayet etmeyenler hakkında 6235 sayılı kanunun 38 inci maddesi hükümlerini tatbika mecburdur. Muvakkat Madde 5 – (Ek: 27/5/1959 - 7303/1 md.) Bu kanunun mer'iyete girdiği tarihe kadar tahakkuk eden borçlar tahsil olunur. Geçici Madde 6 – 7 (Ek : 9/6/2000 - KHK - 601/3 md.;Mülga: 29/6/2001 - 4708/ 13 md)	ve Şehircilik Bakanlığınıncauyg��n��r��l��ponaylanmadany��r��rl��ğe girmez.Bumaddeniny��r��rl��ğegirmesiyle birliktebuKanunabağlımevcutY��netmeliklerinenge� 6ay i�erisindeyeniden��zenlenerek Bakanlığasunulmasızorunludur.Bus��reBakanlıktar afındanenfazla6aydahauzatılabilir.Bu s��resonundaBakanlık tarafından onaylanmayanY��netmeliklerh��k��ms��zhalegelir.		
2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU	2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU DEğİş��KLİK İşLENMİş HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEğERLENDİRME	2863 SAYILI KÜLTÜR VE TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KANUNU DEğİş��KLİK İşLENMİş HALİ – 26.01.2015
<i>Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları:</i> Madde 6 – Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır: a) Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19 uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar, b) Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar, c) Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları, d) Milli tarihimizedeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tesbit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler. Ancak, Koruma Kurullarınca mimari, tarihi, estetik, arkeolojik ve diğer önem ve özellikleri bakımından korunması gerekli bulunmadığı karar altına alınan taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı sayılmazlar. Kaya mezarlıkları, yazılı, resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, h��y��kler, t��m��l��sler, ��ren yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, tabya ve isihkamlar ile bunlarda bulunan sabit silahlar; harabeler, kervansaraylar, han, hamam ve medreseler; kümbet, türbe ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; ��şme ve sebiller; imarethane, darphane, şıfahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar, bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; k��lliyeleer, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı ��neklerindendir. ⁽¹⁾ özellik gösteren tarihi mağaralar,kaya sığınakları;doğal mağaralar, travertenler, şelaleler, fosil yatakları, kalderalar, bazalt s��t��nlar, peri bacaları, krater g��ller, kanyonlar, tarihi kaya sığınakları gibi jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlar; özellik	<i>Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları:</i> Madde 6 – Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır: a) Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19 uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar, b) Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar, c) Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları, d) Milli tarihimizedeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tesbit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler. Ancak, Koruma Kurullarınca mimari, tarihi, estetik, arkeolojik ve diğer önem ve özellikleri bakımından korunması gerekli bulunmadığı karar altına alınan taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı sayılmazlar. Kaya mezarlıkları, yazılı, resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, h��y��kler, t��m��l��sler, ��ren yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, tabya ve isihkamlar ile bunlarda bulunan sabit silahlar; harabeler, kervansaraylar, han, hamam ve medreseler; kümbet, türbe ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; ��şme ve sebiller; imarethane, darphane, şıfahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar,		<i>Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları:</i> Madde 6 – Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları şunlardır: a) Korunması gerekli tabiat varlıkları ile 19 uncu yüzyıl sonuna kadar yapılmış taşınmazlar, b) Belirlenen tarihten sonra yapılmış olup önem ve özellikleri bakımından Kültür ve Turizm Bakanlığınca korunmalarında gerek görülen taşınmazlar, c) Sit alanı içinde bulunan taşınmaz kültür varlıkları, d) Milli tarihimizedeki önlemleri sebebiyle zaman kavramı ve tescil söz konusu olmaksızın Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyetinin kuruluşunda büyük tarihi olaylara sahne olmuş binalar ve tesbit edilecek alanlar ile Mustafa Kemal ATATÜRK tarafından kullanılmış evler. Ancak, Koruma Kurullarınca mimari, tarihi, estetik, arkeolojik ve diğer önem ve özellikleri bakımından korunması gerekli bulunmadığı karar altına alınan taşınmazlar, korunması gerekli taşınmaz kültür varlığı sayılmazlar. Kaya mezarlıkları, yazılı, resimli ve kabartmalı kayalar, resimli mağaralar, h��y��kler, t��m��l��sler, ��ren yerleri, akropol ve nekropoller; kale, hisar, burç, sur, tarihi kışla, tabya ve isihkamlar ile bunlarda bulunan sabit silahlar; harabeler, kervansaraylar, han, hamam ve medreseler; kümbet, türbe ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; ��şme ve sebiller; imarethane, darphane, şıfahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar, bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; k��lliyeleer, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı ��neklerindendir. ⁽¹⁾ özellik gösteren tarihi mağaralar,kaya sığınakları;doğal mağaralar, travertenler, şelaleler, fosil yatakları, kalderalar, bazalt s��t��nlar, peri bacaları, krater g��ller, kanyonlar, tarihi kaya sığınakları gibi jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlar; özellik

ve kitabeler, köprüler, su kemerleri, su yolları, sarnıç ve kuyular; tarihi yol kalıntıları, mesafe taşları, eski sınırları belirten delikli taşlar, dikili taşlar; sunaklar, tersaneler, rıhtımlar; tarihi saraylar, köşkler, evler, yalılar ve konaklar; camiler, mescitler, musallalar, namazgahlar; çeşme ve sebiller; imarethane, darphane, şifahane, muvakkithane, simkeşhane, tekke ve zaviyeler; mezarlıklar, hazireler, arastalar, bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; külliye, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı örneklerindendir.⁽¹⁾ Tarihi mağaralar, kaya sığınakları; özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.	bedestenler, kapalı çarşılar, sandukalar, siteller, sinagoglar, bazilikalar, kiliseler, manastırlar; külliye, eski anıt ve duvar kalıntıları; freskler, kabartmalar, mozaikler, peri bacaları ve benzeri taşınmazlar; taşınmaz kültür varlığı örneklerindendir.⁽¹⁾ Tarihi mağaralar, kaya sığınakları; doğlmağaralar, travertenler, şelaleler, fosilyatakları, kalderalar, bazalt sütunlar, peri bacaları, krater göller, kanyonlar, tarihikayasığınakları, jeolojik ve jeomorfolojik oluşumlar; özellik gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.		gösteren ağaç ve ağaç toplulukları ile benzerleri; taşınmaz tabiat varlığı örneklerindendir.
<i>Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı</i>⁽¹⁾ Madde 12 – Özel hukuka tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır (...).⁽²⁾ (Mülga ikinci ve üçüncü fıkralar: 21/2/2001 - 4629/6 md.) (Mülga 4 üncü fıkra: 14/4/2004 - 5226/6 md.) (Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu amaçla, Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bakanlıkça yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. (Değişik altıncı fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili	<i>Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı</i>⁽⁴⁾ Yardımve katkıpayı Madde 12 – Özel hukuka tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır (...).⁽²⁾ (Mülga ikinci ve üçüncü fıkralar: 21/2/2001 - 4629/6 md.) (Mülga 4 üncü fıkra: 14/4/2004 - 5226/6 md.) (Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu amaçla, Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bakanlıkça yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. (Değişik altıncı fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Taşınmaz Kültür Varlıkları, Tabiat Varlıkları ile Doğal Sit Alanlarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.		<i>Taşınmaz kültür varlıklarının onarımına yardım sağlanması ve katkı payı</i>⁽⁴⁾ Yardımve katkıpayı Madde 12 – Özel hukuka tabi gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetinde bulunan korunması gerekli kültür ve tabiat varlıklarının; korunması, bakım ve onarımı için Kültür ve Turizm Bakanlığınca aynı, nakdi ve teknik yardım yapılır (...).⁽²⁾ (Mülga ikinci ve üçüncü fıkralar: 21/2/2001 - 4629/6 md.) (Mülga 4 üncü fıkra: 14/4/2004 - 5226/6 md.) (Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu amaçla, Bakanlık bütçesine yeterli ödenek konulur. Bakanlıkça yapılacak yardımlara ilişkin usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir. (Değişik altıncı fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Belediyelerin ve il özel idarelerinin görev alanlarında kalan kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla kullanılmak üzere 29/7/1970 tarihli ve 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun 8 inci ve 18 inci maddeleri uyarınca mükellef hakkında tahakkuk eden emlak vergisinin % 10'u nispetinde Taşınmaz Kültür Varlıklarının Taşınmaz Kültür Varlıkları, Tabiat Varlıkları ile Doğal Sit Alanlarının Korunmasına Katkı Payı tahakkuk ettirilir ve ilgili belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir. (Değişik yedinci fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce kültür varlıklarının korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan

belediyesince emlak vergisi ile birlikte tahsil edilir.

(Değişik yedinci fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları, tabiat varlıkları ile doğal sit alanlarının** korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve bu pay valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez.

(Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu madde uyarınca tahakkuk eden katkı payları hakkında 1319 sayılı Kanunun üçüncü kısmı hükümleri uygulanır. Katkı paylarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz **kültür varlıklarının** korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz **kültür varlıklarının** korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin

(Değişik yedinci fıkra : 4/2/2009-5835/1 md.) Tahsil edilen miktar, il özel idaresi tarafından açılacak özel hesapta toplanır. Bu miktar; il özel idaresince ve belediyelerce **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları, tabiat varlıkları ile doğal sit alanlarının** korunması ve değerlendirilmesi amacıyla hazırlanan projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve **bu pay** **bupayınıyarısı** **tabiatvarlıklarıve doğalsitalanlarınınbakımı,rehabilite edilmesi,korunmasıvekamulaştırılmasidiğeryarısis etâşınmazkültür varlıklarınınonarımı amacıyla** valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez.

(Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu madde uyarınca tahakkuk eden katkı payları hakkında 1319 sayılı Kanunun üçüncü kısmı hükümleri uygulanır. Katkı paylarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları,tabiat varlıkları iledoğal sit alanlarının** korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları,tabiat varlıkları iledoğal sit alanlarının** korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İlker Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir.

(Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) 2985

projeler kapsamında kamulaştırma, projelendirme, plânlama ve uygulama konularında kullanılmak üzere il özel idaresine ve il sınırları içindeki belediyelere vali tarafından aktarılır ve **bu pay** **bupayınıyarısı** **tabiatvarlıklarıve doğalsitalanlarınınbakımı,rehabilite edilmesi,korunmasıvekamulaştırılmasidiğeryarısis etâşınmazkültür varlıklarınınonarımı amacıyla** valinin denetiminde kullanılır. İl özel idarelerince yapılan projeler için kullanılan miktar özel hesabın % 30'unu geçemez.

(Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) Bu madde uyarınca tahakkuk eden katkı payları hakkında 1319 sayılı Kanunun üçüncü kısmı hükümleri uygulanır. Katkı paylarına ilişkin usul ve esaslar İçişleri Bakanlığı ile Bakanlık tarafından belirlenir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Yukarıdaki hükümlere göre, taşınmaz **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları,tabiat varlıkları iledoğal sit alanlarının** korunmasına katkı payı olarak tahsil olunan miktarlar tahsil edildiği ayı takip eden ayın onuncu günü akşamına kadar il özel idarelerine bir bildirim ile beyan edilerek aynı süre içinde ödenir. Tahsil ettikleri katkı payını yukarıda belirtilen süre içinde il özel idarelerine yatırmayan belediyelerden, bu katkı payları 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir.

(Ek fıkra: 28/12/2006-5571/22 md.) Belediye başkanları, belediyelerin tahsil ettikleri paylardan il özel idarelerine ödemeleri gereken taşınmaz **kültür varlıklarının** **kültür varlıkları,tabiat varlıkları iledoğal sit alanlarının** korunmasına katkı paylarının, zamanında ve tam olarak ödenmesini sağlamakla yükümlüdür. Ödenmeyen paylar, ilgili il özel idaresinin talebi üzerine ilgili belediyenin İlker Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir.

(Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az %10'u tescilli taşınmaz **kültür varlıklarının** bakımı, onarımı ve restorasyonu işlemlerine ilişkin başvurularda kullanılır. Bu kapsamdaki öncelikli projeler Bakanlık ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca müştereken belirlenir.

İller Bankasından aldığı genel bütçe vergi gelirleri payından kesilerek talep eden özel idareye gönderilir. (Ek fıkra: 14/7/2004 - 5226/6 md.) 2985 sayılı Toplu Konut Kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az %10'u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı ve restorasyonu işlemlerine ilişkin başvurularda kullanılır. Bu kapsamdaki öncelikli projeler Bakanlık ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca müştereken belirlenir.	sayılı Toplu Konut Kanunu uyarınca verilecek kredilerin en az %10'u tescilli taşınmaz kültür varlıklarının bakımı, onarımı ve restorasyonu işlemlerine ilişkin başvurularda kullanılır. Bu kapsamdaki öncelikli projeler Bakanlık ile Toplu Konut İdaresi Başkanlığınca müştereken belirlenir.		
Kamulaştırma: Madde 15 – Taşınmaz kültür varlıkları ve bunların korunma alanları, aşağıda belirlenen esaslara göre kamulaştırılır: a) Kismen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerle mülkiyetine geçmiş olan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanları Kültür ve Turizm Bakanlığınca hazırlanacak programlara uygun olarak kamulaştırılır. Bu maksat için, Kültür ve Turizm Bakanlığı bütçesine yeterli ödenek konur. (Ek: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik:14/7/2004 – 5226/7 md.) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahallî idare birlikleri tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği fonksiyonda kullanılmak kaydıyla kamulaştırabilirler. b) Menşei vakıf olup da çeşitli sebeplerle kısmen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetine geçen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve bunların korunma alanlarının kamulaştırılmaları, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılır. Bu maksat için Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesine yeterli ödenek konur. c) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanları, imar planında yola, otoparka, yeşil sahaya rastlıyorsa bunların belediyelerce; sair kamu kurum ve kuruluşlarının bakım ve onarım ile görevli oldukları veya kullandıkları bu gibi kültür varlıklarının korunma alanlarının ise, bu kurum ve kuruluşlarca, kamulaştırılması esastır. d) Kamulaştırmalarda bedel	Kamulaştırma: Madde 15 – Taşınmaz kültür varlıkları tabiat varlıkları,doğalsitaları ve bunların korunma alanları, aşağıda belirlenen esaslara göre kamulaştırılır: a) Kismen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerle mülkiyetine geçmiş olan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanları ve Bakanlar KuruluKararıileilanedilenyapıyasaklı doğalsitalarıKültür ve Turizm BakanlığıncaİlgiliBakanlık hazırlanacak programlara uygun olarak kamulaştırılır. Bu maksat için, Kültür ve Turizm Bakanlığının bütçesine yeterli ödenek konur. (Ek: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik:14/7/2004 – 5226/7 md.) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahallî idare birlikleri tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği fonksiyonda kullanılmak kaydıyla kamulaştırabilirler. b) Menşei vakıf olup da çeşitli sebeplerle kısmen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetine geçen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve bunların korunma alanlarının kamulaştırılmaları, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılır. Bu maksat için Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesine yeterli ödenek konur. c) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanları iledoğalsitalarında imar planında yola, otoparka, yeşil sahaya rastlıyorsa bunların belediyelerce; sair kamu kurum ve kuruluşlarının bakım ve onarım ile görevli oldukları veya kullandıkları bu gibi kültür varlıklarının korunma alanlarının ise, bu kurum ve kuruluşlarca, kamulaştırılması esastır. d) Kamulaştırmalarda bedel takdirinde, taşınmaz kültür varlıklarının eskilik, enderlik ve sanat değeri dikkate alınmaz. e) (Değişik: 17/6/1987 - 3386/5 md.)		Kamulaştırma: Madde 15 – Taşınmaz kültür varlıkları tabiat varlıkları,doğalsitaları ve bunların korunma alanları, aşağıda belirlenen esaslara göre kamulaştırılır: a) Kismen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerle mülkiyetine geçmiş olan korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanları ve Bakanlar KuruluKararıileilanedilenyapıyasaklı doğalsitalarıKültür ve Turizm BakanlığıncaİlgiliBakanlık hazırlanacak programlara uygun olarak kamulaştırılır. Bu maksat için, Kültür ve Turizm Bakanlığınınİlgili Bakanlığın bütçesine yeterli ödenek konur. (Ek: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik:14/7/2004 – 5226/7 md.) Kamu kurum ve kuruluşları, belediyeler, il özel idareleri ve mahallî idare birlikleri tescilli taşınmaz kültür varlıklarını, koruma bölge kurullarının belirlediği fonksiyonda kullanılmak kaydıyla kamulaştırabilirler. b) Menşei vakıf olup da çeşitli sebeplerle kısmen veya tamamen gerçek ve tüzelkişilerin mülkiyetine geçen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve bunların korunma alanlarının kamulaştırılmaları, Vakıflar Genel Müdürlüğünce yapılır. Bu maksat için Vakıflar Genel Müdürlüğü bütçesine yeterli ödenek konur. c) Korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının korunma alanları iledoğalsitalarında imar planında yola, otoparka, yeşil sahaya rastlıyorsa bunların belediyelerce; sair kamu kurum ve kuruluşlarının bakım ve onarım ile görevli oldukları veya kullandıkları bu gibi kültür varlıklarının korunma alanlarının ise, bu kurum ve kuruluşlarca, kamulaştırılması esastır. d) Kamulaştırmalarda bedel takdirinde, taşınmaz kültür varlıklarının eskilik, enderlik ve sanat değeri dikkate alınmaz. e) (Değişik: 17/6/1987 - 3386/5 md.) Kamulaştırma işlemleri, bu Kanun hükümleri ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre yapılır. f) (Ek: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik: 25/6/2009- 5917/24 md.) Sit alanı ilan edilen ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu parseller, aynı ada içerisindeki bütün parsel maliklerinin başvurusu ve karşılığında önerilen parsellerin

takdirinde, taşınmaz kültür varlıklarının eskilik, enderlik ve sanat değeri dikkate alınmaz. e) (Değişik: 17/6/1987 - 3386/5 md.) Kamulaştırma işlemleri, bu Kanun hükümleri ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre yapılır. f) (EK: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik: 25/6/2009-5917/24 md.) Sit alanı ilan edilen ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu parseller, aynı ada içerisindeki bütün parsel maliklerinin başvurusu ve karşılığında önerilen parsellerin tamamının kabulü koşuluyla, başka Hazine arsa veya arazileri ile müstakil veya hisseli olarak değiştirilebilir. Sit alanı ilan edildiği tapu kütüğüne şerh edilen taşınmazları, miras ve ölüme bağlı tasarruflar dışında, sonradan edinenlerin talepleri değerlendirilmez. Ancak, Bakanlık izniyle gerçekleştirilen kazıların yapıldığı alanlarda bulunan parsellerde, maliklerin başvurusu ve kabulüne ilişkin koşul parseli yönelik uygulanır ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planı şartı aranmaz. Bu parsellerin üzerinde bina veya tesis varsa malikinin başvurusu üzerine rayiç bedeli, 2942 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükümlerine göre belirlenerek ödenir. Bu bentle ilgili usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Bu hükümle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.	Kamulaştırma işlemleri, bu Kanun hükümleri ile 2942 sayılı Kamulaştırma Kanununun bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerine göre yapılır. f) (EK: 17/6/1987 - 3386/5 md.; Değişik: 25/6/2009-5917/24 md.) Sit alanı ilan edilen ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planında kesin inşaat yasağı getirilen korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıklarının bulunduğu parseller, aynı ada içerisindeki bütün parsel maliklerinin başvurusu ve karşılığında önerilen parsellerin tamamının kabulü koşuluyla, başka Hazine arsa veya arazileri ile müstakil veya hisseli olarak değiştirilebilir. Sit alanı ilan edildiği tapu kütüğüne şerh edilen taşınmazları, miras ve ölüme bağlı tasarruflar dışında, sonradan edinenlerin talepleri değerlendirilmez. Ancak, ilgili Bakanlık izniyle gerçekleştirilen kazıların yapıldığı alanlarlaBakanlar KuruluKararıile ilanedilenyapıyasaklıdoğalsitalanlarındaalanlarda bulunan parsellerde, maliklerin başvurusu ve kabulüne ilişkin koşul parseli yönelik uygulanır ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planı şartı aranmaz. Bu parsellerin üzerinde bina veya tesis varsa malikinin başvurusu üzerine rayiç bedeli, 2942 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükümlerine göre belirlenerek ödenir. Bu bentle ilgili usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak ilgili Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Bu hükümle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.		tamamının kabulü koşuluyla, başka Hazine arsa veya arazileri ile müstakil veya hisseli olarak değiştirilebilir. Sit alanı ilan edildiği tapu kütüğüne şerh edilen taşınmazları, miras ve ölüme bağlı tasarruflar dışında, sonradan edinenlerin talepleri değerlendirilmez. Ancak, ilgili Bakanlık izniyle gerçekleştirilen kazıların yapıldığı alanlarlaBakanlar KuruluKararıile ilanedilenyapıyasaklıdoğalsitalanlarındaalanlarda bulunan parsellerde, maliklerin başvurusu ve kabulüne ilişkin koşul parseli yönelik uygulanır ve 1/1000 ölçekli onanlı koruma amaçlı imar planı şartı aranmaz. Bu parsellerin üzerinde bina veya tesis varsa malikinin başvurusu üzerine rayiç bedeli, 2942 sayılı Kanunun 11 inci maddesi hükümlerine göre belirlenerek ödenir. Bu bentle ilgili usul ve esaslar Maliye Bakanlığının uygun görüşü alınarak ilgili Bakanlıkça çıkarılan yönetmelikle belirlenir. Bu hükümle ilgili usul ve esaslar yönetmelikle belirlenir.
<i>Sit alanlarında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile koruma amaçlı imar planı</i> ⁽¹⁾ Madde 17 – (Değişik: 14/7/2004 - 5226/8 md.) a) Bir alanın koruma bölge kurulunca sit olarak ilanı, bu alanda her ölçekteki plân uygulamasını durdurur. Sit alanının etkileşim-geçiş sahası varsa 1/25.000 ölçekli plân kararları ve notları alanın sit statüsü dikkate alınarak yeniden gözden geçirilerek ilgili idarelerce onaylanır.⁽²⁾	<i>Sit alanlarında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile koruma amaçlı imar planı</i> ⁽¹⁾ Madde 17 – (Değişik: 14/7/2004 - 5226/8 md.) a) Bir alanın koruma bölge kurulunca sit olarak ilanı, bu alanda her ölçekteki plân uygulamasını durdurur. Sit alanının etkileşim-geçiş sahası varsa 1/25.000 ölçekli plân kararları ve notları alanın sit statüsü dikkate alınarak yeniden gözden geçirilerek ilgili idarelerce onaylanır.⁽²⁾ Ancakkoruma statüsününönemi bakımındandahaaltstatüyedüşürüldendoğalsitalanlarında mevcuthertürveölçekteplanların	<i>Bu düzenleme ile sit statüsü düşürülerek sit alanlarında yapılaşmaların devam etmesine ve kullanımın artmasına yol açılacaktır. Sit alanlarında yapılaşmanın önü açılmaktadır.</i> <i>Koruma uygulamalarında da sakıncalı düzenlemeler getirilmektedir. Sit derecesinin düşürüldüğü alanlarda koruma amaçlı imar planlarının plan uygulamalarına ilişkin kararlar da, koruma bölge kurullarına bırakılmaktadır. Bu düzenleme, koruma amaçlı imar planlarında sit derecesinin düşürülmesini teşvik edebilecek bir uygulama olarak görülmektedir.</i>	<i>Sit alanlarında geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ile koruma amaçlı imar planı</i> ⁽¹⁾ Madde 17 – (Değişik: 14/7/2004 - 5226/8 md.) a) Bir alanın koruma bölge kurulunca sit olarak ilanı, bu alanda her ölçekteki plân uygulamasını durdurur. Sit alanının etkileşim-geçiş sahası varsa 1/25.000 ölçekli plân kararları ve notları alanın sit statüsü dikkate alınarak yeniden gözden geçirilerek ilgili idarelerce onaylanır.⁽²⁾ Ancakkoruma statüsününönemi bakımındandahaaltstatüyedüşürüldendoğalsitalanlarında mevcuthertürveölçekteplanların uygulanmasınabölgekomisyonukararıdoğrultusunda devam edilebilir.

(Değişik ikinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, koruma bölge kurulu tarafından üç ay içinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenir. Belediyeler, valilikler ve ilgili kurumlar söz konusu alanda üç yıl içinde koruma amaçlı imar planı hazırlatıp incelenmek ve sonuçlandırılmak üzere koruma bölge kuruluna vermek zorundadır. Üç yıllık süre içinde zorunlu nedenlerle plan yapılamadığı takdirde koruma bölge kurulunca gerekçeli olarak bu süre uzatılabilir. Uzatılan süre içerisinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları uygulanır. (Değişik üçüncü paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Sit alanlarına ilişkin tüm ölçeklerde yapılmış; koruma bölge kurullarının uygun görüşü alınarak yürürlüğe giren planların yargı kararları ile uygulamasının durdurulması veya iptal edilmesi halinde ilgili koruma bölge kurulunca geçiş dönemi yapılanma şartları yeniden belirlenir. Koruma bölge kurulunda görüşülen ve uygun görülen koruma plânları onaylanmak üzere ilgili idarelere gönderilir. (Değişik beşinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) İlgili idareler, koruma amaçlı imar planını en geç iki ay içinde görüşür ve varsa değişmesini istediği hususları koruma bölge kuruluna bildirir. Koruma bölge kurulunda bu hususlar değerlendirilir ve kurul tarafından uygun görülen haliyle planlar ilgili idarelere onaylanmak üzere gönderilir. Planlar koruma bölge kurulunun uygun gördüğü şekliyle ilgili idarelerce altmış gün içinde onaylanmak zorundadır. Bu süre içinde görüşülmeyen ya da onaylanmayan planlar kesinleşerek yürürlüğe girer. Koruma amaçlı imar planının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ayrıca	uygulanmasıabölgekomisyonukararıdoğrultusunda devam edilebilir. (Değişik ikinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, koruma bölge kurulu tarafından üç ay içinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenir. Belediyeler, valilikler ve ilgili kurumlar söz konusu alanda üç yıl içinde koruma amaçlı imar planı hazırlatıp incelenmek ve sonuçlandırılmak üzere koruma bölge kuruluna vermek zorundadır. Üç yıllık süre içinde zorunlu nedenlerle plan yapılamadığı takdirde koruma bölge kurulunca gerekçeli olarak bu süre en fazlabiruzatılabilir. Uzatılan süre içerisindebiryıllıksüre sonundageçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları uygulanır. (Değişik üçüncü paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Sit alanlarına ilişkin tüm ölçeklerde yapılmış; koruma bölge kurullarının uygun görüşü alınarak yürürlüğe giren planların yargı kararları ile uygulamasının durdurulması veya iptal edilmesi halinde ilgili koruma bölge kurulunca geçiş dönemi yapılanma şartları yeniden belirlenir. Koruma bölge kurulunda görüşülen ve uygun görülen koruma plânları onaylanmak üzere ilgili idarelere gönderilir. (Değişik beşinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) İlgili idareler, koruma amaçlı imar planını en geç iki ay içinde görüşür ve varsa değişmesini istediği hususları koruma bölge kuruluna bildirir. Koruma bölge kurulunda bu hususlar değerlendirilir ve kurul tarafından uygun görülen haliyle planlar ilgili idarelere onaylanmak üzere gönderilir. Doğalsit alanları veçakışan sitalanları hariçPlanlar koruma bölge kurulunun uygun gördüğü şekliyle ilgili idarelerce altmış gün içinde onaylanmak zorundadır. Bu süre içinde görüşülmeyen ya da onaylanmayan planlar kesinleşerek yürürlüğe girer. Koruma amaçlı imar planının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ayrıca karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkar. Ören yerlerinde çevre düzenleme projesi yapımı ve değişiklikleri, ilgili koruma bölge kurulunun uygun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça yapılır, yaptırılır ve onaylanır. Koruma amaçlı imar plânları ve çevre	Esnetilmek istenen plan kararlarında sit derecesinin düşürülmesi uygulamaları ile karşılaşılabilecektir. <i>Daha önce bir alan sit alanı olarak ilan edildiğinde her ölçekteki plan uygulaması durdurulurken; koruma statüsü daha alt statüye düşürülen doğal sit alanlarında her türlü planın uygulamasının bölge komisyonu kararıyla devam edecek olması açıkça anayasaya aykırı olarak yargı kararlarını yok hükmüne getirecektir.</i> <i>Değişik beşinci paragrafta getirilen düzenleme ile kültür varlığı, kentsel veya arkeolojik sit alanlarının doğal sit alanları ile çakıştığı durumlarda istisna kural getirilmektedir. Bu planların ne şekilde uygun görüleceği belli değildir. Bir çok özel proje alanında koruma bölge kurullarının karar yetkisi yok sayılmakta, planlar ile ilgili görüşün nasıl oluşturulacağı belirsiz bırakılmaktadır. Bu durum ile ortaya çıkan belirsizlik sonucunda; hem kültürel, hem de doğal varlıklarımız / alanlarımız aleyhine bir durum yaratılmaktadır.</i>	(Değişik ikinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planı yapılıncaya kadar, koruma bölge kurulu tarafından üç ay içinde geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları belirlenir. Belediyeler, valilikler ve ilgili kurumlar söz konusu alanda üç yıl içinde koruma amaçlı imar planı hazırlatıp incelenmek ve sonuçlandırılmak üzere koruma bölge kuruluna vermek zorundadır. Üç yıllık süre içinde zorunlu nedenlerle plan yapılamadığı takdirde koruma bölge kurulunca gerekçeli olarak bu süre en fazlabiruzatılabilir. Uzatılan süre içerisindebiryıllıksüre sonundageçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları uygulanır. (Değişik üçüncü paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Sit alanlarına ilişkin tüm ölçeklerde yapılmış; koruma bölge kurullarının uygun görüşü alınarak yürürlüğe giren planların yargı kararları ile uygulamasının durdurulması veya iptal edilmesi halinde ilgili koruma bölge kurulunca geçiş dönemi yapılanma şartları yeniden belirlenir. Koruma bölge kurulunda görüşülen ve uygun görülen koruma plânları onaylanmak üzere ilgili idarelere gönderilir. (Değişik beşinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) İlgili idareler, koruma amaçlı imar planını en geç iki ay içinde görüşür ve varsa değişmesini istediği hususları koruma bölge kuruluna bildirir. Koruma bölge kurulunda bu hususlar değerlendirilir ve kurul tarafından uygun görülen haliyle planlar ilgili idarelere onaylanmak üzere gönderilir. Doğalsit alanları veçakışan sitalanları hariçPlanlar koruma bölge kurulunun uygun gördüğü şekliyle ilgili idarelerce altmış gün içinde onaylanmak zorundadır. Bu süre içinde görüşülmeyen ya da onaylanmayan planlar kesinleşerek yürürlüğe girer. Koruma amaçlı imar planının yürürlüğe girmesiyle geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma şartları ayrıca karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkar. Ören yerlerinde çevre düzenleme projesi yapımı ve değişiklikleri, ilgili koruma bölge kurulunun uygun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça yapılır, yaptırılır ve onaylanır. Koruma amaçlı imar plânları ve çevre düzenleme projelerinde yapılacak değişiklikler yukarıdaki usullere tabidir. (Değişik sekizinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları, müellifi şehir plancısı olmak üzere alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri gözönünde bulundurularak ilgili meslek gruplarından Bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanır. (Değişik dokuzuncu paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları ve çevre düzenleme projelerinin hazırlanması, gösterimi, uygulanması, denetimi, koruma amaçlı imar planı değişiklikleri, plan müellifleri ile planlama ekibinin niteliği ve yeterliliği ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.
--	--	---	--

karar almaya gerek kalmadan ortadan kalkar.

Ören yerlerinde çevre düzenleme projesi yapımı ve değişiklikleri, ilgili koruma bölge kurulunun uygun görüşü doğrultusunda Bakanlıkça yapılır, yaptırılır ve onaylanır.

Koruma amaçlı imar plânları ve çevre düzenleme projelerinde yapılacak değişiklikler yukarıdaki usullere tabidir.

(Değişik sekizinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları, müellifi şehir plancısı olmak üzere alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri gözönünde bulundurularak ilgili meslek gruplarından Bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanır.

(Değişik dokuzuncu paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları ve çevre düzenleme projelerinin hazırlanması, gösterimi, uygulanması, denetimi, koruma amaçlı imar planı değişiklikleri, plan müellifleri ile planlama ekibinin niteliği ve yeterliliği ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için belediyelere aktarılacak üzere İller Bankası Genel Müdürlüğü Bütçesine yeteri kadar ödenek konur. İl özel idareleri ise bütçelerinde koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için ödenek ayırırlar.

Koruma bölge kurulunca sit alanı olarak ilan edilen yerlerde; bu kararın ilanından önce imar mevzuatına ve onanlı imar plânlarına uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve eklerine göre subasman seviyesi tamamlanmış yapıların inşasına devam edilebilir, ancak bu maddenin (c) bendi uyarınca yapılanma hakkı aktarımını re'sen uygulamaya da ilgili idareler yetkilidir. Subasman seviyesi tamamlanmamış yapıların yapı ruhsatları iptal edilir.

düzenleme projelerinde yapılacak değişiklikler yukarıdaki usullere tabidir.

(Değişik sekizinci paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları, müellifi şehir plancısı olmak üzere alanın konumu, sit statüsü ve özellikleri gözönünde bulundurularak ilgili meslek gruplarından Bakanlıkça belirlenecek uzmanlar tarafından hazırlanır.

(Değişik dokuzuncu paragraf: 8/8/2011-KHK-648/42 md.) Koruma amaçlı imar planları ve çevre düzenleme projelerinin hazırlanması, gösterimi, uygulanması, denetimi, koruma amaçlı imar planı değişiklikleri, plan müellifleri ile planlama ekibinin niteliği ve yeterliliği ile görev, yetki ve sorumluluklarına ilişkin usul ve esaslar, Bakanlıkça hazırlanan yönetmelikle belirlenir.

Koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için belediyelere aktarılacak üzere İller Bankası Genel Müdürlüğü Bütçesine yeteri kadar ödenek konur. İl özel idareleri ise bütçelerinde koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için ödenek ayırırlar.

Koruma bölge kurulunca sit alanı olarak ilan edilen yerlerde; bu kararın ilanından önce imar mevzuatına ve onanlı imar plânlarına uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve eklerine göre subasman seviyesi tamamlanmış yapıların inşasına devam edilebilir, ancak bu maddenin (c) bendi uyarınca yapılanma hakkı aktarımını re'sen uygulamaya da ilgili idareler yetkilidir. Subasman seviyesi tamamlanmamış yapıların yapı ruhsatları iptal edilir. Kesin yapılanma yasağı bulunan sit alanlarında bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

b) Koruma amaçlı imar plânlarıyla kesin yapılanma yasağı getirilen sit alanlarında bulunan gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar malikin başvurusu üzerine, belediye ve il özel idaresine ait taşınmazlarla takas edilebilir.

c) Yapılanma hakları kısıtlanmış tescilli taşınmaz kültür varlıklarına veya bunların koruma alanlarında bulunan ya da koruma amaçlı imar plânlarıyla yapılanma hakları kısıtlanan taşınmazlara ait mülkiyet veya yapılanma haklarının kısıtlanmış bölümünü, imar plânlarıyla yapılanmaya açık aktarım alanı olarak ayrılmış, mülkiyetlerindeki veya üçüncü şahıslara ait alanlara, aktarımdan yararlanacak öncelikli hakları belirleyerek bir program dahilinde aktarmaya,

Koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için belediyelere aktarılacak üzere İller Bankası Genel Müdürlüğü Bütçesine yeteri kadar ödenek konur. İl özel idareleri ise bütçelerinde koruma amaçlı imar plânlarının yapımı için ödenek ayırırlar.

Koruma bölge kurulunca sit alanı olarak ilan edilen yerlerde; bu kararın ilanından önce imar mevzuatına ve onanlı imar plânlarına uygun olarak alınmış yapı ruhsatı ve eklerine göre subasman seviyesi tamamlanmış yapıların inşasına devam edilebilir, ancak bu maddenin (c) bendi uyarınca yapılanma hakkı aktarımını re'sen uygulamaya da ilgili idareler yetkilidir. Subasman seviyesi tamamlanmamış yapıların yapı ruhsatları iptal edilir. Kesin yapılanma yasağı bulunan sit alanlarında bu madde hükümlerinden faydalanılamaz.

b) Koruma amaçlı imar plânlarıyla kesin yapılanma yasağı getirilen sit alanlarında bulunan gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar malikin başvurusu üzerine, belediye ve il özel idaresine ait taşınmazlarla takas edilebilir.

c) Yapılanma hakları kısıtlanmış tescilli taşınmaz kültür varlıklarına veya bunların koruma alanlarında bulunan ya da koruma amaçlı imar plânlarıyla yapılanma hakları kısıtlanan taşınmazlara ait mülkiyet veya yapılanma haklarının kısıtlanmış bölümünü, imar plânlarıyla yapılanmaya açık aktarım alanı olarak ayrılmış, mülkiyetlerindeki veya üçüncü şahıslara ait alanlara, aktarımdan yararlanacak öncelikli hakları belirleyerek bir program dahilinde aktarmaya, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeler, bunların dışında valilikler yetkilidir.

Aktarım işleminde Sermaye Piyasası Kurulunca onaylı gayrimenkul değerlendirme şirketlerince yapılacak rayiç değer denkleştirilmesi esastır. Ancak aktarıma konu hak tescilli taşınmaz kültür varlığına ilişkin ise yapı değeri dikkate alınmaz.

Bu taşınmazlar için, kısıtlanmış yapılanma haklarının, imar plânlarıyla aktarım alanı olarak ayrılmış yapılanmaya açık diğer alanlarda kullanılmasını sağlayacak ve bu hakkı hamiline yazılı menkul kıymete dönüştürecek belgeler düzenlemeye, bu belgeleri yapılanma hakları kısıtlanmış alan olarak gösterilen ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlardaki taşınmaz sahiplerinden hak sahibi olanlara vermeye, imar plânında aktarım alanı olarak ayrılmış ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlarda ise ruhsat vermek için toplamaya ilgili idareler yetkilidir. Menkul kıymetlerin basılması, saklanması, el değiştirme işlemlerinin onaylanması ve veri tabanının oluşturulması ve denetlenmesi İller Bankasınca yapılır.

Bu alanlarda kesin yapılanma yasağı gelmesi nedeniyle yapılanma hakkının tamamen aktarılması halinde, yapılanma hakkı kısıtlanan taşınmaz, mütemmimi ile birlikte ilgili idare mülkiyetine geçer ve parseller ilgili idare adına tescil edilir ve hiçbir koşulda satışa konu edilemez.

Kesin yapılanma yasağı bulunan sit alanlarında bu madde hükümlerinden faydalanılamaz. b) Koruma amaçlı imar plânlarıyla kesin yapılanma yasağı getirilen sit alanlarında bulunan gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin mülkiyetindeki taşınmazlar malikin başvurusu üzerine, belediye ve il özel idaresine ait taşınmazlarla takas edilebilir. c) Yapılanma hakları kısıtlanmış tescilli taşınmaz kültür varlıklarına veya bunların koruma alanlarında bulunan ya da koruma amaçlı imar plânlarıyla yapılanma hakları kısıtlanan taşınmazlara ait mülkiyet veya yapılanma haklarının kısıtlanmış bölümünü, imar plânlarıyla yapılanmaya açık aktarım alanı olarak ayrılmış, mülkiyetlerindeki veya üçüncü şahıslara ait alanlara, aktarımdan yararlanacak öncelikli hakları belirleyerek bir program dahilinde aktarmaya, belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeler, bunların dışında valilikler yetkilidir. Aktarım işleminde Sermaye Piyasası Kurulunca onaylı gayrimenkul değerlendirme şirketlerince yapılacak rayiç değer denkleştirilmesi esastır. Ancak aktarıma konu hak tescilli taşınmaz kültür varlığına ilişkin ise yapı değeri dikkate alınmaz. Bu taşınmazlar için, kısıtlanmış yapılanma haklarının, imar plânlarıyla aktarım alanı olarak ayrılmış yapılanmaya açık diğer alanlarda kullanılmasını sağlayacak ve bu hakkı hamiline yazılı menkul kıymete dönüştürecek belgeler düzenlemeye, bu belgeleri yapılanma hakları kısıtlanmış alan olarak gösterilen ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlardaki taşınmaz sahiplerinden hak sahibi olanlara vermeye, imar plânında aktarım alanı olarak ayrılmış ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlarda ise ruhsat vermek için toplamaya ilgili idareler yetkilidir. Menkul kıymetlerin	belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyeler, bunların dışında valilikler yetkilidir. Aktarım işleminde Sermaye Piyasası Kurulunca onaylı gayrimenkul değerlendirme şirketlerince yapılacak rayiç değer denkleştirilmesi esastır. Ancak aktarıma konu hak tescilli taşınmaz kültür varlığına ilişkin ise yapı değeri dikkate alınmaz. Bu taşınmazlar için, kısıtlanmış yapılanma haklarının, imar plânlarıyla aktarım alanı olarak ayrılmış yapılanmaya açık diğer alanlarda kullanılmasını sağlayacak ve bu hakkı hamiline yazılı menkul kıymete dönüştürecek belgeler düzenlemeye, bu belgeleri yapılanma hakları kısıtlanmış alan olarak gösterilen ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlardaki taşınmaz sahiplerinden hak sahibi olanlara vermeye, imar plânında aktarım alanı olarak ayrılmış ve tapuda bu konuda şerh düşülen alanlarda ise ruhsat vermek için toplamaya ilgili idareler yetkilidir. Menkul kıymetlerin basılması, saklanması, el değiştirme işlemlerinin onaylanması ve veri tabanının oluşturulması ve denetlenmesi İller Bankası'na yapılır. Bu alanlarda kesin yapılanma yasağı gelmesi nedeniyle yapılanma hakkının tamamen aktarılması halinde, yapılanma hakkı kısıtlanan taşınmaz, mütemmimi ile birlikte ilgili idare mülkiyetine geçer ve parseller ilgili idare adına tescil edilir ve hiçbir koşulda satışa konu edilemez. Aktarıma konu parselde malikin korunabilir yapılanma hakkı kalması halinde ise yapılanma hakkı kısmen aktarılır. Bu durumda, malikin yapılanma hakkı kısıtlanmış alandaki mülkiyeti devam eder. Ancak, aktarıma konu hak, tescilli taşınmaz kültür varlığı üzerinde ise, malikin bu varlığın korunması ve yaşatılması için gerekli bakım, onarım ve restorasyon çalışmasını, ilgili idare ile imzalanacak protokole uygun olarak menkul kıymetleri teslim almasını müteakip başlatarak tamamlaması zorunludur. Aksi halde, ilgili idare teslim edilen menkul kıymet bedelini faiziyle birlikte malikten tahsile yetkilidir. Bu hususlar ve protokol menkul kıymet tesliminden önce ilgili idarece tapuya her türlü harçtan ve damga vergisinden muaf olarak şerh edilir. Kısıtlanmış hakların bulunduğu belediye sınırları içerisinde, aktarım alanı tespit edilmesinin		Aktarıma konu parselde malikin korunabilir yapılanma hakkı kalması halinde ise yapılanma hakkı kısmen aktarılır. Bu durumda, malikin yapılanma hakkı kısıtlanmış alandaki mülkiyeti devam eder. Ancak, aktarıma konu hak, tescilli taşınmaz kültür varlığı üzerinde ise, malikin bu varlığın korunması ve yaşatılması için gerekli bakım, onarım ve restorasyon çalışmasını, ilgili idare ile imzalanacak protokole uygun olarak menkul kıymetleri teslim almasını müteakip başlatarak tamamlaması zorunludur. Aksi halde, ilgili idare teslim edilen menkul kıymet bedelini faiziyle birlikte malikten tahsile yetkilidir. Bu hususlar ve protokol menkul kıymet tesliminden önce ilgili idarece tapuya her türlü harçtan ve damga vergisinden muaf olarak şerh edilir. Kısıtlanmış hakların bulunduğu belediye sınırları içerisinde, aktarım alanı tespit edilmesinin mümkün olamaması halinde, ilgili idareler ortak program yürütmeye yetkilidir. Yukarıdaki fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı
--	--	--	---

basılması, saklanması, el değıştirme işlemlerinin onaylanması ve veri tabanının oluşturulması ve denetlenmesi İller Bankası'na yapılır. Bu alanlarda kesin yapılanma yasağı gelmesi nedeniyle yapılanma hakkının tamamen aktarılması halinde, yapılanma hakkı kısıtlanan taşınmaz, mütemmimi ile birlikte ilgili idare mülkiyetine geçer ve parseller ilgili idare adına tescil edilir ve hiçbir koşulda satışa konu edilemez. Aktarıma konu parselde malikin korunabilir yapılanma hakkı kalması halinde ise yapılanma hakkı kısmen aktarılır. Bu durumda, malikin yapılanma hakkı kısıtlanmış alandaki mülkiyeti devam eder. Ancak, aktarıma konu hak, tescilli taşınmaz kültür varlığı üzerinde ise, malikin bu varlığın korunması ve yaşatılması için gerekli bakım, onarım ve restorasyon çalışmasını, ilgili idare ile imzalanacak protokole uygun olarak menkul kıymetleri teslim almasını müteakip başlatarak tamamlaması zorunludur. Aksi halde, ilgili idare teslim edilen menkul kıymet bedelini faiziyle birlikte malikten tahsile yetkilidir. Bu hususlar ve protokol menkul kıymet tesliminden önce ilgili idarece tapuya her türlü harçtan ve damga vergisinden muaf olarak şerh edilir. Kısıtlanmış hakların bulunduğu belediye sınırları içerisinde, aktarım alanı tespit edilmesinin mümkün olamaması halinde, ilgili idareler ortak program yürütmeye yetkilidir. Yukarıdaki fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Bakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾	mümkün olamaması halinde, ilgili idareler ortak program yürütmeye yetkilidir. Yukarıdaki fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Çevre ve Şehircilik Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı ve Bakanlıkça hazırlanacak bir yönetmelikle belirlenir.⁽¹⁾		
2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU	2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	2872 SAYILI ÇEVRE KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
<i>Tanımlar:</i> Madde 2 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/2 md.) Bu Kanunda geçen terimlerden;	<i>Tanımlar:</i> Madde 2 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/2 md.) Bu Kanunda geçen terimlerden;	<i>Gerçekleşmesi planlanan projeye ilgili bilgileri ve olası olumsuz etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren dosya tanımının yürürlükten kaldırılmış olması ÇED yönetmeliğinde yapılan değişikliklerin yasal alt</i>	<i>Tanımlar:</i> Madde 2 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/2 md.) Bu Kanunda geçen terimlerden; Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini

Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamı, Çevre korunması: Çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü, Çevre kirliliği: Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkiyi, Sürdürülebilir çevre: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini, Sürdürülebilir kalkınma: Bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel, ekonomik ve sosyal hedefler arasında denge kurulması esasına dayalı kalkınma ve gelişmeyi, Alıcı ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri, Doğal varlık: Bütün bitki, hayvan, mikroorganizmalar ile bunların yaşama ortamlarını, Doğal kaynak: Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıkları, Kirleten: Faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri, Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi, Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda	Çevre: Canlıların yaşamları boyunca ilişkilerini sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamı, Çevre korunması: Çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü, Çevre kirliliği: Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkiyi, Sürdürülebilir çevre: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini, Sürdürülebilir kalkınma: Bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel, ekonomik ve sosyal hedefler arasında denge kurulması esasına dayalı kalkınma ve gelişmeyi, Alıcı ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri, Doğal varlık: Bütün bitki, hayvan, mikroorganizmalar ile bunların yaşama ortamlarını, Doğal kaynak: Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıkları, Kirleten: Faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri, Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi, Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirletilmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş suları, Atıksu altyapı tesisleri: Evsel ve/veya endüstriyel atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve alıcı ortama verilmesinin sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını, Arıtma tesisi: Her türlü faaliyet sonucu oluşan katı, sıvı ve gaz halindeki atıkların yönetmeliklerde belirlenen standartları sağlayacak şekilde arıtıldığı tesisleri,	yapısını oluşturmaya yönelik bir düzenleme olduğu görülen bu değişiklik, yargı kararlarını da bertaraf edecek ve artık ÇED raporu olmadan puygulama yapılmasının önünü açacaktır.	sürdürdükleri ve karşılıklı olarak etkileşim içinde bulundukları biyolojik, fiziksel, sosyal, ekonomik ve kültürel ortamı, Çevre korunması: Çevresel değerlerin ve ekolojik dengenin tahribini, bozulmasını ve yok olmasını önlemeye, mevcut bozulmaları gidermeye, çevreyi iyileştirmeye ve geliştirmeye, çevre kirliliğini önlemeye yönelik çalışmaların bütünü, Çevre kirliliği: Çevrede meydana gelen ve canlıların sağlığını, çevresel değerleri ve ekolojik dengeyi bozabilecek her türlü olumsuz etkiyi, Sürdürülebilir çevre: Gelecek kuşakların ihtiyaç duyacağı kaynakların varlığını ve kalitesini tehlikeye atmadan, hem bugünün hem de gelecek kuşakların çevresini oluşturan tüm çevresel değerlerin her alanda (sosyal, ekonomik, fizikî vb.) ıslahı, korunması ve geliştirilmesi sürecini, Sürdürülebilir kalkınma: Bugünkü ve gelecek kuşakların, sağlıklı bir çevrede yaşamasını güvence altına alan çevresel, ekonomik ve sosyal hedefler arasında denge kurulması esasına dayalı kalkınma ve gelişmeyi, Alıcı ortam: Hava, su, toprak ortamları ile bu ortamlarla ilişkili ekosistemleri, Doğal varlık: Bütün bitki, hayvan, mikroorganizmalar ile bunların yaşama ortamlarını, Doğal kaynak: Hava, su, toprak ve doğada bulunan cansız varlıkları, Kirleten: Faaliyetleri sırasında veya sonrasında doğrudan veya dolaylı olarak çevre kirliliğine, ekolojik dengenin ve çevrenin bozulmasına neden olan gerçek ve tüzel kişileri, Ekosistem: Canlıların kendi aralarında ve cansız çevreleriyle ilişkilerini bir düzen içinde yürüttükleri biyolojik, fiziksel ve kimyasal sistemi, Atıksu: Evsel, endüstriyel, tarımsal ve diğer kullanımlar sonucunda kirletilmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş suları, Atıksu altyapı tesisleri: Evsel ve/veya endüstriyel atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve alıcı ortama verilmesinin sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını, Arıtma tesisi: Her türlü faaliyet sonucu oluşan katı, sıvı ve gaz halindeki atıkların yönetmeliklerde belirlenen standartları sağlayacak şekilde arıtıldığı tesisleri, Ekolojik denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü, Sulak alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık,
---	---	---	---

kirlenmiş veya özellikleri kısmen veya tamamen değişmiş suları, Atıksu altyapı tesisleri: Evsel ve/veya endüstriyel atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve alıcı ortama verilmesinin sağlandığı sistem ve tesislerin tamamını, Arıtma tesisi: Her türlü faaliyet sonucu oluşan katı, sıvı ve gaz halindeki atıkların yönetmeliklerde belirlenen standartları sağlayacak şekilde arıtıldığı tesisleri, Ekolojik denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü, Sulak alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri, Biyolojik çeşitlilik: Ekosistemlerin, türlerin, genlerin ve bunlar arasındaki ilişkilerin tamamını, Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi, Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri, Evsel katı atık: Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları, Tehlikeli atık: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan atıklar ve bu atıklarla kirlenmiş maddeleri, Kirli balast: Duran veya seyir halindeki tankerden, gemiden veya diğer deniz araçlarından su üzerine bırakıldığında; su üstünde veya bitişik sahil hattında petrol, petrol türevi veya yağ izlerinin görülmesine neden olan veya su üstünde ya da su altında renk değişikliği oluşturan veya askıda katı madde/emülsiyon halinde maddelerin birikmesine yol açan balast suyunu, Çevresel etki değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını,	Ekolojik denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü, Sulak alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri, Biyolojik çeşitlilik: Ekosistemlerin, türlerin, genlerin ve bunlar arasındaki ilişkilerin tamamını, Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi, Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri, Evsel katı atık: Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları, Tehlikeli atık: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan atıklar ve bu atıklarla kirlenmiş maddeleri, Kirli balast: Duran veya seyir halindeki tankerden, gemiden veya diğer deniz araçlarından su üzerine bırakıldığında; su üstünde veya bitişik sahil hattında petrol, petrol türevi veya yağ izlerinin görülmesine neden olan veya su üstünde ya da su altında renk değişikliği oluşturan veya askıda katı madde/emülsiyon halinde maddelerin birikmesine yol açan balast suyunu, Çevresel etki değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını,	Ekolojik denge: İnsan ve diğer canlıların varlık ve gelişmelerini doğal yapılarına uygun bir şekilde sürdürebilmeleri için gerekli olan şartların bütünü, Sulak alan: Doğal veya yapay, devamlı veya geçici, suları durgun veya akıntılı, tatlı, acı veya tuzlu, denizlerin gelgit hareketlerinin çekilme devresinde altı metreyi geçmeyen derinlikleri kapsayan, başta su kuşları olmak üzere canlıların yaşama ortamı olarak önem taşıyan bütün sular, bataklık, sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri, Biyolojik çeşitlilik: Ekosistemlerin, türlerin, genlerin ve bunlar arasındaki ilişkilerin tamamını, Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi, Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri, Evsel katı atık: Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları, Tehlikeli atık: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan atıklar ve bu atıklarla kirlenmiş maddeleri, Kirli balast: Duran veya seyir halindeki tankerden, gemiden veya diğer deniz araçlarından su üzerine bırakıldığında; su üstünde veya bitişik sahil hattında petrol, petrol türevi veya yağ izlerinin görülmesine neden olan veya su üstünde ya da su altında renk değişikliği oluşturan veya askıda katı madde/emülsiyon halinde maddelerin birikmesine yol açan balast suyunu, Çevresel etki değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını,	sazlık ve turbiyeler ile bu alanların kıyı kenar çizgisinden itibaren kara tarafına doğru ekolojik açıdan sulak alan kalan yerleri, Biyolojik çeşitlilik: Ekosistemlerin, türlerin, genlerin ve bunlar arasındaki ilişkilerin tamamını, Atık: Herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi, Katı atık: Üreticisi tarafından atılmak istenen ve toplumun huzuru ile özellikle çevrenin korunması bakımından, düzenli bir şekilde bertaraf edilmesi gereken katı atık maddeleri, Evsel katı atık: Tehlikeli ve zararlı atık kapsamına girmeyen konut, sanayi, işyeri, piknik alanları gibi yerlerden gelen katı atıkları, Tehlikeli atık: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan atıklar ve bu atıklarla kirlenmiş maddeleri, Tehlikeli kimyasallar: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan her türlü kimyasal madde ve ürünleri, Kirli balast: Duran veya seyir halindeki tankerden, gemiden veya diğer deniz araçlarından su üzerine bırakıldığında; su üstünde veya bitişik sahil hattında petrol, petrol türevi veya yağ izlerinin görülmesine neden olan veya su üstünde ya da su altında renk değişikliği oluşturan veya askıda katı madde/emülsiyon halinde maddelerin birikmesine yol açan balast suyunu, Çevresel etki değerlendirme: Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları, Proje tanıtım dosyası: Gerçekleşmesi plânlanan projenin yerini, özelliklerini, olası olumsuz etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren, projeyi genel boyutları ile tanıtan bilgi ve belgeleri içeren dosyayı, Stratejik çevresel değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını,
---	--	--	---

atıklarla kirlenmiş maddeleri, Tehlikeli kimyasallar: Fiziksel, kimyasal ve/veya biyolojik yönden olumsuz etki yaparak ekolojik denge ile insan ve diğer canlıların doğal yapılarının bozulmasına neden olan her türlü kimyasal madde ve ürünleri, Kirli balast: Duran veya seyir halindeki tankerden, gemiden veya diğer deniz araçlarından su üzerine bırakıldığında; su üstünde veya bitişik sahil hattında petrol, petrol türevi veya yağ izlerinin görülmesine neden olan veya su üstünde ya da su altında renk değişikliği oluşturan veya askıda katı madde/emülsiyon halinde maddelerin birikmesine yol açan balast suyunu, Çevresel etki değerlendirme: Gerçekleştirilmesi plânlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları, Proje tanıtım dosyası: Gerçekleşmesi plânlanan projenin yerini, özelliklerini, olası olumsuz etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren, projeyi genel boyutları ile tanıtan bilgi ve belgeleri içeren dosyayı, Stratejik çevresel değerlendirme: Onaya tâbi plân ya da programın onayından önce plânlama veya programlama sürecinin başlangıcından itibaren, çevresel değerlerin plân ve programa entegre edilmesini sağlamak, plân ya da programın olası çevresel etkilerini en aza indirmek ve karar vericilere yardımcı olmak üzere katılımcı bir yaklaşımla sürdürülen ve yazılı bir raporu da içeren çevresel değerlendirme çalışmalarını, Çevre yönetimi: İdarî, teknik, hukukî, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını, Çevre yönetim birimi/Çevre görevlisi: Bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birim ya da görevliyi, Çevre gönüllüsü: Bakanlıkça, uygun niteliklere sahip kişiler arasından seçilen ve bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemelere aykırı faaliyetleri Bakanlığa iletmekle görevli ve yetkili kişiyi, Hassas alan: Ötrofikasyon riski yüksek olan ve Bakanlıkça belirlenecek kıyı ve iç su alanlarını, Çevreye ilişkin bilgi: Su, hava, toprak, bitki ve hayvan varlığı ile bunları olumsuz olarak etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan faaliyetler ve alınan idarî ve teknik önlemlere ilişkin olarak mevcut bulunan her türlü yazılı, sözlü veya görüntülü bilgi veya veriyi, İş termin plânı: Atıksu ve evsel nitelikli katı atık kaynaklarının yönetmelikte belirtilen alıcı ortam deşarj standartlarını sağlamak için yapmaları gereken atıksu arıtma tesisi ve/veya	Çevre yönetimi: İdarî, teknik, hukukî, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını, Çevre yönetim birimi/Çevre görevlisi: Bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birim ya da görevliyi, Çevre gönüllüsü: Bakanlıkça, uygun niteliklere sahip kişiler arasından seçilen ve bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemelere aykırı faaliyetleri Bakanlığa iletmekle görevli ve yetkili kişiyi, Hassas alan: Ötrofikasyon riski yüksek olan ve Bakanlıkça belirlenecek kıyı ve iç su alanlarını, Çevreye ilişkin bilgi: Su, hava, toprak, bitki ve hayvan varlığı ile bunları olumsuz olarak etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan faaliyetler ve alınan idarî ve teknik önlemlere ilişkin olarak mevcut bulunan her türlü yazılı, sözlü veya görüntülü bilgi veya veriyi, İş termin plânı: Atıksu ve evsel nitelikli katı atık kaynaklarının yönetmelikte belirtilen alıcı ortam deşarj standartlarını sağlamak için yapmaları gereken atıksu arıtma tesisi ve/veya		Çevre yönetimi: İdarî, teknik, hukukî, politik, ekonomik, sosyal ve kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını, Çevre yönetim birimi/Çevre görevlisi: Bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birim ya da görevliyi, Çevre gönüllüsü: Bakanlıkça, uygun niteliklere sahip kişiler arasından seçilen ve bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemelere aykırı faaliyetleri Bakanlığa iletmekle görevli ve yetkili kişiyi, Hassas alan: Ötrofikasyon riski yüksek olan ve Bakanlıkça belirlenecek kıyı ve iç su alanlarını, Çevreye ilişkin bilgi: Su, hava, toprak, bitki ve hayvan varlığı ile bunları olumsuz olarak etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan faaliyetler ve alınan idarî ve teknik önlemlere ilişkin olarak mevcut bulunan her türlü yazılı, sözlü veya görüntülü bilgi veya veriyi, İş termin plânı: Atıksu ve evsel nitelikli katı atık kaynaklarının yönetmelikte belirtilen alıcı ortam deşarj standartlarını sağlamak için yapmaları gereken atıksu arıtma tesisi ve/veya kanalizasyon gibi altyapı tesisleri ile katı atık bertaraf tesislerinin gerçekleştirilmesi sürecinde yer alan yer seçimi, proje, ihale, inşaat, işletmeye alma gibi işlerin zamanlamasını gösteren plânı, Risk değerlendirmesi: Belirli kimyasal madde ya da maddelerin potansiyel tehlikelerinin belirlenmesi ve sonuçlarının hesaplanması yönünde kullanılan yöntemler bütünü, İyonlaştırıcı olmayan radyasyon: İyonlaşmaya neden olmayan elektromanyetik dalgaları, Elektromanyetik alan: Elektrik ve manyetik alan bileşenleri olan dalgaların oluşturduğu alanı, Koku: İnsanda koku alma duygusunu harekete geçiren ve kokunun algılanmasına neden olan uçucu maddelerin yarattığı etkiyi, Hava kalitesi: İnsan ve çevresi üzerine etki eden hava kirliliğinin göstergesi olan, çevre havasında mevcut hava kirlleticilerin artan miktarıyla azalan kalitelerini, Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını, ifade eder.
---	---	--	---

kültürel araçları kullanarak doğal ve yapay çevre unsurlarının sürdürülebilir kullanımını ve gelişmesini sağlamak üzere yerel, bölgesel, ulusal ve küresel düzeyde belirlenen politika ve stratejilerin uygulanmasını, Çevre yönetim birimi/Çevre görevlisi: Bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemeler uyarınca denetime tâbi tesislerin faaliyetlerinin mevzuata uygunluğunu, alınan tedbirlerin etkili olarak uygulanıp uygulanmadığını değerlendiren, tesis içi yıllık denetim programları düzenleyen birim ya da görevliyi, Çevre gönüllüsü: Bakanlıkça, uygun niteliklere sahip kişiler arasından seçilen ve bu Kanun ve Kanuna göre yürürlüğe konulan düzenlemelere aykırı faaliyetleri Bakanlığa iletmekle görevli ve yetkili kişiyi, Hassas alan: Ötrofikasyon riski yüksek olan ve Bakanlıkça belirlenecek kıyı ve iç su alanlarını, Çevreye ilişkin bilgi: Su, hava, toprak, bitki ve hayvan varlığı ile bunları olumsuz olarak etkileyen veya etkileme ihtimali bulunan faaliyetler ve alınan idarî ve teknik önlemlere ilişkin olarak mevcut bulunan her türlü yazılı, sözlü veya görüntülü bilgi veya veriyi, İş termin plânı: Atıksu ve evsel nitelikli katı atık kaynaklarının yönetmelikte belirtilen alıcı ortam deşarj standartlarını sağlamak için yapmaları gereken atıksu arıtma tesisi ve/veya kanalizasyon gibi altyapı tesisleri ile katı atık bertaraf tesislerinin gerçekleştirilmesi sürecinde yer alan yer seçimi, proje, ihale, inşaat, işletmeye alma gibi işlerin zamanlamasını gösteren plânı, Risk değerlendirmesi: Belirli kimyasal madde ya da maddelerin potansiyel tehlikelerinin belirlenmesi ve sonuçlarının hesaplanması yönünde kullanılan yöntemler bütünü, İyonlaştırıcı olmayan radyasyon: İyonlaşmaya neden olmayan radyasyon	kanalizasyon gibi altyapı tesisleri ile katı atık bertaraf tesislerinin gerçekleştirilmesi sürecinde yer alan yer seçimi, proje, ihale, inşaat, işletmeye alma gibi işlerin zamanlamasını gösteren plânı, Risk değerlendirmesi: Belirli kimyasal madde ya da maddelerin potansiyel tehlikelerinin belirlenmesi ve sonuçlarının hesaplanması yönünde kullanılan yöntemler bütünü, İyonlaştırıcı olmayan radyasyon: İyonlaşmaya neden olmayan elektromanyetik dalgaları, Elektromanyetik alan: Elektrik ve manyetik alan bileşenleri olan dalgaların oluşturduğu alanı, Koku: İnsanda koku alma duygusunu harekete geçiren ve kokunun algılanmasına neden olan uçucu maddelerin yarattığı etkiyi, Hava kalitesi: İnsan ve çevresi üzerine etki eden hava kirliliğinin göstergesi olan, çevre havasında mevcut hava kirlleticilerin artan miktarıyla azalan kalitelerini, Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını, ifade eder.		
---	---	--	--

elektromanyetik dalgaları, Elektromanyetik alan: Elektrik ve manyetik alan bileşenleri olan dalgaların oluşturduğu alanı, Koku: İnsanda koku alma duygusunu harekete geçiren ve kokunun algılanmasına neden olan uçucu maddelerin yarattığı etkiyi, Hava kalitesi: İnsan ve çevresi üzerine etki eden hava kirliliğinin göstergesi olan, çevre havasında mevcut hava kirlleticilerin artan miktarıyla azalan kalitelerini, Bakanlık: Çevre ve Orman Bakanlığını, ifade eder.			
<i>Çevresel etki değerlendirilmesi:</i> Madde 10 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/7 md.) Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, A Sınıfı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. (İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 15/1/2009 tarihli ve E.:2006/99, K.:2009/9 sayılı Kararı ile.) Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.	<i>Çevresel etki değerlendirilmesi:</i> Madde 10 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/7 md.) Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, A Sınıfı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya B Sınıfı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. (İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 15/1/2009 tarihli ve E.:2006/99, K.:2009/9 sayılı Kararı ile.) Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.	<i>Düzenlemeye göre, daha önce çevre sorunlarına yol açabilecek kurum ve işletmeler ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlamakla yükümlüyken; artık A veya B sınıfı ÇED Raporu hazırlanmasına ve Proje tanıtım dosyasının yürürlükten kaldırılmasına, yani projenin detaylarının sunulmamasına ilişkin değişiklikler, çok ciddi çevresel sorunların habercisi olduğu gibi anayasal olarak</i> <i>ÇED yönetmeliğinde yapılan değişikliklerin yasal alt yapısını oluşturmaya yönelik bir düzenleme olduğu görülen bu değişiklik, yargı kararlarını da bertaraf edecek ve artık ÇED raporu olmadan puuygulama yapılmasının önünü açacaktır.</i>	<i>Çevresel etki değerlendirilmesi:</i> Madde 10 – (Değişik: 26/4/2006 – 5491/7 md.) Gerçekleştirmeyi plânladıkları faaliyetleri sonucu çevre sorunlarına yol açabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler, A Sınıfı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya B Sınıfı Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlamakla yükümlüdürler. Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu Kararı veya Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir Kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili onay, izin, teşvik, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez; proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. (İptal üçüncü fıkra: Anayasa Mahkemesi'nin 15/1/2009 tarihli ve E.:2006/99, K.:2009/9 sayılı Kararı ile.) Çevresel Etki Değerlendirmesine tâbi projeler ve Stratejik Çevresel Değerlendirmeye tâbi plân ve programlar ve konuya ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir.
<i>İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü⁽¹⁾</i> Madde 11 –(Değişik: 26/4/2006 – 5491/8 md.) Üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıklarını alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve	<i>İzin alma, arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğü⁽¹⁾</i> Madde 11 –(Değişik: 26/4/2006 – 5491/8 md.) Üretim, tüketim ve hizmet faaliyetleri sonucunda oluşan atıklarını alıcı ortamlara doğrudan veya dolaylı vermeleri uygun görülmeyen tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri atıklarını yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtmak ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü		

öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü bulunan tesis ve işletmeler ile yerleşim birimlerine; 1) İnşaat ruhsatı aşamasında bu yükümlülüğünü yerine getireceğini gösterir proje ve belgeleri ilgili kuruma sunmadıkça inşaat ruhsatı verilmez. 2) İnşaatı bitmiş olanlardan, bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere işletme ruhsatı ve/veya yapı kullanma ruhsatı verilmez. 3) İnşaat ruhsatına, yapı kullanma veya işletme ruhsatını haiz olmakla birlikte arıtma ve bertaraf yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, verilmiş yapı kullanma izni veya işletme izni iptal edilir. Faaliyetlerinde değişiklik yapmayı ve/veya tesislerini büyümeyi plânlayan gerçek ve tüzel kişiler yönetmelikle belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde atıklarını arıtma veya bertaraf etme yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadırlar. Atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden; büyükşehirlerde 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla belirlenen kuruluşlar, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bunların dışında iskâna konu her türlü kullanım alanında valiliğin denetiminde bu alanları kullananlar sorumludur. Serbest ve/veya endüstri bölgelerinde bölge müdürlükleri, kültür ve turizm koruma ve gelişme bölgelerinde, turizm merkezlerinde Kültür ve Turizm Bakanlığı veya yetkili kıldığı birimler, organize sanayi bölgelerinde organize sanayi bölgesi yönetimi, küçük sanayi sitelerinde kooperatif başkanlıkları, mevcut yerleşim alanlarından kopuk olarak münferit yapılmış tatil köyü, tatil sitesi, turizm tesis alanları vb. kullanım alanlarında ise site yönetimleri veya tesis işletmecileri atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı	bulunan tesis ve işletmeler ile yerleşim birimlerine; 1) İnşaat ruhsatı aşamasında bu yükümlülüğünü yerine getireceğini gösterir proje ve belgeleri ilgili kuruma sunmadıkça inşaat ruhsatı verilmez. 2) İnşaatı bitmiş olanlardan, bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere işletme ruhsatı ve/veya yapı kullanma ruhsatı verilmez. 3) İnşaat ruhsatına, yapı kullanma veya işletme ruhsatını haiz olmakla birlikte arıtma ve bertaraf yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, verilmiş yapı kullanma izni veya işletme izni iptal edilir. Faaliyetlerinde değişiklik yapmayı ve/veya tesislerini büyümeyi plânlayan gerçek ve tüzel kişiler yönetmelikle belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde atıklarını arıtma veya bertaraf etme yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadırlar. Atıksuları toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden; büyükşehirlerde 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla belirlenen kuruluşlar, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bunların dışında iskâna konu her türlü kullanım alanında valiliğin denetiminde bu alanları kullananlar sorumludur. Serbest ve/veya endüstri bölgelerinde bölge müdürlükleri, kültür ve turizm koruma ve gelişme bölgelerinde, turizm merkezlerinde Kültür ve Turizm Bakanlığı veya yetkili kıldığı birimler, organize sanayi bölgelerinde organize sanayi bölgesi yönetimi, küçük sanayi sitelerinde kooperatif başkanlıkları, mevcut yerleşim alanlarından kopuk olarak münferit yapılmış tatil köyü, tatil sitesi, turizm tesis alanları vb. kullanım alanlarında ise site yönetimleri veya tesis işletmecileri atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesinden sorumludurlar. Atıksu altyapı sistemlerini kullanan ve/veya kullanacaklar, bağlantı sistemlerinin olup olmadığına bakılmaksızın, arıtma sistemlerinden sorumlu yönetimlerin yapacağı her türlü yatırım, işletme, bakım, onarım, ıslah ve temizleme harcamalarının tamamına kirillik yükü ve atıksu miktarı oranında katılmak zorundadırlar. Bu hizmetlerden yararlananlardan, belediye meclisince ve bu maddede sorumluluk verilen diğer idarelerce belirlenecek tarifeye göre atıksu toplama, arıtma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, atıksu ile ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. Atıksu toplama havzasının birden fazla belediye veya kurumun yetki sahasında olması		
---	---	--	--

ve işletilmesinden sorumludurlar. Atıksu altyapı sistemlerini kullanan ve/veya kullanacaklar, bağlantı sistemlerinin olup olmadığına bakılmaksızın, arıtma sistemlerinden sorumlu yönetimlerin yapacağı her türlü yatırım, işletme, bakım, onarım, ıslah ve temizleme harcamalarının tamamına kirillik yükü ve atıksu miktarı oranında katılmak zorundadırlar. Bu hizmetlerden yararlananlardan, belediye meclisince ve bu maddede sorumluluk verilen diğer idarelerce belirlenecek tarife göre atıksu toplama, arıtma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, atıksu ile ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. Atıksu toplama havzasının birden fazla belediye veya kurumun yetki sahasında olması halinde; atıksu arıtma tesisini işleten kurum, atıksu ile ilgili yatırım ve harcama giderlerini kirletenlerden kirillik yükü ve atıksu miktarı nispetinde tahsil eder. Atık üreticileri uygun metot ve teknolojiler ile atıklarını en az düzeye düşürecek tedbirleri almak zorundadırlar. Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanması esastır. Atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Geri kazanım imkânı olmayan atıklar, yönetmeliklerle belirlenen uygun yöntemlerle bertaraf edilir. Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarife göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. Üretici, ithalatçı ve piyasaya sürenlerin sorumluluğu kapsamında	halinde; atıksu arıtma tesisini işleten kurum, atıksu ile ilgili yatırım ve harcama giderlerini kirletenlerden kirillik yükü ve atıksu miktarı nispetinde tahsil eder. Atık üreticileri uygun metot ve teknolojiler ile atıklarını en az düzeye düşürecek tedbirleri almak zorundadırlar. Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanması esastır. Atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Geri kazanım imkânı olmayan atıklar, yönetmeliklerle belirlenen uygun yöntemlerle bertaraf edilir. Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım, işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarife göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz. Üretici, ithalatçı ve piyasaya sürenlerin sorumluluğu kapsamında yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenler, ürünlerinin faydalı kullanım ömrü sonucunda oluşan atıklarının toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamalarının karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz birlikler oluştururlar. Bu kapsamda yükümlülük getirilen kurum ve kuruluşların sorumluluklarının bu birliklere devrine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Tehlikeli atık üreticileri, yönetmelikle belirlenecek esaslara göre atıklarını bertaraf etmek veya ettirmekle yükümlüdürler. Atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerini kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve/veya tüzel kişiler, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlüdür. Evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşlar Bakanlıktan lisans almak zorundadır.		
---	---	--	--

yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenler, ürünlerinin faydalı kullanım ömrü sonucunda oluşan atıklarının toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamalarının karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz birlikler oluştururlar. Bu kapsamda yükümlülük getirilen kurum ve kuruluşların sorumluluklarının bu birliklere devrine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Tehlikeli atık üreticileri, yönetmelikle belirlenecek esaslara göre atıklarını bertaraf etmek veya ettirmekle yükümlüdürler. Atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerini kurmak ve işletmek isteyen gerçek ve/veya tüzel kişiler, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlüdür. Evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşlar Bakanlıktan lisans almak zorundadır. Evsel atıkların taşıma ve toplama işlerini yapan kurum ve kuruluşlar Bakanlıkça kayıt altına alınır. Atıksu arıtımı, atık bertarafı ve atık geri kazanım tesisleri yapmak amacıyla belediyelerin hizmet birlikleri kurmaları halinde, bu hizmet birliklerine araştırma, etüt ve proje konularında Bakanlıkça teknik ve malî yardım yapılır. Tesis yapım projeleri ise bu Kanunun 18 inci maddesi çerçevesinde kredi veya yardım ile desteklenebilir. Kredi borcunun geri ödenmemesi durumunda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip yapılır ve öncelikle 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde ilgili belediyelerin İller Bankasındaki	Evsel atıkların taşıma ve toplama işlerini yapan kurum ve kuruluşlar Bakanlıkça kayıt altına alınır. Atıksu arıtımı, atık bertarafı ve atık geri kazanım tesisleri yapmak amacıyla belediyelerin hizmet birlikleri kurmaları halinde, bu hizmet birliklerine araştırma, etüt ve proje konularında Bakanlıkça teknik ve malî yardım yapılır. Tesis yapım projeleri ise bu Kanunun 18 inci maddesi çerçevesinde kredi veya yardım ile desteklenebilir. Kredi borcunun geri ödenmemesi durumunda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip yapılır ve öncelikle 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun ek 4 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde ilgili belediyelerin İller Bankasındaki paylarından tahsil olunur. Arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğüne tâbi tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri, bu yükümlülüğe istinaden kurulması zorunlu olan arıtma ve bertaraf sistemleri, atıksu arıtma ve ön arıtma sistemleri ile atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, onarımı, ıslahı, işletilmesi ve harcamalara katkı paylarının belirlenmesi ile ilgili usûl ve esaslar Bakanlıkça yönetmeliklerle düzenlenir. Bu konuda diğer kanunlarla verilen yetkiler saklıdır. Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere alınması gereken izinler ve bu izinlerin tâbi olacağı usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Faaliyetleri nedeniyle çevreye olumsuz etkileri olabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından, faaliyetlerine ilişkin olası bir kaza durumunda, kazanın çevreye olumsuz etkilerini kontrol altına almak ve azaltmak üzere uygulanacak acil durum plânları hazırlanması zorunludur. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu plânlar dikkate alınarak Bakanlığın koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlarca yerel, bölgesel ve ulusal acil durum plânları hazırlanır. Liman, tersane, gemi bakım-onarım, gemi söküm, marina gibi kıyı tesisleri; kendi tesislerinde ve gemi ve diğer deniz araçlarında oluşan petrollü, yağlı katı atıklar ve sintine, kirli balast, slaç, slop gibi sıvı atıklar ile evsel atıksu ve katı atıkların alınması, depolanması, taşınması ve bertarafı ile ilgili işlemleri ve tesisleri yapmak veya yaptırmakla yükümlüdürler. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. Üretim,tüketimvehizmetfaaliyetlerisonucundaoluşanatıklarınialıcı ortamlara doğrudanveyadolaylıvermeleriuygungörölmeyentesisve işletmeler ileyerleşimbirimleriaticılarını		
---	---	--	--

paylarından tahsil olunur. Arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğüne tâbi tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri, bu yükümlülüğe istinaden kurulması zorunlu olan arıtma ve bertaraf sistemleri, atıksu arıtma ve ön arıtma sistemleri ile atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, onarımı, ıslahı, işletilmesi ve harcamalara katkı paylarının belirlenmesi ile ilgili usûl ve esaslar Bakanlıkça yönetmeliklerle düzenlenir. Bu konuda diğer kanunlarla verilen yetkiler saklıdır. Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere alınması gereken izinler ve bu izinlerin tâbi olacağı usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Faaliyetleri nedeniyle çevreye olumsuz etkileri olabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından, faaliyetlerine ilişkin olası bir kaza durumunda, kazanın çevreye olumsuz etkilerini kontrol altına almak ve azaltmak üzere uygulanacak acil durum plânları hazırlanması zorunludur. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Bu plânlar dikkate alınarak Bakanlığın koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlarca yerel, bölgesel ve ulusal acil durum plânları hazırlanır. Liman, tersane, gemi bakım-onarım, gemi söküm, marina gibi kıyı tesisleri; kendi tesislerinde ve gemi ve diğer deniz araçlarında oluşan petrolü, yağlı katı atıklar ve sintine, kirli balast, slaç, slop gibi sıvı atıklar ile evsel atıksu ve katı atıkların alınması, depolanması, taşınması ve bertarafı ile ilgili işlemleri ve tesisleri yapmak veya yaptırmakla yükümlüdürler. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.	yönetmeliklerde belirlenen standart ve yöntemlere uygun olarak arıtma ve bertaraf etmekle veya ettirmekle ve öngörülen izinleri almakla yükümlüdürler. Birinci fıkrada belirtilen yükümlülüğü bulunan tesis ve işletmeler ile yerleşim birimlerine; 1) İnşaat ruhsatı aşamasında bu yükümlülüğünü yerine getireceğini gösterir proje ve belgeleri ilgili kuruma sunmadıkça inşaat ruhsatı verilemez. 2) İnşaatı bitmiş olanlardan, bu yükümlülüğü yerine getirmeyenlere işletme ruhsatı ve/veya yapı kullanma ruhsatı verilemez. 3) İnşaat ruhsatına, yapı kullanma veya işletme ruhsatına haiz olmakla birlikte arıtma ve bertaraf yükümlülüklerini yerine getirmemeleri halinde, verilmiş yapı kullanma izni veya işletme izni iptal edilir. Faaliyetlerinde değişiklik yapmayı ve/veya tesislerini büyütmeyi plânlayarak gerçek ve tüzel kişileri yönetmelikle belirlenen usûl ve esaslar çerçevesinde atıklarını arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğünü yerine getirmek zorundadırlar. Atıksuların toplayan kanalizasyon sistemi ile atıksuların arıtıldığı ve arıtılmış atıksuların bertarafının sağlandığı atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı, ıslahı ve işletilmesinden; büyük şehirlerde 20/11/1981 tarihli ve 2560 sayılı İstanbul Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanunla belirlenen kuruluşlar, belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bunların dışında iskâna konu her türlü kullanım alanındaki valiliğin denetiminde bu alanları kullananlar sorumludur. Serbest ve/veya endüstri bölgelerinde bölge müdürlükleri, kültür ve turizm koruma ve gelişme bölgelerinde, turizm merkezlerinde Kültür ve Turizm Bakanlığı veya yetkili kıldığı birimler, organize sanayi bölgelerinde organize sanayi bölgesi yönetimi, küçük sanayi sitelerinde kooperatif başkanlıkları, mevcut yerleşim alanlarından kopuk olarak münferit yapılmış tatil köyü, tatil sitesi, turizm tesis alanları vb. kullanım alanlarında ise site yönetimleri veya tesis işletmecileri atıksu altyapı sistemlerinin kurulması, bakımı, onarımı ve işletilmesinden sorumludurlar. Atık üreticileri uygun metot ve teknolojiler ile atıklarını en az düzeye düşürecek tedbirleri almak zorundadırlar. Atıkların üretiminin ve zararlarının önlenmesi veya azaltılması ile atıkların geri kazanılması ve geri kazanılabilen atıkların kaynağında ayrı toplanması esastır. Atık yönetim plânlarının hazırlanmasına ilişkin esaslar, Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Geri kazanım imkanı olmayan atıklar,		
---	---	--	--

	yönetmeliklerle belirlenen uygun yöntemlerle bertaraf edilir. Üretici, ithalatçı ve piyasaya sürenlerin sorumluluğu kapsamında yükümlülük getirilen üreticiler, ithalatçılar ve piyasaya sürenler, ürünlerinin faydalı kullanım ömrü sonucunda oluşan atıklarının toplanması, taşınması, geri kazanımı, geri dönüşümü ve bertaraf edilmelerine dair yükümlülüklerinin yerine getirilmesi ve bunlara yönelik gerekli harcamalarının karşılanması, eğitim faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi amacıyla Bakanlığın koordinasyonunda bir araya gelerek tüzel kişiliği haiz birlikler oluştururlar. Bu kapsamda yükümlülük getirilen kurum ve kuruluşların sorumluluklarının bu birliklere devrine ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Tehlikeli atık üreticileri, yönetmelikle belirlenecek esaslar göre atıklarının bertaraf etme veya bertaraf ettirmekle yükümlüdürler. Atık geri kazanım, geri dönüşüm ve bertaraf tesislerinin kurulması ve işletilmesiyle ilgili gerçek ve/veya tüzel kişiler, yönetmelikle belirlenen esaslar doğrultusunda, ürün standardı, ürünlerinin satışa uygunluğu ve piyasadaki denetimi ile ilgili izni, ilgili kurumlardan almak kaydı ile Bakanlıktan lisans almakla yükümlüdür. Evsel atıklar hariç olmak üzere, atık taşıma ve/veya toplama işlerini yapan kurum veya kuruluşlar Bakanlıktan lisans almak zorundadır. Evsel atıkların taşıma ve toplama işlerini yapan kurum ve kuruluşlar Bakanlıkça kayıt altına alınır. Atık su arıtımı, atık bertaraf tesisleri, atık geri kazanım tesisleri yapmak amacıyla belediyelerin hizmet birlikleri kurulmaları halinde, bu hizmet birliklerine araştırma, etüt ve proje konularında Bakanlıkça teknik ve mali yardım yapılır. Tesis yapım projeleri ise bu Kanunun 18'inci maddesi çerçevesinde kredi veya yardımla desteklenebilir. Kredi borcunun geri ödenmemesi durumunda 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takip yapılır. Arıtma ve bertaraf etme yükümlülüğüne tâbi tesis ve işletmeler ile yerleşim birimleri, bu yükümlülüğe istinaden kurulması zorunlu olan arıtma ve bertaraf sistemleri, atık su arıtma ve ön arıtma sistemleri ile atık su altyapı sistemlerinin kurulması, onarımı, ıslahı, işletilmesi ve harcamalara katkı paylarının belirlenmesi ile ilgili usûl ve esaslar Bakanlıkça yönetmeliklerle düzenlenir. Bu konuda diğer kanunlar ile verilen yetkiler saklıdır. Bu Kanunun uygulanmasını sağlamak üzere alınması gereken izinler ve bu izinlerin tâbi olacağı		
--	--	--	--

	usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmeliklerle belirlenir. Faaliyetler in edeniyle çevreye olumsuz etkileri olabilecek kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından, faaliyetlerine ilişkin olası bir kaza durumunda, kazanın çevreye olumsuz etkilerini kontrol altına almak ve azaltmak üzere uygulanacak acil durum plânları hazırlanması zorunludur. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. Buplânlar dikkate alınarak Bakanlık koordinasyonunda ilgili kurum ve kuruluşlarca yerel, bölgesel ve ulusal acil durum plânları hazırlanır. Liman, tersane, gemi bakım-onarım, gemi söküm, marina gibi kıyı tesisleri; kendi tesislerinde ve gemi ve diğer deniz araçlarında oluşan petrol, yağlı katı atıklar ve sintine, kirli balast, slaç, sloop gibi sıvı atıklar ile evsel atıkların alınması, depolanması, taşınması ve bertaraf ile ilgili işlemler ve tesisleri yapmak veya yaptırmakla yükümlüdürler. Buna ilişkin usûl ve esaslar Bakanlıkça çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.		
2644 SAYILI TAPU KANUNU	2644 SAYILI TAPU KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	2644 SAYILI TAPU KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Madde 2 – Hükmi şahısların tapu işlerinde merkez veya şubelerinin bulundukları yerin en büyük mülkiye amirinden nizamnamelerine göre gayrimenkul tasarrufuna izinli olduklarına ve tescil işini yapacak müessilin salahiyetine dair alınacak belgenin verilmesi mecburidir. Ticaret Şirketleri bu belgeyi ticaret sicil memurundan alırlar.	Madde 2 – Hükmi şahısların tapu işlerinde merkez veya şubelerinin bulundukları yerin en büyük mülkiye amirinden nizamnamelerine göre gayrimenkul tasarrufuna izinli olduklarına ve tescil işini yapacak müessilin salahiyetine dair alınacak belgenin verilmesi mecburidir. Ticaret Şirketleri bu belgeyi ticaret sicil memurundan alırlar. Elektronik ortamların oluşturulması, ipotek kamulaştırma ve serh işlemleri EK MADDE 3-(1) Bilgi teknolojileri ve iletişim araçları vasıtasıyla, gereklive güvenli yapı oluşturularak hazırlanmış özel ortamlarda, tarafların farklı müdürlüklerden veya yurt dışı temsilciliklerinden, aynı anda görüntülü katılımla ve elektronik kimlik doğrulama yöntemleri kullanılarak tapu işlemleri yapılabilir. Elektronik ortamlarda gerçekleştirilen tapu işlemleri ile ilgili diğer hususlar yönetmelikle düzenlenir. (2) Kamu kurum ve kuruluşları, kredi kuruluşları, bankalar, Esnaf ve Sanatkarlar Kredive Kefalet kooperatifleri ile Tarım Kredi Kooperatifleriince açılacak tüm kredilerde arşılık teminat		

	gösterilentaşınmazlarınipotekişlemleriile diğerkanunlarlakamukurumve kuruluşlarınınresmi şekildenmuaf tutulanişlemlerine dairhazırlanacaktıpsözleşmeler, Tapuve KadastroGenel Müdürlüğününonayınasunulur. Yukarıda sayılankurumve kuruluşlarınGenelMüdürlükçe onaylanmışbusözleşmelere istinadenyaptıklarıtektaraflıistemler üzerine,bukanunun26ıncı maddesinin bir vebesıncı fıkralarındayer alan şartlaratabi olmaksızın tapuyatescilolunur. (3)İdarelerin04/11/1983tarihve2942sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun8incimaddesine göreyaptıklarısatınalmayoluyla kamulaştırma işlemlerinde, idare ile malikler arasındaakdedilen, taşınmazmalikiveyamaliklerinin,kimlikbilgileriiletaşı nmazlarınatescili ve terkinine dair muvafakatlerinde içerirsözleşmelere dayanılarak,idarenintek tarafılitalebiüzerine tapudatescil veyaterkin işlemiyapılır. (4) Yukarıdakiiki ve üçüncüfıkralar uyarınca tapuyatescil veya terkinedilecekışlemler belirlenecek usul veşekillerde elektronik ortamlardadayapılabilir. (5)TapuveKadastroGenelMüdürlüğü,09/06/1932tar ihve2004sayılıİcraİflasKanunu, 21/07/1953tarihve 6183sayılıAmme AlacaklarınınTahsiliUsulüHakkında Kanunve 12/01/2011 tarih ve 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanununagöre; mahkemeler, icradaiireleri vediğer kamu kurumve kuruluşlarınca verilenhaciz,ihtiyatihaciz,ihtiyatitedbirşerhleriile diğer şerh kararlarının,elektronikortamdakonulmasıve/veyakal dırılmasınailişkinyetkisini,belirlenecek usul veşartlarailgili mercileredevrinekarar vermeyeyetkilidir. (6) TapuKadastroGenelMüdürlüğü,işlemyapmakiçinta pumüdürlüklerineistemde bulunanhaksahiplerininparmak,avuç içigibiizalınabilenbiyometrikyöntemlerlekimliktespiti ni yapmaya yetkilidir. Biyometrik yöntemlerle kimlik tespitine ilişkin usul ve esaslar Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün düzenleyeceğıyönetmelikle belirlenir. TürkiyeCumhuriyetikimlik numaralarının	
--	---	--

	belirlenmesi EK MADDE 4-(1) Tapusicilibelgelerinden, merkezinfusidaresisistemindekiTürkiye Cumhuriyetikimliknumaralanıtespitedilemeyenhaks ahiplerinin kimlik bilgilerin belirlenmesi amacıyla, öncelikle ilgili tapu müdürlüğünün teklifi ve Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğünün onayı ile mahalle/köy esasına göre çalışmaları bölge itibarıyla yapılır. Tapu müdürlüğü ve kadastro müdürlüğünden birer personel ile mahalle veya köy muhtarı ve ikibilirkişiden oluşmak üzere beş kişiden müteşekkil bir Tespit Komisyonu kurulur. Bilirkişilerin seçilmesi, yemin etmesi ve ücretlerine ilişkin hususlar 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kadastro Kanunun hükümlerine göre yerine getirilir. (a) Tespit Komisyonu, haksahibinin kimlik bilgilerine yönelik her türlü bilgi ve belgeyi toplar, gerektiğinde kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişilerle yazışmayabilir. Komşu parseller ve malikler veya kullanıcılarının bilgilerine başvurabilir, keşif yapabilir, tanık dinleyebilir ve her türlü delil takdir eder. Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler komisyonun talep ettiği bilgi ve belgeleri en geç onbeş gün içinde vermekle yükümlüdür. (b) Tespit komisyonu yapacağı inceleme ve araştırma sonucunda; malik ve diğer hak sahiplerinin kimlik bilgilerini tespit eder ve her taşınmaz için bir tutanak düzenleyerek kayıt düzeltim kararı verir. Maliki veya hak sahibinin kimlik bilgileri belirlenemeyen taşınmazlar hakkında ayrı bir tutanak düzenlenir. Komisyon kararları üyetam sayısının beşte dördünün çoğunluğu ile alınır. Komisyonca yapılan tespiti şilemi, ilgili muhtarlık ile tapu ve kadastro müdürlüklerinde onbeş gün süre ile ilan edilir. Kayıt düzeltim kararı ile mülkiyet değişikliğine neden olunamaz. (c) Tespit komisyonunun kararlarına karşı, Kadastro Müdürü veya görevlendireceği bir kontrol mühendisi başkanlığında, bir kontrol memuru ile Tapu Müdürü veya görevlendireceği bir müdür yardımcısından oluşacak İtiraz Komisyonuna ilan süresi içerisinde itiraz edilebilir. Komisyon en geç otuz gün içinde itirazları oy	
--	--	--

6083 SAYILI TAPU VE KADASTRO	birliği ile kararabağlayarak sonuçları(b) bendinde belirtilen yerlerde onbeş g�ns�re ile ilan eder. İtiraz komisyon kararlarına karşı ilans�resi içerisinde taşınmazın bulunduğu yer sulh hukuk mahkemesinde dava a�ılabilir. Dava a�ılmayan tespitler kesinleşir ve tapu sicilinde gerekli düzeltme işlemleri re'sen yapılır. (�) Evvelce tapu lamave ya kadastronun yapılması halinde malik ve ya malikleri adını nakayıtlı bulunan, ancak (b) ve (c) bentlerindeki t�mişlemlerin yapılmasına rağmen, malik ve ya haksahibi kimlik bilgileri nedeniyle ulaşılamayan taşınmazların, en az yirmi yıldıan beri tapu da işlem ve tedavül görmemesi, miras ışının tespiti dilememesi ve taşınmazın kim senin maliki sıfatıyla yetliğinde bulunmaması şartlarının birlikte gerçekleştiği hallerde ; bu taşınmazlar Tespit Komisyonu nca otuz g�ns�re ile ayrıca ilan edilir. İlan süresi içinde dava a�ılmayan taşınmazlar, düzenlenecek bir liste ile mahalli Maliye kuruluşuna ve kütüğün beyanlar sütünün gerekli belirtmeyip almak �zeretapı müdürlüğüne gönderilir. Bu tür taşınmazların idaresi h�ususunda 18/05/1989 tarih ve 3561 sayılı Mal Memurlarının Kayyım Tayin Edilmesine Dair Kanun hükümleri uygulanır. Bu fıkradaki şartları birlikte taşımayan ancak malik/haksahibinin kimlik bilgileri de tespiti dilemeyen taşınmazların durumu tapu kütüğünün beyanlar s�t�n�nda belirtilir. Bu taşınmazlar bir liste ekinde mahalli Maliye kuruluşuna intika ettirilir. Maliye Hazinesince taşınmazın maliki/hak sahibine kimlik bilgilerin tespiti i�i yetkilisi sulh hukuk mahkemesinde dava açılır. Mahkemece maliki/haksahibi belirlenemeyen taşınmazların Maliye Hazinesi adına tesciline karar verilir. (2) Bu maddenin gereğince yapılan ilanlar, ilgililer �ekk işilere , kamu ve özel hukuk tüzel kişilerine şahsen tebliğ edilmiş sayılır. (3) Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü personeline, bu işte çalıştıkları günler için 10/02/1954 tarih ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 50. maddesi hükümlerine göre gündelik verilir. (4) Bu maddenin uygulamasına ilişkin usul ve esasları �netmelikle belirlenir.	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA	6083 SAYILI TAPU VE KADASTRO GENEL MüDüRLüğü
------------------------------	--	--------------------------------	--

GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN	MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	DEĞERLENDİRME	TEŞKİLAT VE GÖREVLERİ HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Tapu ve kadastro uzmanları ve müfettişler MADDE 7 – (1) Genel Müdürlük ana hizmet birimlerinde, tapu ve kadastro uzmanı ve uzman yardımcısı istihdam edilebilir. (2) Tapu ve kadastro uzman yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır: a) En az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri; harita, harita kadastro, jeodezi, jeodezi ve fotogrametri mühendisi yetiştiren fakülteler ile arşivcilik, kütüphanecilik, bilgi ve belge yönetimi bölümleri ile programında Osmanlı Paleografyası derslerine yer verilen tarih ve Türk dili ve edebiyatı bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olmak. b) Her sınav döneminde Genel Müdürlükçe tespit edilecek Kamu Personeli Seçme Sınavı puan türünden sınav ilanında belirtilen taban puanı almış olmak. c) Yarışma sınavının yapıldığı gün itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak. ç) Genel Müdürlük tarafından yapılacak mesleki bilgiyi içeren yarışma sınavında başarılı olmak. (3) İkinci fıkraya göre tapu ve kadastro uzman yardımcılığına atanılanlar, en az üç yıl fiilen çalışmak, bu süre içinde olumlu sicil almak ve hazırladıkları tez kabul edilmek kaydıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarılı olanlar, Tapu ve Kadastro Uzmanı kadrolarına atanırlar. (4) Yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınava girmeyenler ile yeterlik sınavında üst üste iki defa başarılı olamayanlar bu unvanlarını kaybeder ve durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar.	Tapu ve kadastro uzmanları ve müfettişler Tapu uzmanları, tapu ve kadastro uzmanları ve müfettişler MADDE 7 – (1) Genel Müdürlük ana hizmet birimlerinde, merkez teşkilatında, tapu ve kadastro uzmanı ve tapu ve kadastro uzman yardımcısı taşra teşkilatı Tapu Müdürlüklerinde tapu uzmanı ve tapu uzman yardımcısı istihdam edilebilir. (2) Tapu ve kadastro uzman yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır: a) En az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler fakülteleri; harita, harita kadastro, jeodezi, jeodezi ve fotogrametri mühendisi yetiştiren fakülteler ile arşivcilik, kütüphanecilik, bilgi ve belge yönetimi bölümleri ile programında Osmanlı Paleografyası derslerine yer verilen tarih ve Türk dili ve edebiyatı bölümlerinden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olmak. b) Her sınav döneminde Genel Müdürlükçe tespit edilecek Kamu Personeli Seçme Sınavı puan türünden sınav ilanında belirtilen taban puanı almış olmak. c) Yarışma sınavının yapıldığı gün itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak. ç) Genel Müdürlük tarafından yapılacak mesleki bilgiyi içeren yarışma sınavında başarılı olmak. (3) İkinci fıkraya göre tapu ve kadastro uzman yardımcılığına atanılanlar, en az üç yıl fiilen çalışmak, bu süre içinde olumlu sicil almak ve hazırladıkları tez kabul edilmek kaydıyla, açılacak yeterlik sınavına girme hakkını kazanırlar. Yeterlik sınavında başarılı olanlar, Tapu ve Kadastro Uzmanı kadrolarına atanırlar. (4) Yapılacak yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınava girmeyenler ile yeterlik sınavında üst üste iki defa başarılı olamayanlar bu unvanlarını kaybeder ve durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar. (5) Tapu ve kadastro uzman yardımcılarının seçilme, tez hazırlama, mesleki yeterlik sınavları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir. (6) Genel Müdürlük merkez teşkilatında daire başkanları ve genel müdür yardımcısı veya taşra teşkilatında bölge müdür kadrolarında		

(5) Tapu ve kadastro uzman yardımcılarının seçilme, tez hazırlama, mesleki yeterlik sınavları ile çalışma usul ve esasları yönetmelikle düzenlenir. (6) Müfettiş yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır: a) En az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler ile harita, harita kadastro, jeodezi, jeodezi ve fotogrametri mühendisi yetiştiren fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olmak. b) Sağlık durumunun, her türlü iklim ve yolculuk koşullarına elverişli olduğunu sağlık kurulu raporu ile belgelendirmek. c) Her sınav döneminde Genel Müdürlükçe tespit edilecek Kamu Personeli Seçme Sınavı puan türünden sınav ilanında belirtilen taban puanı almış olmak. ç) Yarışma sınavının yapıldığı gün itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak. d) Genel Müdürlük tarafından yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak. (7) Müfettiş yardımcılığında en az üç yıl fiilen çalışmak ve olumlu sicil almak şartıyla açılan mesleki yeterlik sınavında başarılı olanlar Müfettiş kadrosuna atanırlar. (8) Yapılacak mesleki yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınava girmeyenler ile yeterlik sınavında üst üste iki defa başarılı olamayanlar bu unvanlarını kaybeder ve durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar. (9) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavının şekli ve uygulama esasları ile müfettişlerin yetiştirilmeleri yönetmelikle belirlenir.	enazbiriylsüreylegörevyapanlar, atama tarihi itibarıyla fiilen bu kadrolardan birinde bulunmak şartıyla a, tapu ve kadastro uzman kadrosuna atanabilir. Genel Müdürlükte 657 sayılı Kanunatabiola rakenaz üç yıl süreyle görev yapanlardan, bu maddenin ikinci fıkrasının (b) ve (c) bentleri hariç diğer şartları taşımayanlar kaydıyla, yapılacak özelsınavıkazanan ve düzenlenecek uzmanlık eğitimi nde başarılı olanlar, tapu uzman kadrolarına atanabilirler. Bu hükmün uygulanmasına ilişkin esas ve usuller yönetmelikle düzenlenir. (6)(7) Müfettiş yardımcılığına atanabilmek için 657 sayılı Kanunun 48 inci maddesinde sayılan genel şartlara ek olarak aşağıdaki şartlar aranır: a) En az dört yıllık eğitim veren yükseköğretim kurumlarının hukuk, siyasal bilgiler, iktisat, işletme, iktisadi ve idari bilimler ile harita, harita kadastro, jeodezi, jeodezi ve fotogrametri mühendisi yetiştiren fakültelerden ya da bunlara denkliği Yükseköğretim Kurulunca kabul edilmiş yurtiçi veya yurtdışı yükseköğretim kurumlarından mezun olmak. b) Sağlık durumunun, her türlü iklim ve yolculuk koşullarına elverişli olduğunu sağlık kurulu raporu ile belgelendirmek. c) Her sınav döneminde Genel Müdürlükçe tespit edilecek Kamu Personeli Seçme Sınavı puan türünden sınav ilanında belirtilen taban puanı almış olmak. ç) Yarışma sınavının yapıldığı gün itibarıyla otuz yaşını doldurmamış olmak. d) Genel Müdürlük tarafından yapılacak yarışma sınavında başarılı olmak. (7)(8) Müfettiş yardımcılığında en az üç yıl fiilen çalışmak ve olumlu sicil almak şartıyla açılan mesleki yeterlik sınavında başarılı olanlar Müfettiş kadrosuna atanırlar. (8)(9) Yapılacak mesleki yeterlik sınavına girmeye hak kazandığı halde geçerli mazereti olmaksızın sınava girmeyenler ile yeterlik sınavında üst üste iki defa başarılı olamayanlar bu unvanlarını kaybeder ve durumlarına uygun başka kadrolara atanırlar. (9)(10) Yapılacak yarışma ve yeterlik sınavının şekli ve uygulama esasları ile müfettişlerin yetiştirilmeleri yönetmelikle belirlenir.		
Eklenen, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar MADDE 10 –(1) ila (3)(14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.	Eklenen, değiştirilen ve yürürlükten kaldırılan hükümler ile atıflar MADDE 10 –(1) ila (3)(14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.		

(4)Ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı cetvelin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait bölümünden çıkarılmış, ekli (II), (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait bölümüne (II) ve (IV) sayılı listeler ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bölümüne (III) sayılı liste eklenmiştir. ⁽¹⁾ (5)(14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir. (6)(10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.) (7)(26/9/1984 tarihli ve 3045 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.) (8) Diğer mevzuatta “Tapu Sicil Müdürü”ne veya “Tapu Sicil Müdürlüğü”ne yapılmış atıflar, ilgisine göre “Tapu Müdürü”ne veya “Tapu Müdürlüğü”ne yapılmış sayılır. (9) Diğer mevzuatta 3045 sayılı Kanuna yapılmış atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır. (10) Bu Kanunun uygulanmasında 22/4/1925 tarihli ve 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanunu hükümleri saklıdır.	(4)Ekli (I) sayılı listede yer alan kadrolar iptal edilerek, 13/12/1983 tarihli ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararname eki (I) sayılı cetvelin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait bölümünden çıkarılmış, ekli (II), (III) ve (IV) sayılı listelerde yer alan kadrolar ihdas edilerek aynı Kanun Hükmünde Kararnamenin eki (I) sayılı cetvelin Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğüne ait bölümüne (II) ve (IV) sayılı listeler ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bölümüne (III) sayılı liste eklenmiştir. ⁽¹⁾ (5)(14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir. (6)(10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile ilgili olup yerine işlenmiştir.) (7)(26/9/1984 tarihli ve 3045 sayılı Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ve 21/6/1987 tarihli ve 3402 sayılı Kanun ile ilgili olup yerine işlenmiştir.) (8) Diğer mevzuatta “Tapu Sicil Müdürü”ne veya “Tapu Sicil Müdürlüğü”ne yapılmış atıflar, ilgisine göre “Tapu Müdürü”ne veya “Tapu Müdürlüğü”ne yapılmış sayılır. (9) Diğer mevzuatta 3045 sayılı Kanuna yapılmış atıflar, bu Kanuna yapılmış sayılır. (10) Bu Kanunun uygulanmasında 22/4/1925 tarihli ve 657 sayılı Harita Genel Komutanlığı Kanunu hükümleri saklıdır. EKMADDE1- (1)657sayılı Kanunun; a)36ncimaddesinin“OrtakHükümler”bölümünün(A)fıkrasının(11)numaralıbendine “Tapuve KadastroUzmanYardımcıları,”ibaresinden sonragel meküzere“TapuUzman Yardımcıları,”ibaresi;“Tapuve KadastroUzmanlığına,” ibaresinden sonragel meküzere“Tapu Uzmanlığına,”ibaresi, b)152ncimaddesinin“II-Tazminatlar”kısımının“A-ÖzelHizmetTazminatı”bölümünün (h)bendine“Ürün Denetmenleri,”ibaresinden sonragel mek üzere “TapuUzmanları,”ibaresi, c)Ekli(I)sayılıEkGöstergeCetvelinin bendine “Defterdarlık Uzmanları,”ibaresinden sonragel mek üzere “TapuUzmanları,”ibaresi eklenmiştir.		
---	--	--	--

	(2) Ekli(1) sayılı listede yer alan kadrolar ihdas edilerek 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenineki (1) sayılı cetveldeki Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü bölümüne eklenmiştir. (1) SAYILI LİSTE KURUMU : TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEŞKİLATI: TAŞRA İHDAS EDİLEN KADROLARIN <table> <tr> <th>Sınıf</th><th>Unvanı</th><th>Derecesi</th><th>Serbest</th></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>5</td><td>1000</td></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>3</td><td>1000</td></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>1</td><td>1000</td></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>5</td><td>500</td></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>3</td><td>500</td></tr> <tr> <td>GIH</td><td>Tapu Uzmanı</td><td>1</td><td>500</td></tr> <tr> <td></td><td></td><td>TOPLAM</td><td>4500</td></tr> </table>	Sınıf	Unvanı	Derecesi	Serbest	GIH	Tapu Uzmanı	5	1000	GIH	Tapu Uzmanı	3	1000	GIH	Tapu Uzmanı	1	1000	GIH	Tapu Uzmanı	5	500	GIH	Tapu Uzmanı	3	500	GIH	Tapu Uzmanı	1	500			TOPLAM	4500		
Sınıf	Unvanı	Derecesi	Serbest																																
GIH	Tapu Uzmanı	5	1000																																
GIH	Tapu Uzmanı	3	1000																																
GIH	Tapu Uzmanı	1	1000																																
GIH	Tapu Uzmanı	5	500																																
GIH	Tapu Uzmanı	3	500																																
GIH	Tapu Uzmanı	1	500																																
		TOPLAM	4500																																
634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ KANUNU	634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	634 SAYILI KAT MÜLKİYETİ KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015																																
<i>I – Genel kural:</i> Madde 1 – Tamamlanmış bir yapının kat, daire, iş bürosu, dükkan, mağaza, mahzen, depo gibi bölümlerinden ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olanları üzerinde, o gayrimenkulün maliki veya ortak malikleri tarafından, bu Kanun hükümlerine göre, bağımsız mülkiyet hakları kurulabilir. Yapılmakta veya ileride yapılacak olan bir yapının, birinci fıkrada yazılı nitelikteki bölümleri üzerinde, yapı tamamlandıktan sonra geçilecek kat mülkiyetine esas olmak üzere, arsa maliki veya arsanın ortak malikleri tarafından, bu Kanun hükümlerine göre ittifak hakları kurulabilir.	<i>I – Genel kural:</i> Madde 1 – Tamamlanmış bir yapının kat, daire, iş bürosu, dükkan, mağaza, mahzen, depo gibi bölümlerinden ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olanları üzerinde, o gayrimenkulün maliki veya ortak malikleri tarafından, bu Kanun hükümlerine göre, bağımsız mülkiyet hakları kurulabilir. Yapılmakta veya ileride yapılacak olan bir yapının, birinci fıkrada yazılı nitelikteki bölümleri üzerinde, yapı tamamlandıktan sonra geçilecek kat mülkiyetine esas olmak üzere, arsa maliki veya arsanın ortak malikleri tarafından, bu Kanun hükümlerine göre ittifak hakları kurulabilir.	"veya ileride yapılacak" ibaresinin çıkarılması ile, bu düzenleme ile halen sahibi olunan kat mülkiyetinin tesis edildiği bir alanda mevcut hakların, hisse oranının, yeni imar haklarına taşınması engellenmektedir. <i>Hali hazırda süren uygulamalarda, riskli yapı ilan edilen yapılarda, özellikle, yeni yapılaşma artışına müteahhitler el koymaya çalışmaktadır. Toplam yapılaşma alanında sahip olunun mevcut hisse oranı yeni imar hakkına taşınmak istenmediğinden; mevcut hisse oranının m2 karşılığını sabit tutarak, hatta daha da düşürerek dayatılmasının yasal altyapısı da oluşturulmaktadır. Düzenleme Anayasa ile güvence altındaki mülkiyet hakkına aykırıdır.</i>																																	
<i>II – Tarifler:</i> Madde 2 – Bu Kanuna göre : a) Kat mülkiyetine konu olan gayrimenkulün bütününe (Anagayrimenkul); yalnız esas yapı kısmına (Anayapı) anagayrimenkulün ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olup, bu Kanun hükümlerine göre bağımsız mülkiyete konu olan bölümlerine (Bağımsız bölüm); bir bağımsız bölümün dışında olup, doğrudan doğruya o bölüme tahsis	<i>II – Tarifler:</i> Madde 2 – Bu Kanuna göre : a) Kat mülkiyetine konu olan gayrimenkulün bütününe (Anagayrimenkul); yalnız esas yapı kısmına (Anayapı) anagayrimenkulün ayrı ayrı ve başlı başına kullanılmaya elverişli olup, bu Kanun hükümlerine göre bağımsız mülkiyete konu olan bölümlerine (Bağımsız bölüm); bir bağımsız bölümün dışında olup, doğrudan doğruya o bölüme tahsis edilmiş olan yerlere (Eklenti); bağımsız bölümler üzerinde kurulan mülkiyet hakkına (Kat mülkiyeti) ve bu hakka sahip olanlara	"Bir arsa üzerinde ileride kat mülkiyetine konu olmak üzere yapılacak veya" ifadesinin çıkarılması ile; halen sahibi olunan kat mülkiyetinin tesis edildiği bir alanda mevcut hakların, hisse oranının, yeni imar haklarına taşınması engellenmektedir. <i>Hali hazırda süren uygulamalarda, riskli yapı ilan edilen yapılarda, özellikle, yeni yapılaşma artışına müteahhitler el koymaya çalışmaktadır. Toplam yapılaşma alanında sahip olunun mevcut hisse oranı yeni imar hakkına taşınmak istenmediğinden;</i>																																	

edilmiş olan yerlere (Eklenti); bağımsız bölümler üzerinde kurulan mülkiyet hakkına (Kat mülkiyeti) ve bu hakka sahip olanlara (Kat maliki); b) Anagayrimenkulün bağımsız bölümleri dışında kalıp, korunma ve ortaklaşa kullanma veya faydalanmaya yarıyan yerlerine (Ortak yerler); kat maliklerinin ortak malik sıfatıyla paydaşı bulundukları bu yerler üzerindeki faydalanma haklarına (Kullanma hakkı); c) (Değişik: 13/4/1983 - 2814/1 md.) Bir arsa üzerinde ileride kat mülkiyetine konu olacak veya yapılmakta olan bir veya birden çok yapının bağımsız bölümleri için o arsanın maliki veya ortak malikleri tarafından bu Kanun hükümlerine göre kurulan irtifak hakkına (kat irtifakı); bu hakka sahip olanlara da (kat irtifak sahibi); d) Arsanın, bu Kanunda yazılı esasa göre bağımsız bölümlere tahsis edilen ortak mülkiyet paylarına (Arsa payı); e) Kat mülkiyetinin veya irtifakının kurulmasına ait resmi senede (Sözleşme); Denir.	(Kat maliki); b) Anagayrimenkulün bağımsız bölümleri dışında kalıp, korunma ve ortaklaşa kullanma veya faydalanmaya yarıyan yerlerine (Ortak yerler); kat maliklerinin ortak malik sıfatıyla paydaşı bulundukları bu yerler üzerindeki faydalanma haklarına (Kullanma hakkı); c) (Değişik: 13/4/1983 - 2814/1 md.) Bir arsa üzerinde ileride kat mülkiyetine konu olacak veya yapılmakta olan bir veya birden çok yapının bağımsız bölümleri için o arsanın maliki veya ortak malikleri tarafından bu Kanun hükümlerine göre kurulan irtifak hakkına (kat irtifakı); bu hakka sahip olanlara da (kat irtifak sahibi); d) Arsanın, bu Kanunda yazılı esasa göre bağımsız bölümlere tahsis edilen ortak mülkiyet paylarına (Arsa payı); e) Kat mülkiyetinin veya irtifakının kurulmasına ait resmi senede (Sözleşme); Denir.	<i>mevcut hisse oranının m2 karşılığını sabit tutarak, hatta daha da düşürerek dayatılmasının yasal altyapısı da oluşturulmaktadır.</i> <i>Düzenleme Anayasa ile güvence altındaki mülkiyet hakkına aykırıdır.</i>	
A) Genel kural: Madde 10 – Kat mülkiyeti ve kat irtifakı resmi senetle ve tapu siciline tescil ile doğar. Anagayrimenkulün tümünün mülkiyeti (Kat mülkiyeti) ne çevrilmeden o gayrimenkulün yalnız bir veya birkaç bölümü üzerinde kat mülkiyeti kurulamaz. (Değişik üçüncü fıkra: 14/11/2007-5711/3 md.) Kat mülkiyeti kurulurken aynı katta birbirine bitişik bulunan aynı nevideki birden fazla bağımsız bölüm veya bir yapının otel, iş veya ticaret yeri gibi iktisadî açıdan veya kullanma bakımından bütünlük arz eden birden çok katı veya bölümü, kat mülkiyeti kütüğüne tek bağımsız bölüm olarak tescil edilebilir. Böyle bir tescilin yapılabilmesi için, buna uygun değişiklik projesinin ve yapı kullanma izin belgesinin Tapu Sicil Müdürlüğüne verilmiş olması gereklidir. Kat mülkiyetinin tescili, tapu memurunca düzenlenen resmi senet uyarınca veya aşağıdaki fıkraya göre verilen bir mahkeme hükmü ile yapılır. Kat mülkiyetine konu olmaya	A) Genel kural: Madde 10 – Kat mülkiyeti ve kat irtifakı resmi senetle ve tapu siciline tescil ile doğar. Anagayrimenkulün tümünün mülkiyeti (Kat mülkiyeti) ne çevrilmeden o gayrimenkulün yalnız bir veya birkaç bölümü üzerinde kat mülkiyeti kurulamaz. (Değişik üçüncü fıkra: 14/11/2007-5711/3 md.) Kat mülkiyeti kurulurken aynı katta birbirine bitişik bulunan aynı nevideki birden fazla bağımsız bölüm veya bir yapının otel, iş veya ticaret yeri gibi iktisadî açıdan veya kullanma bakımından bütünlük arz eden birden çok katı veya bölümü, kat mülkiyeti kütüğüne tek bağımsız bölüm olarak tescil edilebilir. Böyle bir tescilin yapılabilmesi için, buna uygun değişiklik projesinin ve yapı kullanma izin belgesinin Tapu Sicil Müdürlüğüne verilmiş olması gereklidir. Kat mülkiyetinin tescili, tapu memurunca düzenlenen resmi senet uyarınca veya aşağıdaki fıkraya göre verilen bir mahkeme hükmü ile yapılır. Kat mülkiyetine konu olmaya elverişli bir gayrimenkul üzerindeki ortaklığın giderilmesi davalarında, mirasçılardan veya ortak maliklerden biri, paylaşmanın, kat mülkiyeti kurulması ve bağımsız bölümlerin tahsisi suretiyle yapılmasını isterse, hakim, o gayrimenkulün mülkiyetinin, 12 nci maddede yazılı belgelere dayanılarak kat	<i>Madde metninden çıkarılan ifadeler sonucunda, proje sunulması istenmeyerek; usulsüz ve imara aykırı uygulamalara göz yumulmaktadır. Bu durumda, bir yapının fen ve sağlık kurallarına uygunluğunun onaylandığı belge niteliğindeki imar planı koşulları, mimarlık mühendislik projelerinin istenmemesi o yapının/ yapıların mevzuatta yer verilen teknik gerekliliklere altyapı standartlarına uygun olamadığının kabulü anlamına gelmektedir.</i> <i>Tasarıyla mevcut binalarda inşaat emsalini etkilemediği müddetçe yapının mimari özelliklerinin değiştirilebilmesi kolaylaştırılmaktadır. Bu konuda belediyeler de ayrıca yetkili kılınmaktadır. Bu tür bir düzenlemenin özellikle modern mimari mirasın da zarar görmesine ve telif haklarıyla ilgili sorunların ortaya çıkmasına sebep olabileceği görülmektedir.</i>	

elverişli bir gayrimenkul üzerindeki ortaklığın giderilmesi davalarında, mirasçılardan veya ortak maliklerden biri, paylaşmanın, kat mülkiyeti kurulması ve bağımsız bölümlerin tahsisi suretiyle yapılmasını isterse, hakim, o gayrimenkulün mülkiyetinin, 12 nci maddede yazılı belgelere dayanılarak kat mülkiyetine çevrilmesine ve paylar denkleştirilmek suretiyle bağımsız bölümlerin ortaklara ayrı ayrı tahsisine karar verebilir. (Ek fıkra: 14/11/2007-5711/3 md.) Gelirinin ortak giderlere harcanması için veya başka bir amaçla ortak yararlanmaya tahsis edilen bağımsız bölümlerin malik hanesine, bunlardan yararlanan "bağımsız bölümlerin numaraları" yazılmak suretiyle kat mülkiyeti kütüğüne tescil edilir. Bu husus bağımsız bölümlerin beyanlar hanesinde gösterilir.	mülkiyetine çevrilmesine ve paylar denkleştirilmek suretiyle bağımsız bölümlerin ortaklara ayrı ayrı tahsisine karar verebilir. (Ek fıkra: 14/11/2007-5711/3 md.) Gelirinin ortak giderlere harcanması için veya başka bir amaçla ortak yararlanmaya tahsis edilen bağımsız bölümlerin malik hanesine, bunlardan yararlanan "bağımsız bölümlerin numaraları" yazılmak suretiyle kat mülkiyeti kütüğüne tescil edilir. Bu husus bağımsız bölümlerin beyanlar hanesinde gösterilir.		
<i>I - İstem ve belgeler:</i> Madde 12 – (Değişik: 14/11/2007-5711/5 md.) Kat mülkiyetinin kurulması için, anagayrimenkulün kat mülkiyetine çevrilmesi hususunda o gayrimenkulün maliki veya bütün paydaşlarının aşağıda yazılı belgeler ile birlikte tapu idaresinde istemde bulunması gerekir: a) (Değişik: 23/6/2009-5912/2 md.) Anagayrimenkulde, yapı veya yapıların dış cepheler ve iç taksimatı bağımsız bölüm, eklenti, ortak yerlerinin ölçüleri ve bağımsız bölümlerin konum ve büyüklüklerine göre hesaplanan değerleriyle oranlı arsa payları, kat, daire, iş bürosu gibi nevi ile bunların birden başlayıp sırayla giden numarası ve bağımsız bölümlerin yapı inşaat alanı da açıkça gösterilmek suretiyle, proje müellifi mimar tarafından yapılan ve anagayrimenkulün maliki veya bütün paydaşları tarafından imzalanan, yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca onaylanan mimarî proje ile yapı kullanma izin belgesi. b) Bağımsız bölümlerin kullanılış tarzına, birden çok yapının	<i>I - İstem ve belgeler:</i> Madde 12 – (Değişik: 14/11/2007-5711/5 md.) Kat mülkiyetinin kurulması için, anagayrimenkulün kat mülkiyetine çevrilmesi hususunda o gayrimenkulün maliki veya bütün paydaşlarının aşağıda yazılı belgeler ile birlikte tapu idaresinde istemde bulunması gerekir: a) (Değişik: 23/6/2009-5912/2 md.) Anagayrimenkulde, yapı veya yapıların dış cepheler ve iç taksimatı bağımsız bölüm, eklenti, ortak yerlerinin ölçüleri ve bağımsız bölümlerin konum ve büyüklüklerine göre hesaplanan değerleriyle oranlı arsa payları, kat, daire, iş bürosu gibi nevi ile bunların birden başlayıp sırayla giden numarası ve bağımsız bölümlerin yapı inşaat alanı da açıkça gösterilmek suretiyle, proje müellifi mimar tarafından yapılan ve anagayrimenkulün maliki veya bütün paydaşları tarafından imzalanan, yetkili kamu kurum ve kuruluşlarınca onaylanan mimarî proje ile yapı kullanma izin belgesi. projenin tarih ve sayısını, bağımsız bölümün numarası, bulunduğu kat, arsa payı, niteliği, varsa eklentisi ve bağımsız bölümlerin maliklerini belirten yazı ile yapı kullanma izin belgesi. b) Bağımsız bölümlerin kullanılış tarzına, birden çok yapının varlığı halinde bu yapıların	<i>Tasarıyla mevcut binalarda inşaat emsalini etkilemediği müddetçe yapının mimari özelliklerinin değiştirilebilmesi kolaylaştırılmaktadır. Bu konuda belediyeler de ayrıca yetkili kılınmaktadır. Bu tür bir düzenlemenin özellikle modern mimari mirasın da zarar görmesi ve telif haklarıyla ilgili sorunların ortaya çıkmasına sebep olabileceği görülmektedir.</i> <i>Açıkça anayasaya aykırıdır.</i>	

varlığı halinde bu yapıların özelliğine göre 28 inci maddedeki esaslar çerçevesinde hazırlanmış, kat mülkiyetini kuran malik veya malikler tarafından imzalanmış bir yönetim planı. c) (Mülga: 23/6/2009-5912/2 md.)	özelliğine göre 28 inci maddedeki esaslar çerçevesinde hazırlanmış, kat mülkiyetini kuran malik veya malikler tarafından imzalanmış bir yönetim planı. c) (Mülga: 23/6/2009-5912/2 md.)		
D) Kat irtifakının kurulması: Madde 14 – (Değişik birinci fıkra: 23/6/2009-5912/3 md.) Henüz yapı yapılmamış veya yapısı tamamlanmamış bir arsa üzerinde kat irtifakının kurulması ve tapu siciline tescil edilmesi için o arsanın malikinin veya bütün paydaşlarının buna ait istem ile birlikte 12 nci maddenin (a) bendine uygun olarak düzenlenen proje ile (b) bendindeki yönetim planını tapu idaresine vermeleri lazımdır. Kat mülkiyetine geçişte ayrıca yönetim planı istenmez. Bir arsa üzerinde kat irtifakları ancak sözleşmede veya dilekçede her kat irtifakının ilgili bulunduğu bağımsız bölüme tahsisi istenen arsa payı, arsanın kayıtlı olduğu kütüğün (Beyanlar) hanesinde belirtilmek suretiyle kurulur ve yapının, verilen projeye göre tamamlanmasından sonra kat mülkiyetine konu olacak bağımsız bölümlerinin numarası ve bu bölümlere bağlı eklentiler kütüğün beyanlar hanesinde belirtilir. (Değişik üçüncü fıkra: 23/6/2009-5912/3 md.) Yapının tamamlanmasından sonra kat irtifakının kat mülkiyetine çevrilmesi, kat irtifakının tesciline ait resmi senede ve 12 nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak, yetkili idarece yapı kullanma izin belgesinin verildiği tarihten itibaren altmış gün içinde ilgili tapu idaresine gönderilmesi üzerine resen yapılır. (Ek fıkra: 14/11/2007-5711/7 md.; Mülga: 23/6/2009-5912/3 md.)	D) Kat irtifakının kurulması: Madde 14 – (Değişik birinci fıkra: 23/6/2009-5912/3 md.) Henüz yapı yapılmamış veya inşaatına başlanmaklabirlikte yapısı tamamlanmamış bir arsa üzerinde kat irtifakının kurulması ve tapu siciline tescil edilmesi için arsanın malikinin veya bütün paydaşlarının buna ait istem ile birlikte 12 nci maddenin (a) bendine uygun olarak düzenlenen proje ile (b) bendindeki yönetim planını tapu idaresine vermeleri lazımdır. Kat mülkiyetine geçişte ayrıca yönetim planı istenmez. temel üstü zeminin alındığını idabelirtir yazının tapu müdürlüğün esenulması gerekir. Bir arsa üzerinde kat irtifakları ancak sözleşmede veya dilekçede her kat irtifakının ilgili bulunduğu bağımsız bölüme tahsisi istenen arsa payı, arsanın kayıtlı olduğu kütüğün (Beyanlar) hanesinde belirtilmek suretiyle kurulur ve yapının, verilen projeye göre tamamlanmasından sonra kat mülkiyetine konu olacak bağımsız bölümlerinin numarası ve bu bölümlere bağlı eklentiler kütüğün beyanlar hanesinde belirtilir. (Değişik üçüncü fıkra: 23/6/2009-5912/3 md.) Yapının tamamlanmasından sonra kat irtifakının kat mülkiyetine çevrilmesi, kat irtifakının tesciline ait resmi senede ve 12 nci maddede yazılı belgelere dayalı olarak, yetkili idarece yapı kullanma izin belgesinin verildiği tarihten itibaren altmış gün içinde ilgili tapu idaresine gönderilmesi üzerine resen yapılır. (Ek fıkra: 14/11/2007-5711/7 md.; Mülga: 23/6/2009-5912/3 md.)		
B) Yönetim planı: Madde 28 – Yönetim planı yönetim tarzını, kullanma maksat ve şeklini yönetici ve denetçilerin alacakları ücreti ve yönetime ait diğer hususları düzenler. Yönetim planı, bütün kat maliklerini bağlayan bir sözleşme hükmündedir. Yönetim planında hüküm bulunmayan	B) Yönetim planı: Madde 28 – Yönetim planı yönetim tarzını, kullanma maksat ve şeklini yönetici ve denetçilerin alacakları ücreti ve yönetime ait diğer hususları düzenler. Yönetim planı, bütün kat maliklerini bağlayan bir sözleşme hükmündedir. Yönetim planında hüküm bulunmayan hallerde, anagayrimenkulün yönetiminden doğacak anlaşmazlıklar bu kanuna ve genel hükümlere		

hallerde, anagayrimenkulün yönetiminden doğacak anlaşmazlıklar bu kanuna ve genel hükümlere göre karara bağlanır. (Değişik: 13/4/1983 - 2814/11 md.) Yönetim planının değiştirilmesi için bütün kat maliklerinin beşte dördünün oyu şarttır. Kat maliklerinin 33 üncü maddeye göre mahkemeye başvurma hakları saklıdır. Yönetim planı ve bunda yapılan değişiklikler, bütün kat malikleri ile onların külli ve cüzi haleflerini ve yönetici ve denetçileri bağlar. Yönetim planının ve onda sonradan yapılan değişikliklerin tarihi, kat mülkiyeti kütüğünün (Beyanlar) hanesinde gösterilir ve bu değişiklikler yönetim planına bağlanarak kat mülkiyetinin kuruluş belgeleri arasında saklanır.	göre karara bağlanır. (Değişik: 13/4/1983 - 2814/11 md.) Yönetim planının değiştirilmesi için bütün kat maliklerinin beşte dördünün oyu şarttır. Kat maliklerinin 33 üncü maddeye göre mahkemeye başvurma hakları saklıdır. Yönetim planı ve bunda yapılan değişiklikler, bütün kat malikleri ile onların külli ve cüzi haleflerini ve yönetici ve denetçileri bağlar. Yönetim planının ve onda sonradan yapılan değişikliklerin tarihi, kat mülkiyeti kütüğünün (Beyanlar) hanesinde gösterilir ve bu değişiklikler yönetim planına bağlanarak kat mülkiyetinin kuruluş belgeleri arasında saklanır.		
6107 SAYILI İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN	6107 SAYILI İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	6107 SAYILI İLLER BANKASI ANONİM ŞİRKETİ HAKKINDA KANUN DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
Bankanın amacı ve faaliyet konuları MADDE 3 – (1) Bankanın amacı; il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile alt ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir. (2) Banka bu amaçları gerçekleştirmek üzere: a) Ortaklarına kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdi ve gayri nakdi kredi açabilir. b) Faaliyetleri konusunda araştırma, proje geliştirme ve danışmanlık hizmeti yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. c) Bankanın öncülüğünde şirket kurabilir ve devredebilir. ç) Sigorta acenteliği yapabilir. d) Gerekli izinleri almak kaydıyla yurtiçinde ve yurtdışında şube ve temsilcilik açabilir. e) Yurt içi ve yurt dışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların	Bankanın amacı ve faaliyet konuları MADDE 3 – (1) Bankanın amacı; il özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin finansman ihtiyacını karşılamak, bu idarelerin sınırları içinde yaşayan halkın mahalli müşterek hizmetlerine ilişkin projeler geliştirmek, bu idarelere danışmanlık hizmeti vermek ve teknik mahiyetteki kentsel projeler ile alt ve üstyapı işlerinin yapılmasına yardımcı olmak ve her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlevlerini yerine getirmektir. (2) Banka bu amaçları gerçekleştirmek üzere: a) Ortaklarına kısa, orta ve uzun vadeli her türlü nakdi ve gayri nakdi kredi açabilir. b) Faaliyetleri konusunda araştırma, proje geliştirme ve danışmanlık hizmeti yapabilir veya yaptırabilir, teknik yardım verebilir. c) Bankanın öncülüğünde şirket kurabilir ve devredebilir. ç) Sigorta acenteliği yapabilir. d) Gerekli izinleri almak kaydıyla yurtiçinde ve yurtdışında şube ve temsilcilik açabilir. e) Yurt içi ve yurt dışı finansman kurumlarıyla işbirliği yapabilir, bunların katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir. f) Yurt içi ve yurt dışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlayabilir. g) Amacının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı		

katıldığı ulusal ve uluslararası kuruluşlara üye olabilir. f) Yurt içi ve yurt dışı finansman kuruluşları ile para ve sermaye piyasalarından ve her türlü fonlardan kaynak sağlayabilir. g) Amacının gerçekleşmesine yardımcı olacak her türlü kalkınma ve yatırım bankacılığı işlemlerini yapar. ğ) Ana Sözleşmede belirtilen diğer faaliyetleri yürütür. h) (Ek: 8/8/2011-KHK-648/58 md.) Bakanlık tarafından talep edilen özel projeler ve kentsel altyapı projeleri ile yapım işlerini yapar veya yaptırır. ı) (Ek: 8/8/2011-KHK-648/58 md.) Bankaya kaynak temin etmek üzere, proje kaynağı için herhangi bir borç ve şartlı yükümlülük altına girmemek kaydıyla kâr amaçlı gayrimenkul yatırım projeleri ile uygulamalar yapar veya yaptırır.	işlemlerini yapar. ğ) Ana Sözleşmede belirtilen diğer faaliyetleri yürütür. h) (Ek: 8/8/2011-KHK-648/58 md.) Bakanlık tarafından talep edilen özel projeler ve kentsel altyapı projeleri ile yapım işlerini yapar veya yaptırır. ı) (Ek: 8/8/2011-KHK-648/58 md.) Bankaya kaynak temin etmek üzere, proje kaynağı için herhangi bir borç ve şartlı yükümlülük altına girmemek kaydıyla kâr amaçlı gayrimenkul yatırım projeleri ile uygulamalar yapar veya yaptırır. i) İlözelidareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile münhasıran bunların üye oldukları mahalli idare birliklerinin talebive garantörlüğünde bu idarelerin yüklenicilerine ihale konusu için finansmanını destek olmak üzere, kısa vadeli her türlü nakdi veya gayri nakdi kredi açabilir.		
Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu; a) Kredi açılmasına, iç ve dış piyasalardan fon ve kredi temin edilmesine ve kullanılmasına, b) Bankanın öncülüğünde, faaliyet alanıyla ilgili olarak şirket kurulması için Bakanlar Kurulu onayına sunulmak üzere teklifte bulunmaya, c) Yurt içinde ve dışında temsilcilikler, bölgeler, şubeler ve irtibat büroları açılmasına ve kapatılmasına, ç) Bankaya kaynak sağlanması için gerekli tedbir ve kararların alınmasına, d) Bankanın yıllık bütçesinin incelenerek onanmasına ve yıl içerisinde ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılmasına, e) Yıllık faaliyet raporu, bilanço ve kâr-zarar hesabının hazırlanarak Genel Kurula sunulmasına, f) Kredilerden doğan alacakların faiz oranlarını belirleyerek yeniden yapılandırmaya, g) Banka faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli organizasyonu ve çalışma usullerini tespiti, Genel Müdürlükçe hazırlanan yönetmelik ve yönergelerin onaylanmasına, ğ) Bankanın şirket ve iştiraklerindeki Yönetim Kurulu üyeleri	Yönetim Kurulunun görev ve yetkileri MADDE 8 – (1) Yönetim Kurulu; a) Kredi açılmasına, iç ve dış piyasalardan fon ve kredi temin edilmesine ve kullanılmasına, b) Bankanın öncülüğünde, faaliyet alanıyla ilgili olarak şirket kurulması için Bakanlar Kurulu onayına sunulmak üzere teklifte bulunmaya, c) Yurt içinde ve dışında temsilcilikler, bölgeler, şubeler ve irtibat büroları açılmasına ve kapatılmasına, ç) Bankaya kaynak sağlanması için gerekli tedbir ve kararların alınmasına, d) Bankanın yıllık bütçesinin incelenerek onanmasına ve yıl içerisinde ihtiyaç duyulan değişikliklerin yapılmasına, e) Yıllık faaliyet raporu, bilanço ve kâr-zarar hesabının hazırlanarak Genel Kurula sunulmasına, f) Kredilerden doğan alacakların faiz oranlarını belirleyerek yeniden yapılandırmaya, g) Banka faaliyetlerinin etkin bir şekilde yürütülebilmesi için gerekli organizasyonu ve çalışma usullerini tespiti, Genel Müdürlükçe hazırlanan yönetmelik ve yönergelerin onaylanmasına, ğ) Bankanın şirket ve iştiraklerindeki Yönetim Kurulu üyeleri ve denetçi adaylarının bu konuda uzman kişiler arasından seçilmesine, h) Banka merkezi dışından gelen Genel Kurul üyelerine harcırah ödenmesine, karar vermeye yetkilidir. (2) Yönetim Kurulunun diğer görev ve yetkileri Ana Sözleşmede belirtilir.		

ve denetçi adaylarının bu konuda uzman kişiler arasından seçilmesine, h) Banka merkezi dışından gelen Genel Kurul üyelerine harcırah ödenmesine, karar vermeye yetkilidir. (2) Yönetim Kurulunun diğer görev ve yetkileri Ana Sözleşme'de belirtilir.			
Denetim Kurulu MADDE 9 – (1) Bankanın Denetim Kurulu üç üyeden oluşur. Denetim Kurulu üyelerinin ikisi Bakanlık, biri Maliye Bakanlığı tarafından atanır. Denetçilerin Yönetim Kurulu üyeleri için aranan şartları taşıması gerekir. Denetçiler, 6762 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre görev yapar. Denetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar atanabilir. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde 6762 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. (2) Denetim Kurulu üyelerine, her yıl Yüksek Planlama Kurulunca Denetim Kurulu üyeliği için Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer mali hakları aşmayacak şekilde ve Genel Kurul tarafından belirlenecek tutarda aylık ücret ve diğer mali haklar ödenir. Denetim Kurulu üyeliği görevine atananlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun uygulanmasında, 12 nci maddedeki Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin hükümlere uygun olarak işlem tesis edilir.	Denetim Kurulu MADDE 9 – (1) Bankanın Denetim Kurulu üç üyeden oluşur. Denetim Kurulu üyelerinin ikisi Bakanlık, biri Maliye Bakanlığı tarafından atanır. Denetçilerin Yönetim Kurulu üyeleri için aranan şartları taşıması gerekir. Denetçiler, 6762 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre görev yapar. Denetim Kurulu üyelerinin görev süresi üç yıldır. Görev süresi sona erenler tekrar atanabilir. Süresi dolmadan üyeliğin boşalması halinde 6762 sayılı Kanun hükümleri uygulanır. (2) Denetim Kurulu üyelerine, her yıl Yüksek Planlama Kurulunca Denetim Kurulu üyeliği için Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer mali hakları aşmayacak şekilde ve Genel Kurul tarafından belirlenecek tutarda aylık ücret ve diğer mali haklar ödenir. Denetim Kurulu üyeliği görevine atananlar hakkında 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun uygulanmasında, 12 nci maddedeki Yönetim Kurulu üyelerine ilişkin hükümlere uygun olarak işlem tesis edilir.		
Banka personeli MADDE 11 – (1) Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütülür. (2) Banka personelinin hizmete alınması, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, görevden alınma şekilleri, görev ve yetkileri, disiplin esasları, yükümlülükleri, unvan ve sayıları Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelik ile düzenlenir. ⁽¹⁾	Banka personeli MADDE 11 – (1) Banka hizmetlerinin gerektirdiği görevler, 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa ve diğer kanunların sözleşmeli personel hakkındaki hükümlerine tabi olmayan sözleşmeli personel eli ile yürütülür. Banka personeli 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanunun hükümlerine göre istihdam edilir. Çalıştırılacak personelin sayısı, unvanı, ücret ve sair mali hakları ile istihdam ilişkisi diğer hususlar Yönetim Kurulunca belirlenir. Banka ile personeli arasındaki ilişkiler mahkemelerle ilgili iş mahkemeleri görevlidir. (2) Banka personelinin hizmete alınması, nitelikleri, atanma, ilerleme, yükselme, görevden alınma şekilleri, görev ve yetkileri, disiplin esasları, yükümlülükleri, unvan ve sayıları Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe konulan yönetmelik ile		

	düzenlenir. ⁽¹⁾		
Mali ve sosyal haklar MADDE 12 – (1) Yönetim Kurulu üyelerine, her yıl Yüksek Planlama Kurulunca belirlenen miktarı aşmayacak şekilde ve Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemeler yapılabilir. (2) Banka personelinin aylık ücret, ikramiye ve diğer mali ve sosyal hakları ile sözleşme esasları, Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Ancak, aylık ücret, her türlü sosyal yardım, zam, tazminat, ödenek veya diğer adlar altında yapılan bütün ödemelerin aylık ortalaması, Yüksek Planlama Kurulunca Banka için tespit edilecek üst sınırı aşamaz. (3) Bankada sözleşmeli personel olarak istihdam edilecekler, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Yönetim Kurulu üyeliği görevi, 5510 sayılı Kanuna göre sosyal sigorta veya genel sağlık sigortası yönünden sigortalı olmayı gerektirmez. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerine birinci fıkra uyarınca yapılacak ödemeler sigorta primine esas kazanca dâhil edilmez. (4) Bankada sözleşmeli statüde çalışan personele, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilenlere ilişkin esas ve usuller çerçevesinde iş sonu tazminatı ödenir.	Mali ve sosyal haklar MADDE 12 – (1) Yönetim Kurulu üyelerine, her yıl Yüksek Planlama Kurulunca Genel Kurul tarafından belirlenen miktarı aşmayacak şekilde ve Genel Kurul tarafından belirlenen miktarda aylık ücret ve diğer ödemeler yapılabilir. yapılır. (2) Banka personelinin aylık ücret, ikramiye ve diğer mali ve sosyal hakları ile sözleşme esasları, Genel Müdürün teklifi ve Yönetim Kurulunun kararı ile belirlenir. Ancak, aylık ücret, her türlü sosyal yardım, zam, tazminat, ödenek veya diğer adlar altında yapılan bütün ödemelerin aylık ortalaması, Yüksek Planlama Kurulunca Banka için tespit edilecek üst sınırı aşamaz. (3) Bankada sözleşmeli personel olarak istihdam edilecekler, 5510 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında sigortalı sayılır. Yönetim Kurulu üyeliği görevi, 5510 sayılı Kanuna göre sosyal sigorta veya genel sağlık sigortası yönünden sigortalı olmayı gerektirmez. Yönetim Kurulu Başkanı ve üyelerine birinci fıkra uyarınca yapılacak ödemeler sigorta primine esas kazanca dâhil edilmez. (4) Bankada sözleşmeli statüde çalışan personele, 657 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin (B) fıkrası kapsamında istihdam edilenlere ilişkin esas ve usuller çerçevesinde iş sonu tazminatı ödenir.		
Çeşitli hükümler MADDE 13 – (1) Banka, bu Kanunda yer alan hükümler dışında, 5411 sayılı Kanun, 6762 sayılı Kanun ve diğer kanunların ilgili hükümlerine tabidir. (2) Banka, yerel yönetimlerin bu Kanun kapsamındaki her türlü projelerinde kullanılmak üzere genel bütçe dâhil, yurt içi ve yurt dışından temin edilen fon ve hibelerin kullandırılmasına aracılık eder. Aracılık işlemi; kaynakların yerel yönetimlere doğrudan transferi şeklinde olabileceği gibi, bu kaynaklardan finanse edilecek projelerin yürütülmesine yardım şeklinde de olabilir. (3) Banka, Genel Kurul tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi kârın yüzde ellibirini; il	Çeşitli hükümler MADDE 13 – (1) Banka, bu Kanunda yer alan hükümler dışında, 5411 sayılı Kanun, 6762 sayılı Kanun ve diğer kanunların ilgili hükümlerine tabidir. (2) Banka, yerel yönetimlerin bu Kanun kapsamındaki her türlü projelerinde kullanılmak üzere genel bütçe dâhil, yurt içi ve yurt dışından temin edilen fon ve hibelerin kullandırılmasına aracılık eder. Aracılık işlemi; kaynakların yerel yönetimlere doğrudan transferi şeklinde olabileceği gibi, bu kaynaklardan finanse edilecek projelerin yürütülmesine yardım şeklinde de olabilir. (3) Banka, Genel Kurul tarafından onanan bilançoya göre ortaya çıkan safi kârın yüzde ellibirini; il özel idareleri tarafından yerine getirilen, köylerin teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin finansmanı; nüfusu 200.000'in altında olan belediyelerin harita, imar planı, içme suyu, atık su, katı atık, kent bilgi sistemi ve benzeri kentsel		

özel idareleri tarafından yerine getirilen, köylerin teknik ve sosyal altyapı hizmetlerinin finansmanı; nüfusu 200.000'in altında olan belediyelerin harita, imar planı, içme suyu, atık su, katı atık, kent bilgi sistemi ve benzeri kentsel altyapı projelerinin finansmanı ile nüfusu 25.000'in altında olan belediyelerin anılan projelerinin ayrıca yapımının finansmanında hibe olarak kullanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. (4) Bankanın; tahvil ihracı, hesapları, gelirleri, kâr, kontrollük ve sigorta hizmet gelirlerinin dağıtımı ile bu Kanunda hüküm bulunmayan diğer hususlar Ana Sözleşme ile düzenlenir. (5) 5411 sayılı Kanunun; 7 nci maddesinin (b) bendi hükmü, 17 nci maddesinin birinci fıkra hükmü, karşılıklara ilişkin hükümleri ile diğer koruyucu hükümleri Banka hakkında uygulanmaz. (6) Banka, bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliği yapmaya yetkilidir. (7) Banka, kendi kaynakları dışında finansmanı temin edilmek ve 5411 sayılı Kanuna aykırı olmamak kaydı ile çalışma alanı kapsamında yurt dışında projelendirme ve danışmanlık hizmetleri verebilir, projelerin uygulanması için temin edilen finansmanın kullanılmasına aracılık edebilir. (8) Banka; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile belediye ve il özel idarelerine kullandığı kredi faiz gelirleri bakımından, 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununa tabi değildir. (9) Banka, vadesi gelmiş kredi ve diğer alacaklarını ortak idare paylarından tahsil etmeye yetkilidir. (10) (Değişik : 11/10/2011 - KHK - 662/17 md.) Bakan, Genel Müdürlüğün boşalması hâlinde Genel Müdür yardımcılarında birini Genel Müdür Vekili olarak görevlendirir.	altyapı projelerinin finansmanı ile nüfusu 25.000'in altında olan belediyelerin anılan projelerinin ayrıca yapımının finansmanında hibe olarak kullanır. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Yönetim Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir. (4) Bankanın; tahvil ihracı, hesapları, gelirleri, kâr, kontrollük ve sigorta hizmet gelirlerinin dağıtımı ile bu Kanunda hüküm bulunmayan diğer hususlar Ana Sözleşme ile düzenlenir. (5) 5411 sayılı Kanunun; 7 nci maddesinin (b) bendi hükmü, 17 nci maddesinin birinci fıkra hükmü, karşılıklara ilişkin hükümleri ile diğer koruyucu hükümleri Banka hakkında uygulanmaz. (6) Banka, bu Kanun kapsamındaki faaliyetlerin yürütülmesi ile ilgili olarak kamu kurum ve kuruluşları ve özel hukuk tüzel kişileri ile işbirliği yapmaya yetkilidir. (7) Banka, kendi kaynakları dışında finansmanı temin edilmek ve 5411 sayılı Kanuna aykırı olmamak kaydı ile çalışma alanı kapsamında yurt dışında projelendirme ve danışmanlık hizmetleri verebilir, projelerin uygulanması için temin edilen finansmanın kullanılmasına aracılık edebilir. (8) Banka; 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile belediye ve il özel idarelerine kullandığı kredi faiz gelirleri bakımından, 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununa tabi değildir. Banka ve iştirakleri; yapım ihaleleri hariç 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanunu ile belediye ve il özel idarelerine kullandığı kredi faiz gelirleri bakımından, 13/7/1956 tarihli ve 6802 sayılı Gider Vergileri Kanununa, 24/5/1984 tarihli ve 3011 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanacak Olan Yönetmelikler Hakkında Kanun, 9/11/1983 tarihli ve 2946 sayılı Kamu Konutları Kanununa, 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununa, 195 sayılı Basın İlan Kurumu Teşkiline Dair Kanununa, 5/1/1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıt Kanununa ve bunların ek ve değişiklikleriyle 8/6/1984 tarihli ve 233 sayılı Kamuk İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye, 22/1/1990 tarihli ve 399 sayılı Kamuk İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi ve 233 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Bazı Maddelerinin Yürürlükten Kaldırılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararnameye ve 4/7/2001 tarihli ve 631 sayılı "Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Malî ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde		
---	---	--	--

	hak aylık derece ve kademelerinin yükseltilmesinde ve ilerletilmesinde dik kate alınır. 5510 sayılı Kanun'un geçici 4 üncü maddesi gereğince 5434 sayılı Kanun'a göre emeklilik eseneği ve kurum karşılığı ödenenlerden 5510 sayılı Kanun'un 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine göre sigortalılık haline geçiş talebinde bulunanlar ve diğer personel insigorta primleriyle sosyal güvenliği ilişkisi diğer hak ve yükümlülükleri ise, 5510 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerine göre belirlenir. Aylıksız izinde bulunanlar, aylıksız izin hali bitiminden itibaren bir ay içerisinde talepte bulunmaları kaydıyla bu maddede hükümlerinden yararlanırlar. Özel hukuk hükümlerine tabi personel statüsüne geçenlere iş sonutazminatı ödenir. ve bunların önceden kıdem tazminatı ve iş sonutazminatı ödenmiş süreleri hak kazanacakları kıdem tazminatı hesabında dikkate alınmaz. (2) Bankada sözleşmeli olarak istihdam edilen ve 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte Bankada Devlet memuru statüsünde çalışan mevcut personeli dengerek özel hukuk hükümlerine göre çalıştırılmak üzere kendisine sözleşme teklif edilen ancak özel hukuk hükümlerine göre çalışmayıkabulet meyengerekse özel hukuk hükümlerine göre çalışması uygun görülme yipsözleşme imzalanmayan personel, en geç bu Kanun'un yürürlüğe girmesinden itibaren üç aylık süre içerisinde, Banka tarafından Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu personel, Devlet Personel Başkanlığına 24/11/1994 tarih ve 4046 sayılı Özeleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un değişik 22 nci maddesinin ikinci, üçüncü, dördüncü ve beşinci fıkralarında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde, diğer kamukurum ve kuruluşlarınan akledilir. Ancak, 4046 sayılı Kanun'un 22 nci maddesi uyarınca Özeleştirme Fonundankarşılanması öngörülen ödemeler, Banka tarafından karşılanır. Personelin nakledileceği kadrolar; Devlet Personel Başkanlığına kamukurum ve kuruluşlarına atama tekliflerinin yapıldığı tarihten itibaren başka diğer kanunlardaki hükümlere bakılmaksızın ve başka bir işleme gerek kalmaksızın ihdas, tahsis ve vize edilmiş sayılır. İhdasedilmiş sayılan memur kadroları, 13/12/1983 tarih ve 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye ekli cetvellerin ilgili bölümüne eklenmiş sayılır. Atama işleminin yapılan personele ilişkin bilgiler ve bu bilgilerdeki değişiklikler en geç onbeş gün içinde Devlet Personel Başkanlığına bildirilir. Bu fıkra gereğince diğer kamukurum ve kuruluşlarınan akledilen personele iş sonutazminatı ö	
--	---	--

	denmezve bunlarınöncedenkıdem tazminative işsonutazminatıödenmişşüreleri hariç,işsonutazminatına esashizmetşüreleri hakkında 5510 sayılı Kanun ile diğer mevzuatın ilgili hükümleri uygulanır. (3)Bumaddeuyarıncaaklişlemleritamam lanıncayaveyaözelhukukhükümlerinetabi personel statüsüne geçinceye kadar Bankanın mevcut sözleşmeli personeli Bankanın ihtiyaç duyduğu uygun işlerde görevlendirilir vemevcut ücret ve malihaklarını almayadevamederler. (4)Bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte Bankada görev yapm aktatılanlardan emekli aylığı bağlanmasınahakkazanmış olanlara, bu Kanunun yürürlüğe girmesinden itibaren iki yıl içinde emeklilik başvurusunda bulunmaları halinde,işsonutazminatları yüzde otuz fa zlasıyla ödenir. Ancak, bu kapsamda emekli olan personel,Bankadayeniden istihdam edilemez. (5) Banka personeline yapılmış temettü ödemeleri geri alınmaz, Devlet Personel Başkanlığına bildirilerek yeni bir kadroya nakledilenler için fark tazminatı uygulamasında dikkate alınmaz, şahsa bağlı bir hak teşkil etmez. 6107 sayılı İller Bankası Anonim Şirketi Hakkında Kanun'un yürürlüğe girdiği tarihte Bankada Devlet memuru statüsünde çalışmakta iken Kanun'un Geçici 4. maddesinin ikincı fıkrası hükümleri uyarınca diğer kamu kurum ve kuruluşlarına nakledilen personele 2010 yılı hariç temettü ödenmez, bu personelin tarafında temettü ödemelerine ilişkin işlemlere karşı yargı mercilerinde açılacak davalar hakkında,karar verilmesi ne yer olmadığına ve tarafların yaptıkları masrafların üzerlerinde bırakılmasına karar verilir, vekâlet ücretine hükmedilmez.Bankaya bu Kanun ile tanınan 237 sayılı Taşınır Kanununun ilişkin muafiyet hükümleri 6107 sayılı Banka Kanununun yürürlüğe girdiği tarihten geçerli olmak üzere uygulanır.		
5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU	5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	5393 SAYILI BELEDİYE KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
<i>Belediyenin gelirleri</i> Madde 59- Belediyenin gelirleri şunlardır: a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları. b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay. c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler. d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek	<i>Belediyenin gelirleri</i> Madde 59- Belediyenin gelirleri şunlardır: a) Kanunlarla gösterilen belediye vergi, resim, harç ve katılma payları. b) Genel bütçe vergi gelirlerinden ayrılan pay. c) Genel ve özel bütçeli idarelerden yapılacak ödemeler. d) Taşınır ve taşınmaz malların kira, satış ve başka suretle değerlendirilmesinden elde edilecek gelirler. e) Belediye meclisi tarafından belirlenecek		

gelirler. e) Belediye meclisi tarafından belirlenecek tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler. f) Faiz ve ceza gelirleri. g) Bağışlar. h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler. i) Diğer gelirler. Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir sınırları ve mücavir alanları içinde belediyelerince tahsil edilen emlak vergisi tutarının tamamı ilgili ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından alınır. Bunlardan büyükşehir belediyesine veya özel idareye ayrıca pay kesilmez.	tarifelere göre tahsil edilecek hizmet karşılığı ücretler. f) Faiz ve ceza gelirleri. g) Bağışlar. h) Her türlü girişim, iştirak ve faaliyetler karşılığı sağlanacak gelirler. i) Kullanılmış suların uzaklaştırılmasına karşılık içme ve kullanma suyu tüketim bedelinin %50'sini geçmemek üzere belediye meclisince belirlenen ücretler, i) Diğer gelirler. Büyükşehir belediyelerinde büyükşehir sınırları ve mücavir alanları içinde belediyelerince tahsil edilen emlak vergisi tutarının tamamı ilgili ilçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından alınır. Bunlardan büyükşehir belediyesine veya özel idareye ayrıca pay kesilmez.		
2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU	2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ ÖNERİSİ – 08.12.2014	08.12.2014 İLK TASLAK HAKKINDA DEĞERLENDİRME	2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU DEĞİŞİKLİK İŞLENMİŞ HALİ – 26.01.2015
4. Çevre temizlik vergisi:⁽¹⁾ Mükerrer Madde 44 – (Değişik:25/12/2003 - 5035/41 md.) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir. Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait öğrenci yurtları, korumalı işyerleri ile Türkiye Kızılay Derneği, korumalı işyerleri, umuma açık ibadet yerleri, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametine mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müstemilatı vergiye tâbi değildir.⁽²⁾ Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar. (Değişik dördüncü fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) Konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı	4. Çevre temizlik vergisi:⁽¹⁾ Mükerrer Madde 44 – (Değişik:25/12/2003 - 5035/41 md.) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir. Genel ve katma özel bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, mahalli idarelerle bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait öğrenci yurtları, korumalı işyerleri ile Türkiye Kızılay Derneği, korumalı işyerleri, umuma açık ibadet yerleri ve bunların müstemilatı, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametine mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müstemilatı vergiye tâbi değildir.⁽²⁾ çevre temizlik vergisinden muaftır. Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar. (Değişik dördüncü fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) Konutlara ait çevre temizlik vergisi, su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metre küp başına büyükşehirlerde 15 YKr. 45 kuruş, diğer		

esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehirlerde 15 YKr, diğer yerlerde 12 YKr olarak hesaplanır.

(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarife göre alınır ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanır.

Yıllık Vergi Tutarı (YTL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840
2. Grup	850	670	500
3. Grup	560	450	340
4. Grup	280	225	170
5. Grup	170	140	100
6. Grup	85	70	50
7. Grup	30	25	18

Belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, yukarıdaki tarifenin yedinci grubunun belediye meclisince belirlenecek derecesi üzerinden hesaplanır.

Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon idarelerince tahsil edilir.

İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifedeki

yerlerde 12 YKr36 kuruş olarak hesaplanır.

(Değişik beşinci fıkra: 30/12/2004-5281/18 md.) İşyerleri ve diğer şekilde kullanılan binalara ait Çevre Temizlik Vergisi, aşağıdaki tarife göre alınır ve büyükşehirlerde % 25 artırımlı uygulanır.

Yıllık Vergi Tutarı (YTL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece
1. Grup	1.400	1.120	840	700
2. Grup	850	670	500	420
3. Grup	560	450	340	280
4. Grup	280	225	170	140
5. Grup	170	140	100	85
6. Grup	85	70	50	40
7. Grup	30	25	18	15

Yıllık Vergi Tutarı (TL)

Bina Grupları	1. Derece	2. Derece	3. Derece	4. Derece
1. Grup	4200	3360	2520	2100
2. Grup	2550	2010	1500	1260
3. Grup	1680	1350	1020	840
4. Grup	840	675	510	420
5. Grup	510	420	300	255
6. Grup	255	210	150	120
7. Grup	90	75	54	45

Belediyenin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan ancak, su ihtiyacını belediyece tesis edilmiş su şebekesi haricinden karşılayan konutlara ilişkin çevre temizlik vergisi, yukarıdaki tarifenin yedinci grubunun belediye meclisince belirlenecek derecesi üzerinden hesaplanır.

Su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle hesaplanan çevre temizlik vergisi, su faturasında ayrıca gösterilmek suretiyle tahakkuk etmiş sayılır. Bu suretle tahakkuk eden vergi, su tüketim bedeli ile birlikte belediyelerce tahsil edilir. Su ve kanalizasyon hizmetleri ayrı bir kanunla düzenlenmiş bulunan büyük şehir belediye sınırları ve mücavir alanlardaki çevre temizlik vergisi ise 20.11.1981 tarihli ve 2560 sayılı Kanun hükümlerine göre kurulan su ve kanalizasyon

derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisi ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır. Tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz. Bakanlar Kurulu; beşinci	idarelerince tahsil edilir. İş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalara ait çevre temizlik vergisi, belediyelerce binaların tarifiedeki derecelere intibak ettirilmesi üzerine her yılın Ocak ayında yıllık tutarı itibarıyla tahakkuk etmiş sayılır. Tahakkuk eden vergi, bir defaya mahsus olmak üzere, belediyelerin ilan mahallerinde bir ay süreyle topluca ilan edilir. İş yeri ve diğer şekilde kullanılan binalarla ilgili olarak tahakkuk eden bu vergi, her yıl, emlak vergisinin taksit sürelerinde ödenir. Su ve kanalizasyon idareleri büyük şehir dahilindeki her ilçe veya ilk kademe belediyesinin belediye ve mücavir alan sınırları içinde bulunan yetkialanında bulunan konutlara ilişkin olarak tahsil ettiği çevre temizlik vergisinin ile bu verginin süresinde ödenmemesi nedeniyle tahsil ettiği gecikme zammının yüzde seksenini tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına mesaisaatisonunakadar bir bildirim ile ilgili belediyeye bildirerek aynı süre içinde öder. İlgili belediyesine bildirir ve aynı süre içinde öder; yüzde 20'sini ise aynı süre içinde büyükşehir belediyesi hesabına aktarır. Tahsil edilen vergi ve gecikme zammının yüzde yirmisini ise münhasıran çöp imha tesislerinin kuruluş ve işletmelerinde kullanılmak üzere büyük şehir belediyesinin hesabına tahsilatı takip eden ayın yirminci günü akşamına kadar aktarır. Büyük şehir belediye sınırları içinde bulunan belediyelerin kendileri tarafından tahsil edilen çevre temizlik vergisinin yüzde yirmisi aynı esaslar çerçevesinde büyük şehir belediyelerine aktarılır. Büyükşehir belediyesi sınırları içinde bulunan ilçe belediyeleri, tahsil ettikleri çevre temizlik vergisinin ve gecikme zammının yüzde 20'sini, aynı esaslar çerçevesinde büyükşehir belediyesine öder. Tahsil edilen çevre temizlik vergisi ile bu vergiye bağlı gecikme zammı münhasıran belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinin karşılanması için kullanılır. Tahsil ettiği vergiyi veya gecikme zammını yukarıda belirtilen süre içinde ilgili belediyeye yatırmayan idarelerden, bu tutarlar 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre gecikme zammı tatbik edilerek tahsil edilir. Bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarlar, her yıl yeniden		
---	---	--	--

fıkradaki tarifede yer alan bina gruplarını belirlemeye ve bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarları yöreler, belediyelerin nüfusları ve bina grupları itibarıyla ayrı ayrı dörtte birine kadar indirmeye veya yarısına kadar artırmaya yetkilidir. Belediye meclisleri, bulundukları mahallin sosyal ve ekonomik farklılıkları ile büyüklüklerini de dikkate alarak binaların hangi dereceye gireceğini tespit etmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, mükellefiyetle ilgili olarak bildirim verilmeye ve buna ilişkin usulleri belirlemeye, İçişleri Bakanlığının da görüşünü alarak bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.	değerleme oranında artırılır. Bu tutarların belirlenmesinde, vergi tutarlarının yüzde beşini aşmayan kesirleri dikkate alınmaz.sonrakiihanesidikkate alınarak uygulanır. Bakanlar Kurulu; beşinci fıkradaki tarifede yer alan bina gruplarını belirlemeye ve bu maddenin dördüncü ve beşinci fıkralarında yer alan tutarları veyatutarlarınyeniden değerleme oranı uygulamak suretiyle belirlenmiş olan tutarlarını yöreler, belediyelerin nüfusları ve bina grupları itibarıyla ayrı ayrı dörtte birineveyabirliktekanunihadlerine kadar indirmeye veya yarısınayüzdeyüzüne kadar artırmaya yetkilidir. Belediye meclisleri, bulundukları mahallin sosyal ve ekonomik farklılıkları ile büyüklüklerini de dikkate alarak binaların hangi dereceye gireceğini tespit etmeye yetkilidir. Maliye Bakanlığı, mükellefiyetle ilgili olarak bildirim verilmeye ve buna ilişkin usulleri belirlemeye, İçişleri Bakanlığının da görüşünü alarak bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. Diğer kanunlardaki muafiyet, istisna ve indirimlere ilişkin hükümler, çevre temizlik vergisi bakımından geçersizdir. Çevre temizlik vergisi ile ilgili muafiyet, istisna ve indirimlere ilişkin hükümler, ancak bu Kanuna hüküm eklenmek veya bu Kanunda değişiklik yapılmak suretiyle düzenlenir. Uluslararası anlaşma hükümleri saklıdır.		
---	---	--	--

